

ཨེབྱ་དང་པོ།

མྱི་ཀ་ཆེན་པོ་གསུང་པའི་བྱ་མཆོ།

ཨེབྱ་དང་པོ།

ཨཁས་གྱུབ་དགོ་ཨེགས་དང་ཨ་བཟང་།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་སྟོན་པ་དང་སྒྲགས་གཞུང་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་དོན། 1	
སྤྱི་དོན་དང་པོ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་རྩིས་པ་ལ་	
འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གཉིས།	7
བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་ཡན་ལག་མཚོད་པར་བཟོད་པ།	7
བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་རྩིས་པར་དམ་བཅའ་བ།	17
འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་གཉིས།	47
ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ།	67
ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལམ་དང་བཅས་པ་རང་གིས་	
ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པར་གསུམ།	67
དེ་ཉིད་དངོས་སུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་	
བཤད་པ་གཉིས།	67
ལུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ།	68
ཡན་ལག་གི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།	74
གཞུང་སྤྱི་ལོ་བསྟན་བཅོས་མདོར་བསྟན་པ།	74

གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ་བཞི།	76
གཏན་ཆོག་ས་རྒྱུ་སོ་སོ་བཤད་པ།	76
ཡང་དག་གསུམ་པོར་ངེས་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་པ།	91
གསུམ་པོ་ལས་གཞན་ལྟར་སྤང་ཕྱོགས་ཅམ་བཤད་པ།	99
མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	102
གཞུང་གི་བསྐྱབ་བཤད་པ།	102
གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་གསུམ།	103
ཕྱོག་ཁྲབ་ངེས་པར་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་	
ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་བསྟན་པ་གསུམ། ..	104
དེ་ལྟར་བཞེད་ན་སྟོབ་དཔོན་རང་གི་ལུང་དང་འགལ་བ་བསྟན་པ་	
ལ་ལུང་འགལ་བསྟན་པ།	107
རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་ཁྲབ་པ་ངེས་པ་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་	
མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ།	115

གསུམ་པ་རྟགས་ཚེས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་	
ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	122
ཚད་མ་དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞི།	126
འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚེས་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ།	127
རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚེས་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་	
བཤད་པ་གཉིས།	131
སྐྱབ་པའི་སྐྱེའོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱས་པར་སྐྱབ་པ་དང་།	152
གསུམ་པ་སྐྱེ་འཛིན་རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་	
གཞན་སེལ་བའི་སྐྱེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	190
གཉིས་པ་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྐྱེ་དངོས་པོ་རྒྱང་བ་བཟུང་ཡུལ་དུ་	
མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ནི།	214
གསུམ་པ་གཞན་སེལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེ་དོན་གཞན་དང་བཅས་པའི་	
གསལ་བ་བཟུང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ནི།	215
གཉིས་པ་གཞན་སེལ་བཟུང་ཡུལ་དུ་སྐྱབ་པ་ནི།	216

ལྷ་པ་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་	
པ་ལ་ཚུད་པ་རྒྱས་པར་སྤང་བ་ལ།	226
དེས་ན་སྒོ་བ་དཔོན་སྤྱོད་ས་སྤང་གིས་བཤད་པའི་སེལ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཐམས་	
ཅད་འཐད་ཅིང་། སྤྱི་ཏྱག་དངོས་སྤྱོད་པ་ལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི།	245
བདུན་པ་ཏྱག་པའི་སྤང་ཡུལ་དང་སྤྱོད་པ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་	
ཡོད་པ་རྒྱས་པར་དགག་པ་ལ།	256
བྱེ་བྲག་པ་དང་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སོ་སོར་དགག་པ་མདོར་བསྟན་	
པ་དང་། སོ་སོར་བྱེ་ནས་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	260
རང་བཞིན་ཏྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།	320
གཞི་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་མ་བཤད་པ།	331
མ་དམིགས་པའི་ཏྱགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་མ་བཤད་པ། ..	334
རིག་བྱེད་ཆ་མ་ཡིན་པ་དགག་པ།	361

༢ གོང་ས་༢ སྐབས་མགོན་ཆུང་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་སྤྱགས་རྩེ་
བཞིན་འོག ཐུན་གྱིས་གཞོན་སྐྱེས་སློབ་གསལ་རྟོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ།
ཀུ་ཤུ་རྟགས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སློབ་མྱད་སོགས་བརྒྱད་
ནས་དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་
བཅོས་པ་ཡིན། སྤྲད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་དོ་བཤུས་ལག་དུ་འགྱུར་
ཆེ་དེབ་གངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འོང་སྤྲོད་ན་དེར་སྤྲོད་པའི་ལམ་
སྟོན་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་སྟུག་སྟེ་ལ་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང།
ཞུ་དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་བྱས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཅོལ་གྱིས་ཁྱུ་
བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཆད་ཞན་སྟབས་ནོར་འཁྱུལ་གང་ཤོར་རྣམས་བཅོད་གསོལ་
ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

མེད་སྒྲིད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་གྱིས།

དེབ་བཅོས་ཟིན་བ་རྣམས་སུ་ལ་དགོས་ན་བ་རྒྱ་རྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་སྤྲུལ་ཆོག
བ་རྒྱ་ཁ་བྱད། marjamson618@gmail.com

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆོན་སྟོན་པ་དང་སྒྲགས་གཞུང་སྤྱིའི་མང་གི་དོན།

རྒྱལ་པོའི་བསྟན་བཅོས་ཆོད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
རིགས་པོའི་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པོའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་
བརྩོ་ལ་སྦྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

གང་ཞེག་རྒྱུ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་པོའི་སྤྱི་བ་འཕྱར་སྤྱི་བ་སྒྲ་སྟན་སྟོགས་པ་
ཡི། །རྒྱུ་པས་བསྟན་པོའི་འདར་བ་དང་ལྟ་བུ་ཕྱག་འདབ་མའི་ཟེའུ་འབྱུ་
དཀར། །ཡིད་སྒྲུབས་ཐོལ་སྦྱེས་སྦྱེ་ལོང་གོས་ཅན་ཅོད་པན་མེ་ཉོག་འཛིན་
པ་འདིས། །བདག་གིས་རྒྱལ་བོའི་ཞབས་ལ་མཆོད་པས་འཛིག་ཉེན་འདི་
དག་ཞི་གྱུར་ཅིག །

མཆོམས་སྦྱོན་ལ་ཆགས་མཆོ་སྦྱེས་གཞོན་རུས་ཕྱོགས་ཀུན་བརྒྱན་
སྤྱི་བ་ཉི་མ་མ་ལུས་སྦྱོ་བ་དང་། །ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་སྒྲར་བདག་པོའི་དཔལ་
ལས་རབ་རྒྱལ་ལྷུང་ལ་མཁའ་ལ་གར་གྱི་རི་མོ་བཞེན། །གང་ཞེག་རྒྱ་ཡི་
འོད་ཟེར་གོས་ཅན་ལི་ཁྲིའི་རྒྱལ་བཅེགས་མིག་སྦྱོན་ཐོར་ཅོག་བཅིངས་པ་
ཡིས། །དཔལ་ལྟན་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ནི་ཅི་ཡང་ཆགས་བྱེད་ཞབས་
སེན་འོད་དེས་སྦྱོང་གྱུར་ཅིག། །འཛིགས་མེད་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་རྣམ་
རྒྱལ་ས་འདི་གྲགས་པོའི་གོམས་པ་གཅིག་གིས་བྲབ་པར་བྱེས། །

ལེགས་བཤད་མཐའ་དག་རོ་འཛིན་གཟུགས་ཀྱིས་གང་གི་ཁ་ལ་རྣམ་
པར་བཀོད་པོའི་ཅེ་མོ་ནི། །ཅུང་ཟད་བསྦྱོད་པས་སྤིད་གསུམ་འདི་དག་མེ་

ཉོག་མདའ་ཅན་སྣང་དང་ལྷན་ཅིག་འདར་བར་བྱེད། །ལོག་པར་སྒྲ་བ་ཀྱན་
གྱི་ལྷེ་ཡང་གཡོ་མེད་ཉིང་འཛིན་དག་ལ་འགོད་དེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། །

དེ་མེད་དག་པའི་རྒྱ་ཤེལ་ངོས་ལ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲོས་པའི་ཆོན་རིས་
འཛིན་པ་མིན་པ་ཉིད། །གང་གི་དཔལ་ལས་རྒྱ་མཆོའི་གོས་ཅན་རིགས་
ཚུལ་ཀྱང་ཐུད་བཞད་པའི་ཅེ་དགས་རོལ་བ་ན། །ཨིན་ཉིལ་གྱི་མེ་ལོང་ངོས་
ལ་གཟུགས་བརྟན་འཕོས་པའི་རྒྱ་སྐར་འོད་གྱི་ཐིག་ལེ་བཞིན། །སྟོབས་ལྷན་
ལམ་འཇུག་གནས་བཟང་ལས་བརྒྱལ་འོད་དཀར་རྒྱ་ཆེན་བཤེས་གཉིན་
བདེ་འབྱུང་ཅོད་པན་རྒྱལ། །གང་འདིར་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་
རབ་དཀར་འོད་གྱིས་སྟོགས་གྱི་འབྱེར་འཛིག་སྟོན་པ་དང་། །རིགས་པའི་
རྒྱ་མཆོའི་རྒྱབས་སྤེང་ཆལ་ཆེལ་ཤེས་བུའི་ནོར་འཛིན་ཡུད་གྱིས་གང་བར་
བྱེད་པ་དང་། །བདག་སྒྲོའི་རྒྱ་འོད་གསུང་རབ་ནམ་མཁའི་མཛེས་མ་དག་ལ་
གོས་བཟང་སྦྱིན་པའི་དགའ་སྟོན་དཔལ། །འདི་དག་འགྲན་བཞིན་འཛིག་
ཉིན་འདི་ན་ཡ་མཆན་མ་ལུས་དང་ཉིད་ཉེ་བར་འོངས་པ་འདྲ། །

གང་ཞིག་ཡིད་ལ་ཐུན་པ་དང་། །མིག་ལ་སྤྲུག་དོག་རབ་རིབ་དག །
ཁ་ལ་གདུག་པའི་ངག་བཞིན་དུ། །རང་གི་བྱ་བས་གནས་འཆའ་ཞིང་། །ཉིང་
བྲལ་འཁོར་གྱི་རྩ་བ་ལ། །ཉེས་བཤད་བཅོས་མའི་མེ་ཉོག་དག། །ཉིན་རེ་བཞིན་
དུ་འགོད་བྱེད་པ། །དམ་བཅའ་ཅམ་གྱིས་མཁས་པ་ཞེས། །བྱ་རོག་འདབ་
བཟང་སྟེ་དཔོན་དུ། །ཁེངས་ལྷན་གང་ཡིན་དེ་ཀྱན་ལ། །མི་བཟད་རྒྱད་པ་ལྟ་བུ་
འདི། །དུས་གྱི་ཆར་པ་བཞིན་དུ་བབ། །རྩ་བའི་སྒྲོ་ལ་ཐོས་པའི་ལམ་བུང་

ཞིང་། །ཆོག་མང་ཁུར་གྱིས་ངལ་བའི་དགའ་ཐུབ་བསྟེན། །ཤེས་བྱའི་ཁྱོན་ལ་
 ཀུན་རྟོག་ཆེར་འདྲིས་བས། །མཁས་མང་ཁོད་ན་མདོན་རྩོམ་གྱིས་མཐོ་
 ཞིང་། །གང་གི་ལག་ཅེ་བསྐྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་གྱིས། །ཡི་གེའི་རི་མོ་འགོད་པ་
 ལ་བཙོན་པ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་གི་མཐུ་བྱུབ་བས། །ཀུན་རྟོག་ཚུ་འཛིན་
 འགལ་འདུའི་ཚུ་རིས་ཅན། །འཛིག་རྟོན་ཉི་མའི་གསུང་འོད་སྒྲིབ་པ་གང་། །རྒྱ་
 ཆེར་སྤེལ་བས་སློ་གྲོས་སྤྲོས་བྱེད་པ། །དེ་ཀུན་སྟོང་ལས་ཚུང་དུར་ངལ་སོས་
 ཤིག །

རྒྱ་ཆེན་ཐོས་བའི་ཁུར་གྱིས་རབ་ངལ་རིགས་བའི་འཁུན་སྒྲས་
 སྤྲོགས་ནམས་ཁོད་བྱེད་ནམ་དཔྱོད་ཚུ་འཛིན་སྟོ་བ་ལས་འོངས་ལེགས་
 བཤད་ཚུ་རྒྱན་བད་མོས་སྤྱང་ཅི་སྒྲུག་པ་བཞིན། །དགེ་ལེགས་དབང་ཆེན་
 གསེར་གྱི་གཞི་ལས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཚུ་གཏེར་འཁུལ་འཁོར་ཆེས་
 ཆེར་གཡོས་བའི་དགའ་སྟོན་དཔལ་འདི་ཨེ་མ་མཆར་ཞེས་སྟོན་མེད་ཚུ་
 རྒྱན་དོ་ཤལ་ལ། །སློ་གསལ་མ་བྱ་དགའ་བའི་གར་གྱིས་མདོངས་ནམས་
 རབ་བརྒྱངས་མཐུག་སྟོ་རྒྱས་བའི་ཅེ་དགའ་སྟོན་ཅིང་མགྱོན་བའི་སྒྲ་
 དབྱངས་རྒྱད་མངས་སྒྲ་ཡིས་ཐུག་དག་གང་བར་བྱེད་པ་ན། །ཆོས་ཀུན་
 རང་གི་ངང་ཚུ་ལ་སྟོགས་བའི་ང་རོ་རབ་འབྱུལ་དོ་མཆར་གཏམ་འདི་རབ་
 འཕར་བྱངས་མེད་དུད་དང་ལྡན་བའི་རྒྱ་མཆོའི་འདུས་སྒྲབས་སྟོགས་བར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཐུན་མཆམས་སྒྲུག་ཅིས་མཁུར་ཆོས་
 དམར་བའི་སྟོ་བསངས་མཛེས་སྒྲུག་ལང་ཆོའི་དཔལ། །རབ་དགར་ཚུ་

འཇིན་གཞིན་ཅུའི་ཕུང་པོ་ཐུ་ཉིག་ཚུ་རྒྱན་བེམ་བུ་གཡོ་བས་རོལ་བ་
དང་། །ཚུ་རྒྱར་ཐུ་གུ་དགའ་བས་ཅེ་བའི་ལང་ལིང་དང་འགྲོགས་དབྱར་དུས་
རྩ་སྒྲོགས་པ་གང་། །དེ་འབྲས་གཉིས་སྒྲིམ་ཡིད་ལ་རྩི་བཞིན་དགའ་བའི་
དཔལ་བསྐྱེད་གཏམ་འདི་གྲགས་པའི་གདུང་འཆོབ་ཡིན། །

དེ་ཡང་། རྟོག་པའི་བྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །ཞེས་བྲ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ།
མཁས་པའི་བད་མོ་རྒྱས་བྱེད་ཡིན། །ཅེས་བྲ་བའི་བར་མཐའ་དག་ནི་འདིར་
གང་བཤད་བར་བྲ་བའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་ནི་ཅི། བརྗོད་བར་བྲ་བ་ནི་གང་། ཅིའི་སྤྱིར་བཏང་མས་ཞེ་ན། བདེ་བར་
གཤེགས་པས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་
ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གཟིགས་ཏེ་སྤྲོད་པ་དང་ཞི་བའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ལས་
ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་སྒྲན་
མེད་པ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པར་བཞེད་དེ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་
གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆའི་ཕུང་པོ་རྩི་སྟེད་ཅིག་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྤྲིས་ཀྱི་གདུལ་བྲ་སྒྲོ་དང་བཅོམ་འབྲུས་ཞན་པ་དག་གིས་ཡང་དག་པར་ཁོང་
དུ་མ་ཚུད་ཅིང་། རིགས་པའི་སྤྱང་བ་དང་ནི་བྲལ། མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་
ནི་མིག་ལྟོངས། །

ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཞན་དབང་གིས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་གོམ་
འགྲོས་ནི་འཁྱོར་ཏེ། སྤྲོན་ཅི་ལོག་གི་ཐུང་མ་གྱི་ཐང་ལ་བརྟེན་འཆོས་ཤིང་
འབྲུམས་པའི་སྒྲོ་བོ་འདི་མཐའ་དག་ལ་ལྟག་པར་བརྩེ་བའི་གཞན་དབང་དུ་

གྱུར་པ། གཅིག་ཏུ་བྱམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐུགས་དང་ལྡན་ཞིང་། རྗེ་
 བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཐུགས་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྒོ་གྲོས་གྱི་པར་ཁ་
 གྱེ་བས་ཤེས་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་ལ་གཟེགས་པ་དག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་སྦྱན་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲང་
 པོས་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྲོ་བའི་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་མ་ལུས་པ་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་སྤྱིད་པའི་དོགས་
 པ་བཅད་དེ། ཆད་མའི་ལམ་ནས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཆད་མའི་མདོ་ཀྱན་
 ལས་བརྒྱས་པ་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྒོ་གྲོས་
 མཆོག་ཏུ་ཟབ་པས་གཞུང་གི་ཆོག་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་བ་སྒོའི་མཐུ་ཆུང་བ་དག་
 གིས་མཁྱོགས་ཏེ། བན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་མ་གྱུར་པར་གཟེགས་ནས། རྒྱལ་བ་
 ཉིད་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་བརྟེན་ཤིང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་
 པ་རོལ་ཏུ་སོན་པས་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཁྱུ་མཆོག་རྒྱ་བས་པོ་ཆེའི་གནས་
 ཐོབ་པ། རིགས་པ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་འོར་བུ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་
 གྲགས་པས་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཆ་
 འཕྲོས་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ།
 ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་རགས་རིམ་ཞིག་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གྱིས་ཞིབ་པར་
 འགྲེལ་བ་ཆད་མ་རྣམས་དེས། དགག་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་རྒྱས་པ་དོར་ཏེ་དོན་གྱི་
 གཙོ་བོ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་དང་།

མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དཔེར་བརྗོད་ཙམ་སྟོན་པ་རིགས་
པའི་ཐིགས་པ་སྟེ་གཙོ་བོ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅས་གསུམ་མཛད་ཅིང་།
དེ་དག་གྲུང་གཤུལ་བྱ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་། འབྲིང་དང་། རྣོན་པོ་དག་གི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་རྒྱས་པ་དང་། འབྲིང་དང་། མདོར་བསྐྱུས་
པར་བསྟན་པའོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅས་དེ་དག་གི་རང་དོན་
ལེ་བྱའི་སྐབས་ལས་འཕྲོས་ཏེ། རྟོགས་དཀའ་བ་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཆིགས་ཐིགས་པ་དང་། རང་
དོན་ལེ་བྱའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ལས་འཕྲོས་ཏེ།
འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་འཛོག་
པའི་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པ་འབྲེལ་པ་བརྟག་པ་དང་།
མདོན་སུམ་ལེ་བྱའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་སོགས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་ལ། རྟོན་པ་རང་ཉིད་ལ་སྤང་བ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། སྐྱབ་ངག་འགོད་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་གཞན་ཀྱི་རྒྱད་ཡོད་པར་ངེ་ལྟར་
འཐད་ཅེས་སྒྲ་བའི་ཁྲན་ཀ་བསལ་ཏེ། སྤང་མཁན་ཤེས་པ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་
གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་མེད་ཀྱང་རྟོན་པ་རང་ཉིད་ལས་རྒྱད་གཞན་དུ་
གྱུར་པའི་གང་ཟག་འཐད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་རྒྱད་གཞན་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་
དོན་ལེ་བྱའི་སྐབས་ལས་འཕྲོས་ཏེ། སྐྱབ་ངག་དང་། སྐྱབ་ངག་གི་ལམ་སྦྱོངས་
སྟོན་པའི་སྒྲ་རྟོན་དང་སྤྱི་རྟོན་དང་དབང་པོ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་དག་

གི་ཚེད་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། ཚེད་པའི་ངོ་བོ་སྤྱན་འབྲིན་དང་། ཐལ་
འགྱུར་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེའི་གོལ་ས་ལྟག་ཆོད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་
སོགས་དང་བཅས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཚེད་པའི་
རིགས་པ་སྟེ། འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་མཛད་ཅིང་། དེ་
ལྟར་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་རིག་པའི་མིག་
སྒྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་འབྲེལ་
རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆོག་མདོར་བསྐུས་པའོ། །བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་དང་།
དགོས་པའི་དགོས་པ་དག་ནི་འོག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་འདིར་
མ་བྲིས་ཏེ། རྗོལ་བུའི་ཆོག་རྣམ་པར་འགོད་པ་མཁས་པས་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

སྤྱི་དོན་དང་པོ། བསྟན་བཅོས་ཆོད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ཚུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གཉིས།

དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོད་མ་རྣམ་འབྲེལ་འཆད་པ་ལ་དོན་
རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་། འཇུག་བྱ་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན། རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པ་འཇུག་གི་བྱ་བའོ། །

བསོད་ནམས་སྟེལ་བའི་ཡན་ལག་མཆོད་པར་བརྗོད་པ།

དང་པོ་ལ་བསོད་ནམས་སྟེལ་བའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད། བྱ་བ་
མཐར་བྱིན་པའི་ཡན་ལག་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། དགོས་དོན། བསྐྱས་དོན། ཆོག་དོན་གསུམ་ལས། དགོས་
པ་ནི། དམ་པ་དག་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འདྲུག་པའི་ཐོག་མར་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་
ཕྱག་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་། དམ་པའི་སྦྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་
པ་ན། དམ་པས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཤེས་ཏེ། གཞན་དག་འདྲུག་
པར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་དང་། དུལ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་བྱས་པས་
བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པའི་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ལོག་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་བསོད་
ནམས་འཕེལ་ཏེ་ཚུལ་པ་མཐར་སྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་དོ། །

བསྐྱས་པའི་དོན་ནི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀྱང་
པ་བཞི་པོ་འདིས་སྐྱ་གསུམ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདྲུད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའམ། ཡང་ན་རང་
དོན་སྤངས་རྟོགས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕྱན་
སུམ་ཆོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་
ཅིང་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པས་འདྲུད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོག་གི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བྱང་དོ། །དུལ་
གང་ལ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལོ། །རྒྱ་མཆོན་གང་གི་སྒྲོ་ནས་
ཕྱག་འཆལ་ཞེ་ན། སྐྱ་གསུམ་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་
སྒྲིབ་དོ། །ཞེས་པ་ནི་ཆོག་ལྷག་མ་དག་གིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་གཉིས་སྤང་གི་
བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་རྟོག་པ་ནི་ལུས་ཅན་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་
ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ཉིད་ཉན་རང་དབང་བཅོམ་སོགས་ཀྱིས་འདུན་པ་ལ་འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། སྤང་མི་སྤྱི་བའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པས་ན་རྣམ་པར་བསལ་བའི་སྤྱི་མངའ་ཞེས་བྱ་ཞིང་སྤངས་
པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད། །

ཟབ་པའི་སྤྱི་མངའ་བ་ཞེས་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་བསྟན་ཏེ་
ཉན་རང་དང་སོ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

རྒྱ་ཆེའི་སྤྱི་མངའ་བ་ཞེས་པས་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་གདུལ་
བྱའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པར་སྤང་ཞིང་། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་
སོ་སྤྱི་སོགས་གདུལ་བྱ་དག་མ་དག་སྣ་ཆོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

རྒྱ་ཆེ་བ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཅིང་། དེ་
ཡང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་ལེགས་ནི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་པན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་
བྱུང་བ་ནི། འོད་ཟེར་དག་ཀུན་ནས་འཕྲོ་ཞེས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་འོས་པར་
འབབ་ཅིང་། མི་ཞེས་པའི་ཐུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་གྱི་པར་
རྒྱས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་མའི་འོད་ཟེར་དག་ཀུན་ནས་འཕྲོ་བ་

དང་ཆོས་མ་ཐུན་པའི་སྤྱིར། གསུང་ཉིད་འོད་ཟེར་དག་ཀྱན་ནས་འཕྲོ་བའི་
གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ནོ། །

ཡང་ན་རྒྱུ་པ་དང་པོས་སྤངས་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཟབ་པའི་
སྐྱེ་མངའ་བ། ཞེས་པས་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུན་པའི་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་
ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱ་ཆའི་སྐྱེ་མངའ་བ་ཞེས་པས་རྣམ་རྟགས་མཚན་མའི་སྒོ་ནས་
མཐར་ཡས་པ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་རུ་ར་ལག་མཐེལ་དུ་
བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པའི་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། ཀྱན་རུ་བཟང་པོ། ཞེས་པས་བྱ་བ་ལས་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་།
འོད་ཟེར་དག་ཀྱན་ནས་འཕྲོ་ཞེས་པས་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་
བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟར་རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། གཞན་
དོན་འཕྲིན་ལས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་མངའ་བའི་སྒོ་ནས། ལྟ་དང་སྐྱེ་དང་བྱུང་
པའི་སྐྱེ་བོས་ཞབས་ཀྱི་བད་མོ་ལ། བྱུང་བྱས་པ་བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་དེ་ཉིད་ལ་གྱུས་པས་འདུད་ཅིང་བྱུང་འཆལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ནོ། །

འདིར་སྐྱེ་གསུམ་དང་ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་མཐུན་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དོན་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་ཆེ་བ་རྟོགས་པར་དགའ་
བའི་གནས་དུ་མ་ཞིག་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་ཡི་གེ་ཏ་ཅང་

མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་ཤིང་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱ་ལ།

སྒོ་གྲོས་གཞིན་ཏུ་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་མ་སྒྲིན་པ་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་རྟག་བརྟན་སྤྱན་གྲུབ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་
ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ལ་བྱུང་ཅིང་། སྒྲ་རྟག་གི་དངོས་ལུལ་མ་ཡིན་པ། བེམས་
པོའི་ཚས་ལས་འདས་པ་མེད་དགག་མིན་ཞིང་། ཆད་སྟོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །

གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ལོག་པར་རྟོག་པ་འཆང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་
དག་གིས་མཚོད་སྒྲིན་ལ་འོས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཅན་ཁྲོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མི་
བཟད་པའི་གཞོན་དང་འབྲ་བ་འདི་ནི། ཀྱི་མ་ཁོ་བོ་ཅག་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་སྟོན་པ་ལུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སྐྱེ་བམས་ཀྱིས་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བ་མ་རུངས་པར་བྱེད་པའི་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་པོ་ཉ་ཉེས་པར་སྐྱེད་པའི་
ལས་ཀྱིས་བྲངས་པ་ཞིག་རིང་མོ་ནས་འོངས་སོ། །

སྤྱོད་ཀས་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་
ལས་སྒྲི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་རྒྱས་པར་འདིར་བཤད་
ཀྱང་དཀྱུས་མ་འཆད་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིར་མ་གྲིས་ཤིང་། རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། འགོག་པའི་བདེན་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགག་གཞི་སེམས་ཀྱི་ཚས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་

གསལ་བ་ལ་འགོད་བྱེད་ལམ་གྱི་བདེན་པས་དགག་བྱ་རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་
སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒོ་བྱར་གྱི་དེ་མ་སྤར་མི་སྒྲིལ་བར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་བཀག
པ་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱབ་པ་
རང་དབང་བ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པས་འདི་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་བ་དཔོན་སྐྱ་
སྐྱབ་དང་། ཐོགས་མེད་དང་། སྤྱོད་པས་ཀྱི་སྤང་པོ་སོགས་མཐའ་དག་བཞེད་
ཅིང་། དེ་ཉིད་མེད་དགག་མ་ཡིན་ན། འོས་གཞན་མེད་པས། སྐྱབ་པ་རང་
དབང་བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་པ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་། རྟག་དངོས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་སོགས་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་རང་དབང་
བའི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་བྱེད་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟག་
དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱིར་། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་
འདས་ཏེ། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་གསལ་བར་བྱས་བཞིན་དུ། སྤྱོད་པས་སྤང་
ཡབ་སྤེལ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་ཆ་བོར་བ་བྱེད་ནི་
སྤྱོད་པས་ཀྱི་འདུགས་སོ། །

དེས་ན་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི། རྟག་དངོས་
ཁས་ལེན་པ་དག་མ་གཏོགས་པ་སྤྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་སུ་འདུང་མེད་
དོ། །

གཞན་ཡང་མེད་དགག་ཡིན་ན། ཆད་སྤོང་ཡིན་དགོས་པར་སྐྱ་བས་ནི།

སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྐྱབ་པ་རང་དབང་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་པས།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཡིན་ན། འདིས་མ་བྱས་ཡིན་པས་བྱབ་པར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་
 དང་བཅས་པ་པལ་ཆེ་བ་ནས་གསུངས་པ་དང་འགལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་དངོས་མེད་ཡིན་པར་སྐྱས་པའི་རང་ཆོག་དང་འགལ། ཏྲག་དངོས་འགོག་
 པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་རིགས་པ་མཐའ་དག་དང་འགལ། མངོན་
 སུམ་ཆད་མ་ལ་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བར་སྦང་བ་མེད་པ་དང་འགལ། མེད་
 དགག་ཡིན་ན་ཆད་སྟོང་ཡིན་དགོས་ན། ཆད་སྟོང་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་དང་
 འགལ། ཆད་སྟོང་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ན། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉི་ག་ཤེས་བྱ་ལ་
 སྲིད་དགོས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་འགལ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་བྱབ་པའི་སྟོན་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་འགལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅིང་། ཏྲག་
 པ་ཡིན་པ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ན། དོན་དམ་པའི་ཆད་མ་ཏྲག་པ་
 སྲིད་པ་བཀག་པ་དང་འགལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཏྲག་པ་ཡོད་ན། ཏྲག་དངོས་
 མེད་པ་འགལ། ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན། རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་
 ཤེས་པ་མེད་པར་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་དུ་མས་བསྐྱབས་པ་དང་འགལ། རོ་
 བོ་ཉིད་སྐྱ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱ་ཏྲོག་གི་དངོས་ལུལ་ལས་
 འདས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ན། དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ཅིང་སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཉོག་གི་དངོས་ཡུལ་
 ཡིན་པར་མདོན་སུམ་གྱི་ལེ་ཏུར་ལན་མང་དུ་བསྐྱབས་པ་དང་འགལ་ཞིང་།
 གཞུང་དེ་དག་འཆད་པའི་ཆོ། བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་ཁས་
 གཤམ་དངོས་སུ་འགལ། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ལེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་
 སྤྱི་ཉོག་གི་དངོས་ཡུལ་མིན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་དེས་དོན་གྱི་གསུང་
 རབ་ཀྱན་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་སྤྱོད་པ་ཁས་གཤམ་འགལ། ཉམ་མཁའ་
 ལྟར་བྱུང་བའི་དོན། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་པ་ལ་འདོད་མོད།
 དེ་ལྟར། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་
 ཡིན་ན། ལམ་བཤེན་གྱིས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོ་བྱུང་གི་འཇམ་བུལ་བར་
 བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདི་ཉིད་ཁས་གཤམ་པས་ནི། འཇམ་བུལ་གྱི་ལམ་མི་སྤྱིར་བ་དང་།
 འགོག་བཤེན་ལམ་བཤེན་གྱི་བུལ་འབྲས་མ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 ལེས་དང་། བདག་འཛིན་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རོ་བོ་
 ཉིད་སྤྱི་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ལེས་མ་
 རིག་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པས་བྱུང་བ་སོགས་དུ་མ་
 ཞིག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་ཁས་གཤམ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཆོས་ཉིད་རྒྱུད་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པས་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་
 ཡོད་པས་བྱུང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཡོད་མི་དགོས་

སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ཡང་སྒྲིངས་པ་དོ་མཆར་སྒྲིང་བའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དོ་བོ་ཉིད་སྒྲི་ཡོད་པར་
ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཡོད་པའི་སྒྲིར། ཏྲགས་གསལ་དངོས། མ་ཁྲབ་ན་དེ་གཉིས་
རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་བྱད། མེད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། བྱེད་གཞི་
མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱེད་ལ་ཆོས་ཉིད་མེད་པའི་སྒྲིར།

གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལྟར་
ཁྲབ་ནས་ཡོད་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་མེད་པ་ཁས་
སྒྲངས་འགལ་བ་དོ་མི་ཤེས་པར་བྱད་དོ། །

སྒྲུམ་མའི་ལྟོ་ན་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་
ཏན་སྒྲུམ་མ་ལ་ཡོད་མི་དགོས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྟོབས་
སོགས་བྲལ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་
ཡོད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ཡང་རིགས་པའི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་
ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུམ་པའི་ལྟོ་ན་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་
རྒྱལ་སྒྲུམ་མ་དང་རྩ་ས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྒྲིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་སྒྲུམ་མ་དང་། དེའི་ལྟོ་ན་གནས་པའི་སྒྲིས་བྱའི་འབྲེལ་བ་བཞིན་
དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲིས་བྱའོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲང་བར་མི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཏྲག་གཅིག་ རང་དབང་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་ཆེན་པོ་

ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྟག་
པར་འཛིན་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་
ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། བདག་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་ནི། ཐར་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་ཞོག། ཉིས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྒྲིབ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་རྟག་
གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཤེས་རིག་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
ལྟ་བར་བྱེད་པ་པོ། ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་གངས་ཅན་པ་གང་དག་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱུང་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་ལ་འོངས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་པོར་ཁས་ལེན་པ་དང་བྱུང་པར་བྱུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱར་བ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་པར་དུ་ཟད་དེ། འདི་གངས་ཅན་ཀྱི་
སྐྱོན་པོ་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལོག་པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་འབྲིང་པའི་སྐྱེ་ཐབས་
སོ། །

སྐྱས་པ།

དེ་ལྟར་འགལ་བའི་ཕྱང་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་གི།

ཁུར་ཆེན་བྱེད་པ་གངས་ཅན་རིང་ལུགས་འཛིན། །

མགྱིན་བཟང་སྐྱོན་པའི་སྒྲོས་གར་བྱེད་པ་བྱོད། །

དྲི་མེད་རིགས་པའི་ཆོག་གས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་དགལ། །

བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ། བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་རྩེ་མ་པར་དམ་བཅའ་བ།

གཉིས་པ་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་རྩེ་མ་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ།
དགོས་དོན། བསྐྱས་དོན། ཚིག་དོན། མཐའ་དབྱེད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི།
རི་སྐད་དུ།

དམ་པ་མང་པོ་ཁས་འཆེ་མི་བྱེད་ལ། །གལ་ཏེ་དཀའ་བས་ཁས་ནི་
ཟངས་གྱུར་ན། །རྡོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུར་ནི། །ཞི་ཡང་གཞན་དུ་བྱེད་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམ་པ་རྣམས་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་དམ་བཅས་
པའི་ཁུར་མི་འདོར་བས་བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
ནོ། །འོ་ན་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་རྫོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་སྟོན་
མེད་དེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་རྩེ་མ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འགལ་རྒྱུན་བདུད་དམ་
བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྟས་བྱས་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་སོགས་སེལ་བར་བྱེད་
ཅིང་། མཐུན་རྒྱུན་བསོད་ནམས་བྱེད་པར་ཅན་སྦྱེད་པར་བྱེད་ལ། རྩེ་མ་པར་
དམ་བཅས་འགལ་རྒྱུན་བྱི་བཞོལ་གྱི་ལེ་ལོ་སོགས་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་
མཐུན་རྒྱུན་སྟོ་བ་དང་བཙོན་འགྱུས་བྱེད་པར་ཅན་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱས་དོན་ནི། བྲམ་བེ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན། ཚིགས་སུ་བཅད་
པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། བསྐྱན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཉིད་རྩེ་མ་པའི་བྱེད་པར་

གྲིས་གཙོ་བོའི་དགོས་པ་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་པར་རྟོགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
ཉན་པ་བོའི་སྐྱོན་སྤངས་པའི་སྤྱིར་དུ་དངོས་སུ་གཞན་དོན་དུ་མི་ཚོམ་པ་ལྟར་
བཅོས་ཤིང་། བདག་ཉིད་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་སྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དུ་ཚོམ་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནས་ལྷགས་ལ་ཉན་པ་པོ་རྣམས་སྟོད་ཀྱི་སྐྱོན་འདི་
དང་བྲལ་བར་བྱས་ནས་མཉན་ན་ཡུན་རིང་དུ་པན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གཞན་དོན་དུ་འང་ཚོམ་པར་བསྟན་ནོ་ཞེས་འཆད་ཅིང་། ལྷ་ཀྱ་སྟོས། གཞན་
གྱི་ལྷགས་ཤིག་བཀོད་པ་ཡང་ལྷགས་འདི་དང་སྟོགས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོབ་དཔོན་ལྷ་ཀྱ་སྟོ་རང་ཉིད་གྱི་ལྷགས་ལྟར་ན། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་
གྱི་སྤང་པོས་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་ཆད་ན་ཀྱན་ལས་བརྟམ་པ་
མཛད་པ་དེ་ཉིད། ཤེས་རབ་ཞན་པ་དག་གིས་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་
པན་པ་ཆེན་པོར་མ་གྱུར་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་ལ་སྤྲལ་དོག་གིས་སྤང་བ་དང་།
སྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བས།
དེ་དག་སྤྲལ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བསྐྱོག་པར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། ཆད་མ་
ཀྱན་ལས་བརྟམ་པ་འདི་ཉིད་རི་ལྟར་ན་གཞན་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་
བར་བྱ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་
ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཀྱན་ལས་བརྟམ་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཚོམ་པ་ལ་
དགའ་བ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཆིག་དོན་ལ། བསྐྱེད་དོན་དང་པོ་དང་མཐུན་པར་བཤད་
ན། རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་པ་དག་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བར་མཆོད་པ་

བརྗོད་པའི་ཆོག་ཚུམ་པར་མི་བྱེད་པས་བྱ་བ་གང་ཚུམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་
བཅོས་ཚུམ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་ཁོང་ནས་བྱང་དོ། །

རྟོག་ལྟན་གྱི་བྱ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པས། རང་གཞན་གྱི་
དགོས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་ཅི་ན། ཆོས་
གྲགས་བདག་ལ་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་པན་པ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའང་མེད་གྱི་འོན་ཀྱང་རང་གི་སེམས་
ནི་སྒར་དུས་ཡུན་རིང་པོར་གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀུན་ལས་
བདུས་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་
བྱས་པས། དེས་ཐུགས་སྒྲུབ་པར་གྱུར་ཏེ། ད་དུང་ལེགས་བཤད་ལྟར་
ལེན་ཅིང་ཆེས་ཆེར་འཇིན་པ་བསྐྱེད་པའམ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་སྲིབ་རྣམ་
འགྲེལ་འདི་ཚུམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་སོ། །

ཅིའི་སྲིབ་འདི་ཉིད་གཞན་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱེ་
བོ་པལ་ཆེར་ལ་ལེགས་བཤད་རྟོགས་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཉི་བར་གནས་ཤིང་།
མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་དེས་ནའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ལེགས་བཤད་རྟོགས་
པའི་འགལ་རྒྱུན་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉེས་བཤད་དམ། བསྟན་བཅོས་པལ་པ་དག་
ལ་ཡང་རང་གི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་དང་། ལེགས་
བཤད་དག་ལ་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ནར་མ་བད་ཐུག་
དོག་ངེ་མ་དག་གིས་སྤང་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའོ། །

ལེགས་བཤད་རྟོགས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ནི་གཉིས་ཏེ། ལེགས་བཤད་ལ་

འཇུག་པའི་དོན་གཉེར་དང་། ཟུགས་ནས་དོན་ཉོགས་པའི་ཡན་ལག་ཤེས་
རབ་པོ། །དང་པོ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི། ལེགས་བཤད་རྣམས་དོན་དུ་མི་གཉེར་
ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི། ཤེས་རབ་རྩ་ལ་མེད་པས་ན་ཞེས་
པས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

ཡང་ན་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆར་བསྟན་བཅོས་པལ་པ་ཉེས་བཤད་དང་། བྱ་
བ་པལ་པ་ཞིང་ལས་སོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་ལེགས་བཤད་རྣམས་དོན་དུ་
མི་གཉེར་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཉེས་ལེགས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
རྩ་ལ་མེད་པས་ན་ཏོ། །ཤེས་རབ་མེད་པའི་དབང་གིས་ཉེས་བཤད་ལ་ཆགས་
ཤིང་ལེགས་བཤད་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཁོ་ནར་མ་བཟད་ཐུག་ དོག་ཅི་མ་དག་
གིས་བསྟོས་པའི་དབང་གིས་ལེགས་བཤད་སྟོན་པ་པོ་ལ་སྤང་བར་ཡང་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་དེས་ན་ཞེས་སྟུར་དོ། །

དེ་ལྟར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། རི་སྐད་དུ། བཞི་བརྒྱ་
པར། གཟུར་གནས་སྟོ་ལྡན་དོན་གཉེར་བ། །ཉན་པོ་སྟོང་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་པལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་
པ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་སྟོགས་སུ་འཇིན་པའི་ཐུག་དོག་གི་ཅི་
མས་ཆོས་སྟེ་བའི་གང་བཅུ་སོགས་ལ་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་ཐོག་
མར་ཉེས་ལེགས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་ལེགས་
པར་བརྟགས་ཏེ། ཉེས་བཤད་དོར་ཞིང་ལེགས་བཤད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
སྟོས་འཇུག་པར་བྱ་ལ། ཟུགས་པའི་འོག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་

ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པའི་སྒྲོན་ས་ཉན་པ་པོ་
སྒྲོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་གྱིས་ལ་ཉོན་ཅིག་དང་། ངས་ལེགས་
བཤད་འདི་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྐྱུས་དོན་གཉིས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ན། ཡོངས་གྱུར་དེས་ན་
བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་པན་པ་མིན་ཞེས་སེམས་པའང་ཡིན། ཞེས་བཏོན་
ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་རམ། མང་དུ་ལུགས་པལ་
པ་འཇིག་རྟེན་མ་རབས་ཀྱི་ལུགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་རོལ་བའི་བསྐྱུས་
བཅོས་དང་། ལྷོགས་སྤང་གི་ལུགས་སུན་འབྱེན་པའི་གཞུང་ལུགས་པལ་ཆེ་
བ་ཉེས་བཤད་དག་ལ་ཆགས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཆགས་སོ། །རྒྱ་གང་གིས་ཆགས་
ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པས་ཉེས་བཤད་ལའང་ལེགས་བཤད་དུ་
བརྩམས་ནས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་མེད་པའི་མཐུས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལེགས་
བཤད་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལེགས་བཤད་དུ་མ་གོ་བའི་
དབང་གིས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷོགས་སྤང་ལ་
ཕྱག་དོག་གི་ངི་མ་དག་གིས་སྤང་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཏོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་ཞེ་ན། ལེགས་བཤད་གོམས་པས་ལྟར་ལེན་
བསྐྱེད་པ་ལའོ། །ཆོག་དེ་ནི་ཆོག་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་། འབྲེལ་པ་
ཁོ་ན་ཡིན་པས་འདིར་ལེན་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་དེ། ལུགས་ལས། གང་
ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་ནི། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དེར། །ཞེས་འབྲུང་
བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལེགས་བཤད་ནི་བཤད་པ་བཟང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་གོམས་

བས་ལེགས་བཤད་ལ་ལྟར་ལོན་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་
གཞི་ལ་བར་གྱུར་པའོ། །འདིས་ནི་སྟོབ་དཔོན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
བསགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་བསགས་
པ་དག་ཁོ་ན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་གོམས་བས་ལྟར་ལོན་པ་སྐྱེད་པར་
འགྱུར་ངོ། །

གང་གི་སྤྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་མེད་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལེགས་
བཤད་དོན་དུ་མི་གཉིས་ཞིང་ཉེས་བཤད་ལ་ཆགས་པའི་ཀུན་ལས་བརྟུས་
འདི་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཆོས་
གྲགས་བདག་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་འདི་ནི། དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་མང་པོ་
དག་ལ་ཕན་པར་མ་གྱུར་ཏེ། དེ་བས་ནི་རི་ལྟར་འདི་ཤིན་ཏུ་འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པར་བྱ་སྟམ་པའི་སེམས་པའང་འདིར་ཚུམ་པའི་རྒྱར་ཡོད་པ་ཡིན་
ལ། འང་གི་སྒྲས་སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཅུང་ཟད་སྤང་བའང་
ཕྱང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས། བདག་གིས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ལེགས་པར་
བཤད་ངོ། །

སྟོབ་དཔོན་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱང་བའི་རྒྱ་ལས་བསྒྲོག་པར་
བྱའོ་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་སྟོང་རྗེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཚུམ་པའི་རྒྱར་སྤྱད་པའོ། །དེའི་
སྤྱིར་སེམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཁོ་བོའི་སེམས་ནི་
ཡུན་རིང་མོ་ནས་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་འགྲེལ་

འདི་ཚུམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་སོ།།

བཞི་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཆོག་གས་སུ་བཅད་
པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་བསྟན་པའི་སློན་ས་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སེམས་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་
ལས་བརྟུས་ཀྱི་ནམ་བཤད་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་འབྲེལ་འདི་ཚུམ་པ་ལ་དགའ་བ་
སྐྱེས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་དག་
ནི་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ཆོག་
དོན་ནམས་གདུལ་བྱ་དག་གིས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སློན་ས་
གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། བདག་གཞན་སྤང་བར་བྱེད་པའི་
རྒྱ་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་སྤྲུག་དོག་གིས་སློང་ཅིང་སྤང་
བར་བྱེད་པ་སོགས་ལས་ལོག་ནས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཤེས་ནས་དད་
པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། ཆད་མའི་མདོ་
ཀྱན་ལས་བརྟུས་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དག་དང་། དེའི་གཞུང་
ཆོག་ཉོགས་པར་དགའ་བ་གང་ཡིན་པ་ནམས་སོ། །

དགོས་པ་ནི་དངོས་སུ་ཆད་མའི་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སློན་ས་ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱོད་པའི་གང་

ཟག་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་
 ཅིང་། གུན་ལས་བརྟུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་རིགས་
 བས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི།
 གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བྱངས་པའི་ངེས་པ་
 གཏིང་ཚུགས་ཤིང་ཆོག་མ་ཡིན་པ་རྟོག་པར་འགྱུར་བས་དེའི་སྤྱིར་
 སློན་པ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ཅིང་། བདུད་དང་པས་
 གྱི་རྒྱལ་བས་སློན་པ་དང་ལམ་གཞན་ལ་བཀྱིར་མི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚད་
 མའི་མདོ་གུན་ལས་བརྟུས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་
 བཅས་འདི་གཉི་གའི་དགོས་པའོ། །

དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ནི། རྟོག་པའི་བྱ་བ་རྣམས་བསལ་ཅིང་།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱ་གསུམ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་མཐར་སྤྱོད་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་བྱག་
 འཆལ་ནས་དེ་ཉིད་མདོན་དུ་བྱ་བའི་སྤྱིར་། དེའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་གྱི་
 རིམ་བ་མཐའ་དག་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བྱངས་ཏེ་མཐའ་གཞན་དུ་སྤྱིད་
 པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་སློན་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་བཏན་ལ་འབེབས་པར་
 བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་འདི་བཅུ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པས།
 མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རི་སྐད་བཞུགས་པའི་སྐྱ་གསུམ་འཕྲིན་ལས་དང་
 བཅས་པ་མཐར་སྤྱོད་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཐབས་མ་ལུས་པ་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་འདིར། རིགས་པའི་སློན་སྒྲིལ་

གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་
 རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པར། སྒོམ་བྱང་གིས་ཉམས་སྲུབ་སྒྲངས་པས་མངོན་དུ་
 གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྟན་བཅོས་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་། དགོས་
 པའི་ཡང་དགོས་པ་རྣམས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ཐབས་དང་། བྱི་མ་བྱི་མ་ཐབས་ལས་
 བྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱེད་
 པ་དང་ལྡན་པ་གང་དག་འདི་སྟུམ་དུ། བསྟན་བཅོས་འདིར་འཁོར་ལོ་དང་
 པོའི་མངོན་དགོངས་པ་བཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་ཁས་བྱངས་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་བཏན་ལ་ཕབ་
 ཅིང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བཅད་དེ།
 ཐར་པ་ངེ་ལྟར་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞིག་ཀྱང་བསྟན་ལ། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་མངོན་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 བཀག་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ངེ་ལྟར་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞིག་ཀྱང་བསྟན་པའི་བྱིར།
 ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི། ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་སྡེ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་འབྲེལ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་བྱིར་
 བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་། རིགས་ཅན་གསུམ་དུ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ནི་ཉིད་དགོས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་

འབྲེད་པར་རིགས་ཀྱི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ན་ཉིད་དགོས་སུ་རི་ལྟར་
འགྱུར་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་གཏན་ལ་ཤབ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ།
རིགས་ཅན་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་གྱི་འདི་ལྟར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་གྱི་གཙུག་པོ་ནི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་
དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་དོན་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་
དག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། རང་རང་གི་རིགས་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་
ལམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆམ་པར་བྱང་ཆུབ་རྣམ་
པ་གསུམ་ལ་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་།
 ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྒོག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རང་གིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 མི་ཤེས་པར་གཞན་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་མི་རུས་པའི་བྱིར། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་ལམ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་དག་དུ་ཡང་རིགས་ཅན་གསུམ་
 གའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། འདི་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་གྱང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 སྟོན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་
 གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ཉིད་གང་ལ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་པར་ཞེས་པར་
བྱའོ། །

འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དག་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་
ཞེས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་ལམ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མངོན་
དུ་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སྡེ་སྡོད་དག་ཏུ་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བསྟན་བཅས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ལམ་དེ་དག་ཞེས་པར་བྱེད་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་ལམ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་
དག་ཏུ་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསུངས་པ་དག་ནི། བསྟན་བཅས་དེའི་
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་ལམ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཉན་
རང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་ན། བསྟན་བཅས་དེའི་ཉིད་དགོས་ལ་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དག་ཀྱང་དབྱེ་དགོས་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ་
ཞེས་ཞེས་པར་བྱའོ། །

དེའི་སྤྱིར་བསྟན་བཅས་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་རེ་ཞེག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྡོད་དུ་མི་རུང་བའི་
རིགས་ཅན་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོའི་རྗེས་

སུ་འབྲངས་ཏེ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྦངས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
 ཅམ་ཞིག་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དག་ཀྱང་སྟོན་པར་བྱེད་མོད་
 གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་དང་། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་
 མདོ་གཉིས་བྲང་དོན་དུ་བསྐྱབས་ནས་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་དང་
 ལྡན་པའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་
 དག་གི་ཚུལ་ནི་རི་ལྟ་རི་ལྟར་དོན་བསམས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 སྐབས་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་འདིའི་རང་ལུགས་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། གང་
 དག་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་གྱི་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བའི་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲིགས་པ་དེ་དག་ནི། རང་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 སྐྱ་བའི་མིང་ཅམ་ལ་དགའ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་གཉི་གའི་
 རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་དག་སྟོན་ཆད་ན་བའི་ལམ་ཅམ་དུ་ཡང་གྲག་པར་
 མ་གྱུར་པ་མཚན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 སྟོན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤེ་དག་བྲང་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་
 དེ་དག་གང་ན་ཡོད་གཞོན་རུ་བྱེད་གྱིས་སྟོན་ཅིག།

གཞན་ཡང་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྐབས་འགའ་ཞིག་དུ་ཁས་སྦངས་པའི་
 རྣམ་གཞག་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་ཉིད་འགོག་བའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་
 གསུངས་ལ། ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི། སྐབས་གང་དུའང་མ་བཟག་

ཅིང་། རིགས་པ་བརྒྱ་ལྷག་དག་གིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། རི་
ལྷར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་དེ་ལྷར་སྤྲོ་བ་དག་གིས་ནི་
རྒྱད་གཞན་གྱི་བ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་སྒྲེགས་བམ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བར་བྱད་
མོད། འདིར་ཡི་གེ་མངས་པའི་འདིགས་པས་མ་བྲིས་སོ། །

འོ་ན་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་མ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་དག་ནི། དག་བཙུག་སེམས་གང་
ཡིན་དེ་ཡང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གལ་
ཏེ་ཆོད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ། བསྟན་
བཙུག་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་སྒོ་ལས། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་
སུ་དཔག་ །ལྷར་སྤྲོ་བཙུག་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སྐྱབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྲིན་
དག། །ལྷར་སྤྲོ་བཙུག་པ་གཞན་རིག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོན་པ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་དུ་ཆོད་མས་ངེས་པའི་ཐབས་དང་
ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སོ། །

དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་
ཀྱིས་རི་ལྷར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྷར་དོན་ལ་གནས་མི་གནས་ནི། གཏན་ལ་
འབེབས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་མ་སོང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་
ལ་སྟོག་གྱུར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་སྟོན་མེད་རྗེས་དཔག་དང་། མངོན་གྱུར་ངེས་
བྱེད་ཀྱི་སྒོ་སྟོན་མེད་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་ཡིན་པས་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཆོད་མ་

གཉིས་གསུངས་ལ། སྒོ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གཞལ་བྱའི་གནས་
དག་ལ་དབྱེད་ཀྱང་། སྐྱབ་འབྱུང་བས་ལམ་གྱི་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་མངོན་རྗེས་ལྟར་སྤང་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། རང་གིས་ངས་ནས་
གཞན་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་སྤྱི་མ་
བཞི་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་དཔལ་
གཞོམ་པའི་སྤྱིར་དུ། སུན་འབྱེན་ཡང་དག་བསྟན་ལ། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་
པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་སྤྱིར་དུ་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གསུངས་ཤིང་། སུན་
འབྱེན་དང་སྐྱབ་དག་ལྟར་སྤང་གིས་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་མི་རུས་སོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་སྒོ་ནས་གོལ་ས་གཅོད་པའི་སྤྱིར་དུ་ལྟར་སྤང་དེ་གཉིས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱད་པོ་འདི་ཉིད་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ནི་
ཆད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། ཆད་མ་མདོ་
དང་། རྣམ་འགྲེལ་དང་། རྣམ་ངས་དང་། རིགས་པའི་ཐེགས་པ་རྣམས་ནི་
བསྟན་བཅོས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཅིང་། གཏན་ཆོགས་ཐེགས་པ་
ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

དེའི་སྤྱིར་སྟོན་པ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་པར་ངི་ལྟར་སྐྱབ་
པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཆད་མ་གཉིས་
དང་། གཉིས་པོ་དེའི་གོལ་ས་མངོན་རྗེས་ལྟར་སྤང་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་
རང་གིས་ངས་ནས་སྟོན་པ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་

གཞན་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་ཏེ། དེས་པ་སྦྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟུན་
འབྲེན་དང་། སྦྱབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གོལ་ས་གཙོང་
པའི་ཡན་ལག་སྟུན་འབྲེན་དང་སྦྱབ་ངག་ ལྷར་སྦྱང་གཉིས་ཏེ། འདི་དག་ནི་
ཆོད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་བསྟན་
བཅོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སྟོན་པ་དང་དེའི་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་པར་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་
བུ་ཞིག་འཆད་ཅེ་ན། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལུང་གི་བསྟན་པ་
དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མ་ཐུན་
ཐབས། །སྦྱེས་བུའི་དོན་ནི་རྫོད་བྱེད་དག། ཡོངས་བརྟགས་དབང་དུ་བྱས་
ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། གོལ་
བ་དོན་གཉིར་ཀྱི་སྦྱེས་བུའི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་དང་། དགོས་པ་སྦྱབ་
རུས་པའི་རྗེས་མ་ཐུན་གྱི་ཐབས་དམ་པ་དང་། དེ་ཡང་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྟོན་
པ་སྟེ། ངག་བྱེད་པར་གསུམ་ལྟན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་མེད་དུ་སྦྱབ་པའི་
ཚུལ་ཡང་དེའི་བརྗོད་བུའི་དོན་མདོན་གྱུར་དང་སྟོག་གྱུར་དག། མདོན་རྗེས་
ཀྱི་ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། ཞིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་རྫོད་པར་བྱེད་པའི་
ཆ་ལ་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་བསྦྱབས་ནས་སྟོན་མེད་པར་སྦྱབ་པ་
ཡིན་ཏེ། མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ། །རིགས་པས་བྱུང་དང་རང་ཆོག་
གིས། །གཞོད་མེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ། །གཟུངས་པར་བྱ་སྤྱིར་སྦྱོད་
འཇུག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཡང་ན་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཚད་མས་སྐབ་པར་བསྐྱབས་ནས་དེ་དང་
 ཚུམ་པ་པོ་གཅིག་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་པལ་པ་སྟོན་པ་
 རྣམས་སྟོན་མེད་དུ་སྐབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སྤྱི་བ། པལ་པའི་དོན་
 ལ་སྤྱི་བར་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སྤྱིའི་
 སྤྱིར། །གཞན་ལའང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ཡང་ལུང་གི་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱ་ནི། མངོན་མཐོ་བདེ་འགྲོའི་གོ་
 འཕང་དང་། དེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐབས་
 དང་བཅས་པར་འདུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱད་ལ་སྟེ་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། དང་པོར་མངོན་མཐོ་རྒྱད་ལ་སྟེས་ནས། སྤྱིས་དེས་ལེགས་རྒྱད་ལ་
 སྟེ་བ་ཡིན་ཅིང་། གཙོ་པལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེས་ལེགས་གཙོ་བོ་དང་།
 མངོན་མཐོ་པལ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཚད་མས་སྐབ་པ་ན། དང་པོར་དེས་ལེགས་
 ཐབས་དང་བཅས་པ་ཚད་མས་བསྐྱབས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་མངོན་མཐོ་ཚད་
 མས་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་བཅས་
 རབ་ཏུ་དེས་པ་ཡིས། །གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སྤྱིའི་སྤྱིར། །གཞན་ལའང་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ཡིན། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

རྟགས་པའི་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་
 ཟེར་བ་ཡིན་པས་བརྗོད་བྱ་རྟགས་པའི་བསྟན་པ་ཚད་མས་བསྐྱབས་པའི་སྟོ་
 རྣམ། རྗོད་བྱེད་ལུང་གི་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་པར་སྐབ་པ་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་

སྒྲོན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་ཆད་མའི་སྒྲེས་བྲུང་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་
དགེ་འདུན་ཡང་སྒྲོན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་དངོས་
སྒྲོན་བསྟོད་པ་ནི། །དེ་ཡི་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་ནི། །ཆད་མའི་དེ་ཉིད་གྲུབ་དོན་
ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གྲུར་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གྲངས་ངེས་དང་
གོ་རིམ་དག་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཆད་མས་ངེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་
ནི་ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན། བསྟན་བཅས་
འདི་དག་དུ་ཆད་མ་རྣམས་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ངེ་སྟེད་
ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲོལ་བ་
དོན་གཉིར་ལ་ཆད་མའི་སྒྲེས་བྲུང་། དེའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཆད་མས་གཞོད་
པ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དང་། གཞན་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲོན་པ་
མ་ཡིན་ཅིང་། དབང་ཕྱག་དང་མེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་དེ་དག་
ཀྱང་ཆད་མས་གཞོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུབས་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་
བདུད་དང་པས་ཀྱི་རྒྱལ་བས་བཀྱིར་མི་རུང་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱེད་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་ནི་ལམ་

གྲིས་ཐོག་མ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་ལ་ངས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་
 ཆོལ་ན་ཡང་། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ཉིད་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་བརྟེན་པར་
 བྱ་དགོས་ན། ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྤྱིང་ནས་སྐྱབ་པ་ལྟར་
 ལེན་པའི་བསམ་བས་ངས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་ཆོལ་ན། རིགས་པའི་
 གཞུང་ལུགས་འདི་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གྲིས་ངས་པ་
 ཉིད་པ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་
 སྟམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། གང་གི་ཆེ་སྤྱིའི་གོ་རྒྱ་ཙམ་གཅོད་པ་དང་། ཆེ་
 འདིའི་སྤྱང་ཤས་འབའ་ཞིག་ལྟར་ལེན་པའི་ཐབས་སུ་གཞན་དང་ཁ་གཤམ་གས་
 འབྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལ་ཐོས་
 བསམ་གྲིས་འཇུག་ཅིང་། སྤྱིང་ནས་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བསམ་བ་རུང་བད་
 ཅིག་སྒྲོས་པ་དེའི་ཆེ་རིགས་པའི་བརྟག་དབྱེད་དོར་ནས་སྒྲུན་པོ་དག་གི་ཆིག་
 ཙམ་ཞིག་སྐྱབས་སུ་བབྱུང་སྟེ། ཚད་མས་གཞོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་དོན་མོན་
 མཐོས་ཙམ་གྲིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱིང་རུས་འབའ་ཞིག་གིས་ཐར་པ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལོའམ་ཟླ་བའམ་ཞག་གི་དུས་ཆིགས་ལ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཁས་འཆེ་བའི་སྤྱིངས་པ་ལུག་ལྟར་སྐྱབས་པ་དག་གི་ཉ་
 ཅང་ཡང་མི་འཆ་མས་པའི་ལོག་པའི་གཏམ་ལ་ཤེས་ལྟན་དག་གི་ན་བ་དག་བ་
 བར་བྱའོ། །

ཡང་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་
 པ་འདི་དག་གོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲོག་གའི་

བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྟོད་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་
 སྤྱིར་རོལ་ས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། །འདི་ལྟར་རྟོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་བྱང་སྟོང་སྤྱིང་སྤྱིས་ལ་སོགས་པའི་
 རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྟོན་ས་བཞག་པའི་རྟོག་གོ་དང་། ཡང་མདོ་སྡེ་
 རྒྱན་ལས། རྟོག་གོ་བརྟན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་ཁྲབ་ཀྱན་རྫོབ་སྤྱོ་བ་ཙན།།
 བྱིས་པ་ལ་ནི་བརྟན་པར་འདོད། ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་དོན་སྤྱི་ཙམ་གཟུང་བའི་སྟོན་ས། རྟོག་པས་ངེས་དགོས་ཀྱི། མདོན་དུ་
 མ་གྱུར་པ་ལ་རྟོག་གོར་བྱས་པའོ། །

བསྟན་བཅོས་འདི་དག་སྡེ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོག་གོའི་བསྟན་
 བཅོས་ཡིན་པར་ནི་བྱེད་རང་ཡང་མི་འདོད་ལ། འཐད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
 གོ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཞག་པའི་བསྟན་
 བཅོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོག་གོ་ཡིན་པས། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་
 ལ་མི་མཁོ་བར་འདོད་ན། སྤྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་གྲོལ་བ་དོན་
 གཉེར་ལ་མི་མཁོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 རང་རིག་པའི་སྡེ་སྟོད་ཅེས་པ་ནི། རང་སེམས་རྒྱུད་གྱིས་བསྟུས་པའི་སྤང་བྱ་
 མ་རིག་པ་སྟོང་བ་དང་། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་བསྐྱེད་

པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་ལུགས་འདི་
དག་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རིགས་པས་ལེགས་
པར་གཏན་ལ་ཐབས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གཉིས་སྒྲང་
འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་རྒྱངས་འབྱེན་པའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་མི་
འགྱུར་ན། ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྟོན་གང་ཡིན་པ་སྟོས་ཤིག།

གཞན་ཡང་ནང་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་
མི་མཁོ་བར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པར་
མ་བྱས་པར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྷ་
དག་ལ་བཅོམ་པར་མ་བྱས་པར། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
མཐུན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་དག་ཆར་གཅོད་རྗེས་བཟུང་
དང་། །བདག་ཉིད་ཀྱན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བཅོམ་བྱེད། ཅས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་འདི་དག་གཏན་ཆིགས་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་ནམ།
ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། གཏན་ཆིགས་རིག་པའི་དོན་རྒྱ་མཚན་རིག་པ་
ཞེས་པ་ཡིན་ལ། བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ཀྱང་སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་རྒྱ་མཚན་
ཡང་དག་གི་སྟོན་ས་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བས་ན་ནང་རིག་པ་དང་གཏན་ཆིགས་རིག་པ་གཉི་གའི་བསྟན་

བཅོས་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ལྟ་བུ་དང་། རི་སྐད་དུ། རྒྱུ་སྒྲོལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
འདུལ་བའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མོད་གྱི། ཚད་མའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་བསྟན་
བཅོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱང་རིག་པ་ཁོ་ནའི་བསྟན་བཅོས་
འདུལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ་དང་། གཏན་ཆིགས་རིག་པ་ཁོ་ནའི་བསྟན་བཅོས། བྲམ་
ཟེ་རྒྱང་མིག་གིས་བྲས་པའི་རྟོག་གའི་ཆིག་དོན་བཅུ་དྲུག་སྟོན་པའི་བསྟན་
བཅོས་ལྟ་བུ་དང་། གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་གསོ་དབྱུད་གྱི་གཞུང་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུ་
བཞིར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། གཏན་ཆིགས་དང་།
སྒྲུབ་པའི་དག་དང་། ལུ་འབྱེན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱང་རིག་པའི་
སྡེ་སྟོད་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱང་རྒྱང་རིག་པའི་སྡེ་
སྟོད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་དང་། གཏན་ཆིགས་ལ་སོགས་པ་
དེ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གསུང་རབ་ལས་རི་ལྟར་བཤད་
པའི་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་དག་གི་དགོས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
གཞན་འགའ་ཞིག་དགག་པའི་སྟོགས་ཙམ་མཆོན་པ་ནི། ཁོ་བོས་གཞན་དུ་
བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

གལ་ཏེ་འདི་དག་རྒྱང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཀྱན་
ལས་བརྒྱས་ལས། ལུ་བའི་དབང་པོའི་བསྟན་པ་ལས་ནི་ཡུན་རིང་ཉམས་
གྱུར་པ། གང་ཡིན་རྟོག་གའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་བགྲོད་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟོག་གའི་མཆོན་ཉིད་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་

པར་འགྱུར་བར་འགོ་བར་བྱེད་དམ་བཟླ་བར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་
ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ལོག་པར་བཟུང་བ་ཉིད་གྱིས་ནོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་བསྟན་པ་ལས་ནི་ཡུན་རིང་མོ་ནས་ཉམས་པར་
གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། ལྷ་སྟགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་གཏི་ལམ་གྱིས་ཆོས་
ཉིད་བཟོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་རྟོག་གཏི་
མཚན་ཉིད་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་
འགྱུར་བར་འགོ་བར་བྱེད་དམ། དེས་ན་སྤྱི་རོལ་པའི་རྟོག་གཏི་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་རྟོག་གཏི་བྱེད་པར་ཤེས་ལྟན་དག་གིས་བཟླ་
པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

འོ་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ། ལྷ་སྟགས་པའི་འདོད་པ་
སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཞེན་པ་རྣམས་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་འདི་བཅུ་མས་
པ་ཡིན་གྱི། འདི་ཅམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་
དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོས་ནི་རྟོག་གཏི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། སྤྱིར་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་
པའི་འགལ་རྒྱུན་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོགས་ཀུན་བཏགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་འདོགས་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་ཅ་བ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། དེ་
ཡང་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་གྲུབ་ན། བདག་འཛིན་

ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་དག་ཏུ་བྱུང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ལ། ང་གངས་ཅན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་
པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་
མེད་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་བདེན་
པར་བྱུང་ན། གངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་
ལྟར་དུ་བྱུང་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན། བྱི་རོལ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་གྱི་བྱུང་མཐའ་སྐྱབ་
རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ངེ་སྟེང་ཅིག་སྐྱོ་བཏགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བྱུང་མཐའ་ངན་པས་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིན་
སྐྱངས་གསོས་བཏབ་ནས། དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ། ཆོད་མ་དང་གཞལ་བྱ་
དང་གཏན་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མ་ཞིག་སྐྱོ་
བཏགས་པ་ཡིན་པས། བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་
བྱུང་བ་ཞིགས་པ་ལ། དེ་ཉིད་བྱུང་མཐའ་ངན་པས་གསོས་བཏབ་སྟེ། མཐའ་
སྐྱོ་ཆོགས་པར་ཀུན་བཏགས་པའི་མཐའ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཞིགས་དགོས་
ཏེ། གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་ཞིགས་ན་ཡང་། བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་
དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱུང་པའི་བདག་དེ། སྟོགས་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལྟར།
གནས་སམ་སྟམ་པའི་སྐྱོ་འདོགས་མི་ཆོད་པའི་བྱིར་དོ། །

དེས་ན་སྐྱོ་འདོགས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་
གྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་ལེགས་པར་ཞིགས་པ་ན། བདག་འཛིན་

ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་རི་ལྷོ་བ་བྱུང་བ་ལྷོ་བྱུང་བ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བས།
 དང་པོར་སྐྱོན་འབྱེན་ཡང་དག་གིས་རང་གཞན་གྱི་བྱུང་མཐས་ཀྱིན་
 བཏགས་པའི་སྒོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་དག་གི་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་དཔལ་
 གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བདག་འཛིན་ཀྱིན་བཏགས་དང་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་རི་ལྷོ་བ་བྱུང་བ་ལྷོ་བྱུང་བ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་རི་ལྷོ་བ་བྱུང་སྐྱེས་དུ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཆོ།
 གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྷ་བུའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ལ་
 བརྟེན་ཏེ། དུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། བདག་གཉིས་དང་བྲལ་
 བའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་སྤང་རི་ཆེར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། རི་ལྷོ་བ་རྗེས་དཔག་
 དང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་
 གི་ངོ་བོ་གཉིས་སྤང་དང་བྲལ་བ་རི་ལྷོ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྷ་ན་ཡང་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་
 འཛིན་རྟོག་པས་བུམ་པ་རྟོགས་ཀྱང་། བུམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྷོ་བ་གནས་
 པ་ལྷོ་བ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་ན། མངོན་སུམ་དང་
 རྟོག་པའི་ཡུལ་སྤང་ཚུལ་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་བས། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་

སྒྲིང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་
རྣམས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་འཇུག་བའི་རྗེས་དཔག་
ཆད་མས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་
རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ཞིང་།
མདོར་ན། རང་གི་གཞུང་གྱི་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མི་སྲིད་དགོས་
པས། ཆད་མ་མདོན་སུམ་གཅིག་ཕྱེ། །ཞེས་སྟོས་ལ། རྒྱུང་པན་གྱི་སྟོབ་
མར་ཁས་ལོང་ཞིག

དེས་ན་ཆོས་ཉིད་རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་
ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་དག་
མེད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་དམ་བཅས་
པའི་དམ་བཅའ་རྒྱ་བརྟེན་ཆད་མ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཇུག་བའི་ཚུར་
མཐོང་མདོན་སུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་ཚུར་མཐོང་མདོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་
མདོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རྟོག་གྱི་དོར་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བས། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་ཉམས་སོ། །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན་དེ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པ་འགལ་སོ། །དེ་
རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་ན། དེ་རྟག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟག་གའི་ཡུལ་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་རྟག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་
པ་ཉམས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པ་ལ། དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
གྱིས་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་། བྱི་གྲོལ་གྱི་ངོར་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་
པའི་ཆོད་མ་སྟོན་པར་མི་རུས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ཆོད་མ་མེད་པའི་བྱིར། ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་ཡོད་པར་ཆོད་མ་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གཞག་མི་རུས་པས།
ཆོས་ཉིད་རི་བོང་གི་རྩ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་ད་ལྟ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
བསྟན་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ། མ་འོངས་པ་ན་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཤ་མོ་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་
འདོད་པ་ནི། གངས་ཅན་པ་དག་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
ཐམས་ཅད་རང་གི་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་དུ་མེད་ཀྱང་། མ་
འོངས་པ་ན་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་
བས། སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

མེད་ལ། ཆོས་ཉིད་རྟོག་གཏི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲས་པས་ནི་ཆོས་ཉིད་སྒྲ་
རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་གྲགས་པའི་བསལ་བ་
ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་སྒྲ་འབྲུག་ཏུ་རུང་བས་བྱུང་པར་གྲགས་པའི་ཆད་མས་
གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཆོས་ཉིད་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
རྟགས་མེད་ན། དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། ཡོད་ན་ཆོས་ཉིད་རྟགས་དེའི་
ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་སྒྲས་པ་དང་
རང་ཆོག་འགལ་ལོ། །གང་དག་ཆོས་ཉིད་རྟོག་གཏི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་
པར་སྒྲ་བ་ལ་ཡང་བཤད་ཟེན་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མཚུངས་
པར་འབྲུག་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདོད་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་འཇིན་
པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱན་བཏགས་མཛོན་གྱུར་དངོས་སུ་མགོ་མཚོན་པའི་ཆད་མ་
སོ་སྒྲེའི་རྒྱད་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡོད་
པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་འདོད་ན། རྟོག་གཏི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོག་གཏི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་
དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་མི་སྲིད་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་
ཡོད་ན། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མི་སྲིད་

པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་དངོས་སུ་སྤྲས་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་
ཉིད་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྤྲ་བ་ལ། རང་ཆོག་འགལ་བ་
གཞན་ཅི་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་ན། བྱམ་བུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ཡང་
བྱམ་བུ་པའི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་ལེགས་པར་མཚུངས་བས།
དངོས་མིང་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤིང་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཆོས་ཉིད་རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྲ་བ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་
ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ཡིན་པར་བྱས་པ་ཅམ་དུ་འདོད་པར་སྤང་ཡང་། ཆོས་ཉིད་
རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྤྲས་པས་ཆོས་ཉིད་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་
སྤྲས་པ་ཡིན་རོ། །

དེས་ན་ཆོས་ཉིད་རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དག་ཆོས་ཉིད་སྤྱི་རྟོག་
གི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་ནི།
རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
ཚད་མ་དེས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་ཀྱི་སྤྱི་འི་ངོ་བོ་ཅམ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་སྲོལ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་
ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་
སྤང་དང་བྲལ་བ་ངེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་སྲོལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་བུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ལས་བྱམ་བུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་
དེས་ཀྱང་བྱམ་བུ་པའི་སྤྱི་འི་ངོ་བོ་ཅམ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་སྲོལ་དངོས་

སུ་རྟོགས་ཀྱི། བུམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་དུས་རང་
བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དངོས་པོར་ངེ་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྒྲ་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་མི་རུས་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ངེ་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་སྒྲང་
བའི་སྒོ་སྒྲ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་མི་རུས་པས་དེའི་སྤྱིར་ཆོས་ཉིད་སྒྲ་རྟོག་གི་
ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། རྟོག་གའི་སྒོས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཉིད་སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བཞིན། རྟོག་
གའི་སྒོས་དངོས་སུ་རྟོགས་སུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་
རྟོགས་པའི་རྒྱན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་
གསལ་སྒྲང་ངེ་ཆེར་གྱུར་པའི་མཐར་གཉིས་སྒྲང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
དེའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ངེ་ལྟར་བཞིན་དུ་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོར་སྒྲེས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་པོར་སྒྲེས་པའི་དོན་ཡིན་
ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དེས་ཀྱང་ཐུ་
སྟེགས་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པས་བཏགས་པའི་སྒོ་འདོགས་ཀུན་བཏགས་
དག་བསྒྲོག་ནས། བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྗེས་

དཔག་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འདི་བཅུ་མས་པ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས། ཆོས་ཉིད་གྱི་
 རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
 མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དེའི་ཆོས་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བ་དེའི་སྒྲོ་ནས། རྟོག་གཏི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་མཐུག་ཐོགས་སུ་ལྷོག་པ་ལས་ནི་སྟོན་པའི་
 ཆོས་ཉིད་ཐོས་ནས་འབད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བར་དུ་མ་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་དེའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ལྷོག་པ་ལས་ནི་ཞེས་པ་སྤྲ་མ་ལས་ལྷོག་པ་
 ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་སྟོན་པའི་ཆོས་གོ། །

གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། སྟོན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོས་
 ནས་བསྒྲོམ་མི་དགོས་པར་འབད་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་སྒྲུང་དང་
 བཅས་པའི་དོན་སྤྱི་ས་བར་དུ་མ་བསྐྱེད་བར། གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་གཏི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའང་
 རྟོག་གཏི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་འགོག་པ་ཡིན་པར་གཞུང་འདིའི་
 རུས་པ་ལས་ཞེས་སོ། །

མདོར་ན། སྤྱི་རྟོག་གིས་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་

ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་རྟོག་གཏེ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་
 ཏོ། །དེའི་སྤྱིར་གཞན་དག་གིས་སྦྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ནང་
 རིགས་པའི་སྡེ་སྡོད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཀོད་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་སྟན་པ་དང་འབྲ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། རྟོག་གཏེ་དང་ནང་རིག་
 པའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དོན་དང་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་གི་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་
 སོགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པའི་འོལ་སྤྱི་ཙམ་ཡང་སྟོ་ཡུལ་དུ་མ་ཤར་བར་
 ཆོས་སྟོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མཆོན་ཆ་རྟོན་པོས་འཛིག་
 ཏེན་མཐའ་དག་གི་མིག་ཉམས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ། འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་གཉིས།

གཉིས་པ་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་
 དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདི་
 ཉིད་ཆོད་མ་གྱུན་ལས་བརྒྱས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཚོམ་ན། གྱུན་ལས་བརྒྱས་ལ་
 བྱི། ལེའུ་བྱག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན། འདིར་ལེའུ་བཞིར་བྱས་ཞེ་ན།
 སྟོན་མེད་དེ། གྱུན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་དཔེ་བརྟག་པ་དང་། སེལ་བ་བརྟག་པའི་
 ལེའུ་གཉིས། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུར་འདུས་པས། འདིར་རང་དོན་
 རྗེས་དཔག་གི་ལེའུའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ཅིང་། ལྷག་
 ཆོད་བརྟག་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུར་འདུས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཚོད་
 རིགས་སུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ལ། གཏན་
 ལ་དཐབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལམ་དང་བཅས་པ་

ཉིད་ཀྱན་ལས་བརྟམ་སྲུ་མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོགས་སྲུ་བཅད་པས་བསྟན་ནས་
ལེའུ་བྱག་པོ་དག་གིས་དེ་ཉིད་རང་གིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐམས་དང་།
གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་འཆད་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ན་ཡང་། འདིར་བསྟན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ལམ་དང་བཅས་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྟོན་སྟེ། ཀྱན་
ལས་བརྟམ་ཀྱི་མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོགས་སྲུ་བཅད་པ་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་འབྲེལ་པ་
ལ་ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་ལོགས་སྲུ་མཛད་པས་ལེའུ་བཞིར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅས་འདིའི་ལེའུ་བཞི་པོ་དག་གི་གྲངས་ངེས་པ་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལམ་དང་བཅས་པར་ངེས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་
མངོན་སྲུལ་ཆད་མས་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བསྟར་བ་བཞིན་དུ། དངོས་སྲུ་
ངེས་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པས། དངོས་སྲུ་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་ངེས་པར་བྱེད་
དགོས་ལ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་མངོན་སྲུལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོན་སྟེ། ངེས་བྱེད་
ཀྱི་ཆད་མ་མངོན་སྲུལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་
རྗེས་དཔག་འབའ་ཞིག་བརྒྱད་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་སྒྲིབ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ལམ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་རང་གིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། མངོན་

སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཤིང་། རང་གིས་རྟོགས་ནས་
གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ན། རང་གིས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྟོང་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལོག་
རྟོགས་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པའི་སུན་འབྲེན་དང་། སྟོང་རུང་དུ་གྱུར་ནས་
ཞེས་པར་འདོད་པའི་དོན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་
བྱེད་པའི་གདམ་ངག་གི་ངོ་བོ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ངེས་པས་
དེ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ལེའུ་ཡང་བཞི་པོ་འདིར་གངས་
ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ལེའུ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་གོ་རིམ་ངེས་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་མ་རིན་པེ། དང་པོར་གཏན་
ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་ཆ་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གྲིས་ཆ་
མ་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐབས་དང་
བཅས་པ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཆ་
དེའི་དབྱེ་བ་ཡང་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ཆ་
མཐོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་སུ་
གངས་ངེས་སོ་ཞེས་བསྒྲུབས་ནས་མངོན་སུམ་ཆ་མ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་ཉིད་དེའི་རྗེས་སུ་གསུངས་ཤིང་།

འོ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ཡང་རྗེ་ལྟར་ཞེས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་
ནམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཚུ་ལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །གཞན་

དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། རྗེས་དཔག་དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་
ཉོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། དེ་ཉིད་གཞན་ལ་གོ་
བར་བྱེད་པའི་ཐབས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་རང་དོན་རྗེས་
དཔག་གི་ལེའུ་ཉིད་དེའི་རྗེས་སུ་གསུངས་ལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་
ལེའུ་མཐར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་བའི་སྒྲ་ངེས་དགོས་ཤིང་། གཏན་ལ་དབབ་
བྱ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་ན། ཚད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་
དུ་མི་ཤེས་པས། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་དང་པོར་གསུངས་ཤིང་། མི་སྒྲ་བ་
མཚན་ཉིད་དུ་ལྡན་པའི་ཚད་མ་ཅམ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ལས་བྱེ་བའི་ཚད་མ་
དེ་ཡང་མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ལས། མདོན་སུམ་དང་ནི་དང་
པོར་སྐྱེ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ཅིང་། རྗེས་དཔག་ནི་བྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། སྐྱེ་རིམ་
དང་མཐུན་པར་མདོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་དང་པོར་གསུངས་ཤིང་། རྗེས་དཔག་
གཉིས་གྱི་ལེའུ་དེའི་བྱིས་གསུངས་ལ། རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་རང་
གིས་མ་ངེས་པར་གཞན་ལ་སྟོན་མི་རུས་པས། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་
སྒྲ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་བྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་དང་པོར་སྒྲ་བ་ནི། སྒྲ་བ་
དཔོན་གྱིས་དེ་ཉིད་ཉོགས་དཀའ་བར་གཟིགས་ནས། དང་པོར་སྒྲ་སྟེ་འགྲེལ་

པ་མཛད་པས། དེའི་སྤྱིར་སྤྲེགས་བཅ་གནས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་གྱི། གཞུང་
ཅུམ་པའི་གོ་རིམ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་མཆོད་བརྗོད་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་
ལེའུའི་ཐོག་མར་འབྱུང་བ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་བ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་།
ཞེས་སོགས་དང་། སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་ཞེས་སོགས་ནི་རང་འགྲེལ་གྱི་མཆོད་
བརྗོད་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་ཡིན་ཅིང་། གཞུང་ཅུ་བའི་མཆོད་བརྗོད་དང་།
ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། ཆོད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུའི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ། རྒྱན་
མཁན་པོའི་འགྲེལ་པར་བཀོད་པའི། ཆོད་མར་གྲུབ་པ་འགྲོ་ལ་པན་བཞེད་པ།།
སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཏེ། རྟོག་གི་ངན་འབྱུང་འགྲོ་ལ་
ཆེས་བཅེ་བས། །ཆོད་མ་གྲུབ་པ་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཉི་མ་སྤྲུལ་པ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་གཞུང་སྤྱིའི་རྣམ་འགྲེལ་
ཡིན་གྱི། ཆོད་མ་གྲུབ་ལས་བཏུས་པ་ཁོ་ནའི་རྣམ་འགྲེལ་མ་ཡིན་མོད། འོན་
ཀྱང་ལེའུའི་གོ་རིམ་ལ་ནི་ལྷ་དབང་སློ་འབྱུང་པ་མེད་དེ། འདི་ལྷར། དང་པོར་
རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ། དེ་ནས་ཆོད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ། དེ་ནས་མངོན་
སུམ་གྱི་ལེའུ། དེ་ནས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

རྒྱན་མཛད་པའི་བསམ་པ་ནི་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྒྱན་
ལས། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་དེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། རང་གི་

དོན་གྱི་རྗེས་སྐྱོད་པ་ལ་སྒྲིག་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེན་ལེན་མགོ་ར། ཚད་མ་ཡང་དག་འགྲོ་ལ་
ཕན་བཞེད་པ། ཞེས་སོགས་བཀོད་ནས། འདི་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྟན་སྟུང་ཆོགས་པས་ཚད་མ་ཡང་དག་
པ་ཉིད་དུ་བསྟོན་པར་མཛོན་པར་བཟོད་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་དོན་
བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤྲུག་འཆལ་ནས་ཚད་མ་གྲུབ་
པ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་མཁུག་ཐོགས་ཉིད་ནས། ཚད་མ་སྦྱ་བ་
མེད་ཅན་གྱི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་ལ་འཁུག་པར་བྱེད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །

ཅེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་མཆོད་བཟོད་དང་ཅོམ་
པར་དམ་བཅའ་བའི་ཆོགས་སྐྱོབ་ཅན་པ་བཀོད་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་མ་
ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ནི་མི་འབྲས་སྟེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ཐོག་མར་
ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྦྱོབ་ལ་
སྤྲུག་ཏེ། ཚད་མ་སྦྱ་བ་པར་གྱི་གཞུང་ཀུན་ལས། །བརྟུས་ཏེ་སྦྱ་ཆོགས་
འཐོར་རྣམས་འདིར་གཅིག་བྱ། ཞེས་འབྲུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱན་མཁན་པོ་
ལེན་ལེན་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཞེད་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ཚད་མ་ཀུན་ལས་
བརྟུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་མི་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཁོ་བོས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
མཐོང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཆོན་སྐྱོབ་ཀྱང་དགོད་པར་མི་རུས་སོ། །

གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་འགྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རྣམ་

འགྲེལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བྱུང་བ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་
 ཉིད་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་འགྲེལ་བའི་
 ཆ་དག་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །གསུང་རབ་སྒྱུ་འུ་རྣམ་
 འགྲེལ་ཡིན་ཅེས་པ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་ནས་བཤད་པའི་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཙམ་ལ་ཟེར་ན་འཐད་གྱི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 གི་སྡེ་སྡོད་མཐའ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ཐུན་མོང་བའོ་སྟམ་དུ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །

རི་སྐད་བཤད་པའི་ལེའུའི་གོ་རིམ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་
 དཔོན་གྱིས་རང་འགྲེལ་དུ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིབ་རོ། །དེ་བས་ན། སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་
 སློ་དང་། ལྷ་ཀྱ་སྒྲིའི་བཞེད་པ་ལྟར། དང་པོར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་
 ཉིད་འཆད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་འདིར་ནི་དེ་བཞེན་དུ་
 བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་བྱོད་བསྟན་བཅོས་འདི་ཀུན་ལས་
 བརྟུས་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཙོམ་ན། དེར་ནི། དང་པོར་མདོན་སུམ་གྱི་ལེའུ། དེ་
 རྣམ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ། དེ་རྣམ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ།
 དེ་རྣམ་དཔེ་དང་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་བརྟག་པའི་ལེའུ། དེ་རྣམ་སེལ་བ་བརྟག་
 པའི་ལེའུ། །དེ་རྣམ་ལྷག་ཆོད་བརྟག་པའི་ལེའུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ། འདིར་གོ་
 རིམ་བཞོག་སྟེ། ཅིའི་སྒྲིབ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་ཅེ་ན། དེ་ཉིད་

གྱི་ལན་བསྟན་པའི་སྤྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་འགྲེལ་དུ། དོན་དང་དོན་མ་
ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལ།
དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པས་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ་ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། འདིའི་དོན་ཤིང་སློབ་མཐའ་བཅད་པའི་སློན་སྐུ་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་དག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་
འབྲེད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཤད་
པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་རྗེས་དཔག་ཁོ་
ན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་རམ། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་
ཁོ་ན་རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར།

དང་པོ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་མངོན་སུམ་ལ་
ཡང་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྣམ་ངེས་སུ་ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་འཕྲོག་པ་དང་སྤྱོད་བ་ནི།
ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀ་ལ་
སྟོས་པར་བཤད་པ་དང་ནང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

སྤྱོད་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་
ཁོ་ན་རྗེས་དཔག་དང་མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་མི་བརྟེན་གྱི་བྱུང་མེད་པས། རྒྱ་
མཚན་དེའི་སློན་སྐུ་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་ན། མངོན་སུམ་ཡང་དང་པོར་
འཆད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་ངེས་བཟུང་གི་བྱུང་པར་མི་སྦྱོར་བར། དོན་
དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་

ཡིན་པས་དེའི་སྒྲིབ་དང་པོར་བཤད་པ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཡང་དང་པོར་
 འཆད་རིགས་པར་ཐལ། རོན་དང་རོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་མངོན་
 སུམ་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་
 བཅས་འདིར་ནི་སྟོན་པ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་པར་བསྐྱབས་པའི་སྟོ་
 རྣམ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐབས་དང་བཅས་པ་སྒྲིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་གཏན་ལ་འཁེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྲང་ཚུར་མཐོང་གི་
 མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་མི་རུས་པས། རྗེས་དཔག་གིས་
 དངོས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་དང་གཏན་ཆིགས་སོགས་ལ་སྒྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་དུ་མ་ཡོད་
 པས། དེ་དག་བསལ་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྒྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་ཆད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་བཤད་པ་ཡང་
 ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་གཟིགས་ཤིང་གཏན་ལ་འཁེབས་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་
 དཔག་དང་། གཏན་ཆིགས་སོགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་མ་བསལ་བར། དེ་
 དག་ཡང་དག་པར་རྟོགས་མི་རུས་ཤིང་། གཏན་ལ་འཁེབས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
 ཡང་དག་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་
 རོན་ངེས་པར་མི་རུས་པས་དེའི་སྒྲིབ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལམ་
 དང་བཅས་པ་རྟོགས་པ། མཐར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་རག་ལས་ཀྱང་།
 དངོས་སུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 མ་བསལ་བར་ཡང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་རོན་དེ་དག་ངེས་

མི་རྒྱས་པར་གཟིགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐོག་མར་རང་གི་དོན་གྱི་ཇེས་སུ་
དཔག་པའི་ལེའུ་ཉིད་འཆད་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་དགོས་པའི་དབང་གིས་རང་དོན་ལེའུ་བཤད་པའི་ཇེས་སུ།
ཇེས་དཔག་དེས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་གཙུག་པོ་ཐར་བ་དང་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཐབས་དང་བཅས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཚད་མ་
གྲུབ་པའི་ལེའུ་གསུངས་ཏེ། འདི་གཉིས་ནི་ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་
རིམ་པའོ། །

ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དོན་དེ་དག་ངེས་པར་
བྱེད་པ་ཡང་ཇེས་སུ་དཔག་པ་དེའི་རྟེན་གཏན་ཆིགས་གྱི་ཚུལ་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་པའི་སྒྲོ་ནས་མདོན་སུམ་
གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པས། དེའི་འོག་ཏུ་མདོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་གསུངས་
སོ། །

དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གྱིས་སྟོན་པ་དང་དེའི་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་པར་ཚད་
མས་ངེས་ནས་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི།
རང་གིས་མ་ངེས་པར་གཞན་ལ་སྟོན་མི་རྒྱས་པས། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཇེས་
སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་གཞན་དོན་གྱི་ལེའུ་ཉིད་མཐར་གསུངས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལེའུ་དག་གི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་རང་དོན་ཇེས་དཔག་འཆད་པ་ཡིན་ན། དེའི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་
བ་སོགས་མི་སྟོན་པར་དང་པོར་གཏན་ཆིགས་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་

སོགས་བཤད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་དག་ན་རེ། རྒྱ་གཏན་ཆོགས་གཏན་
 ལ་པ་བ་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་རྗེས་དཔག་ཤུགས་ལ་འཆད་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁོ་པོ་ནི་དེ་ལྟར་མི་སྦྲིལི། དེ་བས་ན་བསྟན་བཅས་འདི་
 ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འགྲེལ་པར་
 འདོད་པ་རྣམས་ལ་མན་ངག་ཅུང་ཞིག་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། གང་ཞིག་
 ཀྱན་ལས་བརྟུས་སུ་དངོས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའི་
 རྣམ་གྲངས་སོགས་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་པར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པ་དག་ནི། དེར་
 བཤད་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོག་ཆོགས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་
 འགྲེལ་སྒྲོས་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིར་དེ་དག་སྒྲོས་ཏེ་སྦྲུབ་
 མི་བྱེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་དེར་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཟུར་དག་གི་རྣམ་
 བཅད་དང་། ཡོངས་གཙུག་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། དབྱེ་བ་དག་གི་གྲངས་ངེས་
 དང་། གྲངས་ངེས་དག་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་སོགས་མདོ་དེར་དངོས་སུ་མ་
 བཤད་ཅིང་། འཆད་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཞུང་འདིར་
 འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། རང་
 གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅེས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་
 ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ཟིན་པས་དེ་ཉིད་འདིར་སྒྲོས་ཏེ་མ་སྦྲས་པར་མཆན་ཉིད་
 དེའི་ཆོག་ཟུར་དག་གི་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཙུག་ཀྱི་དགོས་པ་དང་།
 དགོས་པ་དེ་དག་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་སོགས་འདིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་
 དག་གཞུང་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལྷ་

དང་ལྷན་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དངོས་སུ་མ་སྦྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཀུན་ལས་བདུས་སུ་བཤད་ཅིན་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདིར་ཆོག་ལྷ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་དང་། ཡོངས་
 གཙུག་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་ཉིད་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་སོགས་མདོ་
 ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་དག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མིང་དང་རིགས་
 སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མདོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ཅིན་
 པས། དེ་ཉིད་ལྷོས་ཏེ་མ་སྦྱས་པར་མདོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་
 མདོ་ལས་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པར་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་
 ལྟ་བུ་དང་།

ཀུན་ལས་བདུས་སུ། མདོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ །ཆོད་མའི་
 མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །དེ་ལ་རབ་སྦྱོར་བྱེད་ཆོད་མ། །གཞན་ནི་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་རོ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས། ཆོད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་གངས་ངེས་
 དང་། གངས་དེ་ལས་གངས་གཞན་དུ་རྟོག་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་
 གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་ཆོད་མ་ཀུན་ལས་
 བདུས་སུ་སྦྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྱའི་སྦྱོར་བའི་དཔེར་བརྗོད་དང་། དེ་དག་
 མཐུན་སྦྱོགས་ལ་བྲབ་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་སྦྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་
 དང་། མི་མཐུན་སྦྱོགས་ལ་བྲབ་བྱེད། མཐུན་སྦྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་དང་།
 གཉིས་ཀ་ལ་བྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་
 སོགས་ཀྱི་བྲད་པར་རྣམས་དངོས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པས། དེར་བཤད་

ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདིར་དེ་དག་དངོས་སུ་མ་བཞོད་པར་སྟོགས་
 ཚེས་ཅན་དགུར་སྟེ་བའི་དགོས་པ་དང་། དགུ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དཔེར་
 བརྗོད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་ཞིག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟ་
 བུའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཤིང་། བཤད་
 པར་བྱ་དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ནི་འདིར་དངོས་སུ་འགོད་པར་བྱེད་དེ།
 དཔེར་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་ནས་
 ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས། འདིར་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ།
 ཚད་མ་བསྐྱེད་ཅན་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མ་མདོར། གཞན་གྱི་འདོད་པ་གསལ་བར་བཞོད་
 བས། དེ་ཉིད་འགོག་པའི་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་པ་
 རྣམས་ལ་ནི། དེར་བཞོད་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འདིར་གཞན་གྱི་
 འདོད་པ་དེ་མི་འགོད་པར། དེའི་གཞོད་བྱེད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་
 དང་། དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་དཔེ་འགོག་པའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་གི་དམ་བཅའ་དོན་གསལ་
 བར་མ་བཞོད་པར། དེ་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། དང་
 པོར་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བཞོད་ནས་དེ་
 སྐབས་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སློ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་

དོན་གསལ་བར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པར་དེ་སྐབ་པའི་རིགས་པའི་སྒོ་ཙམ་
 ཞིག་བསྟན་པ་ལ། འདིར་ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱང་བ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 བསྐྱབ་བྱ་སྒོ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རང་ལུགས་
 ཀྱི་དམ་བཅའ་ཐོག་མར་བཀོད་དེ། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་སྐབ་པའི་རིགས་པ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གང་ཞིག །མདོར་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞོད་བྱེད་
 མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་པལ་ཆེ་བ་གསལ་བར་དངོས་སུ་
 གསུངས་ནས། དོགས་པའི་མཐའ་རེ་རེ་ཙམ་དངོས་སུ་མ་བཀག་པར་བཞག་
 པ་དེ་དག་ལ་ནི་དེར་དངོས་སུ་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདིར་མི་འགོད་
 པར། གང་དངོས་སུ་མ་བཀག་པར་བཞག་པའི་མཐའ་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་འདིར་ཁ་བསྐྱངས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཚོགས་པ་
 བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ལྟ་བུའོ། །

གང་ཀུན་ལས་བརྟམས་སུ་སྒྲོགས་སྒྲ་མ་དང་། དེ་ཉིད་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་གཉི་ག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་འདིར་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ།
 དཔེར་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གཞན་སྒྲ་བ་དེ་དག་གི་སྒྲོགས་སྒྲ་མ་དང་། དེ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཆད་མ་མདོར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། གངས་ཅན་པ་
 རྣམས་འབྲེལ་བ་རྣམ་པ་བདུན་ཡོད་པའི་ནང་ནས། རི་ལྟར་སྤྱིད་པའི་འབྲེལ་
 པ་གཅིག་གིས་མདོན་སུམ་ལས་ལྟག་པ་བྱུང་བ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་

ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོགས་སྒྲ་མ་དང་། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་ཀ་
གསལ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཚད་མ་མདོར་བཤད་ཟེན་པས། འདིར་དེ་དག་གི་སྟོགས་
སྒྲ་མ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་ཀ་མ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ།

དེ་བཞིན་དུ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྱུབ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཡང་། མདོར་རྒྱས་
པར་བཤད་ཟེན་པ་དག་ནི་འདིར་མི་འཆད་ཅིང་། གང་དེར་མ་བཤད་པ་དག་
ནི་འདིར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེའི་བྱང་
པར་གསལ་ཞིང་། འབར་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མེ་
ཙམ་ཞིག་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྱུབ་བྱེད་ནི། ཚད་མ་མདོར།
དོན་གྱི་ཆོས་རྣམས་དུ་མ་ནི། །ཐམས་ཅད་རྟགས་ལས་རྟོགས་མ་ཡིན། །གང་
ཞིག་རྗེས་འབྲལ་གཞན་ལས་ནི། །ལྟོག་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །མེའི་
འབར་བ་དང་ནོ་བའི་བྱང་པར་རི་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་ནི་དུ་བ་ལས་རྟོགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། འབྲལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་
པར་བཤད་ཟེན་པའི་སྤྱིར། འདིར་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ཞིབ་པར་དདོས་སུ་མ་
བཤད་ཅིང་། ཚད་མ་མདོར། དཔེར་ན། བྱས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མི་རྟག་པ་ལ་
ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས། རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་མཐའ་བཅད་པ་མདོར་བསྒྲུས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་།
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་སྤྱིར་བའི་བྱང་པར་གྱི་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། ལྟོས་
མེད་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་འདིར་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལྟ་བུའོ།

གང་ཞིག་ཀྱན་ལས་བརྟམ་སྲུང་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་།
འཆད་བྱེད་གྱི་ཆོག་བརྗེད་བས་ཉོག་པས་པར་དཀའ་བའི་གནས་འགའ་ཞིག་
ལ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་གྱི་ཆོག་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སློན་སྲུང་འགྲེལ་
བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྗེས་སྲུང་བག་
པ་ནི་མེད་ལ། ཞེས་སོགས་གྱི་མདོའི་ཆོག་དོན། དེ་འགོག་རྗེས་དབག་ལས་
འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གང་ཞིག་ཆད་མ་མདོར། དོན་དེ་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་
ཀྱང་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ལྟན་ཀ་བསལ་དགོས་པ་རི་
ལྟར་སེལ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པ་དག་ལ་ནི།
འདིར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སློན་སྲུང་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མདོར། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་
པ་ལ། འདིར་ཡིད་གྱི་མདོན་སུམ་ཆད་མ་མེད་པར་ཚོད་པའི་གཞན་གྱི་ལྟན་
ཀ་ལེགས་པར་སྤངས་ཤིང་། དེ་བྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའི་སློན་སྲུང་། རྒྱ་དང་ཡུལ་གྱིས་བྱུང་བར་གྱིས་ཡིད་གྱི་མདོན་
སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་བྱིར་གཞུང་འདི་ཉིད་འཆད་པར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱན་ལས་
བརྟམ་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་དང་གཞུང་འདིའི་ཅ་
འགྲེལ་སྒྲུར་བའི་མན་ངག་ཤོགས་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སློན་སྲུང་
འདི་ཉིད་ཀྱན་ལས་བརྟམ་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་

བརྟགས་ཏེ། འོལ་སྤྱི་ཙམ་ལ་མ་ལས་པར། མདོ་གཞུང་སྦྱར་ནས་ཀུན་ལས་
 བརྟས་སུ་མཆན་ཉིད་བཀོད་ཟིན་པ་དག་འདིར་མི་འགོད་པར་མཆན་ཉིད་
 དེའི་ཆོག་ཟུར་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙུག་ཀྱི་དགོས་པ་སོགས་
 འདིར་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་། གཞན་ཡང་འདིར་དབྱེ་གཞི་འགའ་ཞིག་ལ་
 དབྱེ་བ་བཤད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ལ་མ་བཤད་པ་དང་། མཆོན་བྱ་འགའ་ཞིག་
 ལ་མཆན་ཉིད་དངོས་སུ་བཀོད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ལ་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པ་
 རྣམས་ནི་མདོར། དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དག་བཤད་ཟིན་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་འདིར་མི་འཆད་ཅིང་། དེར་མ་བཤད་པ་དག་འདིར་འཆད་པ་
 དང་། དེར་མཆན་ཉིད་དངོས་སུ་བཀོད་པ་དག་དེར་བཀོད་ཟིན་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་འདིར་མི་འགོད་ཅིང་། དེར་མ་བཀོད་ལ། འགོད་དགོས་པ་ཁ་ཅིག་
 འདིར་འགོད་པ་ཡིན་པས། དེའི་སྒོ་ནས་འགའ་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་
 ཞིང་། འདིར་དགག་ཡུལ་མ་བཀོད་པར་འགོག་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
 ཙུང་པ་སྤོང་བའི་ཡུལ་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པར་ཙུང་སྤོང་རྒྱས་པར་བཀོད་པ་
 སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། མདོ་ཉིད་ལ་འསྐྱོས་བཅའ་ཏེ།
 ལེགས་པར་བཤད་པར་བྱའི། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་མདོ་ཉིད་ཀྱི་ཙུང་སྤོང་སོགས་
 སུ་བཀོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྒོས་བྱས་སྒྲུ་ཆོགས་
 པས་གཞུང་གི་དོན་འཆད་པའི་གཟུ་ལུམ་མི་བྱའོ། །

དེ་བས་ན། འདིར་ཡང་ཆད་མ་ཀུན་ལས་བརྟས་སུ། རང་དོན་ནི། ཚུལ་
 གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། ཅེས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་

ཉིད། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པ་ལ་གསལ་བར་བཤད་
 ཟེན་པས། དེ་ཉིད་འདིར་རྫོས་ཏེ་སྤྲོ་བར་མི་བྱེད་ཀྱི། ཆད་མ་མདོར། རང་དོན་
 རྗེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དེའི་མཐུག་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་
 ཞེས་གང་བསྟན་པ་དེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་
 ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ། ཞེས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་
 མཆོན་ཉིད་བསྟན་ནས་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དངོས་སུ་མ་
 བསྟན་པས། དེའི་ཕྱིར། འདིར་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་
 པར་བྱེད་ཅིང་། ཆད་མ་མདོར། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་ཟེན་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདིར་དེ་དག་དངོས་སུ་མི་འཆད་པར་ཀྱན་ལས་
 བརྟམ་སུ། དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ངོས་
 གཟུང་བ་ཅེས་ཞིག་མཛད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ། ཆད་མ་མདོར། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་པའི་
 སྐབས་སུ། གཏན་ཆིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགུར་བྱེ་བ་ཅེས་ཞིག་
 གསུངས་ཀྱང་། རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་
 བས། དེ་དག་ཏུ་གངས་ངེས་པའི་གངས་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་དངོས་སུ་
 མ་གསུངས་པས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་གངས་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
 འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་ཡང་།
 ཀྱན་ལས་བརྟམ་སུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་
 ལས་འཕྲོས་ནས་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་སྟོར་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ངི་

ལྷ་ར་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རིགས་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་
གསུངས་པས་འདིར་དེ་དག་རྒྱས་པར་མི་འཆད་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
གྱི་སྒྲོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། རྗེས་ཁྱབ་དང་ཕྱོག་ཁྱབ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
སོགས་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས་འདིར་དེ་དག་རྒྱས་པར་འཆད་
པར་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལ་ཡང་། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་
རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དངོས་སུ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པས། འདིར་
དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་སྒྲོགས་ཆོས་ཅན་
དགའའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་ཆོ། འབྲས་རང་གི་སྒྲོར་བའི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་
དངོས་སུ་སྒྲོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། རྒྱ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
གཉིས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པ་འགོག་པའི་ཆོ།
བདག་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ། བདག་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
བདག་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། མི་སྣང་བ་མ་
དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཤུགས་ལ་
འཕངས་པ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་
བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་
གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། འདིར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བ་
སོ་སོའི་ངོ་བོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་།

མདོར་ན། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུར།
དེའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་སོགས་རྒྱས་པར་

གསུངས་ཤིང་། གཞན་དག་ཚུལ་བྱུག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་
 རྣམས་རྒྱས་པར་བཀག་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དག་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་
 དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་གངས་ངེས་དང་། བྱེ་བ་སོ་སའི་ངོ་བོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་དངོས་སུ་འབྲེལ་ཆགས་པར་མ་གསུངས་པས་འདིར་ནི་དེ་དག་ཉིད་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ལ་
 ལོག་པར་རྟོག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ལ་ལོག་
 པར་རྟོག་པ་བཀག་པས་ཀྱང་། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 བསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་གཏན་ཚིགས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ན། དེ་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་བོ། །

ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། རང་དོན་གྱི་ལེན་པ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་
 མཚན་ཉིད་གསུངས་ཀྱང་། དབྱེ་བ་མ་གསུངས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་
 འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཞིར་བྱེ་བ་ཉིད་ལས། རྟོགས་
 པར་རྟུས་པ་ལ་དགོངས་ནས། མ་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་། འདིར་ཡང་རྟེན་
 གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་
 གི་དབྱེ་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་རྟུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར། འཆད་དགོས་པའི་དོན་དུ་མ་ཞིག་
 མ་བཤད་པར་སྒྲུང་བས་བསྟན་བཅོས་སྒྲོན་ཆགས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རམ་
 ཞེ་ན། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་མདོར་

བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
པས་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་དེ་དག་གྱང་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དག་གི་ཚིག་གི་
རྒྱས་པ་དང་། སྐབས་ཐོབ་དང་། ཚིག་ཟུར་དང་། རོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཅི་རིགས་
པའི་སྒོ་ནས་འཕངས་པ་ཤིང་སྐྱུ་ཡིན་པའི་སྤྱི་སྒྲོན་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་།
དེ་ཉིད་སྤྱི་སྤྱི་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་པལ་ཆེ་བས་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་
པར་བྱ་བའི་སྤྱི་སྤྱི་ དེ་ཉིད་ཀྱི་རོན་ཁོང་ན་གནས་པ་སོགས་གསལ་བར་
སྤྱང་ཞིང་། རོན་གྱི་ཐོབ་པ་དག་ཁ་བསྐྱངས་ནས་གསལ་བར་འགྲེལ་པའི་
བསྐྱེད་བཅོས་འདི་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡན་ལག་གི་རོན་བཤད་པ།

ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལམ་དང་བཅས་པ་རང་གིས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པར་གསུམ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རོན་ལ། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལམ་
དང་བཅས་པ་རང་གིས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེས་ནས་གཞན་རྗེས་
སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་བཤད་པའོ། །

དེ་ཉིད་དངོས་སུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རང་རོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། དེ་ཉིད་དངོས་སུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རང་རོན་རྗེས་དཔག་
བཤད་པ་དང་། དེས་བྱ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལམ་དང་བཅས་པ་
བཤད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་དེ་ཉིད་ངེས་པ་མཐར་གང་ལ་རག་ལས་པའི་

ཆད་མ་མངོན་སུམ་བཤད་པའོ། །

ལུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་
ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་ཆོས་ཞེས་སོགས་ཞོ་ལོ་
ཀ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་རྟུང་པ་དང་པོས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་།
གཏན་ཆོགས་ཞེས་པས་མཆོན་བྱ་དང་། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པས་
དབྱེ་བའི་གྲངས་ངེས་དང་། དེ་ནས་རྟུང་པ་གཅིག་གིས་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་
མཆོན་དང་། རྟུང་པ་ཐ་མས་དེ་དག་གི་བསྐྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་།
ལྟག་མ་རང་དོན་ལེ་བྱའི་གཞུང་མཐའ་དག་གིས་ཞོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་འདི་
རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་། འདི་ལྟར། རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་
རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན་ནོ། །རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གཏན་
ཆོགས་དེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་ནི་གང་། དབྱེ་བ་ནི་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། རྟགས་རང་གི་
ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་
པའི་རྟོགས་ཆོས་དང་རྟོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆ་སྟེ།
བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་རྟགས་ལ་བྱུང་པ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ནི་གཏན་
ཆོགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ནི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
ཆོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་

བདག་གཅིག་དང་དེ་ལྷུང་འལྷུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འལྷུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་
ནི། རྩོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་གསུམ་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པའི་སྤྱིར་
རྟོ། །

རྒྱུ་པ་ཐ་མ་འདིས་འཆད་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟགས་ཆོས་མེད་
ན་མི་འལྷུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་གཞན་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ནི། གཏན་
ཆིགས་ལྟར་སྤྲང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་དེ་ལས་
གཞན་མ་ཆང་བ་རྣམས་ནི་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤྲང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་།
འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་གཏན་ཆིགས་དག་ནི། གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤྲང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
རྣམས་སོ། །

དེ་ལ་བཤད་ཚུལ་དང་པོ་ཉིད་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། འདིས་ནི་
རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱོག་རྩོགས་སུ་གྱུར་བའི་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤྲང་
ཐམས་ཅད་སྤྱིར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འལྷུང་བའི་འབྲེལ་བ་
མ་གྲུབ་པས་ནི། རྟགས་ལྟར་སྤྲང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
མིག་གི་གཟུང་བྱས་སྤྲུ་མི་རྟག་པར་སྤྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་
འལྷུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །

བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། གཞུང་ཆིག་སྤྲ་
མ་དག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་བསྟན་
པ་ན། དེས་མཆན་ཉིད་དེ་དང་མི་ལྟན་པའི་གཏན་ཆིགས་དག་གཏན་

ཆོག་གསུམ་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་གོ་མི་རྒྱས་ན། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། གོ་
རྒྱས་ན་དེ་ལྟར་གོ་རྒྱས་བཞིན་ཏུ་སྒྲུབ་ཡང་དེ་ཉིད་སྒྲོས་སྟོན་ཏེ་སྟོན་པའི་
ཀླང་པ་ཐ་མ་འདི་བཅུ་མས་པ་དོན་མེད་ཅིང་སྒྲོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་
སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་བཤད་ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་བཟང་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་ཤུག་སྟོ་
ཡང་དེ་ལྟར་འཆད་དེ། རི་སྐད་དུ། གཏན་ཆོག་གསུམ་ལྟར་དེ་ལས་གཞན། །
ཞེས་པ་ནི། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལས་སྟོན་པ་སྟེ། གཏན་ཆོག་གསུམ་པོ་
དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་གཏན་ཆོག་གསུམ་ལྟར་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་
བས་སོ། །འོ་ན། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། ཅེས་པའི་དེས་གཟུང་གི་ཆོག་གིས་
འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་གཏན་ཆོག་གསུམ་ཡང་དག་ཏུ་གོ་བར་
བྱེད་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས། མི་རྒྱས་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་དེས་
གཟུང་གི་ཆོག་དེ་ཉིད་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་ཅིང་། རྒྱས་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུམ་
པོ་དེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོག་གསུམ་རྣམས་གཏན་ཆོག་གསུམ་ལྟར་སྒྲུབ་
གོ་རྒྱས་པས། ཀླང་པ་ཐ་མ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་ཅིང་། སྒྲོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱང་། ཉིད་ཅེས་པ་གྲངས་དེས་སྟོན་པའི་དེས་གཟུང་
གི་ཆོག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེར་མ་གོ་བར་དངོས་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་ནམ་སྟམ་
དུ་དོགས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་གྲངས་དེས་རྟོགས་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་སྒྲུབ་པའི་
སྤྱིར་དང་ཆོག་ལས་འདོད་ཆགས་དཔོག་པ་སོགས་འབྲས་ཏྱགས་མ་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ། འབྲས་ཏྱགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་གསུམ་པ་ཁ་ཡར་

བ་ལས་འབྲས་ལྷ་དཔོག་པའི་རྟགས་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་
ཁས་ལེན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་མེད་
ངེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གཞན་གྱིས་བཏགས་
པ་དེ་དག་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆིགས་
ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་བསྟན་པའི་བྱིར། སྒྲུབ་ཡང་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྒྲུབ་དེ་ལས་
གཞན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ།

དེ་ལ་འདིར་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཤེས་འདོད་ཆོས་
ཅན་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཕྱོགས་དངོས་ཆོས་
དང་ཆོས་ཅན་ཆོགས་པའི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཏེ། རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་ཅིག་ཆིག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཆིག་ཅེས་
བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་བྱི་ལྟོས་གྱིས་བྱུབ་ཅིན་པའི་བྱིར་
རོ།

བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་བསྟན་ན། སྒྲི
རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་
བུ་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་
དག་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པས་ཚུལ་
དང་པོ་གྱུབ་བམ་སྟན་ཏུ་དོགས་པར་འགྱུར་བ་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །

དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲིས་

མ་ཐུན་དཔེ་བཟུང་ན་རྗེས་ཁྲབ་སྟོན་པའི་དག་ལས་རྟགས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་
ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་ཟིན་པ་དང་། སྐྱོས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ལ། མི་མ་ཐུན་
དཔེ་བཟུང་ན། སྟོན་ཁྲབ་སྟོན་པའི་དག་གིས་རྟགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་
དག་ལ་མེད་པར་བསྟན་ཟིན་པ་དང་། སྐྱ་འགལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་
ཤུགས་དང་། ཅོད་གཞི་ལ་ཉེ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་
བར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་སྟོས་རིགས་ཀྱི། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
ཞེས་སྟོས་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་རི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་།
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ཆོགས་པ་སྟེ། གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་
པས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་སྟོས་པ་ན། ཆོགས་དོན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
ཆོས་སུ་གྱུར་པ་དག། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པར་དོགས་པ་མི་ཁེགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་བརྗོད་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་འདྲ་མེད་པར་ཐལ།
ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱས་ཆོགས་དོན་བཟུང་ན། རྟགས་དེ་
ཆོགས་དོན་སྤར་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱ་འགལ་བ་དང་།
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བཟུང་ན་རྗེས་ཁྲབ་བརྗོད་པའི་དག་གིས་རྟགས་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་སྐྱོས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་
ཀྱིས་ཅོད་གཞི་ཁོ་ན་བཟུང་བར་གོ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སྤངས་
སོ། །

གཞན་ཡང་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱ་རི།

ཆོས་ཅན་

གསུམ་ག་ལ་ཉེ་བར་བྱད་མེད་པས། ཚུད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བར་མི་འགྲུབ་ལ།
 ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་མཐུན་དཔེ་བཟུང་ན། རྗེས་
 བྱེད་སྟོན་པའི་ངག་ལས་རྟགས་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་
 པ་དང་། སྐྱོས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པ་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན། བྱས་པ་
 དེ་ཉིད་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་དགོས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་འདོད་
 བ་རྗེས་བྱབ་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་དགོས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། གཞན་
 ཡང་། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ན།
 རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་
 པ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོགས་བྱབ་སྟོན་པའི་ཆོག་སྐྱོས་པའི་སྟོན་ཅན་དུ་ཐལ།
 རྗེས་བྱབ་སྟོན་པ་ན་རྟགས་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པས།
 མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་བྱིར། སྟོན་མེད་དེ། བྱབ་ཟིན་
 གྱང་། བྱབ་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཅིག་
 ཞོས་གྱང་འཕེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་གྱང་། དེ་ཉིད་ཡང་བསྐྱབ་ནས་
 ངེས་པའི་བྱིར་དུ་བསྐྱབ་ནམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་མི་ཆོད་པའི་བྱིར་མཚུངས་
 ལོ། །

དེས་ན་རྟགས་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས། མཐུན་
 དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་མི་འཐད་ཅིང་། བྱབ་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་

ཀྱང་། སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་
ཞེས་པའི་སྒྲོན་ས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱས་དགོས་ན། དོགས་པ་དེ་དག་
རིམ་བར་ཡང་དགོས་པས་རྟོགས་དགའ་བའི་བྱིར་དང་། སྒྲོགས་ཀྱི་སྒྲས་
སྒྲོས་ན། ཚུད་གཞི་བདེ་ལྷག་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་སྒྲོགས་ཀྱི་སྒྲས་
བསྟན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་སྒྲོས་ན། ཉེས་པ་ཅིར་
འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲིབ་སྒྲོར་ཉམས་པར་འགྱུར་
བས་དེའི་ཉེས་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་ཡང་སྒྲོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་ཏོ། །

ཡན་ལག་གི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞུང་
སྒྲིའི་བསྟུ་བ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་
གཉིས།

གཞུང་སྒྲིའི་བསྟུ་བ་མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བཤད་ཟིན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ཉིད་མདོར་
བསྟན་དང་། གཞུང་སྟག་མ་དག་གིས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ན།
གང་གིས་གང་རྒྱས་པར་འཆད་ཅེ་ན། རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་ངེ་སྟེད་ཅིག་ཅེས་
སོགས་ཀྱིས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་

ཆོག་པ་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཆོག་ལ་ཚུད་པ་སྤྲོད་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མ་ཆོག་པ་པས་འབྲས་བྱ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གཏན་ཆོག་པ་ལྟར་སྤྲོད་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། གཏན་ཆོག་པ་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་པ་མན་ཆད་ནས། མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འབྲུབ་པོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི། མེད་ན་མི་འབྲུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་རྒྱུ་པ་དང་པོ་ལ་རྒྱས་བཤད་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས། འདིར་མི་འཆད་དོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཅིང་། མདོར་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྒྲོས་པའི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙུག་ཀྱི་དགོས་པ་མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས་ངེ་ལྟར་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འགྲེལ་བ་བྱུང་དགོས་པ་མ་གོ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་མདོར་བསྟན་གྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པར་གཏན་ཆོག་པ་ལྟར་སྤྲོད་དེ་ལས་གཞན། ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་སྤྲོད་འཆད་ཅིང་། མེད་ན་མི་འབྲུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཕྱིས་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འགྲེལ་བ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་ཞིང་། གཏན་ཆོག་པ་

ལྟར་སྒྲུང་ནི་བཤད་བྱ་ཉུང་བའི་སྤྱིར་དང་། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་གཏན་
ཆིགས་ལྟར་སྒྲུང་དེ་ལས་གཞན། ཞེས་སྒྲོས་པ་དེ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་
གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི། ཏགས་རྣམས་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་
ནི། །ཞེས་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་འབྲེལ་བར་
ཞེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དང་
སྒྲེལ་ནས་རྟེན་པར་བྱ་བའི་རྒྱས་བཤད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ་བཞི།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ། གཏན་ཆིགས་
རྣམ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད། ཡང་དག་གསུམ་པོར་ངེས་པ་ལ་རྩོད་པ་
སྤང་། གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་ལྟར་སྒྲུང་སྤྱོད་པ་ཅེས་བཤད། མེད་ན་མི་
འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

གཏན་ཆིགས་རྣམ་གསུམ་སོ་སོ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། གསུམ་ལས་འབྲས་བུའི་ཏགས་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ནི་
རྣམ་གསུམ་ཞེས། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུས་ན།
འབྲས་བུ་ལས་རྒྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཏགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འདི་
ལྟར་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བོ་དང་སྒྲོ་བ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་སྤྱིར། རྩས་སྐྱེ་
བོ་སོགས་ཀྱང་མེའི་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཅན་དང་སེང་གྲེང་ལ་སོགས་
པའི་མེ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་སྤྱིར། དེ་དག་ཀྱང་དུ་བའི་

གོ་བྱར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་ལའི་སྟེང་དུ། དུ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས། མེ་
དཔོག་པར་བྱེད་པ་ན། ལའི་སྟེང་གི་དུ་བ་དེ་ཉིད། ལའི་མེ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལའི་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱར་རོ། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་
ཆང་མང་གི་དུ་བ་སོགས་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྤྱར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བའི་རྟགས་གྱིས་ལ་ལ་མེ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ན། མེ་དང་གྲུབ་བདེ་
རྗེས་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པར་ཐལ། དུ་བ་དེ་མེ་ལས་
སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲའི་མི་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་སྤྱར།

གཞན་ཡང་མེ་གྲུབ་དུས་ན་དུ་བ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དུ་བ་སྐྱེས་དུས་ན་མེ་
འགགས་པས། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་སྤྱར་རྒྱ་འབྲས་གོ་བྱ་གོ་
བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྒྱ་མེ་དེ་ལ་གསལ་བ་དང་།
འབར་བ་དང་། ཅན་ལས་བྱུང་བ་དང་། སེང་ལྗེང་ལས་བྱུང་བ་སོགས་གྱི་
རང་བཞིན་ནམ་རྗེས་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་རུང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་
གྱི་ཁྱད་པར་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་སྤྱིད་ཀྱང་། དེ་དག་པན་བྱེད་དུ་མེད་ན། དུ་བ་མི་སྐྱེ་
བའི་ལྷོག་པ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅན་གྱི་མེ་པན་བྱེད་དུ་མེད་ཀྱང་། ལྷག་
པའི་མེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་སྤྱར་རོ། །

དེས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་མེའི་རྗེས་ཁྱད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དུ་བ་རྟགས་ཡང་
དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། གང་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་ན་དུ་བ་མི་
འབྱུང་བའི་མེའི་རྗེས་མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆ་ཞིང་

བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་ནི། རང་སྟོགས་
ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་པའི་གཞིར། གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཏུ་འཐད་དེ། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་ངས་པ་དེ་
ཉིད་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་པས་ཉེས་པ་སྤྲུལ་མ་དེ་དག་མེད་ལ། ལའི་དུ་བ་ནི་
རྟགས་སུ་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ལའི་མེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས་
སྟོགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྗེས་བྱུང་ངས་པ་ན་
བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

མདོན་སུམ་གྱིས་ལ་ལ་དམིགས་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་།
ལ་ལ་ཡོད་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་དང་བྱད་པར་མེད་པས་ཉེས་པ་སྤྲུལ་
མ་སོ་ན་གནས་སོ། །གང་དག་རྟགས་འགོད་པའི་ཆེ་དུ་བ་ཅམ་བཀོད་ཀྱང་
སོང་བ་ནི། ལའི་དུ་བ་སོང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་། ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་
སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་གང་སོང་བ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་སོ་ན་གནས་སོ། །

ཁ་ཅིག་རྟགས་ཡང་དག་ནམས་ལ་རྫོམ་ཆོད་དང་། སོང་ཆོད་སོགས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་དུ་བྱེད་པ་དག་ནི། ཁོ་བོས་ཆད་མ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་དུ་རྒྱས་
པར་བཀག་བྱེད་ཅིང་། མའི་རང་དུས་དང་དུ་བའི་རང་དུས་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་
ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། དུས་དེ་གཉི་
ག་ཆ་ཤས་སུ་ལྟན་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོག་པ་

ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་ལྷན་གྱི་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ལ་
ལྷོས་ནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འོ་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་སོང་བ་ནི། དུ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལའི་དུ་བ་མ་
ཡིན་ན། ལའི་དུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཉིད་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་
བའི་ཆད་མར་འགྱུར་བ་ཅི་ཞེ་ན། ལའི་དུ་བ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་དེ་དུ་བ་
མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་དུ་བ་ཙམ་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་
སོང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་དབང་ཤེས་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཆད་མར་སོང་བ་
ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། མ་ཡིན་ན། ལྷན་ལ་སྡོད་པོ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་
ཀྱང་སྡོད་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་ཡིན་དགོས་པས་སྡོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་པ་མི་
སྲིད་པར་འགྱུར་བའམ། སྡོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་ན། སྡོད་པོ་ལ་ལྷོས་པའི་
ཀུན་མཁྱེན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མེ་ཙམ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་
དང་འདྲ་བར་དུ་བ་ཙམ་རྟགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་
རྒྱའི་བྱད་པར་གོ་བར་མི་བྱེད་ཀྱི། རྒྱ་ཙམ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་རྟགས་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་མ་ཟད། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་། རང་
ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཙན་གྱི་ངོ་བོ། མི་རྟག་པ་སྐྱེལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་བྱས་པ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་གཏན་ཆོགས་ཡང་
དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཙམ་གྱི་སྐྱས། ཕྱིས་

བྱང་གི་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པ་བཅད་ནས། བྱས་པ་རང་ཉིད་ཡོད་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱ་དེས་མི་རྟག་པར་ཡང་བསྐྱེད་པས། མི་རྟག་པ་རང་ཡོད་ཅམ་ནས་
རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

གཏན་ཆོག་ས་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ཉིད་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་
གསུམ་གའི་མཐར་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་འདི་དག་ཀྱང་འབྲས་རང་མ་
དམིགས་པའི་སྒྲོར་བ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས། དེ་ཉིད་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་
དག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་
པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན། མདོར་བསྟན་དུ། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་རྟགས་ཡང་
དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེའི་མཆན་
གཞིར་བཤད་པ་ལ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་
ལ་མཆན་ཉིད་ལ་མཆན་ཉིད་དེ་ཆང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་གི་
མཆན་གཞིར་འཐད་དོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཅིང་། མཆན་ཉིད་ཆང་བར་སྐྱབ་པ་
ཡང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དག་
གིས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ལྟ་མིན་པར། འདིར་དུ་བ་དང་བྱས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་
ནས། འབྲས་རྟགས་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོགས་སུ་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་སུ་
བབ་པ་ཡིན་ན། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་ས་ཞེས་གསུང་བར་འགྱུར་གྱི། འབྲས་

བྱ་ནི་གཏན་ཆོག་ས་ཞེས་གསུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་བཤད་པ་ལ། མི་སྣང་བ་མ་
དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འག-
ཟ་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་
འངལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདི་རང་འབྲའི་གང་
ཟག་གི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་འག་ཟ་ལ་གང་ཟག་དེའི་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་
སྟོང་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདིའི་མཐའ་བཅད་པ་
གཞན་དུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། མཆན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ངེས་འགོག་པའི་
འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པས་བྱེད་པམ་ཞེ་ན། གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གམ་བྱེད་
པར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་སྤྱི་གྲོ་ལ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་
དགག་བྱའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོང་དུ་མེད་པར་ཤེས་
ཤིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཤམ། ཡང་ན་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་ཤེས་འབྲས་
བུ་ཅན་ཞེས་སྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་། ཡང་ན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་འགའ་
ཞིག་སྣང་རུང་གི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ཤེས་

པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་རོ། །

གཉིས་པ་མཆན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ནི། འོ་ན། ཡོད་ན་སྒྲུབ་རུང་གི་ཁྱད་
པར་ལ་སྟོས་ནས། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱིས་དགག་བྱའི་ཆོས་
འགའ་ཞིག་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དགག་བྱའི་ཆོས་ཇི་ལྟ་བུ་མེད་
པ་གོ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། །དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་བ་
དངོས་དག་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཉིད་མེད་པ་གོ་བར་
བྱེད་པའི་དོན་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱུང་བར་ཞོན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
གཞི་དེར་གྲང་རེག་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞོད་
བྱེད་དངོས་དེའི་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་
མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན། ཏུ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱུང་བར་ཞོན་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་དེར་གྲང་རེག་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དགག་བྱའི་
ཆོས་དེའི་རྒྱ་ཡོད་ན། བསྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་
སྟུ་བཞོད་ནས་དེ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་མེ་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཀྱི་མཆན་མའི་རྒྱ་མཆོ་ཏུ་མེད་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་བསྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
དེ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྟོ་
སྟེར་བས་དག་པའི་ས་སྟོགས་བྱམ་མེད་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོར་བ་
འགོད་ཚུལ་ཀྱི་སྟོན་ས་སྟེ་བའི་སྒྲུབ་རུང་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ནམ་པ་
བཞིན། །ཞེས་དངོས་སྟུ་བསྟན་ཅིང་། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དངོས་སྟུ་

བསྟན་པ་དེའི་ཤྱགས་ཀྱིས་བ་མོའི་རེག་པ་སྟོབས་ཆེན་པོ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་
ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་བྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་
ཀྱང་བསྟན་ཏེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱབ་བྱེད་གང་རེག་
འགོག་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ན། གང་རེག་གི་བྱབ་བྱ་རྣམས་འགོག་
རྒྱས་པར་ཤྱགས་ལ་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤྱགས་ཀྱིས། འག་པ་
མེད་དེ་ཤིང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་
པ་ཡང་བསྟན་ཏེ། བདག་གཅིག་པའི་བྱབ་མཉམ་གཅིག་བཀག་པས་གཅིག་
ཞེས་ཞེགས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ན། བདག་གཅིག་པའི་བྱབ་བྱེད་བཀག་
པས་བྱབ་བྱ་ཞེགས་པ་ཤྱགས་ལ་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། དམིགས་པའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་
དམིགས་པ་ཅམ་ཀྱིས་གང་རེག་འགོག་པར་རྒྱས་ན། མེ་རྒྱ་བྱེད་ཤིང་དམིགས་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་རེག་ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་པར་མི་རྒྱས་ཞེ་ན། གང་རེག་དེ་
དང་འགལ་བ་མེ་ཡི་ནི་རྒྱ་བྱེད་ཤིང་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་རེག་
འགོག་པའི་སྒྲོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱབ་པ་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །མེའི་རྒྱ་
མཆན་བྱེད་ཤིང་དང་གང་རེག་གི་རྒྱ་མཆན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་ཤིང་གཅིག་གིས་མེ་དང་གང་རེག་གཉི་གའི་རྒྱ་བྱེད་པ་སྤིང་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ན་ཞེས་པས། རྒྱ་གཉིས་འགལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་རྒྱས་པ་གང་
ནས་སྤྱོད་ཞེས་བྱེད་པ་མེད་དེ། དུ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་། གང་ནས་བ་སྐྱ་
ལངས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་དམིགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་
བུ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་ཤུགས་ལ་
བསྟན་ནོ། །

གལ་ཏེ་འོ་ན་དུ་བ་དམིགས་པས་ཀྱང་གང་རེག་འགོག་པ་བྱུང་བ་
འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མེ་ཞི་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་པའི་མལ་ཁང་གི་དུ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་རེག་འགོག་
པ་ལྟ་བུ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་། དུ་བས་གང་རེག་འགོག་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་མེ་དང་། གང་རེག་གཞི་དེར་སྤྱི་གྲོལ་གྱི་
མངོན་སྲུང་ལ་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བའི་ཡུལ་དང་། དུ་བ་སྒྲུབ་དུ་རུང་བའི་དུས་
དང་སོགས་པས་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བཞིན་པའི་རྣམ་པའི་བྱུང་བར་ལ་སྟོས་
དགོས་པར་འདོད་ཀྱིས། དེ་ལ་གཞན་དུ་ན་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན།
མི་གང་བའམ་གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཐལ་བ་ཅམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
བཞིན་ནོ། །ཡང་གི་སྐྱ་ནི་རྒྱ་མཚོན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད་མེད་ན། འགལ་རྒྱ་
དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་བྱུང་བ་འབྲུལ་བར་མ་བྱུང་།
འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་བྱུང་
བར་ཅན་ལ་མི་སྟོས་ན་བྱུང་བ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བཤད་ཅིན་
བྱུང་བ་ལ་སྟོགས་པ་དང་། དུ་བས་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་
བྱུང་བར་ཅན་ལ་སྟོས་པར་མ་བྱུང་། དུ་བས་གང་རེག་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་།

ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་བྱད་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་མ་
བཤད་པ་ཁོང་ནས་འབྲེན་པའི་དོན་ཏེ། ལྷ་ཁྱེད་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
དག་གིས། མེའི་ཚོད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཡུལ་དང་། མེ་ད་ལྟར་གྱི་འབྲས་བྱར་
གྱུར་པའི་དུས་དང་ལ་སོགས་པ་གྲང་རེག་འགོག་རུས་ཀྱི་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་
བའི་གནས་སྐབས་བྱད་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་འདོད་ཅེས་བཤད་
ནས། ཡང་གི་སྐྱས་དུ་བ་མེ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་དེ་ལྟ་
བུའི་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་བྱད་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་ཅོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དུ་བས་གྲང་རེག་འགོག་
རུས་ཤིང་། མེ་སྐྱབ་རུས་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟ་ན། མལ་ཁང་གི་དུ་བ་དང་།
མེ་ཞི་བའི་རྗེས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དུ་བ་སྒྲོ་ལོང་པོ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་
ན། འོན་དེ་ལྟ་བུའི་མ་ངེས་པ་སྤང་བའི་བྱིར་དུ། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་དེ་
ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་དུ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། རྟགས་
སུ་འགོད་པའི་ཆེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་བཀོད་ནས། དེ་
ཉིད་ལ་མལ་ཁང་གི་དུ་བ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་བཙུང་བ་ན་སྐྱོན་
མེད་དེ། དེད་ཀྱིས་ད་ལྟར་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དུ་བ་དེ་ནི། ཡུལ་དུས་གནས་
སྐབས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་མ་ངེས་པ་སྤོང་བའི་ཡན་
ལག་ཏུ་སྒྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱིགས་ཆོས་བྱུང་བ་ན། བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་བས་
བྱུང་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱུང་བས་ངེས་པ་ལ་བསྐྱབ་

བྱ་བྱལ་པས་ཁྱབ་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་པའི་སྤྱི་ཏེ། དུ་བ་དེ་ཉིད་གང་རེག་
འགོག་རྒྱས་ཀྱི་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་པའི་དུ་བར་ངེས་ནས་དུ་བ་དེས་ཁྱབ་པར་
ནོན་པའི་གཞིར། གང་རེག་འགོག་རྒྱས་ཀྱི་མེ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་མི་སྤྱིད་
ཅིང་། དེ་ངེས་ནས་གང་རེག་མེད་པར་མ་ངེས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན། དུལ་དུས་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོས་པའི་དུ་བ་
ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་དངོས་སུ་སྒྲོར་རམ་མི་སྒྲོར་ཞེ་ན། དུལ་དུས་ནམ་པ་
ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲོས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དུལ་དེ་ལྟ་བུའི་གཞིར་དུ་བ་གང་
རེག་འགོག་པ་དང་། མེ་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་ཅིང་།
དུས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོ། དུ་བ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་ལ་ནམ་པ་དེ་
ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་དུ་བ་ཉིད་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
པས། དུལ་དུས་ནི། རྟགས་འགོད་པའི་གཞི་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི།
དགོད་བྱའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་དེ་གཉིས་སྒྲུར་ནས་འགོད་དགོས་པར་
སྒྲོན་པ་མ་ཡིན་ལ། ནམ་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་དགོད་བྱའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
དུ་སྒྲུར་རྒྱ་ཡིན་པས། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་
དོན་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་ལ་ནི་ཚུལ་འདིར་མི་རུང་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་
དུལ་དུས་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་གང་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲུར་ཡང་།
ཉིས་པ་སྒྲུར་བཤད་པ་དག་སོ་ན་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་བ་སོ་སོའི་
ངོ་མོ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་རྟགས་དེ་དག་ངི་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་

མཚན་སོགས་མདོ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རྟགས་གྱི་
བསྐྱབ་བྱ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དེའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་རྟགས་དང་དགག་
རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། སྐྱབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་
ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་རྟགས་འབྲས་རང་
གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་
སྐབས་གྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲ་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ཡོད་ན་སྒྲ་དུ་རུང་
བ་གཉིས་སུ་ངེས་པས། དེའི་ཕྱིར་དགག་རྟགས་ལ་མི་སྒྲ་བ་མ་དམིགས་པ་
དང་། སྒྲ་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །

དེ་ལ་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་གཞི་དེར་ཕྱི་ཕྱོད་གྱི་མདོན་སུམ་ལ་སྒྲ་
དུ་རུང་བ་དང་། མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། སྒྲ་དུ་རུང་ནས། འགོག་
པ་རྟགས་གྱིས་བྱེད་དགོས་པ་ལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་
ཅིང་། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་སྐྱིར་ཕྱི་ཕྱོད་ལ་སྒྲ་རུང་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་གྱི་
ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་གཞི་དེར་ཕྱི་ཕྱོད་གྱི་མདོན་སུམ་ལ་སྒྲ་
དུ་མི་རུང་བ་ལ་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་འབྲེལ་ཟླ་སྒྲ་དུ་རུང་བ་
དང་། འགལ་ཟླ་སྒྲ་རུང་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་
གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། ངོ་བོ་ལ་བྲབ་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས།
གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་གྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ལ་སྒྲ་དུ་མི་རུང་
ཞིང་། དེ་དང་བྲབ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་སྒྲ་དུ་རུང་བའི་ཆེ་དེ་འགོག་པ་
ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་ཅིང་། དེ་དང་བྲབ་མཉམ་པའི་

ངོ་བོ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་ཞིང་། དེའི་བདག་གཅིག་པའི་བྱེད་
 དམ་སྒྲེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ན་སྒྲུང་དུ་རུང་བའི་ཆོ། བྱེད་མ་དམིགས་པ་
 དང་། རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་ལ། གཞི་དེར་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་
 སྒྲུང་དུ་རུང་བའི་ཆོ། འབྲས་བུ་གང་ཡང་རུང་བའི་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཉིད་
 འགོག་མི་ཀུས་པས་དེའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་ལྷན་དམིགས་པའི་རྟགས་བཞིར་ངེས་ཤིང་། གཞི་
 དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་གོལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་
 ཞིང་། དེའི་འགལ་ལྷན་སྒྲུང་དུ་རུང་བའི་ཆོ། དེའི་འགལ་ལྷན་བསྐྱབས་ནས། དེ་
 ཉིད་འགོག་པ་ལ་འགལ་ལྷན་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་ལ། དེ་ཡང་འབྲེལ་
 ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་འགལ་ལྷན་ཡང་འགོག་
 ཀུས་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ལྷན་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ངོ་བོ་ལ་རང་དང་བྱེད་
 ཆེ་ཆུང་མེད་པ་དང་། བྱེད་ཆེ་བའི་འགལ་ལྷན་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། དང་པོ་ལ་
 རང་གི་འགལ་ལྷན་དངོས་དང་། འགལ་ལྷན་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
 གཉིས་སུ་ངེས་པས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་འབྲས་
 དམིགས་པ་གཉིས་དང་། རང་ལས་བྱེད་ཆེ་བའི་རང་གི་ངོ་བོའི་འགལ་རྟགས་
 སུ་བཀོད་པ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་དམིགས་སོ། །

རྒྱའི་འགལ་ལྷན་ལ་ཡང་། དགག་བྱ་འགོག་ཀུས་རྒྱའི་འགལ་ལྷན་དངོས་
 དང་། འགལ་ལྷན་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྒྱ་
 འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་།

དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱའི་འགལ་ལྷ་ལ་འབྲས་བྱ་གང་ཡང་རུང་བའི་
འགལ་ལྷས་འགོག་མི་རུས་ཤིང་། དངོས་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་དགོས་པའི་
འབྲས་བྱ་འགལ་དམིགས་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འགལ་དམིགས་བྱུག་དང་།
འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པ་བཞིར་ངེས་པས། དེའི་སྤྱིར་རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལྟར་
ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྩ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

འདིར། འགལ་དང་འབྲས་བྱ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
དངོས་སུ་དབྱེ་བ་བཞི་བསྟན་པ་ནི། འགལ་ལྷ་བསྐྱབས་ནས། འགོག་པ་ལ་
དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་བ་དང་། བརྒྱད་ནས་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་བ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་
དང་། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་རྫས་ཐ་དད་པའི་འབྲེལ་
ཡུལ་དང་། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པའི་
ཚུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཞེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་གཙོ་བོའི་སྦྱར་བ་བཞི་དེ་
དག མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེར་སྒོས་པ་ཅམ་མོ། །པན་ཚུན་སྤངས་པའི་འགལ་བ་
ལ་དངོས་འགལ་དང་། རྒྱུད་འགལ་གཉིས་ལས། དངོས་འགལ་རྟགས་སུ་
བཀོད་ནས་ཅིག་ཤོས་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྤིད་དེ། རྟོགས་ཆོས་
གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུབ་པར་འབྱུར་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། སྤྱི་ཆོས་
ཅན་རྟག་པ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུད་འགལ་
ཀྱི་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་པན་ཚུན་སྤང་

འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ནི། འདིར་དངོས་སུ་མ་
བསྟན་ཅིང་། གཞན་དོན་ལེན་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོས་པ་
ཡང་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱིས་མཇུག་བསྟུས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་བཅོས་
འདིར། ལྟ་བ་བཀའ་ཏྲགས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་བཞིའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུས་བྱས་མི་
ཏྲག་པ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་ཞེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན། འདིར་འབྲས་ཏྲགས་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་གཉིས་ལ། ནང་
གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་མ་སྤྱེ་བར་སྦྱར་བསྟན་ཅིང་། མ་དམིགས་པའི་
ཏྲགས་ལ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་གཉིས་
དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལའང་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་
ཟླ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་སྤྱེ་ནས་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན།
སྐབས་འདིར་ནི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་གསུམ་སོ་དག་ཏྲགས་
ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་སྒྲོན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་
ཏྲགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཏྲགས་སུ་བཀོད་ནས་རྒྱ་སྐྱབ་པར་
བྱུང་བར་མེད་ལ། རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱི་
ཏྲགས་སུ་བཀོད་ནས་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་སོ་སྐྱབ་པར་བྱུང་བར་མེད་
པས་དེའི་བྱིར་དེ་དག་ནི། ཏྲགས་ཡང་དག་མིན་པར་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་སོ་
སོར་མ་སྤྱེ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱས་ཤིང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་།
སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ནི། གཅིག་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་

ཅམ་ཡིན་ཅིང་། ཅིག་ཞོས་མེད་ངེས་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་
འགོག་ཚུལ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་རིགས་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་ཆེན་
པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲང་རྒྱང་མ་དམིགས་པ། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པ་
ཅམ་གྱིས་མི་སྒྲང་བ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་དོགས་པ་མི་
ཆོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་ལྗང་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ལྗང་དམིགས་པ་
གཉིས་ཀྱང་གཅིག་འབྲེལ་ཡུལ་དངོས་སུ་བཀག་པས་འབྲེལ་པོ་འགོག་པ་
ཡིན་ཅིང་། གཅིག་འགལ་ལྗང་དངོས་སུ་བསྐྱབས་ནས་དགག་བྱ་འགོག་བྱ་
འགོག་པ་ཡིན་པས་དགག་བྱའི་འགོག་བྱེད་རྟགས་སུ་སྒྲོར་ཚུལ་ལ་རིགས་
མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གཅིག་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ཅམ་
གྱིས་ཅིག་ཞོས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་དོགས་པ་མི་ཆོད་པས་དེའི་ཕྱིར་
མ་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་སོ་སོར་བྱེ་ནས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་ལ།
འབྲས་རང་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཆོད་མ་རྣམས་ནི་མི་འབྲུག་པ། ཞེས་པ་མི་སྒྲང་བ་མ་དམིགས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་
ན། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པའི་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཆོད་མར་བཤད་གྱི། ལྟོག་པ་མཐོང་བ་ལ་ཉེ་བར་སྟོད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །

ཡང་དག་གསུམ་པོར་ངེས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པ།

གཉིས་པ་ཡང་དག་གསུམ་པོར་ངེས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པ་ནི། གལ་ཏེ་

དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཆོག་གིས་རྟགས་ཡང་དག་
 འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་
 ལས་འབྲས་བྱ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་
 བ། རྟགས་དེ་ཡང་ནས་དང་ཚུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ལས་སྟུ་གུ་སྟེ་རུང་
 དཔོག་པ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་དམ། སྟེ་ངེས་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་
 བ། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་
 ལྟར་རྒྱ་ནས་དང་ཚུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྟུ་གུ་བའི་གཞིར། འབྲས་བྱ་སྟུ་གུ་སྟེ་རུང་བར་རྗེས་སྟུ་
 དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ།
 དེ་སྟུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ལ་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་སྟུ་གུ་སྟེ་བའི་
 སྟུར་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་སྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་དེ་སྟེ་
 རུང་གི་རྗེས་སྟུ་སྟེས་པའི་བྱིར་གཉིས་པ་ལྟར་བ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྟུ་གུ་བའི་གཞིར། འབྲས་བྱ་ནས་ཀྱི་སྟུ་གུ་སྟེ་དེས་
 དཔོག་པ་ལ་ནི། སྟུབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་འབྲས་བྱ་དེ་སྟེ་བ་
 ཁྱོད་ཀྱི་ཆོགས་པ་སྐད་ཅིག་སྟུ་མ་དང་བྱི་མའི་རྒྱས་པ་རྣམས་གོང་དུ་འགྱུར་
 བ་དང་འབྲེལ་ཞིང་སྟོས་པའི་བྱིར། སྟུབ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱས་པ་
 འགྱུར་བའི་རྒྱ་གཞན་གྱི་སྐབས་སྟུ། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་གོགས་བྱེད་པའང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དག་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །

གང་དག་འདིར་རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཆང་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་མི་

རིགས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་ཚོས་ཅན་དུ་ངེས་ནས་དེ་ལས་འབྲས་
བུ་དེ་སྐྱེར་རུང་མི་རུང་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ངེས་ན། ཚོས་ཅན་འཛིན་ལུགས་སོགས་ངེ་ལྟར་བྱ་སྒྲུལ་ན། ནས་ཀྱི་
ས་བོན་ཚུ་ལུད་ཅོད་གཤེར་དུས་དང་འཆམས་པར་ཚོགས་པའི་ཤར་སྤྱོགས་
ཀྱི་ཞིང་འདི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་ཟུ་གུ་སྐྱེར་རུང་སྟེ།
ནས་དང་ཚུ་ལུད་ཅོད་གཤེར་སོགས་དུས་དང་འཆམས་པར་ཚོགས་པའི་
ཞིང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་འབྲའི་ཚོགས་པ་དེ་
ནས་ཀྱི་ཟུ་གུ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཡིན་པ་ལ། ནས་ཀྱི་ཟུ་གུ་སྐྱེད་ངེས་
ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པོ། །

ངེས་ན་མེ་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ནི། དུ་བ་དང་ནས་ཀྱི་ཟུ་གུ་
སོགས་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་དག་སྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་ན། དུ་བ་དང་
ནས་ཀྱི་ཟུ་གུ་སོགས་སྐྱེད་ངེས་སུ་མི་འབྱུང་བོ། །དེར་མ་བཟད་མེ་སོགས་ནི།
དུ་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུའང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། མེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་བའི་
དངོས་རྒྱུར་ཐལ། དུ་བ་དེ་ཁྱོད་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་།

འོ་ན། ནས་དང་ཚུ་ལུད་ཅོད་གཤེར་སོགས་དུས་དང་འཆམས་པར་
ཚོགས་པ་དེས་ཟུ་གུ་སྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་གོགས་བྱེད་པ་མི་སྲིད་
པར་ཐལ། དེས་དེ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་
སྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་གོགས་བྱེད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེས་དེ་སྐྱེད་ངེས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་འཕྲོག་པ་ལ་

གོགས་སྐྱེད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེས་དེ་འཕྲོལ་ངེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

འོ་ན། དེ་འདྲའི་ཆོགས་པའང་ཡིན། ཟུ་གུ་མི་སྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་
གཞི་མ་ཐུན་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན་སྐྱེས་ངེས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པ་
འགལ། སྲིད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མ་ཐུན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནས་ཀྱི་ཟུ་གུ་སྐྱེ་
རུང་དུ་ཐལ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཚུ་ལུད་ཟློད་གཤེར་སོགས་དུས་དང་
འཆ་མས་པར་ཆོགས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁྲབ་ཏྲགས་དངོས། འདོད་
ན། ནས་ཀྱི་ཟུ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་འགལ་ཏེ། མི་སྐྱེད་པར་
ངེས་ན་དེ་ལས་ཟུ་གུ་དེ་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མདུན་
ཀྱི་གཞིར་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་པའི་ཆེ་ཤ་བ་མདུན་ཀྱི་གཞིར་ཡོད་ཀྱང་
སྲིད། མེད་པ་ཡང་སྲིད་ཀྱང་། ཤ་བ་ཡོད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་།
དེའི་སྤྱིར། ཤ་བ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ཆོ། ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་ལྟར།
ནས་དང་ཚུ་ལུད་ཟློད་གཤེར་སོགས་དུས་དང་འཆ་མས་པར་ཆོགས་པའི་
ཞིང་ཡང་ཡིན། ནས་ཀྱི་ཟུ་གུ་མི་སྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་ཀྱང་
སྲིད་མེད་ཀྱང་སྲིད་པས་དེ་འདྲའི་ཆོགས་པ་ཡིན་པ་ལ་ཟུ་གུ་སྐྱེད་པས་ཁྲབ་
པ་མ་ངེས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པ་ཆད་མས་གྲུབ་མི་དགོས་པས།
དེ་འདྲའི་གཞི་མ་ཐུན་ཆོས་ཅན། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་
ཆོམ་བའོ། །

ཚུ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ནི་ངེད་དུ་མ་བད། ཁྱེད་རང་རྒྱ་ཆོགས་གངས་
ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་སྤང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ནས་ཀྱི་ཟུ་

གུའི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་ཡང་ཡིན། རས་ཀྱི་མུ་གུ་མ་སྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་
གཞི་མ་ཐུན་སྤྱོད་དམ་མི་སྤྱོད། མི་སྤྱོད་ན་དེ་ལ་རས་ཀྱི་མུ་གུ་སྐྱེད་ངེས་ཀྱིས་
མ་ཁྲབ་པ་འགལ། སྤྱོད་ན་དེ་ཚོས་ཅན། རས་ཀྱི་མུ་གུ་སྐྱེད་རུང་དུ་ཐལ། དེའི་
རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁྲབ་ཏྲགས་དངོས། འདོད་ན། རས་ཀྱི་
མུ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་འགལ་ལོ། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཞིག་
ཡོད།

ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན་ཚོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཅོམ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་
རུས་ཏེ། རང་འབྲས་སྐྱེད་པའང་ཡིན་རང་འབྲས་མ་སྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་
གཞི་མ་ཐུན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཅོམ་པར་ཐལ། རས་ཀྱི་མུ་གུའི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་
ཡང་ཡིན། དེ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཅོམ་པའི་སྤྱིར་རོ།
མ་ཁྲབ་ན། རང་འབྲས་སྐྱེད་པ་རྒྱུའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་དེའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན། དེ་མི་སྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་
མི་སྤྱོད་པས་མ་ཁྲབ་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན། དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པའང་
ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྤྱོད་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་པོ་ཅག་ནི་རས་
ཀྱི་མུ་གུའི་རྒྱ་ཚོགས་ཡང་ཡིན། རས་ཀྱི་མུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
གཞི་མ་ཐུན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཅོམ་པ་ཅམ་དུའང་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། རས་ས་ཚུ་ལུད་ཚོད་གཤེར་སོགས་དུས་དང་འཆམས་པར་
ཚོགས་པ་ལ་རས་ཀྱི་མུ་གུའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་བམ་མ་ཁྲབ་ཅེ་ན། དེའི་ཁྲབ་
པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཅོམ་པའི་སྤྱིར། དེས་རས་ཀྱི་མུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པར་

སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་བྱ་རམ་གྱི་རོམ་ཐོང་བ་ལས་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པར་
 རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེད་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར། ཚད་མ་དེའི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་ཤིང་། རྟགས་དེ་ཡང་བྱ་རམ་གྱི་རོད་ལྟར་བ་
 ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་ནང་བྱ་རམ་ལ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་
 ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། དེ་ཉིད་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟར་བྱ་རམ་གྱི་རོད་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པས།
 འབྲས་རྟགས་སུ་མི་འཐད་ཅིང་། རྩས་ཐ་དད་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མ་
 ཡིན་ལ། དགག་པ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས། རྟགས་ཡང་དག་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་
 དུ་གྱངས་ངེས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་
 པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རོས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པ་ནི། རོ་
 ད་ལྟར་བ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་གྱི། རོད་ལྟར་བས་རང་དང་ཚོགས་པའི་གཟུགས་ད་
 ལྟར་བ་དེའི་རྒྱུ་ཚོས་གཟུགས་སྤྲུལ་པའི་རྒྱས་པ་རྩེས་སུ་དཔག་པའི་སྟོབས་
 ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དུ་བས་དུ་ལྟན་ལའི་སྟེང་དུ་མེས་བུད་ཤིང་
 གི་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དངོས་སུ་བསྐྱབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། དུ་བ་
 མཐོང་བ་ན། བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བའང་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པ་
 བཞིན་ནོ། །བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ནི། མེས་བུད་ཤིང་འགྱུར་བར་བྱས་པའི་

ཐལ་བ་དང་སོལ་བ་སོགས་སོ། །

དཔེའི་སྒྲོར་བ་ནི། ཏུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེས་བུད་ཤིང་གི་འགྲུར་
བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །

འོ་ན་ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་ཏུ་བུ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བས་རྒྱའི་
ཆོས་གཟུགས་སྒྲ་མའི་རྒྱས་པ་དཔོག་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བུ་
རམ་གྱི་རོ་སྒྲ་མའི་རྒྱས་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི། བུ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་སྐྱེ་
བ་མེད་ལ། རོ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་གཞན་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟར་བའི་འང་རྒྱ་
ཡིན་ཏེ། བུ་རམ་གྱི་རོ་སྒྲ་མ་བུ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བའི་ཉིར་ལེན་དང་གཟུགས་
ད་ལྟར་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གཟུགས་སྒྲ་མའང་གཟུགས་ད་ལྟར་བའི་ཉིར་ལེན་དང་། རོ་
ད་ལྟར་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྒྱ་ཆགས་གཅིག་
ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བུ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུ་ལ་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་སྒྲ་མའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་
སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས། དེ་ལྟར་འདས་པ་གཟུགས་སྒྲ་མའི་རྒྱས་པ་དང་། ཏུས་
གཅིག་པ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་སྐྱེས་པ་ཡིན་
ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་རོ་ད་ལྟར་བ་མཐོང་བ་ན། གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡང་ཡོད་པར་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི། རོ་ད་ལྟར་བས་གཟུགས་སྒྲ་མའི་རྒྱས་པ་
དཔོག་པ་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི།
རོ་ད་ལྟར་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་

ནས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་ཏྟགས་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། འདིའི་དོན་གཞན་དུ་འང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟངས་གི་རོ་
ད་ལྟར་བ་དམིགས་པ་ལས་གོང་བུའི་སྟངས་དུ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་
ཏྟགས་པའི་ཆད་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚོ་གིས། རོ་ད་ལྟར་བ་དེ། དེ་འདྲའི་
གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་མི་དགོས་
པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་འདྲའི་ཆད་མ་སྐྱེས་པ་ནི་བྱ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་ཁ་
ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟངས་དུ་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་སྔ་མའི་རྒྱས་པ་དཔོག་པ་
ལ་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་ཏྟགས་ཡང་དག་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྟེར། རྒྱལ་བྱེད་པལ་ཆེ་བས་གཞུང་འདིའི་དོན་
ལོག་པར་བཤད་དོ། །

འདིར་ལྟ་སྟོན། བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ནི་ཆ་བཟོ། རྟེན་ཉི་བར་
ལེན་པའི་རྒྱ་ནི་ཤིང་དོ། རྟེན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་མེ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་དུ་བ་
སྐྱེད་པ་དང་འདྲ་ཞིང་དེ་དང་མཚུངས་སོ། ཞེས་བཤད་པ་ནི། པརྟེ་ཏ་ཆེན་
པོའི་གསུང་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆ་བ་ཚོས་ཅན།
མའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྟེར། མའི་དུ་
བའི་ཉིར་ལེན་མིན་པར་སྐྱབ་པ་དག་ཀྱང་། མེར་ཤེས་ཡན་ལག་གཞན་ལས་ནི།
ཞེས་སོགས་ལ་རྣམ་པར་མ་བཏགས་པར་བཤད་དོ། །

ཤུག་སྒོའི་འགྲེལ་ཆིག་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། མེ་བུད་ཤིང་འགྱུར་
བའི་བྱད་པར་གྱི་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྒྱའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ཅིང་།
དུ་བ་སྦྱེད་པ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཡིན་མོད་གྱི། འགྲེལ་བ་
དེའི་དོན་ནི། བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བའི་བྱད་པར་ཤིང་མེ་དང་ཐུད་པས་ཤིང་
གི་གནས་སྐབས་ལས་སོལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཉིར་ལེན་
ནི་ཤིང་སྒྲ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་མེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་
དུ། དུ་བའི་ཉིར་ལེན་མ་ཡིན་ཅིང་། མེ་དེ་དང་དུས་མཉམ་པ་བུད་ཤིང་གི་
འགྱུར་བའི་ཉིར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་དེ་ཉིད་དུ་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་
རྒྱུན་ཡིན་པས། དུ་བ་དང་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཆོག་པ་བཤེས་པ་ལ་རག་
ལུས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་མེ་དུ་བའི་ཉིར་ལེན་མ་ཡིན་པས། རྣམ་འགྱུར་
གསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག།

གསུམ་པོ་ལས་གཞན་ལྟར་སྒྲུང་བྱེད་པ་ཅེས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གསུམ་པོ་ལས་གཞན་ལྟར་སྒྲུང་བྱེད་པ་ཅེས་བཤད་པ་ནི།
གལ་ཏེ་གཏན་ཆིག་སྒྲུང་སྒྲུང་དེ་ལས་གཞན། ཞེས་བཤད་མ་ཐག་པའི་
འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་ལས་གཞན་པ། གཞན་གྱིས་བཏགས་
པའི་ཏྲགས་དག་ནི་ཏྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་གྱི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སྒྲས་ན་དེ་དག་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ངེ་སྐད་བཤད་པ་ལྟར། རས་དང་ས་ཆ་ལུད་གྱི་
ཆོག་པ་པ་ཆང་བ་ལས་རང་འབྲས་ནས་གྱི་སྒྱ་གྱ་སྦྱེ་བུད་བར་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་
ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་མ་ཆོག་པ་པས་འབྲས་བུ་ནི་རྗེས་

སུ་དཔོག་པར་གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཏྱགས་ཡང་དག་
མིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་འབྱུང་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར།

འོ་ན་དེ་དག་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷག་
ལྷན་གྱི་ཏྱགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་ལྷག་ལྷན་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱ་
སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་འོ། །ཁ་ཅིག་ལྷག་ལྷན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
མ་ཆང་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་སྤྱིར་ཞེས་སྐྱ་བས་ནི་དམ་བཅའ་
ཆད་མས་བསལ་ན། དེ་སྐྱབ་སྤྱིར་བཀོད་པའི་ཏྱགས་ལྷག་ལྷན་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པར་སྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་འབྲེལ་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རུས་པ་
མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཁོ་བོས་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ།།

གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་རྒྱ་མ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་
པའི་ལྷག་ལྷན་དེ་ཡང་ངི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་པ་
ནི། སྐྱོད་པ་བ་སོགས་གང་དག་ ལུས་རྒྱས། དབང་པོ་དྲངས། སྒོ་གསལ་
བ་ཅམ་ལས། འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ།།

དེར་མ་ཟད་གཞན་དག་གིས་བཏགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཏྱགས་དག་
ཀྱང་འབྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་ཞིང།
ཏྱགས་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གསལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་གཏན་
ཆིགས་དེ་རྒྱའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཏུ་གཞན་གྱིས་
ཤེས་ཤིང་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆད་མའམ་གཏན་ཆིགས་ལྟར་

སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། ལྷག་ལྷན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ངེ་ལྷ་བྱ་ཞེན་སྤྱོད་པ་བ་གང་དག་ཆོག་སྒྲུབ་པ་ལས། སྒྲུབ་པོའི་
སྤྱིས་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དང་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་ལ་སོགས་པར་དཔོག་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷ་བྱའི་རྟགས་དེ་བྱུང་པ་འབྱུང་པར་མ་ཟད་རྟགས་དེ་ཉིད་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་བྱུང་པ་འབྱུང་པར་སྒྲུབ་
པའང་མི་འཐད་དེ། ཆོག་ཆོས་ཅན། བྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་པ་ལ་མ་
མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་པ་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་ལ་མ་
མཐོང་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་པའི་འབྱུང་པ་སྤིད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་
ན། འབྱུང་པའི་འབྲས་ལྷག་མ་ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་པའི་འབྲས་འབྱུ་
གཅིག་པོ་དེ་དང་སྒྲུབ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆུད་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་
ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་བྱོད་ཀྱིས། ལྷག་མ་དང་ལྷན་རུས་མེད་སྤྱིར་ཞེས་སྒྲུས་ན་ལྷག་
ལྷན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཅན་པ་གང་དག་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་
དཔོག་པ་སྒྲུབ་མ་དང་ལྷན་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ལས་རྒྱ་དཔོག་པ་ལྷག་མ་དང་
ལྷན་པའོ་ཞེས་ལྷག་ལྷན་གྱི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་རང་ལྷགས་
ཀྱི་ལྷག་ལྷན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་གཞན་དག་གིས་རྟགས་གང་ཞིག་མི་
མ་ཐུན་སྤྱོད་པ་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་བྱུང་བྱུང་པའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་སྟོན་
པར་བྱེད་པའི་རྟགས་དག་སྒྲུབ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་
ལྷན་པའི་རྟགས་ཞེས་བརྗོད་རིགས་ཏེ། བྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆོས་གང་

ཞིག་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་ཡང་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལས་
སྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྟེང་།

མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

བཞི་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞུང་
གི་བསྐྱབ་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འབྲེལ་པ་
གཉིས།

གཞུང་གི་བསྐྱབ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ཆོད་གསུམ་
དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་ཡང་དག་གི་སྟོག་བྱུང་བཤད་པ་ལ་ཉགས་
ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་མི་དགོས་ཀྱི་ཉགས་མི་མ་ཐུན་
སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གོ་ཞེས་སྐྱབ་འགོག་པ་དང་། ཉགས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོག་གི་བྱུང་བཤད་པ་ཉགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་དང་། ཉགས་ཡང་དག་
གི་ཉགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི་དེ་སྟེང་དེ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འམ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ནས།

མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །

དེ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནས། འབྲས་བུ་ན་
ཡང་ག་ལ་ངེས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། རྟགས་ཚུལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་། དེ་གྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་བྱེད་དམ་རང་
བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་ངེས་པའི་སྟོན་སྟེ་འགྲུབ་
དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་ནས། འོ་ན་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དེ་ཡང་གང་
ཡིན་ཞེས་པ་ལ། མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་
རྟགས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྟོན་ལ་རྟགས་
ཚུལ་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དེ་ཡང་གང་ཞེས་
པ་ལ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལའང་ངོ་མོ་
ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་འཆད་ཅིང་།

དེས་ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི། ཞེས་པ་སྟོག་གཅིག་གིས་འབྲས་
རང་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་མཛུགས་
བསྟུ་བར་བྱེད་དོ། །འཛུགས་པ་སྟོན་སྟེ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཐམས་
ཅད་ནི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པ་
འཕྲོས་དང་བཅས་པའོ། །

གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཛུགས་པ་གསུམ།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཛུགས་པ་ལ།

སྟོན་བྱེད་

ངེས་པར་རྟགས་ཚུལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་མི་
དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་
གི་བྱུང་བ་ངེས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་
པར་སྐྱབ་པ་དང་། རྟགས་ཚུལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་
ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ།

ལྟོག་བྱུང་ངེས་པར་རྟགས་ཚུལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་འདོད་

པ་དགག་པ་ལ་བསྟན་པ་གསུམ།

དང་པོ་ལ། རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལྟོག་བྱུང་གི་
དོན་ཡིན་པ་སྟོབ་དཔོན་གི་བཞེད་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གི་
ལུང་འགལ་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྟོག་བྱུང་གི་དོན་དུ་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དང་
གཞན་སྡེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་བསྟན་པ།
དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་ལ་ཁས་སྦངས་ནང་འགལ་གི་གཞོད་པ་བསྟན་
པའོ།

དང་པོ་ལ་དེ་ཉིད་ལྟོག་བྱུང་གི་དོན་དུ་སྟོབ་དཔོན་མི་བཞེད་པར་
བསྟན་པ་དང་། བཞེད་ན་སྟོབ་དཔོན་རང་གི་ལུང་དང་འགལ་བ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ནི་གཏན་ཆེགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལ་
སོགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་གི་སྟོབ་མ་ཁ་ཅིག རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་
མཐོང་བ་ཙམ་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་བྱེ་བྲག་པ་དང་གྲངས་ཅན་
ལ་སོགས་པའི་བྱི་རོལ་བ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེའི་བསམ་པ་ཡང་

འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོག་ངེས་པ་ལ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་མེད་པར་ངེས་དགོས་ན། དགག་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་
རྟགས་དེ་ཡོད་ན་སྒྲུང་རུང་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པར་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་རྟགས་དེ་མེད་པར་ངེས་དགོས་པས། རྟགས་
ཀྱི་ཕྱོག་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོག་གིས་ངེས་
དགོས་ནའང་། དེ་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོག་ལ་སྒྲུང་རུང་བས་མ་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོག་བྱུང་ངེས་ཚུལ་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་
ན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་
ཕྱོག་པའི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

རང་ལུགས་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོག་བྱུང་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་དགོས་
པའི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ཕྱོག་ནི།
བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་མི་རྟག་པ་བཀག་ན་བྱས་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ལ། བྱས་མི་
རྟག་ཐ་དད་དུ་བྱས་མི་རྟག་གི་དོན་སྦྱི་སོ་སོར་ཤར་བའི་རྟག་པ་ཉམས་སུ་
སྦྱོང་བའི་རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱིས་ལུགས་ལ་འབྱུང་ཅིང་། མི་རྟག་པ་
བཀག་ན་བྱས་པ་ཁེགས་པ་ནི། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། རིམ་
དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་
རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་ངེས་པར་བྱེད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཆད་མ་དང་། གཞི་བྱས་པ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དང་། རྟག་
མི་རྟག་དངོས་འགལ་ངེས་པའི་ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་བྱས་པས་སྦྱ་མི་རྟག་

པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་
 ངེས་པའི་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་ངེས་མི་རྟག་པ་བཀག་ན་བྱས་པ་ཁེགས་
 པར་ངེས་པའི་སྒྲོན་ས་བྱས་པ་རྟག་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། བྱ་ས་
 པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་ཁྱབ་གྱི་མཆན་གཞི་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་
 ཅིང་། དེ་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ་ལྷོག་
 ཁྱབ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ངེས་པ་ལ་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་བཀག་ན་ཁེགས་པ་
 ངེས་དགོས་ཤིང་། བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་མི་རྟག་པ་བཀག་ན་བྱས་པ་
 ཁེགས་པ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 ལྷོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བསྟོས་ཞེས་བྱའི་འབྲེལ་བ་དང་
 ཁྱབ་པ་དོན་གཅིག་མིན་པས། རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་པས་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་ཁྱབ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་མི་བརྟུང་ལ། ཚུལ་
 གསུམ་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཞན་དག་ནི་ཆོད་མ་ཡིད་གྱི་ཐུན་སེལ་དུ་
 ཁོ་བོས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་ཆོག་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་ཆོས་ཅན།
 ལྷོག་ཁྱབ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བསྟོས་དགོས་པར་བཞེད་རིགས་ཏེ།
 ཁྱོད་གྱིས་གཏན་ཆོགས་གྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་པོ་སོ་སོར་མཆན་ཉིད་གྱི་བྱར་
 དུ་ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡིས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་
 མཆན་ཉིད་གྱི་བྱར་དུ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་པ་དང་། ལྷོག་དོན་འགལ་བ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་

དང་བཅས་པ་དང་། འཁྲུལ་བ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་
 ཕྱིར་དུ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་ནི་ངེས་པ་དེ་དག་སྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་དག་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་
 བཅད་པའི་ཕྱིར་སྟོས་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱི་དེ་དག་གིས་ནི། བྱས་པ་མཆོན་
 གཞི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྲུབ་ཡིན་པར་མཆོན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཞེས་བཀོད་པ་ན།
 ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་དེས་བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་
 པར་ངེས་པ་གཙོད་དམ། གཉན་བྱ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་
 པར་ངེས་པ་གཙོད་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པར་བཅད་དོ།

དེ་ལྟར་བཞེད་ན་སྟོབ་དཔོན་རང་གི་ལུང་དང་འགལ་བ་བསྟན་པ་ལ་ལུང་འགལ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཞེད་ན་སྟོབ་དཔོན་རང་གི་ལུང་དང་འགལ་བ་
 བསྟན་པ་ལ་ལུང་འགལ་བསྟན་པ་དུག་ལས། དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 འཁྲུལ་བ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་
 བཟོད་པའི་སྐྱབ་དག་སྟོས་དགོས་པར་རིགས་སྟོར་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅེས་ཀྱི་
 ལྷོག་བྲུབ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅེས་དེ་གོ་བར་བྱེད་
 པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པས་དོན་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱབ་དག་དེ་མ་སྟོས་ཀྱང་།

རྟགས་རང་གི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་
རྟགས་པར་འགྱུར་བའི་སྟེང་། གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མ་ཐུན་ལ་སྟོགས་ལ་མཐོང་
བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་ངག་གིས་བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་རྟགས་མི་མ་ཐུན་ལ་
མཐོང་བ་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་དེ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་
ནར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རྟགས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་
པའི་རིགས་པ་གང་ཡང་མ་བརྗོད་པའི་སྟེང་རོ། །

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ན་ངེ་ལྟར་ཆོས་མི་མ་ཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ལས་
རྟགས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་ངེས་ཀྱི་སྟོག་བྱུང་རྟགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
གང་རྟག་པ་དེ་མ་བྱས་པས་བྱལ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་ཆོས་མི་མ་ཐུན་སྟོར་གྱི་ངག་དེ་ཉིད་བརྗོད་
པ་དེའི་ཆོ། བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བར་
རྟགས་པར་བྱེད་ཀྱས་ཏེ། བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པའི་
རིགས་པ་བྱས་མི་རྟག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་བརྗོད་པས་ནའོ། །

ལུང་འགལ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མ་
མཐོང་བས་སྟོག་བྱུང་འགྱུར་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་སྟོགས་སྔ་བྱར་བྲངས་ནས།
ཤིང་ཕུང་འདི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིང་རྟོག་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རོ་
ངར་དང་ལྟན་ཏེ། ཟོས་པའི་ཤིང་རྟོག་རོ་མངར་ཅན་འདི་དང་ཤིང་ཕུང་གཅིག་
ལས་སྐྱེས་པའི་སྟེང་། ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་ཅི་སྟེ་བྱུང་བ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་
ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་འགྱུར་པའི་

སྤྱིར། འདོད་ན་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལྷག་ལྷན་དུ་བཤད་པ་ནང་འགལ་བར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། རིགས་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་
ལྷན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། གཟུགས་ལ་སོགས་པས་མཚུངས་པས་རོ་ལ་
སོགས་པ་གཞོན་མི་བྱ་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་
སོ། །

ལུང་འགལ་གསུམ་པ་ནི། ཏྲགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་
ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་དག་ལྟོག་པ་ཅན་དུ་འདོད་པའམ། ལྟོག་བྱུང་འབའ་
ཞིག་པ་ཅན་གྱི་ཏྲགས་སུ་འདོད་པས་ལྟོག་པ་ཅན། ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་
སྟོག་སོགས་ཡང་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་
ཆིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་གང་ཞིག་མི་
མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་
གྱིས་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ལྟོག་བྱུང་
འབའ་པར་བཤད་པ་དང་ནང་འགལ།

ལུང་འགལ་བཞི་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཤོལ་བ་
དང་སྤྱིར་ཤོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་གཟུང་རོ། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་
སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་
རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོགས་ཆོས་མ་བྱུང་དང་ལྟོག་བྱུང་དཔེ་
དོན་དུ་སྐྱར་ནས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བ་ལྟོག་བྱུང་གི་སྐྱོན་དུ་བཤད་པའང་
བརྗོད་བྱ་མིན་པའམ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་མེད་

ཐེ་ཚོམ་བ་བ་ཡང་དེ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་ས་པའི་ཕྱིར། ཅི་
 རིགས་པ་ཞེས་སྟོས་པའི་དོན་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་ཡང་།
 ལྟོག་བྱུང་གི་སྟོན་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་དཔོན་
 ཀྱི་གང་ཞེ་ག། གཉིས་ཀ་ལ་ངས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཁོ་ན་སྐྱབ་པའམ་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་
 རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་དང་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་ལ་བསྟོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་སོ།།

འོ་ན་ཅི་རིགས་པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱབ་ཏུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱ་
 རྟོལ་ཕྱི་རྟོལ་གཉི་ག་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་བ་
 བ་དང་ཚོས་ཅན་མེད་པ་བཞི་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་པ་དང་། ལྟོག་བྱུང་
 སྐྱ་རྟོལ་ཕྱི་རྟོལ་གཉིས་ལ་མ་གྲུབ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཚོམ་བ་ནས་མ་
 གྲུབ་མི་མ་ཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་ཅི་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ཏེ།
 སྐྱ་མ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ཞིང་ཕྱི་མ་ནི་མི་སྒྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་
 རྒྱ་མཚོན་ཡང་སྐྱབ་ཏུགས་ལ་ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་
 ཡིན་ཅིང་། མི་མ་ཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པ་ལ་མི་གཞོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལུང་འགལ་སྐྱ་བ་ནི། ལུང་པར་མཉན་བྱ་དེ་སྐྱ་ལ་ཏུག་པ་རྣམ་པར་
 གཅོད་པ་དང་མི་ཏུག་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་གཉིས་ཀའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་
 དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་

མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཐུན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ཅི་ལྟར་
ཡང་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཆོག་གས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་ནང་འགལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་མཉན་བྱ་སྐྱེལ་ཏྲག་པ་སྐྱབ་པ་དང་མི་ཏྲག་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས་
ཀའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་
དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཏྲག་མི་ཏྲག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་གཞན་
གྱིས་གཞོད་པས་སོ་ཞེ་ན། ད་ནི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དོར་ནས་ཏྲགས་མི་
མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་མེད་པའི་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་
ཡིན་ཀྱང་། ལྟོག་བྱུང་འགྲུབ་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པས་ཏྲགས་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཏྲགས་གཞན་ལ་ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་
བས་ལྟོག་བྱུང་ངེས་པ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མཆད་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞོད་ན་དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷང་འགལ་དུག་པ་བསྟན་པ་ནི། གྲེ་བྲག་པ་དག་སྐྱུང་གིས་རྩལ་སྐྱབ་
པའི་ཕྱིར་དུ་རྩ་དང་ཞིང་མེད་པའི་བྱ་ངན་གྱི་ཐང་ན་ཆོས་ཅན། སྐྱུང་གི་རྩལ་
ཡོད་དེ། གྲང་མིན་ངོ་མིན་གྱི་རེག་བྱ་བཏང་སྟེམས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་། དེ་འདྲིའི་རེག་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རྩལ་འགའ་ཞིག་
ལ་བརྟེན་དགོས་ཞིང་། རྩལ་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པར་མཐའ་གཞན་འགག་པའི་

རིགས་པས་བསྐྱབས་ནས་རྒྱ་གི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་
གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ། ས་ཚུ་མེ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ལ་མི་བརྟེན་
པར་རིགས་པ་གང་གིས་སྐྱབ་ན། རྩེ་བྲག་པའི་ལུགས་ཀྱིས། ས་ཚུ་མེ་གསུམ་
ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ས་ཚུ་མེ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོང་
བའི་རྒྱ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེས་ན་མཐོང་བའི་རྒྱ་ལ་ཆོས་ཅན། གྲང་མིན་ངོ་
མིན་གྱི་རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མེད་དེ་ནམ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
རོ།

དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱ་བཏང་
སྟོམས་པ་མཐོང་བའི་རྒྱ་ལ་མི་ལྡན་པར་སྐྱབ་པ་དེ་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་མེད་
པ་ཅན་དུ་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་པ་དག་ལ་འགོག་
པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །
དེ་དང་རྣམ་ངེས་སུ་བྲངས་པའི་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་སྣང་བ་དག་ལ་
འགོག་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་
ཀྱི་བྱེད་པར་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེད་པར་མེད་དེ། འདི་ལྟར་མ་མཐོང་བ་ཅམ་
གྱིས་མཐོང་བའི་རྒྱ་སུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ས་ཚུ་མེ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་
རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་འགོག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་རྒྱ་སུ་
ས་ཚུ་མེ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབས་
ཀྱི་ཕྱི་གོ་ལ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་ཀྱང་སྣང་མི་རུང་དག་ལ་

མ་མཐོང་བས་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་གཉིས་
ཀའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མཐོང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན། ཞེས་པའི་མཐོང་བ་ནི། བྱེད་
བྱུང་པས་མཐོང་བའི་རྣམས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་ས་ཚུ་མེ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་ཞེས་པ་མིན་ལ།
མི་སྤང་བ་དག་ལ་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་སྤང་མི་རུང་དག་ལ། ཞེས་
པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་འདྲའི་དོན་མ་གོ་བར། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཐ་དད་དུ་བཟུང་
ནས་སྐབས་འདིར། མི་སྤང་བ་དག་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་པ་རྣམས་
འགྲེལ་ངེས་ཀྱི་བྱེད་པར་མ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བས་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་
ལུང་གཉིས་ཀའི་དོན་ཅི་ཡིན་གཏོལ་མ་རྒྱུང་བ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
པལ་ཆེ་བས་ཕྱོགས་སུ་མའི་དོན་འདི་ཅམ་གོ་བའང་མི་སྤང་ངོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལྗོགས་བྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དང་གཞན་
སྡེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ནི། སྐྱེ་རུ་
ར་དེ་ལ་གཅིག་སྒྲིལ་པ་དང་རོ་རྒྱས་བྱེད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ན། དེ་དང་སྐྱེ་
རུ་ར་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་རུ་ར་གཞན་འགའ་ཞིག་ལའང་
སྒྲིལ་པ་དང་རོ་རྒྱས་བྱེད་པར་ཅན་དེ་ཡོད་པར་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། དེ་
སྐྱེ་བ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་
པར་བས་རྣམས་སྐྱེ་རུ་ར་ལ། རོ་དང་རྒྱས་པ་ཐ་དད་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མཛོན་སུམ་

ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། འདི་དང་། ཅི་སྟེ་ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་ཅན་ཡིན། ཅེས་པ་ལ་
 རིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེར་ནི་ཤིང་སྤང་དེ་ལས་སྐྱེས་
 པའི་ཤིང་ཏྲོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བས། ཚེད་གཞི་མ་ཡིན་
 པའི་མ་ངེས་པ་གང་ཡང་བསྟན་པ་མེད་ཅིང་། ཚེད་གཞི་མ་ངེས་པར་འཕངས་
 ན་རིགས་པའི་ཚུལ་ལས་འདས་ལ་འདིར་ནི་ཚེད་གཞི་དང་སྐྱུ་རུ་ར་ཡིན་པར་
 མཚུངས་ན། རོ་རྒྱས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པར་མཚུངས་པས་བྱབ་པ་ལ། དེ་
 དང་སྐྱུ་རུ་ར་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། སྟོན་པ་དང་རོ་རྒྱས་བྱད་པར་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མཛོན་སུམ་གྱིས་བྱབ་པའི་བསལ་བ་བསྟན་པ་ཡོད་
 པས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གཞན་སྟེ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་གྱི་
 གཞོད་པ་བསྟན་པ་ནི་གཏན་ཆིགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་དམིགས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནམ། ཅི་
 སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་ལ་བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་
 སོགས་པས་རྒྱ་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་དམིགས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་སྐྱབ་མི་རྒྱས་
 པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་
 འདོད་ཅིང་། སོག་ལྷན་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་མི་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་བྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱང་པན་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་
 ལ་ཤེས་པ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། ཆིག་སྐྱབས། སྐྱེས་བུ་པ་

རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་
བས་དེ་ལ་མེད་པར་གྱུབ་པར་འདོད་པ་དང་། གངས་ཅན་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་མཐོང་
ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། འདུས་བསགས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་
པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་དེ་ལ་མེད་པ་གྱུབ་པར་
འདོད་པ་རྣམས་ནང་འགལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱབ་པ་ངེས་པ་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་

ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ།

གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱབ་པ་ངེས་པ་
རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་སྐྱབ་པ་ལ།
སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་བྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་སྐྱབ།
ཕྱོག་བྱབ་ངེས་པ་རྟགས་མེད་ན་མི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་
དགོས་པ་མི་འཐད་པའི་ཚོད་པ་སྤང་། སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་བྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་
བ་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དགག་རྟགས་ཀྱི་བྱབ་པ་འང་
འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་འོ།

དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅ་མ་གྱིས་ཕྱོག་བྱབ་ངེས་པ་
མི་འཐད་པ་དེའི་བྱིར། རྟགས་དེ་ཡོད་པ་ཅ་མ་དང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཉིད་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཕྱོག་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་ལ་འཁྱུལ་བ་མེད་པའི་བྱིར།
འཕ་ཞེས་པ་འོག་མ་བསྐྱ་བའི་ཆོག་གོ།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་ལྗོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་
བུ་རྒྱ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། འབྲས་རང་
གི་ལྗོག་འབྲུལ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་དང་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དག་
རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་མི་འབྲུལ་བའི་འབྲུལ་བ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །

དེ་ལྟར་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲུལ་བ་
ངེས་པར་བསྟན་ནས། དེ་འདྲིའི་འབྲུལ་བ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་རྗེས་སུ་
འགོ་ལྗོག་གི་བྱུང་བའང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི། འབྲས་རང་གི་
རྟགས་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲུལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་འབྲུལ་མེད་
ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས། ཅིག་ལོས་ལོག་པས་ངེ་ལྟར་གཞན་ནི་རྟགས་ལྗོག་
པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་དེ་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ། དེ་ཙམ་
གྱིས་དེ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མེད་པས་མ་བྱུང་བ་བཞིན་
ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་གཅིག་གཅིག་ཉེ་བའི་ཕྱིར། ངེ་ལྟར་གཞན་ཚོས་ནི་
ཉེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་ལ་ཚོས་གྱིས་བྱུང་བ་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
ཏེ། འབྲུལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན། མི་དེ་ལ་སྤྲུགས་ནི་བདོག་
ཅེས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི་སྟེ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་བ་
བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྗོག་བྱུང་ངེས་པ་རྟགས་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲུལ་

བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་དང་།
 ལན་ནི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་ལྟོག་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་རྟགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་དགོས་ན། རྟགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་ན་སྤང་དུ་རུང་བ་ལ། མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་
 པར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་གོལ་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་ལྟོག་ཁྱབ་
 ངེས་པ་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་གོལ་གྱིས་རྟགས་དེ་ཉིད་གང་ལས་ལྟོག་པའི་གཞི་མི་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ངེས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྲས་རང་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ལྟོག་ཁྱབ་འགྱུར་
 པ་ལ། རྟགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མ་ཐུན་དཔེ་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་
 དགོས་ཀྱང་། ངེས་པར་རྟགས་ཀྱི་ལྟོག་གཞི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་
 ངེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་མི་འདོད་དེ། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་མ་
 ངེས་ཀྱང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་མེད་ནའང་རྟགས་དེ་མེད་ཅེས་པའི་
 འབྲེལ་བ་དཔེ་ལ་བསྟན་ཅིང་། སྐྱབ་དག་གིས་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་རྟགས་ཆོས་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་
 མེད་ངེས་ཀྱི་ལྟོག་ཁྱབ་དེ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། གང་དག་གཞུང་འདི་འབྲས་རང་
 གི་རྟགས་ཀྱི་ལྟོག་ཁྱབ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་མ་ཐུན་དཔེ་རྗེས་སུ་བྱུང་མི་དགོས་པར་

འདོད་ཅེས་པའམ། དེ་རྩས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་སྟོས་དགོས་པར་མི་འདོད་ཅེས་
སྟོར་བ་ནི། གཞུང་གི་མཆམས་སྟོར་བའི་འབྲེལ་གྱིས་སྔོངས་པར་བྱད་དེ།
རྟགས་ཀྱི་སྟོན། འབྲེལ་པ་ལ་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་
ངས་དོགས་ན། མི་མ་ཐུན་དཔེ་རྩས་སུ་གྲུབ་པས་འབྲེལ་བམ། ཞེས་བྱ་བའི་
དོགས་པ་འབྲུང་བ་ལ་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་དཔེ་རྩས་སུ་མ་གྲུབ་པས་འབྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་
འཆད་པ་ལ་ནི། དུ་བས་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཆུ་རྒྱུང་མི་
མ་ཐུན་དཔེར་བཀོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་འདི་ལ་ཞེས་པས་སྐྱབ་རྟགས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས།
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་དཔེ་རྩས་སུ་གྲུབ་པས་
འབྲེལ་པར་བསྟན་ལ། འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྡན་སྟོས་ཀྱང་བཤད་པར་འདོད་པ་
ནི། སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་ལྡན་སྟོའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་བྱད་ཅིང་།
བདག་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤང་པོ་བདག་མེད་དུ་
སྐྱབ་པ་ལ་རི་བོང་གི་མགོའི་མི་མ་ཐུན་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ གཞུང་འདིའི་འབྲེལ་བ་ནི། མ་གྲུབ་སྐྱར་བ་བརྗོད་བྱ་མིན། །
ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཅི་རིགས་པ་ཞེས་གསུངས་པས། སྟོན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་
སྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བེར་བའི་ལན་དུ། རི་
ལྟར་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་
ཡིན་པ་ལྟར། མི་མ་ཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་དག་མེད་ནའང་དེ་མེད་ཅེས། བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་
 ལྷོག་ཁྲབ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ་འཆད་པའང་གཞུང་གི་དོན་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། གཞུང་འདི་ཉིད་དེའི་འགལ་སྔོང་ཡིན་བཞིན་དུ། མ་གྲུབ་
 སྐྱར་བ་བརྗོད་བྱ་མིན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འགལ་སྔོང་དེ་ཉིད་རང་འབྲེལ་དུ་
 གསུངས་པ་དོན་མེད་པ་དང་སྒྲོས་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཀ་རུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནི། དེ་དག་མེད་ནའང་དེ་མེད་ཅེས།
 བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཕྱིར། །ཞེས་སྐྱས་ན་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད། སྐྱབ་ངག་གིས་དཔེ་ལ་སྟོན་པ་དེ་གློ་བ་དེ་ལྟ་
 བྱ་ལ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་ཅེ་ན་འབྲེལ་བ་དཔེའི་སྟངས་དུ་སྐྱབ་ངག་གིས་
 སྟོན་པའི་དུས་ནི་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་སྟོན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་ཀྱང་ཁྲབ་པ་བྲན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་
 པའོ། །དང་པོ་སྟོན་པ་ན། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རྟགས་དེའི་ངོ་བོ་
 དང་། རྒྱུའི་དངོས་པོར་མི་ཤེས་པའི་གློ་བ་ལ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་བདག་
 གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་དེ་
 དག་དཔེ་ལ་སྐྱབ་ངག་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ནའང་། རྟགས་
 ཆོས་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་དེ་ཤེས་ཟིན་ཀྱང་། ལྷོགས་ཆོས་ཙམ་མ་ཤེས་པའི་
 མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
 དཔེ་ལ་བསྟན་མི་དགོས་ཀྱི། ལྷོགས་ཆོས་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

དུ། གཏན་ཆོག་ས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅིང་། བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི། ཏྲགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྐྱབ་ངག་གི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེལ་བ་ཤེས་ན། འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་ངག་གིས་བསྟན་མི་དགོས་ཀྱང་། འབྲེལ་བ་མ་བློན་པ་བློན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་ངག་གིས་དཔེ་ལ་བསྟན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་སྐྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་སྦྲས་པས་ཀྱང་། ཅིག་ཤོས་དངོས་སུ་མ་སྦྲས་པ་ལ་བློན་པ་ཡང་དག་སྟེ་བར་འབྱུང་། ཁ་ཅིག་དངོས་སུ་བློན་པ་དེའི་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་དངོས་སུ་མ་སྦྲས་པ་དེ་ཡང་གོ་ཞིང་བློན་པར་རུས་པས་སོ། །

ཡང་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་ངག་གིས་སྟོན་དགོས་ཞེས་པ་གཞུང་སྤྱི་མཐུན་དོན་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཅིན་ཀྱང་བློན་པའི་ཡན་ལག་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་ངག་གིས་སྟོན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་གང་རུང་གཅིག་སྦྱོས་པས་ཆོག་ཅེས་པ་གཞུང་སྤྱི་མཐུན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་ཏྲགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེས་པ་འབྲེལ་བ་དེས་པ་ལ་རག་

ལས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དགག་ཏུགས་ཀྱི་བྱ་བ་པའང་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་
 བསྟན་པ་ནི། རྒྱ་དང་བྱ་བ་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་མེད་པ་ཏུགས་སུ་བཞོད་
 པས་འབྲས་བུ་དང་། བྱ་བ་ཀྱི་འགའ་ཞིག་དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་
 ཏུགས་ཚེས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་
 གི་བྱ་བ་པ་ངས་པའི་སྟོན་སྟེ། གཏན་ཆིགས་སུ་འབྱུང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འབྲས་རང་གི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་པ་དེའི་ཕྱིར།
 དེར་མ་ཟད་བྱ་བ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྟན་པ་ལས། དེ་
 མི་དམིགས་པ་ཡང་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཚེས་སུ་བྱ་བ་པའི་གཞིར། བྱ་བ་པ་མེད་པ་
 གོ་བར་བྱེད་པ་ཏུགས་ཚེས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བྱ་བ་པ་ལ་རག་
 ལས་ཏེ། འབྲས་རང་གི་ཏུགས་ཚེས་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་པ་འབྱུང་
 དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ནི། འབྲས་ཏུགས་ཀྱི་
 ལྟོག་བྱ་བ་ངས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པས་རྒྱ་མ་དམིགས་
 པའི་བྱ་བ་པའང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་དགོས་པར་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་
 དུ་རང་བཞིན་ཏུགས་ཀྱི་ཏུགས་ཚེས་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ལྟོག་བྱ་བ་
 དགོས་པར་བྱ་བ་པ་ན། བྱ་བ་ཀྱི་མ་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
 པའང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འབྲེལ་ངས་དགོས་པར་བྱ་བ། ཅས་བྱ་བའི་
 དོན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་འདི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟུས་
 བས་བཤད་ཀྱང་གསུམ་པོ་དེ་དང་རྒྱ་བྱ་བ་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་དང་འགལ་བ་

དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གསུམ་དང་། ལ་སོགས་པ་འགལ་འབྲས་
དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་སུ་དམིགས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཆེ་
མ་རྟགས་པ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ཆེ་རྟགས་པ་དེ་དམིགས་པའི་
སྒྲིལ་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དུ་མར་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཏེ། འདི་ལྟར་
བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཚོས་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་
དབང་གིས་སྐྱབ་འབྲེལ་ངེས་པར་གྱུ་བ་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱབ་བྱེད་རང་
བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སྐྱབ་པ་མི་འབྲུལ་བར་
གྱུ་བ་པ་ན། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སྐྱབ་
པ་མི་འབྲུལ་པར་གྱུ་བ་སྟེ། འགལ་ཆེ་དམིགས་པ་དང་འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་དུ་མར་བྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྒྲིལ་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་
བ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསུམ་པོ་དེར་འདུས་པའི་སྒྲིལ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །

འདིར་ནི་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིལ་བའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རྟགས་ཚོས་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སྐྱབ་པ་མི་འབྲུལ་པར་སྐྱབ་པ་
ཡིན་ལ། སྒྲུར་ནི། དགག་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་
ཅམ་ཡིན་པས་སྒྲུར་བཤད་པ་དང་མི་སྒྲོས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟགས་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

གསུམ་པ་རྟགས་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་
ཆོད་མ་བཤད་པ་ལ། རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་རྟགས་ཚོས་རྒྱ་འབྲས་

སམ། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་པར་
སྒྱིར་བསྟན། ཚད་མ་དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟགས་ཚེས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའམ། རང་བཞིན་
དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས་རྟགས་ཚེས་མེད་ན་
མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྟེ་རྟགས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་
ལས་རྟགས་ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མིན་ཞིང་། མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མ་ཐོང་
ཅམ་ལས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི།
འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚེས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་ངེས་པར་བྱེད་
པའི་ཚད་མས་རྟགས་ཚེས་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་རྟགས་
ཚེས་འབྲེལ་མེད་རྫས་གཞན་དུ་འབྱུར་བས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ནི་གཞན་
དག་དང་གཅིག་ཡོད་ན། ཅིག་ལོས་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་གང་སྟེ་ངེས་
པ་དེ་འབྲ་མི་འཐད་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པས་རྒྱ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་
པར་འབྱུར་རོ། །

རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚེས་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར། མི་རྟག་པ་དེ་
བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅན་ཀྱི་ཚེས་ཡིན་ན། བྱས་པ་
བྱུབ་ཅམ་ནས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འབྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གོས་དཀར་པོ་དམར་
པོར་འབྱུར་བ་བྱིས་འབྱུང་གི་ཚོན་ལ་ལྟོས་དགོས་པས། རང་བྱུབ་ཅམ་ནས་
དམར་པོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་བྱས་པ་འབྲུལ་
བར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོས་དོན་
གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པར་གྱུར་ན། ཞེས་གཞི་དབྱེད་གཞན་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོགས་སྒྲ་སྒྲར་ཡང་བྱར་བྱངས་ནས། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱིད་མི་
རྟག་པ་དེ་དང་རྩལ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོག་གས་པ་སྒྲ་
ཕྱི་སོ་སོ་བ་ལས་སོ་སོ་བར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་
དང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་མི་
སྲིད་པས་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོས་ལ། འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང་རྩལ་གཞན་ཡིན་ན་
རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་པས། མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པའི་རྒྱ་འཕ་འབྲས་
བྱ་གང་ཡིན། རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱིད་བྱས་པའི་རྒྱ་ཉིད་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་བྱས་པ་གྲུབ་ཅིན་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །རྟགས་
ཁས་སྒྲངས། འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱས་པ་གཤམ་ཏེ་མ་དེས་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། བྱིད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་བྱས་ཅིང་སྟོགས་
ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དོན་ཞེས་སོགས་རྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་འབྲེལ་དུ་
རིལ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉི་
ཁོར་སྐྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་

འགྱུར་བའམ་མིང་ཐ་དད་བར་ཟད་དེ། དོན་ཁས་སྒྲངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན། མཁས་སྒྲོམ་ཁ་ཅིག་། དངོས་
 བོ་དང་བྱམ་པ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ན། བྱམ་པ་དང་ཀ་བའང་རྩལ་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཀ་བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་ཅིག་
 ཅར་བྱེད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་འགྲེལ་པ་
 འགྲེལ་བཤད་གྱི་ཡི་གེ་ཅམ་ལའང་མ་བརྟགས་པར་རང་འདོད་གྱིས་གྲུ་ཆོམ་
 བྱས་པར་ཟད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་ཆོགས་སྤྱི་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པས་ཐ་དད་དུ་
 མི་འགྱུར་ན། རིལ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་
 ལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གཙུག་པོའི་རང་དུ་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་རྟག་
 དངོས་ཆ་མེད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་དགོས་པས་སྐྱེ་འགག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་
 འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ལྡན་སྒྲོས་ཀྱང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། ཡོན་
 ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་
 འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་གྲངས་ཅན་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྐྱེ་གཙུག་པོ་
 རྟག་དངོས་ཆ་མེད་གཅིག་བྱ་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་
 ལེན་པས། བྱམ་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་
 ཁས་ལེན་ཏེ། བྱམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་གཙུག་པོ་དེ་ཀ་བའི་རང་

བཞིན་མ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་ཁས་སྒྲངས་ན་སྤྱི་ལོ་གཙོ་བོ་ཆ་བཅས་སུ་
འགྱུར་བས་སོ། །

འདིར་རང་ལུགས་ལ། དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་།
བུམ་པའི་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཀ་བའི་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་
ཡིན་པ་སོགས་སུ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་སྤྱེད་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་
བུམ་པ་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་རྫས་དང་བུམ་པའི་རྫས་ཀྱང་གཅིག་
ཡིན་དགོས་སྟེ་འདྲ་བ་སྤྱད་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱིས་འདི་
དག་གི་དགག་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་གཞན་དུ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་
སྒྲུབ་བཤད་པའི་གཞུང་འདི་ནམས་ཀྱི་མཁུག་བསྐྱུ་བ་ལ་སྐྱར་ན་གཞུང་གི་
ཆོག་དོན་ལ་མི་འགྲིག་པ་ཆེར་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དགོངས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། རང་འགྲེལ་དུ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ། ཞེས་པ་ནས། གོས་
ལ་མཚོན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པར་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཆད་མ་དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་སྤྱོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞི།

གཉིས་པ་ཆད་མ་དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་སྤྱོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འབྲས་
རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་འགྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད། རང་བཞིན་

རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད། །དེ་གཉིས་ཀྱི་
དོན་བསྟུ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་
ཚད་མ་བཤད་པའོ། །

འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འོ་ན། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
འབྲེལ་བ་དེ་དག །རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་དགོས་ན། ཚད་
མ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཏུ་བ་ཚུལ་ཅན། མེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། མེའི་འབྲས་
བྱའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུག་ཅིང་། ཚུལ་ཉིད་ནི་ཁྱོད་ལ་ཚད་བའི་སྤྱིར་
ཞེས་པའོ། །སྐབས་འདིར། འབྲས་བྱའི་ཚུལ་ཞེས་པ་འབྲས་བྱའི་མཚན་ཉིད་
ལ་ཟེར་རོ། །

དེ་ཉིད་སྐབས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་མེ་དེ་པན་བྱེད་ཏུ་མེད་
པར་ནི་ཏུ་བ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན། ཏུ་བ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལས་
འདས་པར་འབྱུར་བར་ཐལ། ཏུ་བ་གང་ཞིག་མེ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར།
འདོད་ན། ཏུ་བ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་ཏུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ནམ་ཡང་མེད་
པར་འབྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས་
སྦངས་ཏེ། རྒྱ་མེད་ཏུ་ཁས་སྦངས་པས་སོ། །བྱུང་བ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་
ནི་ངེས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བར་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ལས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །འདིར་ཏུ་བ་རྒྱ་མེད་ཏུ་ཁས་སྦངས་པ་ལ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་
འབྱུར། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཉིད་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་ཏུ་

ཡོད་པའི་དུ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན། ལན་གཅིག་གྲང་མེད་
 པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་དུ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་
 གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་གྱི། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཡོད་ན། ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པ་
 དང་། ལན་གཅིག་གྲང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀར་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཡིན་ན། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཡོད་ན་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པས་གྲང་བྱལ། རྣམ་ཡང་མེད་
 པས་གྲང་བྱལ་ན། དངོས་འགལ་ལ་བྱལ་བ་མེད་པར་ལྟར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་
 རི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་བྱལ་བ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྒྲིན་ཅན་དུ་ལྟར་
 བས་དེ་གཞན་ལ་གཞོན་གྱིད་སྒྲིན་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར། འདིར་ཐལ་ལྟར་དེ་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ལྟར་ཞིང་། གང་རུང་གཅིག་གཞོན་གྱིད་དུ་འཕེན་
 འདོད་ཅིང་། གང་ལ་བྱལ་བ་ཡོད་མེད་མ་དེས་པར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཐེ་ཆོམ་
 ཟ་བཞིན་དུ། གདམ་ང་ཅན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ན། དེ་བས་གྲང་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲིན་
 ཆགས་པར་ལྟར་རོ། །

དེས་ན། འདིར་ནི། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཡོད་ན། ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ནམ་
 ཡང་མེད་པ་གཉིས་ཀས་བྱལ་བས། དེ་གཉིས་ཀ་རུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་། འམ་ཞེས། སྒྲོས་པ་ནི་ཡང་ན་ཐལ་ལྟར་དེ་འཕེན་ལ། ཡང་ན་
 འདི་འཕེན་ཞེས་པའི་གདམ་ང་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་
 ཏྲགས་ཀྱིས། ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའམ། དེར་མ་ཟད། རྣམ་ཡང་
 མེད་པར་ཐལ་བའང་འཕེན་པས་ཞེས་པའི་གཉི་ག་སྤྱད་པའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་དེ་གཉི་ག་ལ་བྱལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་

ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་ལག་ལ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྒྲིན་དུ་མི་
འགྱུར་བའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་ན། ཞེས་
སོགས་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་དུ་བ་སྒྲུར་མེད་
གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེར་འགྱུར་
ཞིང་། འོན་ཏེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན་རི་ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་སྟེ། དུ་བའི་
ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་
དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པས་མེ་མེ་མ་ཡིན་ལས་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་
པར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ནི། བྲམ་བེ་ཆེན་པོས།
དབང་པོའི་མཆོད་སྒྲོང་གི་ཅེ་མོ་ལ་བཤད་ལ། གཞན་དག་ནི། རྒྱ་མཆོའི་
འགྲམ་གྱི་གྲོག་མཁར་ལ་གྲགས་སོ། །

གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྤྱི་བོ་མེའི། །རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་མེ་ཞེས་
པའི་ཆོག་འགྱུར་རམ། སྤེབ་སྤྱོར་གྱི་དབང་ཡིན་གྱི། དེའི་དོན་དུ་བའི་ཉེར་
ལེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་གཏོགས། སྤྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་
བོའི་མེའི་རང་བཞིན་མིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་གྱི་ཡིན་པར་ཁས་མ་སྒྲུངས་བས་
དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་པ་འགོག་པའང་འོང་དོན་མེད་དོ། །

དེའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེས་ན་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དུ་བ་དུ་
བའི་རྒྱ་མིན་ལས་འབྱུང་ན་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའམ། དེས་ན་དུ་
བ་དུ་བའི་རྒྱ་མིན་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་སོགས་ལས་འབྱུང་བར་མི་འཐད་
པས། དུ་བ་མེ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་འགྱུར་ན་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་

རྟོ།

སྐར་མའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ངེས་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། གང་ཞིག་རང་ལས་དོན་གཞན་སྐྱ་མ་
དེ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན། སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མེད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ལྗོན་
པ་ལས་དོན་གཞན་སྐྱེ་མ་གང་ཞིག་དོན་གཞན་སྐྱ་མ་གང་གི་རྗེས་འགྲོར་
མཐོང་བ་དེའི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱ་ཅན་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དུ་བ་ཡང་དེ་
འབྲའི་སྒོ་ནས་མེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྗོན་མི་འབྲལ་བ་དེའི་སྤྱིར་མི་མ་བུ་བ་མེ་
མ་ཡིན་ཉིར་ལེན་དུ་བྱས་པ་ལས་དུ་བ་མི་འབྲུང་བས་དུ་བ་ནི་མའི་འབྲས་
བུར་ངེས་དགོས་སོ། ། ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེ་ལ། མཐོང་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་མེ་དུའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དོན། མེ་ཡོད་
སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། མེ་ཕན་བྱེད་དུ་ལོག་པས་དུ་བ་ལྗོན་པའི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྗོན་མཐོན་སུམ་ཀྱིས་བྱུང་བར་བསྟན་ལ། དེའི་སྤྱིར་མེ་དུ་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་དོན་མཐོན་སུམ་ཀྱིས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་
ཡང་། མའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། ཞེས་སོགས་སུ་དུ་བ་མའི་འབྲས་བུར་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་གསུངས་པ་ནི་མེ་དུ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་
འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟར་མཐོང་དང་མ་མཐོང་
ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་ཉིད་སྐྱབ་བཞིན་ཏེ། །དེ་གཉིས་ལ་ནི་འབྲས་སོགས་སྟེ། །
ཐ་སྙད་དོན་དུ་བཀོད་བ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གིས་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་

བའི་དོན་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང་། ཐ་སྙད་ངེས་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་
ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་
ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་བོས་ཚད་མ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་དུ་
བཤད་ཅིན་ཏོ། །

བསྐྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ཅ་
བར་ཞོར་བ་ཡིན་གྱི་ཅ་བའི་ཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །

རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་གཉིས།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་
ཚད་མ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ།
གཞུང་སྤྱིའི་བསྐྱ་བ་བཤད་པ་དང་། རྟགས་དཀའ་བའི་དོན་གྱི་གཙུག་པོ་ངོས་
བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། ཞེས་པའི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་
པ་གང་ཡོད་པའི་འབྲེལ་པ་བདག་ཅིག་འབྲེལ་གྱི་རང་ལྗོག་དང་དོན་ལྗོག་ངོས་
གཟུང་བའི་སྒྲིན་ས། ཚད་མས་ངེས་པར་བྱ་རྒྱུའི་འབྲེལ་པ་ངོས་གཟུང་བ་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཅིག་འབྲེལ་གྱི་རང་ལྗོག་དང་།
རྒྱུ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་དོན་ལྗོག་བཤད་དོ། །

ངེས་ན་སྤྱར་རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་

རྟགས་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། ཅེས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ལ། འདིས་ནི།
 རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཆད་མས་ངེས་དགོས་
 པའི་ངེས་བྱ་བ་དག་ཅིག་འབྲེལ་རང་ལྟོག་དང་དོན་ལྟོག་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་
 པས་དོན་གྱི་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་གཞན་དག། ལོག་རྟོག་
 བརྒྱད་མང་སེལ་ཅིང་སྒར་བཤའ་བ་ལྟེན། ཞེས་པའི་བསྟུས་དོན་བྱས་ནས་
 གཞུང་འདི་སྒར་བཤའ་བ་ལྟེན་ནས་འཆད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། ཐོངས་པ་གོ་བར་
 བྱེད་པའོ། །གང་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་བྱུག་
 ཅེས་པའི་བར་མཐའ་དག་ནི། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་ངོ་བོ་ཐ་དད་
 མེད་པར་བཤའ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་འཕྲོས་དང་བཅས་པའོ། །

བདག་ཅིག་འབྲེལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་
 བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། རང་བཞིན་བྱད་པར་བྱེད་བྱ་ལས། ཞེས་
 སོགས་སོ། །རྟགས་སྦྱོར་བ་ལྟར་བཀོད་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་
 ཚོས་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་ཆད་མ་གང་གིས་ངེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་
 འདྲའི་རྟགས་སྦྱོར་གྱི་རྟགས་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་ངེས་བྱེད་
 གྱི་ཆད་མ་འཆད་པ་ནི། རྒྱ་མེད་སྤྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། །རང་གི་ངོ་བོས་རྗེས་
 འབྲེལ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་སོ། །དེས་ན་གང་ངེས་པར་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་།
 འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་གཞི་གང་ལ་ངེས་པར་བྱ་བའི་རྟགས་སྦྱོར་ངོས་གཟུང་ནས་
 དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་བཤའ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པར་བཤའ་

བ་ལ། གང་སྤྱིར་ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་ནི། བྱས་མི་རྟག་རྩིས་
 གཅིག་ཏུ་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་། བྱས་པ་སྦྱ་མི་རྟག་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་
 ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་འགལ་བར་སེམས་པའི་དོགས་པ་འདི་ལྟར་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།
 གལ་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་རྩིས་གཅིག་ཡིན་ན། བྱས་པའི་རྩིས་དང་མི་རྟག་པའི་
 རྩིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རྩིས་སུ་གྱུབ་པའི་བྱས་མི་རྟག་ཐ་
 དད་མེད་པར་འགྱུར་བས་བྱས་པས་སྦྱ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པ་དམ་བཅའི་
 རྟོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་བྱས་མི་
 རྟག་གི་ཐ་དད་དངོས་པོ་ལ་མེད་ཀྱང་། རྟག་པས་བཏགས་པའི་བྱས་པ་རྟགས་
 སུ་འགོད་པས་སྦྱོན་མེད་ན། རྟག་དོའི་བྱས་པ་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་
 བ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགལ་བས་བྱས་པས་སྦྱ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་
 རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་རྩིས་དཔག་གིས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 དོན་རང་མཚན་མངལ་བ་མི་སྲིད་པས་རྩིས་དཔག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཆོད་མས་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ་འགྱུར་ཞིང་དེ་
 ལ་བྱས་མི་རྟག་རྩིས་གཅིག་ཡིན་ན། བྱས་པའི་རྩིས་དང་མི་རྟག་པའི་རྩིས་
 གཅིག་ཡིན་དགོས་སྒྲུལ་པ་འདི་ནི། གངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་
 པའི་གྱུབ་པའི་མཐའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་དོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གངས་
 ཅན་ཡང་། སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་གཅིག་པར་ཁས་
 སྦྱངས་པ་ན། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་། དོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་རྣམ་

འགྱུར་རྣམས་ནང་པན་ཚུན་གྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཞེས་པར།
དཀར་ཟལ་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནག་སྒྱུར་གྱི་ཡང་རང་བཞིན་
ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་
ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ཡང་སྤྱི་གསལ་རྣམས་རྩིས་གཅིག་
ཏུ་ཁས་སྦངས་ན། བྱམ་སྒྲུལ་དང་ཡོད་པ་རྩིས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱམ་
པའི་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲུལ་བྱའི་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། དེ་
ལྟ་ན་བྱམ་པའི་ཡོད་པ་དང་སྒྲུལ་བྱའི་ཡོད་པ་བྱེད་མེད་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་
བྱམ་སྒྲུལ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་བས་ན་སྤྱི་གསལ་རྩིས་ཐ་དད་
དོ་སྒྲུལ་ཏུ་བསམ་མོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་བྱས་མི་རྟག་རྩིས་གཅིག་ཡིན་ནའང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩིས་
སོ་སོར་མེད་པར་འགྱུར་བས། གཅིག་ཏུ་འགྱུར་སྒྲུལ་པའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་
གྱང་རང་བཞིན་གཅིག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ལྟ་སྤྱིས་འདིའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདི་
ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྦངས་གྲུབ་མཐས་གསོས་བཟབ་པའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལན་སྟོན་པ་ལ། གང་བྱིར་ཞེས་
སོགས་ཞོལ་ཀ་གསུམ་གྱིས་ལན་དངོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་མན་ཆད་ནི་
དེ་ལས་འསྐྱོས་པའམ། ལན་དེ་ཉིད་བསྐྱབས་པའི་སྒྲོ་ནས་དོགས་པའི་རྩ་བ་
བྱངས་འབྱེན་པའི་བྱིར་དུ། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཆད་བར་
བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་གང་བྱིར་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་གྱིས། ཅོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་

ལན་དངོས་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། བྱས་མི་ཏྲག་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ལྷོག་
 པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཆོས་ཐ་
 དད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱས་མི་ཏྲག་སོགས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་གཞི་དང་།
 འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་
 ལྷོག་པ་ནམས་ལ་སྐྱ་ཏྲག་སོ་སོར་འཇུག་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར་
 བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་མི་ཏྲག་སོགས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ན།
 དེ་ཉིད་དང་བྱས་མི་ཏྲག་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་འགལ་མེད་དོ་ཁས་སྒྲངས་
 པས་ཆོག་པ་ལ། བྱས་མི་ཏྲག་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཆ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པར་
 གྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་བྱས་མི་ཏྲག་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་དངོས་པོའི་
 གནས་ཆོད་དུ་སོང་བས་བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་རྗེས་ཐ་དད་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡང་འགྱུར་བས་སོ། །བྱས་མི་ཏྲག་ངོ་བོ་
 གཅིག་ཀྱང་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགལ་འདུ་ཁས་སྒྲང་
 དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་མི་ཏྲག་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཆ་སྒྲོ་བཏགས་སུ་འགྲུབ་པ་
 ལ། དེ་གཉིས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྷོག་པའི་སྒྲང་ཡུལ་དངོས་པོ་མ་
 ཡིན་པར་འགྲུབ་དགོས་ཏེ། དེའི་སྒྲང་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། རྒྱ་མཚན་པ་དེ་ཉིད་
 སྒྲང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཞེས་པར་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཆ་

རྩམ་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྲས་མི་རྟག་སོགས་ལྟོག་པ་ཐ་
དད་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་ཡུལ་རྩམ་སྲུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་
རྟོག་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པ་ཁེགས་ཤིང་། སེལ་བས་འཇུག་པར་གྲུབ་པ་ལ་རག་
ལས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་ཡུལ་རྩམ་སྲུ་གྲུབ་པར་
མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་ཁས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ཤེས་པ་གང་གི་སྒྲུབ་ཡུལ་རང་མཆོན་ཡིན་ན།
ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པས་བྲས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པའི་སྒྲུབ་
ཡུལ་རང་མཆོན་ཡིན་ན། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་དོན་ཡང་རང་མཆོན་ཏུ་འགྱུར་
བས་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་བྲས་མི་རྟག་སོགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་བྲས་པས་སྒྲུབ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་འགྱུར་བོ། །སྒྲུབ་རྟོག་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པ་
ཁེགས་ཤིང་། སེལ་བས་འཇུག་པ་གྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་
ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ངེ་སྟེད་པ་པལ་ཆེ་
བ་ནི། གཞན་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་ ཁོང་ཏུ་མ་ཆུད་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས་
དེའི་ཕྱིར། རྩོད་ལན་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་གཞན་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་
པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ །ཅེས་པ་
ནས། རྩོད་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲུབ་རྟོག་སྒྲུབ་
པས་འཇུག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་ཅིང་། སེལ་བས་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་

དག་མེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་ལ། སྤྱི་ཇུས་གཞན་ཁས་སྦངས་
པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྦང་གིས། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིན། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་དེ་སེལ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་འགྱུར་
རྟོ། །

ཞེས་པའི་ཚུད་པ་སྤྱོད་བའི། དེ་ལའང་གཞན་ལས་ལྟོག་པ་དང་། ཞེས་
པ་ནས། བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད། ཅེས་པའི་བར་ཡིན་ཅིང་། སྤྱི་ཏྲོག་གཞན་
སེལ་བས་འཇུག་ན། གཞན་སེལ་བ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་སྟེ་མ་པ་ལ། ཐ་དད་
དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་འཇུག་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་རི་རྣམ་གཞག་འཆད་པར་
བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱི་འཇོན་ནི་ཏྲོག་པའི་སྤྱང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་གཞན་སེལ་
བའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཏྲོག་པ་ལ་ངེ་ལྟར་སྤྱང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་ནས། དེའི་ཇེས་སུ་སྤྱོད་དོན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱོད་
དོན་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟར་བཤད་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་
འཆད་པ་ནི། སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཤད་བཀྲགས་སྟོན། ཞེས་པ་ནས། དེ་བྱེད་
བརྟེན་པའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་རོ། །

དེ་ལྟར། སྤྱོད་དོན་དང་ཏྲོག་པའི་སྤྱང་ཡུལ་ཇུས་སུ་བྱུང་བ་བཀྲགས་ནས། སྤྱོད་
ཏྲོག་སེལ་བས་འཇུག་པར་བཤད་པ་ལ། ཚུད་པ་སྤྱོད་བའི། ཞིང་མ་ཡིན་ལས་
ལྟོག་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པ་ཡིས། ཞེས་
སོགས་དང་། སྤྱོད་དོན་འགལ་ལས་རྣམ་བཞོག་ནས། ཞེས་སོགས་དང་། གང་

ཞིག་གང་ལས་ཐ་དད་པ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཅོད་སྤོང་རིམ་པ་གསུམ་སྟོན་
པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་གཅོད་གཅིག་གཅིག་ཅེས་པ་ནས། བཟང་ལས་བྱུང་བའང་
བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དེ་ལྟར་སེལ་བ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱི་
གཞི་མ་ཐུན་སོགས་གྱི་ཐ་སྟད་འཐད་ཅིང་། ལྷོགས་གཞན་ལ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་
རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་མཐའི་སྟོན་ཡོན་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པའི་སྟོན་ས་ལྷོགས་
མྱང་གི་ལུགས་འདི་ལ་བརྟེན་རིགས་པར་བསྟན་ནོ། །

གལ་ཏེ་གཅིག་གནས་པ་ཡི་སྤྱིར་ཞེས་སོགས་གྱིས། སྤྱི་རོལ་པ་གང་
དག་ཉོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དང་། སྤྱོད་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པར་
འདོད་པ་དེ་དག་འགོག་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་གཅིག་
གནས་པ་ཡི་སྤྱིར། །ཞེས་པ་ནས། བ་ལང་ཉིད་སོགས་དེ་ལྟར་འཛོམས། །ཅེས་
པའི་བར་གྱིས། རྟོལ་བ་སོ་སོའི་འདོད་པ་དམིགས་མ་སྤྱེ་བར། དེ་འདྲའི་སྤྱི་
དངོས་པོ་བ་ལས་ལེན་པ་ལ་དགག་པ་སྤྱིར་སྟོན་ཅིང་། གང་དག་རིགས་ནི་
གསལ་བ་ལས། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ཉིད་ན་ཡང་རྟེན་མིན་སྤྱིར། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས། བྱེ་བྲག་པ་དང་གངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་སོ་སོར་སྤྱེ་ནས་དགག་
པ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་མན་ཆད་གྱིས། དེ་དག་གི་འདོད་པ་སོ་སོ་ལ་
དགག་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་། མི་འགོ་དེ་ན་ཡོད་པའང་
མིན། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་དང་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བྱེ་
བྲག་པའི་འདོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་ལྷོགས་པ་སྤང་བ་ཡི། །ཞེས་

པ་ནས། འཇུག་པ་ལ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་བྱིང་། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གངས་
 ཅན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་ལ། གངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བཀག་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས། གཅེར་བྱ་པ་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་འགོག་པ་
 བྱི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འཛེམ་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ངེ་སྐད་
 བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱས་པར་
 བསྐྱབས་ནས་དགག་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་
 གྲུབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པའི་བྱིང་། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱང་པ་བཞིའོ། །

གཞུང་དེ་དག་ནི་ནང་གསེས་ཀྱི་འབྲེལ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བསྐྱབ་
 དག་ནི། རང་རང་གི་ཆོག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དོས་གཞུང་བ་ནི། དེ་ཡང་
 བྱམ་པ་ཉིད་ལ་མཆོན་ན། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྦྱང་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱམ་པ་རྟོག་པ་
 ལ་སྦྱང་བ་ཡང་ཁེགས་ནས་འཛོག་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ལ་
 བྱམ་པར་སྦྱང་བའི་རང་མཆོན་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པ་ན། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་
 སྦྱང་བ་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེ་ཁེགས་ཤིང་། རྟོག་པས་
 བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཛོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། སྤྱི་མཆོན་དངོས་པོ་ཡིན་
 པ་བཀག་ན། དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཁེགས་ནས་དངོས་པོའི་མཆོན་གཞི་མི་རྟོན་
 ཅིང་། རང་དབང་དུ་དངོས་པོའི་མཆོན་གཞི་ཞིག་ཁས་སྦྱངས་ན། སྤྱི་མཆོན་

ཡང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་།
 དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཉིས་གཅིག་ཆད་མར་བཟུང་ནས། ཅིག་ཤོས་
 ཟུན་འབྲེན་པའི་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་འདི། རིགས་པའི་དབང་
 ལྷག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་གྱི་གཙུག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་རྟོགས་པས་
 རོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་བྱེན་པར་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་
 བཅས་པའི་དགག་བྱའི་གཙུག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་
 དམ་པར་བཟུང་བས། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་བྱི་རབས་ཀྱི་རྟོག་གོ་སྒྲུབ་དག་
 གིས། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྒྲུབ་རྟོག་གི་དངོས་ལུལ་དང་། བྱས་པས་སྒྲུབ་མི་རྟོག་པར་
 སྒྲུབ་པའི་རྟོགས་ཆོས་དོན་གསུམ་སོགས་ཀྱང་དངོས་པོར་ཁས་སྦངས་ནས།
 ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་ལ། གཞན་དག་
 གིས་ནི། སྒྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་བུམ་
 བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ལའང་མཚུངས་པ་མཐོང་ནས། དངོས་པོའི་
 མཚན་གཞི། རྩལ་ཕྱན་ཙམ་ཡང་རང་དབང་དུ་ཁས་སྦངས་མེད་པར། དགོ་
 སྒྲིག་སོགས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པར་
 བྱེད་པའི་ཆད་པར་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་
 མཐའ་དག་ཟུན་སྒྲུལ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བས་བྲབ་པར་བྱེད་དོ། །

དེས་ན་རྟོག་པའི་སྒྲིང་ལུལ་དང་། སྒྲུབ་པའི་མཐའ་དག་རང་མཚན་ཡིན་
 པ་མ་ཞིགས་ན། སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པ་ཞིགས་པའི་ཐབས་མེད་པས་
 རྟོག་པའི་སྒྲིང་ལུལ་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཡིན་པའི་རང་མཚན་ཡོད་པ་ལེགས་པར་

ཁེགས་དགོས་ཤིང་། དེའི་སྤྱིར་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྒྲུང་བ་དང་། བྱམ་པ་མ་
ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་སོགས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཁེགས་དགོས་
ཏེ། གཞན་དུ་ན། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོར་གྱུབ་
པ་ཁེགས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲུས་
དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་མི་འགལ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་
རང་གི་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲུ་ལས་
བྱམ་པ་དངོས་སུ་གོ་བ་སོགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་པལ་ཆེ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་
རོ། །

དེས་ན་བྱམ་པ་རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་
སྒྲུང་བ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྒྲུང་བ་རྟོག་པའི་སྒྲུང་
ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་
ན་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་མི་དགོས་ཤིང་། སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་མི་དགོས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་སྒྲུས་དངོས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་། སྒྲོ་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་།
བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་དོན་རྗེས་སུ་མ་གྱུབ་ཅིང་། དེའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་
བྱ་རྗེས་སུ་མ་གྱུབ་ཀྱང་། དེས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་མ་གྱུབ་
མི་དགོས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི། སྒྲེ་བདུན་གྱི་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས་
ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱ་ལ། སྒྲོ་དོན་དང་། སྒྲི་མཚན་དང་། རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་
དང་། གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནམས་ནི་མིང་གི་ནམ་གངས་ཡིན་ཅིང་། ཅིའི་

སྤྱིར་གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་སྤྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པས་སྐྱབ་
པ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་གཞན་གསལ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་གྱི། གཞན་གསལ་བའོ། དེ་མིན་ནམ་པར་བཅད་པའི་སྟོན་སྲོལ་དངོས་
ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱིར། གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

སྤྱི་རོལ་བ་དག་གིས་ཀྱང་རང་མཚན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དུ་ཁས་
སྐྱངས་པ་ན། སྤྱང་ཡུལ་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་སོང་ནས་སྤྱི་རྟོག་སྐྱབ་
པས་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཅིང་། སྤྱི་དང་རྟོགས་ལ་སོགས་པ་སེལ་
འཇུག་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་ན། དེ་དག་རང་མཚན་ལ་གཏན་ནས་མ་རེག་པར་རྟོག་
པས་སྟོམས་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་གོ་སྟམ་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་
ཆོས་ལ། ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་ནམ་གཞག་སྟོན་མེད་འཛོག་མི་ཤེས་པར།
རྟོགས་དང་རྗེས་དཔག་སོགས་སེལ་བས་འཇུག་ན། དེ་དག་གིས་དོན་རང་
མཚན་ལ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་། རང་མཚན་ལ་མི་སྦྱ་བར་ངི་ལྟར་འགྱུར་
ཞིང་། སྤྱི་ལས་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་པར་ངི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲན་
ཀ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་
ཆོས་ལ་ཆད་མ་དང་། གཞལ་བྱའི་ནམ་གཞག་སྟོན་མེད་འཛོག་མི་ཤེས་ན།
མདོ་སེམས་དང་དབུ་མ་པ་གང་གི་ཡང་ལུགས་ཆ་ཅམ་ཡང་འཛོག་མི་ཤེས་
ཞིང་། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་སྟོ་
ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛོམ་མེད་དུ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་རྒྱང་
པན་གྱི་རིང་ལུགས་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་

ཆོས་དང་། དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཁས་སྦངས་ན། གཞུང་ལུགས་
འདི་པ་དག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཚུལ་ལུགས་བཞིག་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་
ཡིན་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པས་བྱུང་བས་དེ་ཉིད་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་
པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་འཇུག་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ། སྐྱོད་ཀྱི་ཐམས་
ཅད་སེལ་བས་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་། རྟེན་
བདུན་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ནི། གཞན་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ལ་རག་
ལས་པ་ཡིན་པས། འདི་ཉིད་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །

དེའི་སྒྲིབ་གང་དག་གཞུང་ལུགས་འདིའི་དགོངས་པ་དབྱུ་མར་གནས་
སོ། །ཞེས་སྐྱབ་དག་གིས་ནི། རང་ལ་གཞུང་ལུགས་གང་གི་ཡང་རྣམ་གཞག་
མ་ཆགས་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པས་
བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་ཆོས་དང་། དངོས་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་ཁས་
སྦངས་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་དགོས་
པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དུ་ན། རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
བྱེད་པ་ལ་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཞེགས་དགོས་པས།
འབད་པ་བརྒྱ་ཐུག་གིས་བསྐྱབས་པའི་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་འདི་ཐམས་ཅད་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱར་
འགྱུར་བས་འདི་དག་སྟེ་འདུན་རང་ལུགས་ཀྱི་རིག་པ་གང་གིས་ཚུལ་རི་ལྟར་

འགོག་དབུ་མ་ལ་དགའ་བ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲིམ་ཤིག།

གཞན་ཡང་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྟོག་དང་། དེ་ཉིད་ཡུལ་དུས་རང་
བཞིན་མ་འབྲེས་པའི་དོན་ལ་སོགས་པ་སེལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་འདི་
དག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དགའ་བའི་གནས་འགའ་
ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཁོ་བོས་ཆད་མ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་
པའི་སྐྱེད། འདིར་མ་གྲིས་ཉེ་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་འཛིགས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། གང་ངེས་པར་བྱ་བ་བདག་གཅིག་
འབྲེལ་གྱི་རང་ལྟོག་དང་དོན་ལྟོག་བཤད། གཞི་གང་ལ་ངེས་པར་བྱ་བ་རང་
བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན། གཞི་དེ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་
ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟགས་སུ་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་
ཡང་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་
དེ་ཡང་ངི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟགས་རང་ཉིད་ཡོད་པ་ཅུ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་
རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བའི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཅིག་
འབྲེལ་གྱི་རང་ལྟོག་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་ལྟོག་སྟོན་པ་ནི། ཡོད་པའི་བདག་
ཉིད་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ཉེ། མི་
རྟག་པ་དེ་མེད་ན་ནི་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱོད་
དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྐྱེར་རོ། །འདིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་གཅིག་བཀག་
ན་ཞིགས་ཤིང་། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་

བཤད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཐ་དད་དངོས་སུ་མ་སྒྲིམ་པ་ནི་འབྲེལ་པ་ཅམ་ལ་
ཐ་དད་ཀྱིས་བྱུང་པ་གོ་སྒྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་པ་ལ། ཚུད་པ་དངོས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་
དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུད་པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱས་
མི་རྟག་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ན། བྱས་པའི་རྣམས་དང་མི་རྟག་པའི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་དགོས་པའི་སྒྲིབ། བྱས་པས་སྒྲིབ་མི་རྟག་པར་སྒྲིབ་པ་ཆོས་རྟགས་ཐ་དད་
མེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱས་མི་རྟག་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་
བྱས་པའི་རྣམས་དང་མི་རྟག་པའི་རྣམས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་མེད་དོ་
ཞེས་སྒྲིབ་པ་ནི། གང་གི་སྒྲིབ་དངོས་པོ་ཀྱན་རྟག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་
ཡིན་པར། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
གནས་པའི་སྒྲིབ། རིགས་མ་ཐུན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། གཞན་རིགས་མི་མ་ཐུན་
གྱི་དངོས་པོ་དག་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

འདིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲིབ་ཏུ་བྱ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་བྱས་
པ་ལ་ལྷོས་པའི་རིགས་མི་མ་ཐུན་དང་། བྱས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་རིགས་མ་ཐུན་
བྱམ་པ་སོགས་དང་། མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོར་རང་རྒྱ་ལས་སྒྲིམ་པར་བསྟན་
པའི་སྒྲིབ་ནས་སྒྲིབ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲིབ་དང་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ནས་བསྟན་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། སྒྲིབ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་དེ་རང་རྒྱ་
ལས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་དང་། མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་ལས་ལོག་པར་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིབ།

དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབས་མི་ཏྲག་པ་གསུམ་ཕྱོག་པ་ཐ་
 དད་དུ་འབྱེད་པའི་གཞི་དང་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། སྐྱབས་
 མི་ཏྲག་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་གཞི་ནི་སྐྱབས་ལ། དེའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་
 ཏྲག་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། སྐྱབས་མི་ཏྲག་པ་
 སོགས་ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན། དེས་ཉིད་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་མི་ཏྲག་སོགས་ཕྱོག་
 པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར། སྐྱབས་མི་ཏྲག་
 དང་མ་བྱས་ཏྲག་པ་སོགས་ལས་ལོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར།
 དོན་སྐྱབས་མི་ཏྲག་མ་ཡིན་དང་མ་བྱས་ཏྲག་པ་སོགས་ཐ་དད་པའི་ལོག་ས་གང་
 དང་གང་ལས་ཕྱོག་པ་དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཅན་གྱི་སྐྱབས་མི་ཏྲག་སོགས་ཕྱོག་
 པའི་རིགས་དུ་མ་དབྱེ་བ་བྱེད་དོ། །

འདིར་རིགས་དབྱེ་ཞེས་རིགས་ཀྱི་སྐྱབས་པ་ནི། སྐྱབས་མི་ཏྲག་པ་
 གསུམ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་དེ་ཕྱོག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རྗེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་གཞུང་སྐྱབས་ཀྱི་འདི་དག་གིས་སྐྱབས་མི་ཏྲག་པ་
 གསུམ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་སྐྱབས་མི་ཏྲག་པ་དང་། མ་བྱས་
 ཏྲག་པ་སོགས་ལས་ལོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་
 ལྟར་ལོག་ས་ཐ་དད་དེ་དག་ལས་ལོག་པར་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱབས་མི་
 ཏྲག་པ་གསུམ་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་
 བསྟན་པས་སྐྱབས་མི་ཏྲག་པ་གསུམ་དོ་ལོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་

ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པ་
 གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་ལྗོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པར་མི་འགལ་བར་མ་
 ཟད་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྗོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པར་
 འབད་མེད་དུ་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་གོང་དུ་བཤད་
 པའི་རྟགས་དེས་འགྲུབ་ཅིང་། རྟགས་དེས་དེ་གསུམ་ལྗོག་པ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་
 རུང་བར་ཡང་འགྲུབ་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། ལོག་ས་སྐྱ་མ་ཡིན་དང་། མ་བྱས་རྟག་པ་
 གསུམ་ཐ་དད་པའི་སྒྲིབ། དེའི་སྒྲིབ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བའི་ལྷགས་ལ་ས་
 བོན་ལས་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་དག་བདེན་མེད་ཡིན་པ་མི་འགལ་བར་མ་ཟད།
 ས་བོན་ལས་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་དག་བདེན་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་
 སྒྲིབ། སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེངས་ན། དབྱུ་མ་པའི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་གཅིག་པོ་དེ་བཀག་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་སྐྱ་
 དང་མི་རྟག་པ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེངས་
 བ། སྐྱེ་བ་དུན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་འདི་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ཅིང་། བྱས་མི་རྟག་སྐྱ་དང་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྐྱེངས་ན། གཅིག་
 ཏུ་སོང་ནས་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྐྱེངས་ན་སྐྱ་རྟག་པར་འགྱུར་ཞིང་། བྱས་པ་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱ་བྱས་མི་
 རྟག་པ་གསུམ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། རྗེས་གཅིག་

ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་སྦངས་སྤྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
 ཉགས་དང་རྗེས་དཔག་གི་ནམ་གཞག་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱུ་བ་པའི་
 ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་སྦང་དུ་མེད་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་སྦངས་ཤིང་། ཆད་མའི་གཞོན་པ་དང་འགལ་འདྲའི་ཕྱང་པོ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་ཞིག་གི་ཁུར་སྤྱིར་ཉེ། རྒྱང་པའི་གྱིན་དང་དུ་སོན་པར་འགྱུར་རོ། །

དཀྱུས་མ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་བྱས་མི་ཉག་པ་གསུམ་
 ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་བ་དེ་ཡི་ལྟོག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། ཉགས་ཆོས་དོན་
 གསུམ་དུ་སྤྱོད་བའི་སྒོ་ནས། བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྤྱོད་མི་ཉག་པ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བྱས་པ་སྤྱོད་མི་ཉག་པར་སྤྱོད་བའི་
 ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་བྱས་མི་ཉག་པ་གསུམ་ངོ་པོ་ཐ་དད་མེད་པ་
 ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྤྱོད་བྱས་མི་ཉག་གསུམ།
 ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱོད་མི་ཉིད་སྤྱོད་མ་ཡིན་དང་། མ་བྱས་
 ཉག་པ་ལས་ལྟོག་པའི་ངོ་པོར་སྤྱོད་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པས། དེ་དག་
 ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་བའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུ་བ་
 པར་བསྟན་ལ། སྤྱོད་པར་རྒྱ་ལས་མ་བྱས་ཉག་པ་སོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་
 ངོ་པོར་སྤྱོད་བའི་བསྟན་པས་བསྟན་པས་བྱས་མི་ཉག་གི་ངོ་པོར་སྤྱོད་བའི་བསྟན་ཅིང་།
 དེ་ལྟར་བསྟན་པས། སྤྱོད་བྱས་མི་ཉག་པ་གསུམ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་བ་དེ་
 དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་གྱི། ཉག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དུ་གྱུ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་

ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བའི་སྒོ་ནས།
རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པར་བསྟན་པས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་
པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་རྒྱས་ཤིང་། དོན་རང་མཆོན་ལ་མི་སྒྲུ་
བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་སྐྱ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་
ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་དེ་དག་ལས་ལོག་པའི་ཕྱོག་པ་
ཡོད་ཅིང་། ཕྱོག་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་བརྗོད་པའི་སྐྱས་ཕྱོག་པ་གཞན་དག་
གོ་བར་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར། ཕྱོག་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སྐྱ་རྟོག་
འབྲུག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྐྱ་དེ་ཉིད་སྐྱ་མ་ཡིན་དང་མ་བྱས་
རྟག་པ་སོགས་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པར་གནས་པ་
དེའི་བྱིར་སྐྱ་ལ་ལོག་པ་དེ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཕྱོག་
པ་དུ་མ་བྱུང་ཆོས་སུ་ཡོད་ཅིང་། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོག་པའི་བྱུང་པར་གང་ཞིག་
བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་མིང་གིས་ཆོས་གང་གིས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིང་གི་ཆོས་གཞན་གྱིས་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོག་པའི་
ཆོས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དེས་ན། སྐྱའི་སྟེང་གི་ཕྱོག་པའི་ཆོས་
དེ་དག་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་
གནས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར། དེ་དག་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཇི་སྟེད་པ་
དེ་དག་ཀྱང་སྒྲུང་ཡུལ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཡིན་པས་སྐྱ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་

གཅིག་ལ་ཡང་སྐྱོད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་མ་འདྲུག་པ་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས། སྐྱོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
 ལ། འདི་ཉིད་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཅིང་། གང་དག་གཞུང་
 འདིས་བྱས་མི་ཉག་ཐ་དད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཁོ་ན་བསྟན་ནོ་སྟམ་དུ་
 སེམས་པ་དེ་དག་ནི། རྒྱ་མཆོ་ལས་སྐྱའི་ཅེ་མོས་ཚུ་ཐེགས་ཤིག་སྤངས་ཏེ།
 འདི་ཉིད་ཁོ་ན་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཆོས་ཞེས་
 པ་ལ། རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲིའི་ཆོས་ཞེས་པར་བཤད་ནས། དེས་ནི་ཆོད་མའི་
 ཡུལ་ན་བྱས་མི་ཉག་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གནས་ཞེས་པའི་བཤད་པ་ཡང་།
 གཞུང་གི་གཏིང་རྫོགས་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི།
 རིགས་མ་ཐུན་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་
 བོས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྤྱིར་ངོ་། །གང་དང་གང་ལས་ཐ་དད་པའི་དེའི་དབྱེ་བ་
 ཞེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་དེ་དང་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་
 རྒྱུར་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ཆེས་དུ་མ་ཞེས་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱོད་
 དག་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཕེན་ཡང་ཐ་དད་པ་གཅིག་བརྗོད་པས་
 དེའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དབྱེས་སྤྱིན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཅིག་ལས་ཀྱང་
 དེ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ལ་
 ལྟོས་ནས་ལྟོག་པ་དེ་སྟེད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཅན་ནི་

དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷོག་པ་རི་སྟེང་པ་དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཅན་མ་
ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་ཐ་སྟོང་གི་དོན་ཅན་གྱི་སྐྱ་དག་ཀྱང་དེ་སྟེང་དོ། །
དཔེར་ན། སྐྱ་ནི་བཙུམས་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཅན་དང་ཉན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་
བ་དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟ་
བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་ཐ་མི་དད་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་གྱི་བྱེ་བྲག་གང་ཞིག་
མིང་གི་ཆོས་གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གཞན་གྱིས་གོ་བར་མི་རུས་
པས། སྐྱ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་གཞུང་འདིས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྷོག་པའི་ཆོས་རི་སྟེང་པ་
བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་སྟེང་རྣམས་ལས་བྱས་པའི་ལྷོག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྐྱ་སྦྱོར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པའི་
ལྷོག་པ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྐྱ་སྦྱོར་དགོས་ཞེས་སོགས་
སུ་བསྟན་པའི་སློན་སྟེ། སྐྱ་དེ་དག་ཡུལ་ཐ་དད་པར་མ་ཐད་དགོས་པ་ཐ་དད་
པར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་པ། དེའི་ཕྱིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་
གྱིས། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་པའི་རྩོད་པ་སྤངས་པའི་
སློན་སྟེ། གཞན་སེལ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་
ཡང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཞན་དང་མ་
འདྲེས་པར་གནས་པར་བཤད་ནས། དེའི་ཕྱིར་གང་དང་ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་
ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལྷོག་པ་དུ་མའི་དབྱེ་བ་
བྱེད་པར་བསྟན་ཅིང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ལྷོག་པ་

ནམས་ལ་སྐྱ་སོ་སོར་སྦྱར་བར་བསྟན་པ་ན། དོན་འདིར་འབྱུང་ཏེ། སྐྱ་དེ་ཉིད་
རྟག་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་རྒྱ་མཚོན་དུ་བྱས་ནས། སྐྱ་ལ་མི་རྟག་པ་
ཞེས་བའི་སྐྱ་སྦྱར་ཞིང་། སྐྱ་དེ་ཉིད་མ་བྱས་པ་ལས་ལོག་པར་གནས་པ་རྒྱ་
མཚོན་དུ་བྱས་ནས། སྐྱ་ལ་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་སྦྱར་བས་བྱས་མི་
རྟག་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པས། སྐྱ་ལ་རྟག་པ་ནམ་པར་བཅད་
པའི་སྒོ་ནས། མི་རྟག་པའི་སྐྱ་སྦྱར་བས་མི་རྟག་པའི་ལྟོག་པ་དངོས་སུ་གོ་བར་
བྱེད་ཀྱི། བྱས་པའི་ལྟོག་པ་དངོས་སུ་གོ་མི་རུས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ལ་མ་
བྱས་པ་ནམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས། བྱས་པའི་སྐྱ་སྦྱར་བས་བྱས་པའི་ལྟོག་
པ་དངོས་སུ་གོ་རུས་ཀྱི། མི་རྟག་པའི་ལྟོག་པ་དངོས་སུ་གོ་མི་རུས་པས། སྐྱ་
རྟོག་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཞིན་ཏུ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་རུས་པ་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས། དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་
པས་སྐྱ་ཐབས་ཀྱིས་བཤད་པ་མི་བྱ་བར། སྒོ་གྲོས་དང་ལྟན་པ་དག་གིས་ཞིབ་
ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
ལ།

སྐབ་པའི་སྐྱ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱས་པར་སྐབ་པ་དང་།

དགག་པའི་སྐྱ་རྟོག་ནམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་བྱབ་
པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱ་རྟོག་སྐབ་པས་འཇུག་པའི་གཞོན་བྱེད་དང་།
སེལ་བས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚོན་རྒྱས་པར་བཤད། སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒང་

གིས་སྤྱི་ཇུས་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་།
 སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་དང་དེའི་སྤང་ཡུལ་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་རྒྱས་
 པར་བཤད། སྤྱོད་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱོད་
 ལ་བརྟེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། སྤྱོད་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྤྱོད་
 རས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཚུངས་པ་རྒྱས་པར་སྤང་། དེས་ན་སྤྱོད་དཔོན་སྤྱོད་གས་
 སྤང་གིས་བཤད་པའི་སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཐད་ཅིང་སྤྱི་རྟོག་
 དངོས་ལ་མི་འཐད་པར་བསྟན། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དང་སྤྱོད་དུ་གྲུབ་པའི་
 སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པ་རྒྱས་པར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱོད་སྤྱོད་པས་འཇུག་ན་རྟོགས་དང་རྗེས་དཔག་དོན་
 མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རྣམ་
 གངས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ཚུངས་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞུང་འདི་དག་རི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་ །དོན་གྱི་རང་གི་
 རོ་པོ་གཅིག་ །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་འཇུག་པ་ལ་སྤྱོད་རི་ལྟར་
 འབྲུང་བའི་ཚུལ་དང་། སེལ་བས་འཇུག་པ་ལ་སྤྱོད་དེ་དག་མི་འབྲུང་བའི་
 ཚུལ་བསྟན་ནས། ཆ་ཤས་སྤྱོད་པས་རི་སྟེང་པ། །ཞེས་སོགས་ཆོཌ་སྤྱོད་
 བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དོ། །
 རང་འབྲེལ་དུ། ཆོགས་སྤྱོད་པ་གཉིས་པོ་དེ། བར་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱོད་
 བཅད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱོད་པོ། །གཞན་དུ་ན་བསྟན་པའི་ཆོགས་བཅད་དུ་
 གཞུང་བར་རིགས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་བྱས་མི་ཏྲག་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་ན། བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཏྲག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཏྲགས་ཐ་དད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་
 ཚུད་པ་གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤངས་
 ཞིང་། དེའི་སྐབས་སུ་སྐྱ་ཏྲག་སེལ་བས་འཇུག་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོན་
 རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སོགས་ཡིན་ལ།
 བྱས་མི་ཏྲག་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་ན། སྐྱ་བྱས་མི་ཏྲག་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་ངེས་
 པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པའི་ཚུད་པ། ཆ་ཤས་སྒོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ། །ཞེས་སོགས་
 གྱིས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །

བཤད་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་མི་འགྲིག་པ་ཆེར་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་རང་
 འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པར་མི་སེམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཚུད་པ་དང་པོ་རང་འགྲེལ་དུ་
 གསལ་བར་བཀོད་ནས། གང་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དེའི་ཚུད་སྤང་དུ་གསལ་བར་
 སྒྲུབ་བ་ལྟར། བྱས་མི་ཏྲག་ཐ་དད་མེད་ན། དེ་དག་གི་སྐྱ་སྒོ་རྣམ་གངས་པར་
 འགྱུར་ཞེས་པའི་ཚུད་པ་བཀོད་ནས། ཆ་ཤས་ཞེས་སོགས་དེའི་ཚུད་སྤང་དུ་
 གསུངས་པར་རིགས་པ་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་འགྲེལ་
 བཤད་དག་གིས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་བཤད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་། རང་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་
 པའི་མཚམས་སྐྱར་དུ། ཡང་སྐྱ་དང་ཏྲགས་དག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་
 ཏྲགས་པར་བྱེད་གྱི། སྐྱབ་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེས་ཞེ་ན། ཚད་མ་གཞན་དང་སྐྱ་གཞན་འཇུག་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དེས། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དང་རྟགས་དག་ནི། གཞན་སེལ་
 བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་
 དང་། དེ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལས་སྐྱ་གཞན་འཇུག་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་
 དགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རང་འགྲེལ་དུ་བཀོད་པའི་རྟགས་དེའི་
 རྟགས་སྐྱབ་པ་ནི། རོན་གྱི་རང་གི་ངོ་མོ་གཅིག་ །ཅེས་སོགས་དང་། བྱུང་བ་
 སྐྱབ་པ་ནི། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་འཆད་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རོན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས།
 ཚོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལས་
 སྐྱ་གཞན་འཇུག་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་ཅིང་། གཞུང་གི་ཡི་གེའི་རོན་ལ་མ་ཁུར་སོ། །དགོས་པ་ཇི་
 ལྟར་མེད་ན། སྐྱ་རྟོག་སྐྱབ་པས་འཇུག་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་པ་དང་། གངས་
 ཅན་སོགས་སུ་འང་སྐྱ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལས་ཐ་དད་
 པའི་སྤྱིའི་ཚོས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་བརྗོད་པའི་སྐྱ་འཇུག་པ་མི་
 སྤྱིད་དོ། །ཞེས་མདོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཐ་ན་རྒྱང་པན་པས་
 གྲང་། བྱེད་གཞི་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་ཚོས་བརྗོད་པ་མི་སྤྱིད་
 དོ། །ཞེས་མི་སྐྱ་ན་གཞན་དག་ལྟ་ཅི་སྟོས།

དེ་བས་ན་སྐྱ་རྟོག་གཞན་འཇུག་པར་སྐྱབ་པ་ནི་བྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ཤ་
 ལྟག་ཡིན་ནོ། །གཞུང་གི་ཡི་གེའི་རོན་ལ་ཡང་མ་ཁུགས་ཏེ། གཞུང་འདི་དག་

གིས་ནི། སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན། དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་ཀྱང་མཐོང་བས། སྐྱ་
རྟེན་སྐྱབ་པས་འཇུག་ན་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར། ཞེས་སོགས་བསྟན་གྱི། ཚད་མ་གཞན་དང་སྐྱ་གཞན་འཇུག་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་ཚོས་
ཅན། བྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱ་དང་རྟགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་
སྟེང་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་སྐྱ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་དོན་གྱི་
རང་གི་ངོ་བོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་བསྟུས་པར་སྐྱས་པ་དང་།
གཞུང་འདི་ཉིད་རང་འབྲེལ་གྱིས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེའི་རྟེན་སྐྱབ་དུ་སྐྱས་པ་
ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱ་ཚོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པ་ནི། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཤས་སྐྱོ་འདོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱང་རྟགས་དེའི་བྱབ་
སྐྱབ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
སྐྱ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་འཇུག་པའི་
ཚད་མ་དང་། དེ་བཟོན་པའི་སྐྱ་ལས་གཞན་པའི་དེའི་བྱས་སོགས་བཟོན་པའི་
སྐྱ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྱབ་སྐྱབ་ཏུ། རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་སེལ་བའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ལ་མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་ཆ་ཤས་གཞན་སྐྱོ་འདོགས་
པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱ་བྱས་སོགས་སུ་བཟོན་པའི་སྐྱ་དང་ངེས་པའི་ཡང་དེ་
སྟེད་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འབྲེལ་མེད་དོ། །གཞན་དུ་ན། སྐྱ་ཚོས་
ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་། བྱས་པས་སྐྱ་

མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱ་སྐྱབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཅ་བའི་རྟགས་
དང་། དེའི་རྟགས་སྐྱབ་དང་། བྱ་སྐྱབ་གསུམ་ཀ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བྱད་པར་
མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་སོགས་
ནམས་ཀྱིས་སྐྱོན་གྱི་སྐྱབ་པས་འཇུག་ན། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་དེས་
པའི་སྐྱོ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་གཞན་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་
དངོས་སུ་འཕྱེན་ཅིང་། ཐལ་བ་དེ་དག་སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་མི་མཆུངས་པར་སྟོན་
ལ། ལུགས་ལ་ཐལ་བ་དེ་དག་གིས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱད་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཡང་
གཞུང་སྤྱི་ཕྱི་ནམས་ཀྱི་དོན་བྲིས་ན། དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི།
ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་འཇུག་པའི་ཆོད་མ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱའི་བྱས་མི་རྟག་
སོགས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་འཇུག་པའི་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་
རྟག་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་འཕངས་པའི་
རང་རྒྱད་ནི། སྐྱོན་གྱི་ཡུལ་ལ་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་འཇུག་
པའི་ཆོད་མ་ལས་ཆོད་མ་གཞན་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལས་སྐྱ་གཞན་འཇུག་
པ་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཆོད་མ་གཞན་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཆོད་
མ་རྟགས་དང་། འཇུག་བྱེད་ཆོད་མ་རྗེས་དཔག་གོ། །

དེས་ན་གཞུང་གི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། རང་
འགྲེལ་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་དེས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱད་དངོས་སུ་སྟོས་པའི་སྐྱོ་
ནས། རོག་ནས་འཆད་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་དོན་འདི་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་སྒྲ་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མཆམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅུ་བའི་གཞུང་གི་དོན་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བྲིལ་ན། དེ་ལྟར་
ཡིན་ཀྱང་གཞུང་དུ་ནི་སོ་སོར་སྤལ་ནས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་འབྲེལ་ལས་
འཕྲོས་ནས། འབྲེལ་བསྟན་ན། གལ་ཏེ་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་དག་གིས་རྣམ་
པར་བཅད་བ་རྟགས་པར་བྱེད་གྱི་སྦྱབ་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་དོ་བོ་ཁོ་ན་མ་
ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེས་ན། ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཚད་མ་གཞན་དང་
སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྦྱབ་པས་འཇུག་ན་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་
གཞན་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སྒྲ་རྟག་སྦྱབ་པས་འཇུག་ན། སྒྲིའི་བྱས་མི་རྟག་
སོགས་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར། ཡང་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་
གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་ལ། དེ་དག་མ་ངེས་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཡང་།
རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་སོ་
སོར་སྤལ་ནས། མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་
འཇུག་པ་དོན་མེད་དེ། སྒྲ་མཐོང་བའི་མདོན་སུམ་གྱིས་དེ་དག་མཐོང་བའི་
སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ནས་ཉེས་བ་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་
པའི་ཚུལ་སྟོན་པ། དོན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་ངེས་
པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཡང་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
ཏེ། སྒྲ་རྟག་སྦྱབ་པས་འཇུག་ན་སྒྲིའི་ཆོས་གཅིག་ངེས་པའི་སྒྲིའི་ཆོས་
ཀུན་ངེས་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་ནས། དེ་ཉིད་རང་ལ་

མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ཚེད་སྤང་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ལས་ཀྱང་དངོས། ཞེས་སོགས་སོ། །

དེ་ལྟར་སོ་སོར་སྤྱེན་ས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་རང་འགྲེལ་ལས། སྐྱབ་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། ཅེས་
པའི་མཇུག་ཏུ། དེ་ལྟ་བུས་ན་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བ་གཟུང་བའི་སྤྱིར། ཚད་
མ་གཞན་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ལས་ཀྱང་དངོས། ཞེས་པའི་ཀྱང་གི་སྐྱ་མདོན་སུམ་གྱིས་ཟེན་པ་ལ་དེ་ཉིད་
མཐོང་བའི་སྤྱིར་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་མི་དགོས་པར་མ་ཟད། མ་
རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཡང་རྗེས་དཔག་གཞན་དག་འཇུག་པ་
དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།
གང་ཞིག་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ། ཚད་མ་གཞན་མི་འཇུག་པ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་དེ། གང་གི་ཆེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱབ་པས་དངོས་
པོ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་པར་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། ཆོས་གཅིག་
ངེས་ན་དེ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་སྤྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པས་ཚད་མ་གཞན་
མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ངེས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ངེས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་གཞུང་སྤྱི་སྤྱེད་དེ་དག་གིས། སྐྱ་རྟོག་སྐྱབ་པས་འཇུག་ན་རྟགས་
དང་རྗེས་དཔག་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་ནས། དེ་ལྟར་
སྐྱ་རྟོག་སྐྱབ་པས་འཇུག་ན། སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་

ངེས་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གངས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དུལ་གཅིག་ལ་
འཇུག་ཅིང་དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྐྱ་སྒོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
སྒོན་གྱི་རྣམ་གངས་གཞན་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཉིད་རང་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་སྟོན་
པ་ནི། ཆ་ཤས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་གི་ཚུང་
པ་སྤང་བ་དགག་པ་ནི། གང་གི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་། གང་གི་ལྟར་ན།
ཞེས་སོགས་བྱེ་བྲག་པའི་ཚུང་སྤང་དངོས་དགག་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་འབྲུལ་
པ་བསྒྲེག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ནི། རང་གི་དོགས་པ་བསུ་བའི་ཚུང་སྤང་
དགག་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་ཆོག་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྐྱ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་
པས་མི་འཇུག་ཅིང་། སེལ་བས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱ་རྟོག་སྐྱབ་
པས་འཇུག་ན་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱ་རྟོག་སྐྱབ་པས་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན། སྐྱ་
འཇུག་པའི་ཆད་མ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་སྐྱབ་པས་འཇུག་པ་དེ། དེ་དག་མ་མཐོང་བ་མཐོང་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་གམ། འོན་ཏེ་མ་ངེས་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་
དང་པོ་ལྟར་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ལ་སྐྱ་འདྲིན་མདོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་
བའི་ཆ་གཞན་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཆད་མ་གཞན་རྣམས་གྱིས་བརྟག་ཅིང་
གཞལ་བའི་སྒོ་ནས་མཐོང་བར་བྱ་བ་གང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱའི་
དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་པོ་དེ་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན། དེ་དག་རྗེས་

ཆ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམས་ཀྱི་
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་བྱིར། ཞེས་པའམ། ཡང་ན་སྒྲི་
བདག་ཉིད་སྒྲི་འཛིན་ཉན་ཤེས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
བྱུང་བ་ཡོད་དེ། སྒྲི་དང་སྒྲིའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་རྣམས་རྣམས་ཆ་སོ་སོར་
དབྱེར་མེད་པའི་གྲུབ་བདེ་དང་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་
གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། གྲུབ་བདེ་ཞེས་པ་ནི་ཤུག་སྒྲོལ། གྲུབ་པ་ནི་ཆོས་མ་
ཐོབ་པ་ལས་འབྲེལ་བའོ། །བདེ་བ་ནི་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་
བཤད་ལ། དེའི་དོན་ཡང་སྒྲི་བ་དང་གནས་པ་དང་གཅིག་པའོ། །དེས་ནི་
འགག་པ་དང་གཅིག་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་འཕེན་པས་གྲུབ་བདེ་གཅིག་ན་སྒྲི་
འགག་གནས་གསུམ་དང་གཅིག་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

ཁ་ཅིག་སྒྲི་མངོན་སུམ་དུ་བརྒྱུང་ན། སྒྲིའི་བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་མངོན་སུམ་
དུ་བརྒྱུང་བས་བྱུང་བར་ཐལ། སྒྲི་དང་སྒྲིའི་བྱས་མི་རྟག་བྱུང་མཉམ་རྣམས་
གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷན་ལ་སྒྲོན་པོ་མཐོང་བའི་མིག་
ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷན་ལ་སྒྲོན་པོའི་དི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་
ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷན་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གང་ཞིག་ །དེ་གཉིས་བྱུང་
མཉམ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་པན་
ཚུན་ཐ་དད། པན་ཚུན་གཅིག་བཟག་ན་གཅིག་ཞིགས་པས་བྱུང་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་བྱུམ་པའི་མཆུ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེས། བྱུམ་པའི་ཞབས་
བརྒྱུང་བར་ཐལ། དེས་བྱུམ་པ་གཟུང་བ་གང་ཞིག་ །བྱུམ་པ་དང་བྱུམ་པའི་

ཞབས་ཁྲབ་མཉམ་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེས་བྱམ་པའི་སྤྱི་
ནང་གི་རྩལ་སྤྲོད་ཀྱི་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་སྤྲོད་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པའི་
རྩལ་སྤྲོད་མ་མཐོང་བར་བྱམ་པ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་
དགག་པ་བརྗོད་པའང་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པའི་མཆུ་འཛིན་པའི་མངོན་སྲུང་
ཆོས་ཅན། བྱིད་ལྟོ་ལྟོ་ཞེས་ཞབས་ཁྲུམ་པའི་རྣམ་པ་འཁར་བའི་མངོན་སྲུང་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱིད་བྱམ་འཛིན་མངོན་སྲུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བྱིད་ཀྱིས་
བྱམ་པའི་ཞབས་མ་བཟུང་བ་བྱུད། རྟགས་དངོས། དེས་ན་བྱམ་པ་མཐོང་བ་
ལ། ལྟོ་ལྟོ་ཞེས་ཞབས་ཁྲུམ་པའི་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་ཀྱང་། བྱམ་པའི་སྤྱི་ནང་གི་
རྩལ་སྤྲོད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་མི་དགོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་སྤྱི་མི་རྟག་པ་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། སྤྱི་མངོན་སྲུང་
དུ་མཐོང་བ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱང་བའི་བྱད་པར་དང་བྲལ་བའི་སྤྲོད་པའི་ནང་དུ། བྱམ་
པ་ལ་ལག་པ་རེག་པའི་སྒྲོ་ནས། བྱམ་པའི་རེག་བྱ་མངོན་སྲུང་དུ་འཛིན་པའི་
ལུས་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་བྱམ་པ་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། བྱམ་
པའི་རེག་བྱ་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྒྱས་
གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བྱམ་གཟུགས་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་ཡིན་
པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱམ་པ་ཡིན་ན། འབྱུང་བའི་རྩལ་འདུས་པའི་གོང་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར།

རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་ནི་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ཆོས་ཅན།
 སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྟེར། རྟགས་མ་
 གྲུབ་ན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཉམས་སོ། །འདོད་ན། གཞན་རིག་དུ་ཐལ་
 ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་ལའི་བྱི་དང་ལྷན་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག་སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན། སྐྱའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བས་བྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། སྐྱ་དང་ཡིན་བྲུབ་མཉམ་
 པའི་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པས་བྲུབ་པའི་སྟེར། ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་ན་སྐྱའི་མཆོན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་བྲུབ་པར་ཐལ།
 སྐྱའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ན། སྐྱ་དང་ཡིན་བྲུབ་མཉམ་པའི་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པས་
 བྲུབ་པའི་སྟེར། འདོད་ན། སྐྱའི་མཆོན་ཉིད་རྟག་པས་བྲུགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན། སྐྱ་དང་ཡིན་བྲུབ་མཉམ་
 པའི་ཆོས་ཀྱན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་བྲུབ། ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན། བུམ་པས་དག་པའི་
 ས་སྟོགས་དང་། བུམ་མེད་ཀྱི་ཆོགས་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་བྲུབ་
 པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡིན་བྲུབ་མཉམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་སྟེར་རོ། །དེས་ན་
 རང་འགྲེལ་དུ། ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་སྟོགས་གཅིག་མཐོང་བ་མི་རུང་བའི་སྟེར།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩལ་ཆ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན།
 སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་མཐོང་བས་བྲུབ་ཅེས་པ་ཡིན་ཅིང་། བྲུང་པར་

ཆ་ཤས་ནམ་སྤངས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །རྩ་ཆ་སོ་
 སོར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཡང་སྤྱི་རྩ་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མི་ཏྲག་
 པའི་རྩ་ཆ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མི་ཏྲག་པའི་རྩ་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་རྩ་ཆ་ཀྱང་
 ཡིན་གྱི། སྤྱི་དང་སྤྱི་མི་ཏྲག་པའི་རྩ་ཆ་གཉིས་མདོན་སྤྲུལ་ལ་སོ་སོར་སྤྱང་མི་
 སྤྱིད་ཅིང་། མདོན་སྤྲུལ་སོ་སོ་ལ་རེ་རེར་སྤྱང་མི་སྤྱིད་པའོ། །དེ་ནི་སྤྱི་བཤུད་
 ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པར་སྤྱོད། །སྤྱི་བས་ཆོག་གོ། །

དཀྱུས་མ་བཤུད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་འཛིན་མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་སྤྱི་བྱས་མི་
 ཏྲག་ཀྱན་མཐོང་བེན་པའི་བྱིར། སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་སྤྱབ་པའི་ཏྲགས་དང་རྩེས་
 དཔག་སོགས་འཇུག་པ་དོན་མེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་དང་རང་ལ་ཡང་མི་
 འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པ་ལ་སོགས་པ་མཐུན་
 པར་མཐོང་བ་ལས་ཉ་བྱིས་ལ་དདུལ་གྱི་ནམ་པར་སྤྱོད་འདོགས་པ་ལྟར། གལ་
 ཏེ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་སོགས་འབྱུལ་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་སྤྱི་ལ་ཏྲག་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱོད་འདོགས་པར་མི་བྱེད་ན། སྤྱི་མི་ཏྲག་
 པར་འཇུལ་པའི་རྩེས་དཔག་སོགས་ཆད་མ་གཞན་འཇུག་པ་དག་ལ་འང་དོན་
 མེད་ནའང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་འདོགས་པ་མཐོང་བས་དེ་འདྲི་སྤྱོད་འདོགས་བསྐྱོག་
 བྱིར་ཆད་མ་གཞན་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་མེད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་
 བྱི། སྤྱི་འཛིན་མདོན་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དང་རྩ་ཆ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་
 རྩ་ཆ་སྤྱི་ཀྱང་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་དག་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དངོས་པོ་
 མདོན་སྤྲུལ་དུ་མཐོང་བ་ཡིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་། སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་སྤྱབ་པའི་

རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་རབ་ཏུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་འབྲུལ་
པའི་རྒྱས་མཐོང་བ་ལྟར་ངེས་པར་མི་བྱེད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་
མཐོང་བས་སོ། །

གལ་ཏེ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བྱིན་པས་མ་
མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་སྐྱབ་པས་འཇུག་
མི་དགོས་ཀྱང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བསལ་བའི་སྒྲོ་ནས་མ་ངེས་
པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་རྣམས་སྐྱབ་པས་འཇུག་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་མཐོང་བྱིན་
པས་དེ་དག་མཐོང་ཕྱིར་དུ། རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་པར་མ་བྟན་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་སེལ་བ་མི་གོ་བར་དངོས་པོ་ཁོ་ན་འཛིན་ན། མ་
ངེས་པར་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྗེས་དཔག་ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱབ་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྐྱའི་ཆོས་
ཀུན་འཛིན་ཅིང་ངེས་པར་ཐལ། སྐྱའི་ཆོས་གཅིག་བྱས་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་
པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབ་པས་ངེས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལ་ཉེས་པ་དེ་མེད་
དམ་ཞེ་ན། སེལ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ཉེས་པ་འདིར་ནི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོད་མ་
སོ་སོས་སྒྲོ་འདོགས་སོ་སོར་གཅོད་ཀྱི་གཅིག་གིས་ཀུན་གཅོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཞུང་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བྱེ་སྤྱོད་ཐལ་བ་འཕངས་པ་
དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་སྐྱབ་པས་འཇུག་
ན། རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་གཞན་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྟོན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་

དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་
བསྐྱབས་ཀྱི་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱབ་པས་འཇུག་ན་
ཆོས་ཅན་སྐྱ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ན། ཆད་མ་དེ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱའི་
རྗེས་ཆོས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པས་སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་
སུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་དག་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་
འགའ་ལའང་མཐོང་བ་ལྟར་ལས་གཞན་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་མེད་པར་འདི་སྟོན་
པོ་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་སྐྱོ་འདོགས་སྤར་ཡོད་
བསལ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱི་ཡི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་རྣམ་
རྟོག་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པས་སོ་ཞེ་ན།
དེ་འདྲའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། སེལ་བའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་ཏེ། རང་གི་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་ལ། གཞན་གྱི་ཆ་སྐྱོ་མ་བཟགས་པར་སྐྱོ་
འདོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྐྱོ་
ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་
སྐྱོ་ནས་ངེས་པ་དེ་ཅུམ་གྱིས་སེལ་འཇུག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱབ་པ་
ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོའོ་སྟམ་པའི་ངེས་ཤེས་འདི་ནི་རང་གི་སྟོག་
སྟོགས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་དབེན་པའམ་དེ་རྣམ་པར་བཅད་
པའི་གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་དེར་ནི་དེའི་

སྒྲིག་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་གཉིས་ཞེན་སྦངས་དངོས་སུ་
འགལ་བའི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱེད། འདི་དག་གིས་སྒྲོ་
འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བྱངས་ནས་སྒྲེས་པའི་སྒྲོན་པོ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་
རང་གི་སྦང་ཡུལ་དེ། སྒྲོ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པར་སྦང་བས་སེལ་འཇུག་
ཡིན་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །

དཔང་ལོས། གཞན་སྒྲོ་མ་བཏགས་ཆ་ཤས་ལ། ཞེས་བསྟར་རོ། །དེ་
ཡང་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཆད་མ་དེའི་བྱེད་པ་མ་
ཉམས་པའི་བར་ལ། དངོས་ཀྱི་གཞོན་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་སྒྲེ་བའི་གོ་
སྐབས་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
གིས། རང་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱན་
བཏགས་མངོན་གྱུར་སྒྲེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོ་
འདོགས་སྟན་སྒྲེས་ཀྱི་ཞེན་སྦངས་དང་ཞེན་སྦངས་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་།
དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནམ་པར་བཅད་པ་ངེས་ཀྱང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་
སྟན་སྒྲེས་མངོན་གྱུར་སྒྲེ་བ་ཡང་འཛོམས་མི་རུས་ཤིང་། དེ་ལ། སྒྲ་རྟག་མི་
རྟག་དབྱེད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་རྟག་སྟམ་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་འཐད་
སྟམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ལ། སྟན་སྒྲེས་ནི་དེ་འབྲའི་དབྱེད་པ་
ཞུགས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་སྒྲ་བྱི་གཅིག་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་རང་གིས་སྒྲེ་བའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དུ་ཡང་བདག་འཛིན་སྟན་སྒྲེས་ཀྱིས་ཞེན་པ་སྦྱར་གྱི་
བདག་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་ཀྱང་། ཀྱན་བཏགས་

ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་གི་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་སྟོག་གོ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་རྣམ་
གངས་པར་ཐལ་བ་ནི། དེད་སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལྟར་ན། སྐྱའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་
རྣམས་ལ་སྟོག་སྟོགས་སུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་བསལ་བའི་བྱིར་
དུ་ངེས་པ་དང་སྐྱ་ཡང་དེ་སྟེང་ཁོ་ན་འཇུག་པ་དེས་ན། སྐྱའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་
ཏག་སོགས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་ངེས་པའི་སྐྱོ་དེ་དག་སྐྱོད་ཡུལ་དང་དགོས་པ་
ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པས་ངེད་ལ་སྐྱ་སྐྱོ་དེ་དག་རྣམ་གངས་པར་འགྱུར་བའི་
ཉིས་པ་མེད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱོའི་སྐྱ་བ་པས་འཇུག་པའི་སྐྱོན་སྐྱའི་
དངོས་པོ་གཅིག་ཤུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་མཐའ་དག་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་
ལས་གང་རུང་གཅིག་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལམ་ངེས་པའི་སྐྱོ་གཅིག་གིས་ཡུལ་དུ་
བྱས་པས་བྱུང་ན། བྱས་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་མི་ཏག་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་
ཆོས་ཅན། རྣམ་གངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་གཞན་མ་ཡིན་
པར་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེའི་
བྱིར།

ཁ་ཅིག་སྐྱ་རྣམ་གངས་པ་ནི། ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས་ལེགས་
སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་ལན་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །
དགོས་པའི་བྱེད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཚུལ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། །དགོས་
པའི་བྱེད་པར་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ལྟ་བུ་ནི། སྐྱ་སྐྱོས་པའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཀྱི། སྐྱ་རྣམ་གངས་པ་མ་ཡིན་ལ། སྐྱ་

ཚྲོས་པ་དང་། སྐྱ་ནམ་གངས་པ་ཙམ་གྱི་བྱུང་པར་ཡང་མ་བྱེད་ན་ཤིན་ཏུ་སྐྱོན་
པ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་བས་ན། སྐྱ་ནམ་གངས་པ་ནི་མིང་ནམ་གངས་པ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་བ་དང་། རི་པོང་ཙན་དང་། བསེལ་ཟེར་ཙན་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱ་ནམ་པ་ནི་སྐྱ་ནམ་གངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱ་དེ་དག་གང་ལས་
ཀྱང་སྐྱ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བྱས་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་མིང་ཐ་དད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། སྐྱ་དེ་དག་ཆོས་ཙན། སྐྱ་ནམ་གངས་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། སྐྱ་བའི་དངོས་མིང་ནམ་གངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར།
སྐྱ་དབང་ཚྲོས་ཀྱང་། ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བར། དབང་པོ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་
ཞེས་པ་སྐྱ་ནམ་གངས་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་ཙོད་པ་སྤང་བ་ལ། སྐྱ་རྟོག་སྐྱབ་པས་འཇུག་ཀྱང་
ཆོས་གཅིག་བཟུང་བས་ཀུན་བཟུང་མི་དགོས་པའི་ལན་དགག་པ་དང་། ཆོས་
གཅིག་མཐོང་བས་ཀུན་མཐོང་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་བསྒྲོག་ཕྱིར་སྐྱ་རྟོག་གཞན་
འཇུག་དགོས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ཕྱགས་
སྟར་ན། བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་སྐྱ་ཆོགས་པ་ཙན་གྱི་དོན་སྐྱ་
དང་། དེའི་བྱུང་ཆོས་ནམས་རྗེས་ཐ་དད་ལ། བྱུང་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ནང་པན་
ཚུན་རྗེས་ཐ་དད་དེ། དཔེར་ན་ཉིལ་གྱི་འབྲུ་དུ་མ་མར་གྱི་གོང་བྱ་གཅིག་ལ་
འབྲུར་བ་ན། ཉིལ་དང་མར་ཡང་རྗེས་ཐ་དད་ལ། ཉིལ་ནང་པན་ཚུན་ནམས་
ཀྱང་རྗེས་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་གཅིག་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་

པའི་སློན་ས་སློན་ཏྲུག་པས་སྐྱ་རང་མཚན་སྐྱབ་པས་འཛིན་ཀྱང་། སྐྱའི་བྱང་
 ཚོས་གཞན་རྣམས་བཟུང་མི་དགོས་པས། སྐྱ་ཏྲུག་སྐྱབ་པས་འཇུག་ན་སྐྱ་
 ཏྲུག་གཞན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། སྐྱ་སློན་དེ་དག་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བའི་
 སྐྱོན་མེད་དོན་ཞེ་ན། སྐྱ་དང་དེའི་བྱང་ཚོས་རྣམས་རྩིས་ཐ་དད་པའི་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་ནས་རྩིས་ཐ་དད་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་དེ་
 བྱང་འབྲེལ་ལས་འོས་གཞན་མེད་པས། སྐྱ་དེ་རང་གི་བྱང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱར་འབྱར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱས་རང་གི་བྱང་ཚོས་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་དེ་
 དག་སྐྱ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་པའི་སྐྱའི་རྩིས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་དག་སྐྱ་
 ལས་རྩིས་ཐ་དད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱ་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྟེན་པ་ཚོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱས་རང་གི་བྱང་པར་གྱི་ཚོས་
 ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཀྱན་བཟུང་ཞིང་ངེས་པར་ཐལ། རང་གི་བྱང་
 པར་སྐྱ་ཚོགས་ལ་ཕན་པའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལས།
 རྩིས་ཆ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་སྐྱའི་བདག་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པའི་སློན་ས་བཟུང་
 ཞིང་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱས་རང་གི་བྱང་ཚོས་ཀྱན་ལ་ཕན་འདོགས་
 པའི་རྒྱས་པ་ངེས་ན། སྐྱ་རང་གི་བྱང་ཚོས་ཀྱན་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་ངེས་དགོས་
 ལ། དེ་ངེས་ན། སྐྱ་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྟེན་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱའི་ཕན་
 བྱའི་བྱེ་བྲག་གམ་བྱང་ཚོས་གང་མ་ངེས་ཏེ་ཀྱན་ངེས་པར་ཐལ། སྐྱ་དེ་བྱང་
 ཚོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་བཟུང་ཞིང་ངེས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཅིག་སྐྱ་རང་གི་བྱང་པར་

གྱི་ཚེས་རྒྱུ་ལ་ཕན་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་ཤིང་ངེས་ན་ནི། སྐྱོད་དེའི་ཁྱད་
 པར་གྱི་ཚེས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀ་བཟུང་ཞིང་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱོད་ཁྱད་
 ཚེས་དེ་དག་སྐྱོད་པར་བྱེད་པར་སྐྱོད་པར་གཉིས་དེ་དག་ལ་ཕན་བྱེད་ཡིན་
 པར་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་འབྲེལ་ལ། སྐྱོད་དེ་དག་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་ངེས་པ་
 ཡང་སྐྱོད་ཁྱད་ཚེས་དེ་དག་སྐྱོད་པར་གཉིས་ཀྱི་ཕན་བྱེད་པར་ལ་འབྲེལ་ཞིང་
 ལྟོས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྐྱོད་རྒྱུ་ལ་ཕན་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱོད་ཀྱི་ཕན་བྱེད་
 མེད་དུ་ཐལ་པའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ། །

ཡང་ན་ཕན་བྱེད་བྱེད་བྱེད་གང་མ་ངེས་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས། སྐྱོད་
 ཚེས་རྒྱུ་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་ངེས་ན་ཁྱད་ཚེས་རྒྱུ་ལ་ཕན་བྱེད་པར་ངེས་
 དགོས་པས་སྐྱོད་རང་གི་ཁྱད་ཚེས་རྒྱུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རུས་པ་སྐྱོད་
 པའི་སྐྱོད་པར་ངེས་ན། ཁྱད་ཚེས་རྒྱུ་ལ་ཕན་བྱེད་ཞིང་ངེས་དགོས་ཞེས་པའི་
 གཞིན་བྱེད་བསྟན་ཅིན་ནས། ཀྱང་པ་ཐ་མ་འདི་གཉིས་ནི། སྐྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཕན་
 གཞན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། གཅིག་སྐྱོད་པའི་སྐྱོད་པར་ཤེས་ན་ནི།
 སྐྱོད་དེ་སྐྱོད་ཚེས་གཉིས་ཀ་བཟུང་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱོད་ཁྱད་ཚེས་དེ་
 དག་སྐྱོད་པར་གཉིས་ལ་འདྲུ་བའི་འབྲེལ་བ་ཏྲག་དངོས་གཅིག་གིས་སྐྱོད་པའི་
 སྐྱོད་པར་འབྲེལ་བའི་བྱིར། ཏྲག་ས་རྩ་བའི་བྱུ་མཐའ་ལས་ཁས་སྒྲུངས། ཁྱོད་
 པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན། ཏྲག་རྩ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་སོ། །

བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་དེ་དག་འདྲུ་བས་འབྲེལ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་གིས་གཞུང་འདི་དག་ལ་ཆ་ཅམ་

ཡང་དོན་འཆད་རྒྱས་པ་མང་པོ་མ་བྱུང་སྒྲུང་དོ། །

ཁོ་ན་རེ། རྣམ་གཅིག་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། བྱད་ཆོས་ལ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་སྐྱ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྐྱ་སྐྱབ་པའི་སློན་ས་བཟུང་ཡང་དེ་དག་བཟུང་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱ་དེས་རང་གི་བྱད་ཆོས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མིན་ན། དེ་དག་སྐྱ་དེའི་ཅི་ཡིན། སྐྱ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། གལ་ཏེ་སྐྱ་དེ་ཡིས་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྐྱ་ལ་མི་ཕན། རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་པར། སྐྱས་རང་གི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཕན་འདོགས་རྒྱས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཕན་འདོགས་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སློན་ས་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ན་སློན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེ་ལྟ་ན་སྐྱ་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཅན་དུ་ནམ་ཡང་མི་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་རང་གི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་ཅན་དུ་ངེས་པ་ལ། སྐྱས་རྒྱས་པ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ངེས་པ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་དེ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་དགོས་པས་སྤྱི་མ་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་དེ་རང་གི་ཕན་བྱར་གྱུར་པའི་བྱད་ཆོས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སློན་ས་སྐྱབ་པས་བཟུང་ན་ནི། སྤྱིའི་བྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་

པ་ཐམས་ཅད་བཟུང་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱ་དེ་རང་གི་བྱང་ཆོས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་
གཅིག་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་བཟུང་ན་ནི་བྱས་པ་དེ་ལ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ན།
དེ་དང་མ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་སྐྱས་རང་གི་བྱང་ཆོས་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་
ཕན་པའི་རྒྱས་པ་ནམས་སྐྱ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྐྱའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
པའི་སྐྱའི་རྣམས་ཡིན་པར་བྱང་པར་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། མདོར་ན། སྐྱས་རང་གི་
བྱང་ཆོས་གཅིག་ལ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་སྐྱབ་པས་བཟུང་ན་བྱང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་བཟུང་དགོས་ཏེ། རྒྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱ་དང་
གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྐྱའི་རྣམས་ཡིན་པར་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
སྐྱ་དེ་བྱང་ཆོས་གཅིག་གིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པས་བཟུང་ན་བྱང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་དགོས་ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་ཆོས་གཅིག་མཐོང་བས་ཀྱན་མཐོང་ཡང་སྐྱོ་འདོགས་བསྐྱོག་
ཕྱིར་སྐྱོ་རྟོག་གཞན་འཇུག་དགོས་པར་འདོད་པའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་
སྐྱ་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་དེ། སྐྱ་ལ་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་
དེས་མ་བཟུང་བའི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་། འབྲུལ་
པའི་རྒྱས་བཟུང་བ་ལྟར་ངེས་མ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པར་བྱེད་
པས་དེའི་ཕྱིར་ན། སྐྱ་རྟག་པ་སོགས་སུ་འབྲུལ་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་
ཤེས་སྐྱ་མས་བཟུང་བེན་པ་ལ་ཡང་ཆོད་མ་གཞན་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་ན་ངེས་ཤེས་སྐྱ་མ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་
ཤེས་ཕྱི་མ་ནམས་ཀྱང་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ངེས་

ཤེས་སྒྲུ་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆ་
ཤས་རེ་རེ་ཁོ་ནའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་ཞིང་ཆ་ཤས་གཞན་
རྣམས་མ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལས་གཞན་པ་ངེས་ཤེས་
སྤྱི་མཐའ་ཆོས་ཅན། སྒྲུ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ། རང་
རང་གིས་གང་ངེས་པའི་ཆ་ཤས་དེ་ཁོ་ནའི་ལྷོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་
མེད་ཅིང་། དེས་དབེན་པའི་ཡུལ་ལ་ནི་ངེས་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སྤྱིར།
དེས་ན་ངེས་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་སོགས་རེ་རེ་ཁོ་ན་
ངེས་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྲོ་ཏྱིག་སྒྲུབ་པས་འཇུག་ཅིང་སེལ་བ་ལ་མི་འཇུག་
པར་འདོད་པ་ནང་འགལ་ལོ། །

དེར་མ་ཟད། སྒྲུ་བྱས་པར་ངེས་པའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་དང་། དེས་
སྒྲིའི་མི་ཏྱག་པ་སོགས་བཟུང་ཡང་མ་ངེས་པར་འདོད་པ་ནང་འགལ་བ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར། ཉེས་པ་གཞན་ཡང་སྒྲུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲུ་མི་
ཏྱག་པའི་ངོ་བོ་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་ཏྱིག་ཕྱོད་ཀྱིས་གཟུང་ཡུལ་
ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། དེ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ནི། དབང་ཤེས་ཏྱིག་མེད་མ་འབྲུལ་
བ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོ་གྱིས་རང་གི་
གཟུང་ཡུལ་དེ་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
པར་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་པར་གཏད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་
ཡིན་པས་སྒྲུ་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན། དེའི་བྱེད་ཆོས་བྱས་མི་ཏྱག་སོགས་སྒྲུང་

མི་སྒྲིང་གི་ཆ་གཉིས་འགལ་བ་ལྟར། སྒྲིབ་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་སྒྲིབ་
འཇུག་ཡིན་ན། ཁོ་པོའི་ངེས་ཡུལ་དུ་གང་སོང་བ་དེ་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་འགོ་དགོས་
ཤིང་། སྒྲིབ་བྱས་པ་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོན་ས་ངེས་ན།
དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྒྲོན་པར་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་པ་
གཏད་པའི་སྒྲོན་ས་ངེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བྱས་པ་ངེས་ནས་མི་རྟག་
པ་ངེས་པའི་ཆ་གཉིས་འགལ་ཏེ། སྒྲིབ་དང་དེའི་བྱས་མི་རྟག་དངོས་པོ་ལ་ཆ་
ཤས་སོ་སོར་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །

དེ་ཡང་རང་ལུགས་ལ། དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་འཇུག་
རྣམས་ལ་ནི་གང་དངོས་ཀྱི་གཞུལ་བྱར་སོང་བའི་ཡུལ་དང་། སྒྲིང་ཡུལ་ལ་
བྱད་མེད་ཅིང་། དངོས་ཡུལ་ལ་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་མིན་ཆ་གཉིས་མེད་ལ། སེལ་
འཇུག་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་
ལའང་། རང་ཉིད་གང་ལའང་ངེས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་བྱམ་པ་དེ་དངོས་སུ་
བཟུང་ཡང་། སྒྲིང་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། བྱམ་པའི་སྒྲིབ་དོན་ལྟ་བུ་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་
ཀྱང་། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་སུ་མ་སོང་བས་སོ། །འདི་བཞིན་དུ་ཆ་གཉིས་གཉིས་
ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱམ་པ་ངེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་བྱམ་པ་ལ་སྒྲིབ་འཇུག་ཡིན་ན།
བྱམ་པ་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོན་ས་ངེས་དགོས་ཀྱི། བྱམ་པའི་སྒྲིབ་དོན་སྒྲིང་
ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བྱམ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་དེ། དེ་ལྟར། སེལ་
འཇུག་ཏུ་འགྱུར་བས་སོ། །

བྱམ་པ་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ངེས་ན། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་བྱས་

མི་རྟག་སོགས་ལ་ངས་མ་ངས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་འགལ་བས་ཀུན་ངས་དགོས་
 ལ། དེའི་སྤྱིར་བུ་མ་པ་ངས་པའི་ཤེས་བས་བུ་མ་པའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྐྱབ་
 བས་བཟུང་བ་དང་། མ་ངས་བར་འདོད་པ་ནང་འགལ་ཞེས་པ་ཉིད་གཞུང་
 འདིའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བྱེད་པ་ལ་ཆེ་བ་དག་ནི་ཆོལ་སྤྱོད་གས་པ་ཅམ་དུ་བྱད་
 རོ། །གང་དག་རང་ལུགས་ལ་འང་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་ངས་ཡུལ་བྱད་
 མེད་དུ་བསམས་ནས། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཇི་ལྟར་སྐྱ་ངས་པའི་རྣམ་
 རྟོག་དེའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ངས་ཤེས་གང་ཞིག། དེས་བྱོད་
 མ་ངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། བུ་མ་པའི་སྐྱ་དོན་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་བུ་མ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ངས་ཤེས་
 གང་ཞིག། དེས་བྱོད་མ་ངས་པའི་སྤྱིར། ལན་ནི་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག །སྤྱི་མ་
 མ་གྲུབ་ན། བུ་མ་འཛིན་རྟོག་པ་བུ་མ་པའི་སྐྱ་དོན་ལ་ངས་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། །
 འདོད་ན། དེ་དེ་ལ་འབྱུང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་ངས་ཤེས་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། མ་བྱུང་ན། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 ལ་འབྱུང་ཤེས་སུ་ཁས་སྐྱབས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་སྒྲོས་ཤིག །འདི་ལྟར་ད་དུང་
 རྟོག་པའི་སྐྱང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་ཀྱང་། རང་
 ཉིད་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་ལྟར་རྒྱུ་མ་པའི་མཁས་པ་བྱོད་ནི་སྤྱེུ་ལྟོས་གར་
 གྱིས་ཁེངས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་བྱེད་རང་ལ་ཡང་མཛོན་སུམ་གྱིས་སྐྱ་སྐྱང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་སྐྱ་
 བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་མཐོང་མ་མཐོང་ཆ་གཉིས་འགལ་བ་ལྟར། རྟོགས་མ་

རྟོགས་ཀྱང་ཆ་གཉིས་འགལ་བས། མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱོད་རྟོགས་པ་ན་སྐྱེ་
བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱང་རྟོགས་པས་བྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱོད་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་སོགས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། སྐྱེ་བྱང་པར་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྐྱ་དང་རྗེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ནམ་པར་
སྤངས་པའི་སྐྱེ་རྗེས་ནམས་སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བཟུང་བ་ལ་ཡང་།
བྱང་པར་གང་ལ་མཐོང་བ་ལྟར་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་སྟོན་སྟེན་རྟོགས་པ་ཡི་རྒྱུན་
གོམས་པ་གསལ་བ་སོགས་ཆང་བར་ཡོད་ཅིང་། འགལ་རྒྱུན་འབྲེལ་གཞན་
འབྲེལ་སོགས་མེད་པ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་ལྟར་
ངེས་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་ཉི་བར་གནས་པའི་ཆོ། རྟོགས་
པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པས་མཐོང་མ་མཐོང་ཆ་གཉིས་འགལ་ཡང་རྟོགས་མ་
རྟོགས་ཆ་གཉིས་འགལ་མི་དགོས་སོ། །དཔེར་ན། ལྷས་བྱིན་རྒྱུང་རིང་པོ་
ནས་མཐོང་བའི་ཆོ། དེ་གོང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་།
མི་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་མ་ཡིན་སྟེན་པའི་དོགས་པ་རིམ་ཅན་དུ་གཙོད་
དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་སྐྱེ་རྗེས་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་
ཉིས་བ་སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། གཞུང་འདི་དག་འཕྲོས་ས་
གང་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ་ཡིན་སྟེན་ན། དེ་བྱིར་གང་དང་གང་ལས་
དོན། །སྐྱ་དེ་ཉིད་སྐྱ་མ་ཡིན་དང་མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་ལས་ལོག་པར་
གནས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པའི་

ཆོས་དུ་མར་འབྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་སྒྲིའི་ཕྱོག་པ་ཆོས་ཅན་དང་བྱས་པའི་
ཕྱོག་པ་ཆོས་ཅན་དང་དཔེ་ལ་བྱུན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པའི་རྟགས་དང་། མི་
རྟག་པའི་ཕྱོག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་
རྟག་པ་རྟགས་པར་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་དེས། བྱས་པ་མ་
ཡིན་པ་དང་སྒྲིམ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ལས་ཕྱོག་ པའི་ཕྱོག་པ་གཉིས་ཆོགས་བྱེ་
བྲག་གམ་བྱེད་གཞི་དང་། མ་བྱས་པ་ལས་ཕྱོག་པའི་ཕྱོག་པ་གཅིག་རྒྱུད་དེ་སྒྲི་
བྱམ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པའི་སྒྲི་དང་བྱེད་ཆོས་སུ་བཤད་
པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་འབྲའི་ཕྱོག་པ་གཉིས་ཆོགས་དེ་ལ་ནི་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་ལ།
ཕྱོག་པ་གཅིག་རྒྱུད་དེ་ལ་ཕྱོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ལོག་ཕྱོག་ཅེས་པའི་དོན་ནི།
དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལ། སྒྲི་དུ་པ་བའི་སྒྲིན་པ་གཞོན་ཏུ་མ་ལེན་ལ་
སོགས་པའི་བསམ་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་པོ་རྗེས་སུ་
བྱུབ་པར་འདོད་པ་གོ་ནས། གལ་ཏེ་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཏྲ་ཡིན་པ་གཉིས་
ལས་ལོག་པའི་ཕྱོག་པ་བྱེད་གཞི་ལ། ཆོས་ཅན་ནམ། བྱེ་བྲག་ཅེས་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་དེ་དང་། ཏྲ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱོག་པ་བྱེད་ཆོས་སམ། སྒྲི་ཞེས་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ན། སྒྲི་བ་དཔོན་སྒྲིགས་
སྒྲུང་གིས། དེད་སྒྲི་གསལ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དག་ལ། རང་དབང་མེད་
ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་བརྗོད་པ་དེ། བྱེད་རང་སེལ་བ་སྒྲི་བ་
ལ་ཡང་མཚུགས་སོ། །

གལ་ཏེ། རྩམ་གཅིག་ན་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། ཏྲ་
ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་བྱུང་ཆོས་སམ་རྩམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་གཉིས་ལ་སྐྱ་རྟོག་ཐ་དད་འབྱུག་པར་མི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚུད་པ་
འབྱུང་བ་ལ་ཚུད་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་དེ་དག་རང་ལ་མི་
འབྱུང་ཞིང་། གཞན་ལ་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། དེ་ལའང་ཞེས་
སོགས་རྟེན་པ་བཞིས་ལོག་ལྷོག་གཉིས་རྩམ་གཞན་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱ་ཐ་དད་
འབྱུག་པ་མི་འགལ་ཞེས་བྱས་པས། བ་ལང་དང་ཏྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱ་ཐ་དད་
འབྱུག་པ་ཅམ་དུ་མ་བྱད། སྐྱ་བྱུང་པར་བ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་དུ་གོ་བར་
བྱེད་པའི་ནམ་དུ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་སྐྱ་བ་ལང་གི་ཏྲ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་
བར་བྱེད་ལ། ནམ་དུ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་སྐྱ་ནི། ལྟས་བྱིན་དང་རིལ་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་
ཆོས་ཅན་རྩམ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། བར་སྒྲོད་པའི་
ལུགས་ལས། ཐ་དད་པ་ནི་དུག་པོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ།
ཆོས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། བྱུང་པར་སོགས་བཤད་
པའི་སྒོ་ནས་དེའི་ལན་འདེབས་པ་ནི། གཉི་གས་ཞེས་སོགས་སོ། །

དེས་ན་ངེད་སེལ་བར་སྐྱ་བ་ལྟར་ན། ལོག་ལྷོག་རྩམ་གཞན་མ་ཡིན་
པས། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མི་འབྱུང་གི། །བྱེད་སྒྲུབ་
གསལ་རྩམ་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ་འབྱུང་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་
གཞན་སེལ་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞིའོ། །དེར་མ་བྱད། རེད་སེལ་བ་སྐྱ་བ་
ལྟར་ན། སྐྱ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འབྱུག་པར་ཁས་ལེན་པས། དུག་

པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཡང་དེད་ལ་མི་འབྱུང་
གི། །ཁྱེད་སྐྱོད་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པ་དག་ལ་སྐྱོན་དེ་རྣམས་
འབྱུང་དོ། །ཞེས་སྐྱོན་པ་ནི། གང་དག་ཅེས་པ་ནས། བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད།
ཅེས་པའི་བར་རོ། །

ད་ནི་ཆོག་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་། ཅོད་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་
པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེའི་ལན་ནི། སེལ་བ་སྐྱོད་པའི་ལུགས་དེ་ལས་ལོག་
ལྟོག་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱོད་ཐ་དད་འཇུག་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ།
གཞན་ལས་ལྟོག་པ་དང་། གཞན་ལས་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི། སྐྱོད་དང་དེས་པ་
ཉིད་དག་ནི། དངོས་པོ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་རྣམས་སུ་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་གྱི། བར་ཐ་དད་པ་ཡི་རྣམས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། གལ་ཏེ། བ་
ལང་དང་། ཏྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་སྒྲིབ་སྐྱོད་ཐ་དད་འཇུག་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། བ་ལང་
གི་ཏྲ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་དུག་པའི་སྐྱོད་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ཆོས་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱང་
རྣམས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་ལ་རྣམ་དབྱེ་དུག་པའི་སྐྱོད་
སྒྲིབ་མི་རིགས་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྐྱོན་པ་ལ། ཐོག་མར་གནད་
ཀྱི་མན་ངག་དམ་པ་འདི་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། ཁོས་དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་
ན། རྣམ་དབྱེ་དུག་པའི་སགར་སྒྲིབ་མི་རིགས་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་པའི་ཅོད་
པ་འདི་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་ལ། བ་ལང་གི་ཏྲ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་དུག་
པའི་སྐྱོད་དེ་ཡང་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱོད་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱོད་མ་

ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན། དེ་གཉིས་རྩེ་མ་ཐ་དང་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
བརྗོད་པའི་སྐྱ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཚུང་པ་
འགོད་པ་ལ་ནི། འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

དེ་ལ་ཚུང་པ་དེའི་ལན་རྗེ་ལྟར་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། སྦྱར་ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཉན་པ་པོས་བ་ལང་དབྱུང་
པའི་གཞིར་བྱས་ནས་དེའི་སྟངས་ཏྲ་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་ཡོད་མེད་ཤེས་
པར་འདོད་དེ་ངེས་པ་ན། འཆད་པ་པོས་བ་ལང་ཏྲ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་
བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཏྲ་མ་ཡིན་པ་བྱད་ཆོས་དང་བ་ལང་གི་ལྷོག་པ་བྱད་གཞིར་
འཕངས་པའི་སྐྱོན་ས་བ་ལང་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་
ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཏྲ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཐོས་པ་ན། ཉན་པ་པོས་དེ་ཉིད་དབྱུང་པའི་
གཞིར་བྱས་ཏེ། བ་ལང་དང་། མ་ཏེ་སོགས་གང་གི་ཏྲ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཤེས་
པར་འདོད་ནས། སྐྱའི་ཏྲ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ངེས་པ་ན། འཆད་པ་པོས་གཞན་མ་
ཏེ་སོགས་ཀྱི་ཏྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་སྦྱར་བ་ལང་གི་ཏྲ་མ་ཡིན་
པ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱེད་ལ། དེའི་ཆོ། སྐྱ་དེས་ཏྲ་མ་ཡིན་པ་བྱད་གཞི་དང་། བ་
ལང་དེའི་བྱད་ཆོས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་བ་ལང་དེ་ཏྲ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
མ་ཏེ་ཉི་མེད་གི་ཏྲ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ལས་བྱད་པར་དུ་འབྲེལ་པའི་བྱེད་ཆོས་
ལྟ་བུར་བརྗོད་པའི་སྦྱར་རོ། །

དེས་ན་འདིས་བ་ལང་དེ་ཉིད་བྱད་ཆོས་སུ་བརྗོད་པས་ཆོས་རྗོད་ཀྱི་སྐྱ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཚུང་པ་དེའི་ལན་འདེབས་ལུགས་

འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བ་ལང་གི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་རྫོང་
 གྱི་སྐྱ་དེས་བ་ལང་དང་རྟ་མ་ཡིན་པ་ལ་དྲུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས།
 བ་ལང་བྱད་ཆོས་དང་རྟ་མ་ཡིན་པ་བྱད་གཞིར་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བརྫོང་བ་དེ།
 བ་ལང་དང་རྟ་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་སྤྱད་དོས་པོ་ལ་གནས་
 པའི་རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་ནས་བརྫོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་བ་ལང་བྱད་ཆོས་དང་། རྟ་མ་ཡིན་པ་བྱད་གཞིར་འགྱུར་
 དགོས་པ་ལ་བ་ལང་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཆོས་ཅན་བརྫོང་བའི་སྐྱ་སྦྱར་བའི་ཆོ།
 བ་ལང་བྱད་གཞི་དང་། རྟ་མ་ཡིན་པ་བྱད་ཆོས་སྤྱད་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་བ་ལང་བྱད་ཆོས་དང་། རྟ་མ་ཡིན་པ་བྱད་གཞིར་དདོས་པོ་ལ་
 གནས་པའི་རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་པས་དྲུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན།
 བ་ལང་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཆོས་ཅན་བརྫོང་བའི་སྐྱས་བྱད་གཞིར་བསྟན་པའི་
 དོན་དང་། བ་ལང་གི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པས་བྱད་ཆོས་སྤྱད་བསྟན་པའི་དོན་
 གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། བ་ལང་ནི་རྟ་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་ཁོ་
 རར་དདོས་པོ་ལ་གནས་ཀྱི། བྱད་གཞིར་འགྱུར་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
 ན་ཡང་ཆོས་ཆོས་ཅན་བརྫོང་བའི་སྐྱ་དེ་གཉི་གས་བ་ལང་རྟ་མ་ཡིན་པ་ལས་
 ལོག་པའི་ལྷོག་པ་གཅིག་གཅིག་བྱད་ཆོས་དང་བྱད་གཞིར་བརྫོང་བ་ཡིན་
 པས། ཆོས་ཅན་བརྫོང་བའི་སྐྱ་དེས་བ་ལང་གི་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་བྱད་གཞིར་
 བརྫོང་ལ། ཆོས་རྫོང་གི་སྐྱས་ཀྱང་ལྷོག་པ་དེ་གཉི་ག་རྟ་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་
 སྤྱད་བརྫོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་དང་རྟ་མ་ཡིན་པའི་རིམ་པ་བཞིན་བྱད་

ཆོས་དང་བྱུང་གཞིར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་རྗེས་སྐྱེད་ཡིན་པས། བ་ལང་གི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པའི་སྐྱ་སྐྱར་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་། བ་ལང་གི་རྟ་མ་ཡིན་ཞེས་བ་ལང་བྱུང་ཆོས་དང་། རྟ་མ་ཡིན་པ་བྱུང་གཞིར་སྐྱེད་པ་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པའི་སྐྱ་ཡིས། བ་ལང་བྱུང་ཆོས་དང་། རྟ་མ་ཡིན་པ་བྱུང་གཞིར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་དོན་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་སྐྱབ་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི། ལྟ་སྦྱོན་དང་རིལ་བ་ལྟ་བུ་བརྗོད་བྱ་ཆོས་ཆོས་ཅན་རྗེས་སྐྱེད་པ་དག་ལ་ལྟ་སྦྱོན་གྱི་རིལ་བ་ཞེས་སོགས་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པའི་སྐྱ་ལན་མང་དུ་སྦྱོར་བ་ཡང་ཡང་མཐོང་བ་གོམས་པས་འགྲ་རྒྱུ་པའི་ཤུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ཡིན་ནོ།

རང་འགྲེལ་དུ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་ལ་གོམས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན། བརྗོད་བྱའི་འགྲ་གྱིས་བྱུང་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་མངོན་ལ། ཡང་ན་བརྗོད་བྱ་བ་ལང་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་རྟ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱུང་གཞིར་གོ་བར་བྱེད་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་འགྲ་གྱིས་བརྗོད་སྦྱོར་ཚུལ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །རང་འགྲེལ་ལས། དོན་གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། བརྗོད་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་འདི་ལའང་དགོངས་པར་མ་སྐྱབ་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ། །

མཁས་སྒྲོམ་ཁ་ཅིག འགྲ་ནི་སྤྱ་མོའམ་རྩང་བད་ལ་བེར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་ཅུལ་ལའང་མ་བྱང་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སྐྱབ་

ལ་ངོ་ཆ་བ་མེད་པ་ཁྱོད་ནི་སྟོན་པའི་གར་མཁན་ནོ། །འཁ་ཅེས་པ་རང་གི་
གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་རང་ལའང་
ཆོས་ཉིད་འོངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་རྒྱན་དང་འགྲོགས་པའི་དགེ་སྦྱོང་རང་
ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱིན་པར་མ་སྤངས་ཀྱང་། གྲོགས་ཀྱི་འཁ་གྱིས་དགེ་སྦྱོང་ལའང་
ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་འདི་ཡང་དངོས་པོ་ལ་དེ་གཉིས་
ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་མི་གནས་ཀྱང་། ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་གོ་བ་ནི། བརྗོད་
འདོད་ཀྱིས་བརྗོད་ཀྱི་འཁ་ཐོག་པ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

འདུལ་བ་སོགས་ན་འཁ་གྱི་ཐ་སྙད་དང་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དེ་
དག་གི་ཆོག་ཙམ་ཡང་རྣ་ལམ་དུ་མ་སོན་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ཁྱོད། འཁ་ཅེས་
པའི་ཆོག་འདི་ཙམ་གྱིས་མགོ་སྤོངས་པར་བྱས་པ་ངོ་མཆར་རོ། །ཁ་ཅིག་
བརྗོད་བྱའི་འཁ་ཅེས་པའི་སྐབས་ན། འོ་འཁ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཡོད་ལ། དེ་
ཉིད་ཆ་ཞེས་པ་ལའང་འཇུག་པས། བརྗོད་བྱའི་ཆའི་བྱད་པར་གྱིས། ཞེས་
བསྐྱར་ནས་འཆད་མོད། འཁ་ལ་སྟོ་ཅེ་གཏད་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་
གསལ་ལ། རང་འགྲེལ་དང་། འགྲེལ་བ་འདད་གཉིས་པོ་དང་གསུམ་ཀ་ལས་སྤྱི་
རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་བའདད་པའོ། །

དེས་ན་ཆོས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉི་གས་དོན་གཅིག་བརྗོད།
ཅེས་པ་ཡང་། བ་ལང་རྟ་མ་ཡིན་ཅེས་པའི་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་བྱད་གཞིར་
བརྗོད་པ་དང་། བ་ལང་གི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པས་བྱད་ཆོས་སུ་བརྗོད་པ་གཉི་
གའི་དོན། བ་ལང་གི་ལྟོག་པ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅེས་པའི་དོན་གྱི། བ་ལང་

གི་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་གཉི་གས་བརྗོད་པར་བྱད་པར་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་
གྱི་གཏིང་ཅི་ཡང་མི་དཔོགས་སོ། །

གལ་ཏེ། བ་ལང་དང་རྟ་མ་ཡིན་པ་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་དུ་སོ་
སོར་གནས་པ་མེད་བཞིན་དུ། བ་ལང་བྱད་གཞིར་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་
པའི་སྐྱད་དང་། དེ་གཉིས་བྱད་ཆོས་སུ་སྟོན་པ་ཆོས་རྗོད་ཀྱི་སྐྱད་གཉིས་སྐྱར་བ་
ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། སྐྱད་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པའི་བྱད་པར་སྟོན་པ་ནི། བ་
ལང་གི་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་བྱད་པར་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ནམ། བྱད་
གཞི་ལྟ་བུར་སྒོ་ཡུལ་དུ་མི་སྟོན་པ་ནི་སྤོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒོ་ཡུལ་དུ་གོ་བར་མི་
བྱེད་པར་རྟ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མ་ཉེའི་སྤོང་གི་རྟ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ལས་བྱད་
པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ལྟ་བུར་སྒོ་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ཉིད་བྱད་
ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ནམ། བྱད་གཞི་ལྟ་བུར་སྒོ་ཡུལ་དུ་མི་
སྤོང་ཞིང་། རྟ་མ་ཡིན་པ་གང་ལ་ལྟན་པའི་བྱད་གཞི་ལྟ་བུར་སྒོ་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་
དག་བ་ལང་གི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་རྗོད་ཀྱི་སྐྱད་དང་། བ་ལང་རྟ་མ་
ཡིན་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱད་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་
ལ། དེ་ལྟར་བདའི་བྱད་པར་སོ་སོར་སྐྱར་བའི་དགོས་པ་ནི། བ་ལང་ལ་རྟ་ཡོད་
མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་། རྟ་མ་ཡིན་པ་དེ་བ་ལང་གི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
པར་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པར་འདོད་པ་པོའི་ཤེས་པར་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་
པའི་བ་ལང་ལ་རྟ་མ་ཡིན་པ་བྱད་ཆོས་སུ་ལྟན་པ་དང་། རྟ་མ་ཡིན་པ་དེ་བ་
ལང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟ་མ་ཡིན་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་གོ་བར་བྱེད་འདོད་

པའི་འཆད་པ་པོའི་རྫོང་འདོད་ཀྱིས་སྐྱར་བའི་བརྟ་ཐ་དད་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་བས་ན་བ་ལང་གི་ལྷོག་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་པའི་སྤྱིར་སྐྱར་བའི་བརྟ་
ཐ་དད་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །

ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཆོས་ཅན་རྫོང་པའི་སྐྱ་གཉིས་
སྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བ་ལང་ལ་རྟ་མ་ཡིན་པ་ལྟན་མི་ལྟན་ཤེས་པར་
འདོད་པ་ལ་བ་ལང་ལ་དེ་ལྟན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། བ་ལང་རྟ་མ་ཡིན་
པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྫོང་པའི་སྐྱ་སྤྱོར་ཞིང་། བ་ལང་གིས་བྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་རྟ་མ་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། བ་ལང་གི་རྟ་མ་
ཡིན་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་རྫོང་ཀྱི་སྐྱ་སྤྱོར་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཆོས་ཆོས་
ཅན་གཉིས་སྤྱ་མ་ཟད་བ་ལང་དང་བ་ལང་ཉིད་ལྟ་བུ་སྤྱི་དང་སྤྱི་ལྟན་དང་།
དཀར་སོགས་དང་བ་ལང་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། འགྲོ་བ་
དང་གཡོ་འགྲུལ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཀྱན་ལ་
ཡང་རྫས་ཏེ་ཆོས་ཅན་རྫོང་པ་དང་། དངོས་པོ་ཏེ་ཆོས་རྫོང་པའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་
སྐྱར་བའི་བྱད་པར་ནི། ལྷོག་པ་གཅིག་ཉིད་བྱད་གཞི་ལྟ་བུར་བརྫོང་པ་དང་།
བྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་བརྫོང་པ་འདི་ཉིད་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། དེའི་སྤྱིར། གཞི་དེ་རྣམས་
གང་ཡང་བྱད་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྫོང་པའི་སྐྱ་དེ་དག་ལ་རང་གི་བརྫོང་
བྱ་བདག་ཉིད་གཅིག་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་བྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །

འདིས་ནི་བ་ལང་དང་། རྟ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལོག་ལྷོག་གཉིས་ལ་སྐྱར་

བའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་རྫོང་པའི་སྐྱེ་ལ་བྱང་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད།
 ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་སོགས་ལ་སྐྱར་བའི་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡང་
 དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་དཀར་པོ་ཞེས་པས་བ་ལང་བྱང་གཞིར་གོ་བར་
 བྱེད་ལ། བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་པས་བ་ལང་བྱང་ཆོས་དང་དཀར་པོ་བྱང་
 གཞིར་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ། རྩ་བ་གཡོ་འགྲུལ་ཞེས་པ་དང་། རྩ་
 བའི་གཡོ་འགྲུལ་ཞེས་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་སྐྱ་དེ་གཉིས་
 བརྫོང་བྱ་གང་ལ་སྐྱར་ཀྱང་བྱང་པར་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

སྐྱ་དེ་གཉིས་བརྫོང་ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་སྐྱར་ཀྱང་བྱང་པར་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་
 ཏོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྐྱ་དེ་གཉིས་བརྫོང་བྱ་དེ་དག་གང་ལ་སྐྱར་ཀྱང་བྱང་
 པར་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དོན་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས་
 ཆོས་ཆོས་ཅན་རྫོང་པའི་སྐྱ་དེ་གཉིས། དེ་ལ་པན་པའམ། བྱེད་ལྟན་ནམ་
 གལ་ཏེ་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་གཞན་གྱི་མཐའ་ཅན་གྱིས་བརྫོང་ཀྱང་
 རུང་། བྱང་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་
 བྱེད་པ་དེ་ལས་བརྫོང་བྱ་གོ་བར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་གཞན་མེད་ཏོ། །དེ་
 ལྟར། ལོག་ཕྱོག་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་འང་སྐྱ་ཐ་དད་འཇུག་པ་
 དང་། རུག་པའི་ནམ་དབྱེ་སྐྱར་བ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན་ནས། །
 ལོག་ཕྱོག་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པས། སྐྱོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་སྐྱི་རྩལ་
 གཞན་ལ་བརྫོང་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་དེད་ལ་མི་འབྱུང་ཞིང་། བྱོད་ལ་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རེད་གཞན་སེལ་སྐྱ་ཏོག་གི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་

སྤྱི་གསལ་ལ་ནི། སྤྱི་དང་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་རྣམས་གཞན་དུ་འདོད་
པའི་སྤྱི་གསལ་ལ། སློབ་དཔོན་སྤྱི་གསལ་སྤང་གིས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་དེ་དག་འབྱུང་
བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་དེའི་སྤྱི་གསལ་ལྟར་ན། ལོག་སྤྱི་གསལ་གཞན་མ་
ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེ་ལ་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་
མེད་པ་དེའི་སྤྱི་གསལ་དེས་ན། རིགས་དང་དེ་དང་ལྡན་པ་དག་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཉིད་
དུ་འདོད་པ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་དེར་འབྱུང་བ་ཡིན་
པས། བྱེད་རང་སྤྱི་གསལ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ་སྤྱི་དེ་དག་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཀུན་ལས་བདུས་སུ། སྤྱི་རྣམས་གཞན་འགོག་པ་ལ། རང་དབང་
མེད་སྤྱིར་དེ་ལྡན་མིན། །བཏགས་པའི་སྤྱིར་དང་མི་སྤྱིད་སྤྱིར། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཞིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཞིང་གི་སྤྱི་རྣམས་གཞན་དེ་ལྡན་
པའི་སྤྱི་ནས་ཞིང་གི་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཞིང་སྤྱི་
དེ་ཞིང་གསལ་རྣམས་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པ་མེད་པར་ཞིང་སྤྱི་རྣམས་
གཞན་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་ཞིང་གསལ་རྣམས་ལ་འང་
ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་འདོད་
དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཞིང་གསལ་རྣམས་རང་ཉིད་ཞིང་
དངོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས། ཞིང་སྤྱོད་ལ་མ་ཡིན་པར་ཞིང་སྤྱི་དེ་
ཞིང་གསལ་རྣམས་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། དེའང་
འདོད་ན། ཞིང་དང་ཞིང་གསལ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་

རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱི་རྒྱུ་ལྷན་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྗོད་པའི་
 སློན་དེ་དག་ཁྱེད་ལ་འབྱུང་གི། །དེ་ལ་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད། དེ་ལ་ཁྱེད་
 གྱིས་དུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་བྱེད་
 བརྗོད་པ་དེ་ཡང་། ཁྱེད་རང་སྐྱོད་དོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ་
 འབྱུང་གི། དེ་སྐྱོད་བརྗོད་འདོད་གྱིས་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ་མི་འབྱུང་ངོ། །
 ཞེས་སློན་པ་ན། བརྗོད་པ་དང་སློན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་གི་ལྷན་ས་
 ལ་ཆོག་རྣམས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལྟར་ལེན་ཅིང་།
 རྗོད་བྱེད་གྱི་སྐྱོད་བརྗོད་འདོད་གྱིས་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ས་ལ་མི་བརྟན་པ་དེ་དག་
 ལ་ནི། དུག་པའི་སྐྱོད་དང་གཅིག་ཆོག་དང་མང་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་མི་
 འཐད་པའི་ལྷན་ཀ་འབྱུང་བར་རིགས་གྱི། ཁོ་པོ་ཅག་སེལ་བ་སྐྱོད་པ་ལ་ལོག་
 སྤྱོད་ལྷན་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན། སྐྱོད་ཐ་དད་འཇུག་པའི་མང་ཆོག་མི་རུང་བ་དང་།
 དུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་ཀ་འབྱུང་བ་འཐད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་སློས་པར་ཆོག་
 གང་སྐྱོད་པ་པོས་བརྗོད་ཅི་ལྟ་བུར་སྐྱར་བའི་སློན་ས། རྗོད་བྱེད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་
 བྱེད་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྗོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ངོ། །

འོ་ན་གང་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པ་དག་ལ་ལྷན་ཀ་དེ་དག་
 ཚུལ་ཅི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། བུད་མེད་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཙུན་མོ་
 རྣམས་ཞེས་པའི་ཐ་དད་པར་བཞག་པ་མང་ཆོག་སྐྱོར་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ།

སྤྱི་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱོར་བ་འདི་ལ་དེའི་རྒྱ་སྤྱི་བཙུན་མོ་དུ་མར་ཅི་ཡོད་དེ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གྲོང་རྒྱུག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ལ་ཁང་བཟང་གི་སྤྱི་བ་གཅིག་
 ཅེས་ཐ་དད་མིན་པར་བཞག་པའི་གཅིག་ཆོག་སྐྱོར་མི་སྤྱི་བར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་སྤྱི་ལ་སྐྱོར་བ་འདི་ལ་དེའི་རྒྱ་སྤྱི་བཙུན་ཁྱེ་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པ་བྱེ་མ་ཉག་མ་གཅིག་ལ། བྱེ་མ་རྣམས་ཞེས་པའི་
 མང་ཆོག་སྐྱོར་མི་སྤྱི་བར་ཐལ་བ་སོགས་སྤྱད་དོ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་
 ཞེས་པའི་རྒྱུ་སྐྱོར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་
 པའི་རྒྱུ་སྐྱོར་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱོར་བའི་རྒྱ་ནམ་མཁའ་དང་དེའི་རང་བཞིན་
 རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་སྐྱོར་ལྟར་ཐ་དད་ཁོ་ན་ལ་སྐྱོར་
 བར་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ནི་ནམ་མཁའ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དེ་
 བན་གྱི་ཁྱེན་སྐྱར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ནི་ནམ་མཁའ་ཉིད་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱོར་བའི་རྒྱ་ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་
 རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་འཛིན་རྟེན་པའི་འབྲུག་ཚུལ་དང་། དེའི་སྤྱི་ལ་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

ཡུལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་བཤད། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤངས་ནས་ཡུལ་ཅན་
 རྟེན་པའི་འབྲུག་ཚུལ་བཤད། དང་པོ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་གྱི་སྐྱོར་བཤད་གཞི་སློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ངོས་གཟུང་། །དེའི་སྤྱི་ལ་བསམ་
 རོའི་བདེན་པ་ཅུ་བརྟན། དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་ དེས་ན་དེ་
 འཛིན་གྱི་སློ་འབྲུལ་བར་བསྟན། འབྲུལ་པ་གཞི་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་སྤང་

པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒར། གང་སྤྱིར་དངོས་ཀྱི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རང་
མཚན་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འདྲིས་པར་གནས་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་
སྤྱིར་གཞན་སོལ་ཡུལ་ལ་ནི། ཞེས་པར་གསལ་བ་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་སྤྱི་
མེད་པར་སྒྲིས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ལོག་པའི་མིང་ཅན་གསལ་བ་རྣམས་ནི། རང་
རང་གི་ངོ་བོ་པན་ཚུན་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་པར་མ་འདྲིས་པར་གནས་ཤིང་། དེ་
དག་ལས་གཞན་པའི་ཅི་ཡང་མེད་ན། ཇི་ལྟར་ན་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་འཐད་དེ་སྤྱི་མི་
སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ལན་བཏབ་པའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱིའི་འཛོག་
ལུགས། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྤྱིའི་འཛོག་ཚུལ་དང་། དེ་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་
དང་བཅས་པ་འདི་དག་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་འདིའི་འཕྲོས་ཚུལ་ནི་འདི་ཁོ་
ན་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས་འདིའི་མཚམས་སྒྱུར་དུ། ད་ནི། འོ་ན་ཇི་
ལྟར་གཅིག་ཏུ་ལོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཞེས་བྲ་སྟེ། དེ་དག་དང་མ་
འགྲེལ་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེ་ན་ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །

དེའི་མཐུག་ཏུ་རང་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་བཤད་ཅིན་ཏོ། །
མ་འདྲིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཅིག་ཤོས་དང་མ་འགྲེལ་བ་ནི། དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
གསལ་བ་རྣམས་པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་ཞིང་། སྤྱི་དོན་
གཞན་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་སྒར་
བཤད་ཅིན་ཏོ། །

སྒྲུབ་གང་དུ་རི་ལྟར་བཤད་ན། སྒྲུབ་ཡིན་དང་མ་བྱས་ཏྲག་པ་སོགས་
 རིགས་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་ཀུན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ཅིག་ཤོས་
 རིགས་མི་མ་ཐུན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆ་མ་བྱས་པ་ལས་ལྷོག་པར་སྒྲུབ་བ་ནི།
 མ་བྱས་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཅན་སྒྲུབ་པ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱི་ཉིད་
 ཡིན་ནོ་ཞེས། གང་བྱིར་དངོས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ་
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདྲ། སྒྲུབ་དེ་འབྲས་སྤྱི་དེ་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་བསམ་པ་ཅམ་
 ཀྱི་སྤྱིར་འཛོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས་དེ་ཉིད་འདྲིར་འཆད་ཅེས་པ་
 ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་བམ་ཟེ་ཆེན་པོས། དེ་སྟོའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཆོན། སྒྲུབ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས་འདྲིར་འཆད་པར་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །

ཆོག་གི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་། མའི་འབྲུར་ལས། ཀུན་
 རྫོབ་དེས་བདག་ཐ་དད་ཀྱང་། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞིང་
 མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཞིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཞིང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་ནི་སྒྲུབ་པའི་སྟོ་ཞིང་གི་སྤྱི་
 འཛིན་ཆོས་ཅན། སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིར་གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞིང་མ་
 ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་དོན་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིས་གཞན་
 ཞིང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
 མཐོང་བ་ལ་སྤྱིབ་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །དེས་ན་ཞིང་གསལ་
 རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ལ་ཞིང་གསལ་གྱི་དངོས་

པོ་རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་རིགས་ཐ་དད་
མིན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཞེས་པའམ། ཡང་ན། ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་ཐ་
དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་ཉེ་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཞེས་པའོ།

དེས་ན་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་ཀྱང་སྟོ་དེ་ལ་འདྲེས་པར་
སྒྲུང་བས་ལྟ་བུ་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
པར་སྒྲུང་བའི་སྐྱོད་ན་དེ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ཤིང་གསལ་རྣམས་གྱི་
རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པས་པ་ཡིས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ཡན་
ཆད་ཀྱིས་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ངོས་བཟུང་ནས། དེས་བདག་ཐ་དད་ཀྱང་། ཞེས་པ་
མན་ཆད་ཀྱིས་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ངོས་
གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་
བ་དེ་སྐྱོད་ན་ཡིན་ཅིང་། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཤིང་
གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་འང་ཡིན་ཅིང་། སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ལ་དེ་
ཉིད་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་སྒྲུང་ལ། དེ་ཡང་ཤིང་ཤ་བའི་
རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་སྤྱི་དེ་ཤིང་དེ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་
མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཡིན་ལ། ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་མ་
ཡིན་ལས་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱུད་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་
མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་སྟོ་ནས་རང་བཞིན་ངེས་
པར་སྒྲུང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྟོ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་སྐྱོད་

བཤད་པའི་གཞི་ལ་སློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ངོ་བོ་བདེན་པའི་བྱིར། ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དཔེར་ན། དབྱ་མ་པའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལས། གཏི་
ལུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། གང་ཞིག་གིས་བསམ་
གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་ཀུན་རྫོབ། །ཅེས་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །
རྟོག་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་འདུག་པའི་གཞི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ང་མཆོན་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་སྒྲ་ཡུལ་བས་མདོའི་བདེན་པ་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ནི།
སློ་དེ་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྱི་ཤིང་མ་ཡིན་པས་ལྟོག་པར་སྒྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན།
བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པར་ནི་རབ་དུ་བསྒྲགས་ཏེ། དོན་
དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་སློའི་སྒྲ་བ་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། ཤིང་གི་སྒྱི་འཛིན་
གྱི་སློ་དེ་ཡིས་ངེ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པར་སྒྲ་བ་
དེ་ནི། དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན། དེ་འཛིན་གྱི་སྒྱི་སློ་དེ་
སྒྲ་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཤིང་གི་སྒྱི་སློ་དེ་ལ་ཤིང་
གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྒྲ་བས་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་
བཞིན་འདྲེས་ནའང་། ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ནི་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་
རྗེས་སུ་མི་འགོ་ཞིང་། རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་བྱིར། གསལ་བ་
དེ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྱི་རྗེས་གཞན་ནི་མེད་དེ། དེ་འདྲ་སློ་མ་འབྲུལ་
བ་ལ་སྒྲ་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མེད་པར་

ཐལ། འཁོར་གསལ་རྣམས་དང་རྩལ་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་
 སྤྱིར། རྩལ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་འཁོར་གསལ་རྣམས་དང་རྩལ་
 གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། དེ་སྒྲང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་འཁོར་གསལ་རྣམས་
 རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྒྲང་བ་དེ་སྒྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །འཁོར་
 གི་གསལ་བ་རྣམས་ནི་པན་ཚུན་རྩལ་སྤྱི་མི་འགྲོ་བའི་སྤྱིར། དེ་འཁོར་གསལ་
 རྣམས་ལས་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་གསལ་རྣམས་ལ་རྩལ་སྤྱི་
 འགྲོ་བའི་སྤྱི་རྩལ་གཞན་ནི་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
 བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། འཁོར་གསལ་རྣམས་འཁོར་དང་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ན།
 འཁོར་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་མ་ཡིན་པར་རྩལ་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་དགོས་ཞེས་པ་དང་མཚུངས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་གོ་ན།
 དངོས་པོ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བས་ན་རིགས་པའི་གནད་གཏུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པར་
 བྱ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་གཞུང་ལུགས་འདི་བ་དག་རྟོག་པའི་ཆོས་དག་དངོས་
 པོར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ན། དེའི་ཡུལ་ཅན་རྟོག་དོའི་སྒྲང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་པར་
 ཐལ་བ་འཕངས་ནས། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་ལ་རི་ལྟར་སྒྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་
 དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་ཉིད་ལ་རིགས་པའི་རྩལ་དུ་འདོན་
 པ་ཡིན་པས་གོང་འོག་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་རིགས་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་

ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཀ་བྱམ་སོགས་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ཀ་
བྱམ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་མི་དགོས་ལ། རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་ཀ་
བྱམ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། ཀ་བྱམ་ཡང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་
ཤིང་། དངོས་པོ་དང་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་གཉིས་ཀའང་ཀ་བྱམ་གྱི་
སྒྱི་ཡིན་པར་བྱད་པར་མེད་ལ། ཀ་བྱམ་དེ་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་སྒྲུང་བའང་
ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་དང་། གཞན་
སེལ་བའི་སྒྱི་དང་། སྒྲོ་བཏགས་དང་། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཚོས་ཡིན་ཀྱང་།
རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན། རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དང་། སྒྲོ་བཏགས་
དང་གཞན་སེལ་བའི་སྒྱི་ལ་སོགས་པ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་འོ་ན། གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། །ཞེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
ལྟོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་སྒྱི་དེ་
རྫས་སུ་མ་གྱུབ་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཤིང་གི་སྒྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་མ་
ཡིན་པ་རི་ལྟར་དོན་གཞན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྫས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྱིར་
འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་མིན་ན་ཤིང་ལ་མེད་དགོས་པའི་བྱིར་དོ། །དེ་བས་ན་རྟོག་
པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཤིང་གི་སྒྱི་འཛིན་ཤེས་པ་དང་
བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པས་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རྫས་མ་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཤིང་སྒྱི་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པའི་སྒྲོན་མེད་དོ། །རྟེན་
བྱེད་པལ་ཆེ་བ་དག་སྒྱི་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་སྒྱི་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་
སྒྲོར་ཡང་། བཤད་ཚུལ་སྒྲ་མ་ཉིད་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་དེས་ན་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་འབྲུལ་པར་བསྟན་པ་ནི། རོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་རིགས་གཅིག་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲུག་འདི་ཚས་ཅན། ལོག་པའམ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གསལ་རྣམས་པན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པ་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་སྒྲུང་བ་དེས་ནའོ། །ཞེས་པའམ། ཡང་ན་རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ཤིང་སྤྱི་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེས་ནའོ། །

ལྷ་པ་འབྲུལ་པ་གཞི་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་སྒྲུང་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལས་རྩིས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་ན། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་སྤྱི་བ་ནི། ཤིང་སྤྱི་རྩིས་གཞན་ཞིག་དེ་རྣམས་ལ་རྩིས་སུ་འགོ་བ་ལས་སྤྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཤིང་གསལ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་འདིའི་ས་བོན་ནི་ཤིང་གི་མིང་གང་དང་ལྡན་ཞིང་མིང་དེའི་དོན་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་སོགས་གང་དང་ལྡན་པ་པན་ཚུན་དུ་ཐ་དད་ཅིང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཤིང་གསལ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་སྤྱིས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་འབྲུལ་རྒྱ་ནི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་གང་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པའི་ས་བོན་ནམ་འབྲུལ་གཞི་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཤིང་རང་མཆོན་རྣམས་ཡིན་

ནོ། །དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་བཞེད་ནས་རང་འབྲེལ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་
ནི་དེ་ཁོ་ན་འཛིན་པ་ན། རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་དེ་ལྟར་སྤང་
དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཤིང་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཤིང་གསལ་དུ་མས་ཤིང་གི་སྤྱི་
འཛིན་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་ངེ་ལྟར་ཤིང་གསལ་རྣམས་
ཀྱིས་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་སྤྱི་དོན་གཞན་
དང་བྲལ་པའི་དུ་མར་བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཤིང་གསལ་འགའ་
ཞིག་ནི་དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་
པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཅིག་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་
ཡང་རང་བཞིན་ཀྱིས་སམ་རང་རྒྱ་ལས་དེར་ངེས་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་
བྱེ་བྲག་པ་ཁྲོད་རང་གི་ལུགས་ལ་དབང་པོ་དང་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་།
ཡིད་དང་། དེ་གཉིས་སྤང་པའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་
དབང་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན། ཤིང་གསལ་བཞིན་དུ་བ་ལང་གི་
གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་སྐྱེད་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན།
སྤྲོ་སྤྲོ་ཉེས་དང་པར་བ་ཏ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་
དད་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ལྟན་ཅིག་སྐྱར་བའོ། །སོ་སོར་སྐྱར་བ་ཡིས་རིམས་
ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པར་མཐོང་གི། དེ་དང་སྤྲོ་སྤྲོ་

དོན་གཞན་མེད་པར་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཞོ་དང་ག་གོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ག་གོན་ནི། ཤིང་རྟོག་འབྲས་བྱ་ཆེན་སོ་
 སྒྲིན་པ་རོ་སྐྱར་ཞིང་། ནང་ན་ཁུ་བ་མང་བ། འདྲུ་བའི་ནད་པལ་ཆེ་བ་ལ་གཞོད་
 པའོ། །

དེ་ཡང་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་དུ་མས་འབྲས་
 བྱ་གཅིག་སྦྱེད་པ་མི་སྦྱིད་པར་འདོད་པ་ལ་ཁས་སྦྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་དང་།
 མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ལ་
 སོགས་བཞིན། ཞེས་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་དཔེར་སྟན། ཞེས་སོགས་གྱིས་སོ། །
 གལ་ཏེ་སྟན་དེ་དག་ལ་སྟན་སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་ཡོད་པ་དེས་ནད་ཞི་བའི་
 འབྲས་བྱ་དེ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སྟན་སྤྱི་དོན་གཞན་དེས་ནད་ཞི་བར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དེ་ནི་སྟན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་བྱད་
 པར་མེད་པས། སྟན་གཅིག་གི་མཁྲིས་ནད་སེལ་བ་ལྟར། སྟན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་མཁྲིས་ནད་སེལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟར། སྟན་དེ་དག་སྦྱི་
 སའི་ཞིང་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་རྒྱས་པ་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 བྱིར། དེར་མ་ཟད་སྤྱི་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། བརྟེན་པས་པན་འདོགས་པ་མེད་
 པའི་བྱིར་ཡང་ནད་ཞི་བའི་འབྲས་བྱ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྦྲངས་ནས་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་
 བཤད་པ་ལ། རྟོག་པའི་སྒྲང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྟོག་པའི་སྒྲང་ཚུལ་
 གྱི་བྱད་པར་གྱིས་སྤྱི་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་

ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་
 རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་སྒྲས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཞིང་མ་ཡིན་ཡིན་ལས་ལྡོག་
 པར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲང་བ་དེ་ཞིང་སྤྱི་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་ཞིང་གསལ་རང་མཚན་
 རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཞིང་སྤྱི་ཡིན་ནམ། རྟོག་ངོའི་སྒྲང་བ་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་
 སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཞིང་གསལ་རང་མཚན་རྣམས་རྟོག་པ་
 ལ། ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་སྒྲང་བ་དེ་ཡིན་དགོས་པས། རང་མཚན་རྟོག་
 པའི་སྒྲང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཞིང་
 གསལ་རྣམས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པར་མཚུངས་ཞིང་། ཞིང་མ་
 ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་མཚུངས་པས་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་རྟོག་པ་ལ་
 སྒྲང་བ་དེ་ཉིད་ཞིང་སྤྱི་ར་འཛོག་པ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་ངོའི་སྒྲང་བ་ཁོ་
 ན་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་འགལ་བར་
 བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རང་བཞིན་དེ་འཛིན་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པའི་སྒྲང་ཚུལ་སྤྱིར་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་ལ་ཡོད་པའི་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྒྲང་ཚུལ་དེའི་བྱེད་པར་གྱི་སྟོན་སྤྱི་གཞི་མ་ཐུན་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། ཅོད་པ་དེའི་ལན་
 དངོས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཞིང་གསལ་རང་མཚན་
 རྣམས་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་སྒྲང་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རྟོག་པ་
 ལ་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་སྒྲང་བ་དེ་ཉིད་ཞིང་གསལ་རང་མཚན་རྣམས་
 གྱི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ལ། རྟོག་པ་ལ་འཁུལ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་

ལོག་ཅིང་། གྲེ་བྲག་ཏུ་ཤ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་གཉིས་
 ཆོག་ས་སུ་སྒྲུང་ལ། དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཤ་པ་དང་ཤིང་གི་གཞི་
 མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་རང་མཚན་ལ་ཇེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་
 པའི་སྤྱི་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་དག་ནི་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་དུ་བཏགས་པའི་ཆོས་ཡིན་
 པས་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་རང་མཚན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་
 རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཇེས་འགོ་མི་བྱེད་པར་
 ཐལ་བ་གཉི་གའི་སྒྲིན་ལས་གྲོལ། ཅེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་
 ཤིང་རང་མཚན་རྣམས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་
 རས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཤིང་རང་མཚན་
 རྣམས་ལ་ཇེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་པ་ལ་ལྷོག་པ་གཉིས་ཆོག་ས་
 དང་། གཅིག་རྒྱུད་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་དག་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲོ་
 བཏགས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ॥

ད་ནི་ཆོག་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། །ཤིང་གི་རང་བཞིན་དེ་འཇིན་པའི་
 མདོན་སུམ་གྱི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཇིན་རྣམ་པར་རྟོག་
 པའི་སྒྲོ་ནི། ཤིང་རང་མཚན་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། དེ་
 ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་དང་འབྲ་བར་སྒྲུང་ཞིང་།
 ཤིང་དེའི་འབྲས་བྱ་ཅན་མིན་པའི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་རང་མཚན་གྱི་
 མཐར་ཐུག་ཅིང་བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་བ་སྟེ། བྱེད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་སྒྲོ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་ལ་སྒྲུང་བ་
 ཞིང་གི་ངོ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱི་རོལ་ཞིང་དང་གཅིག་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཞིང་
 མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཞིང་དེ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། ཞིང་དོན་གཉིས་གྱིས་བརྟག་པ་ཡི་ཡན་ལག ། ཞིང་གི་དགོས་པ་
 གླུ་བ་རྒྱས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར། འདིས་བསྟན་པའི་རིགས་པའི་གཏུགས་ས་
 འདི་ཡིན་ཏེ། ཞིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ཞེས་པ་ལ་ཞིན་ཏུ་སྒྲུང་བ་དེ་དངོས་པོར་
 གྲུབ་ན་དེར་སྒྲུང་གི་རྟོག་པ་དེ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
 བ་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཞིང་དུ་ཐལ། དེ་ལ་ཞིང་དུ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག ། དེ་སྒྲུང་ཡུལ་
 ལ་མ་འབྲུལ་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན་དེས་ཞིང་གི་དགོས་པ་གླུ་བ་རྒྱས་དགོས་
 པས་ཞིང་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲོ་གང་ཡོད་དུ་ཞིང་གིས་ཐོངས་པ་མི་སྤིད་པར་
 འགྱུར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་དེ་ལ་དེ་འབྲའི་སྒྲུང་ཚུལ་ཡོད་
 གྱང་། སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་རྟོག་པ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཅེས་བྱ་བའི་
 དོན་ཏོ།

གཉིས་པ་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་སྤྱི་གཞི་མ་ཐུན་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞག་པ་ལ། མདོར་བསྟན།
 རྒྱས་བཞག། དོན་བསྟུ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་ཞིང་གསལ་རང་མཆོན་
 རྣམས་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པ་དེས་ན་དེ་དག་རྟོག་
 པ་ལ་ཐ་དད་མིན་པའམ་རིགས་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་
 ཞེས་པ་ལ་ཡོད་པའམ་སྒྲུང་བའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་སྤྱི་འཛིན་ཡུལ་ཅན་དག་

གི་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པ་ཡིས་ཤིང་གི་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་རྒྱས་པར་བྱེད་ལ།
འདི་ལྟར་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྒྲོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་པ་ལ་ཤ་དེ་ཉིད་གཞན་
པ་ལ་ཤ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་
ཡོད་ཅིང་སྒྲུང་བའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་གཞི་མ་སྤྱད་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི་
ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པ་ཡིས་གཞི་མ་སྤྱད་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཐ་
སྙད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟོག་བཤམ་འབྲུལ་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྟོག་དོན་ཅན། ཞེས་པ་ལ། རྩོད་པ་
སྒྲུང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་གཞི་མ་སྤྱད་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྟོག་བའི་དོན་ཅན་
ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་
ལ་འབྲུག་ཡུལ་ལ་སྒྲ་མི་སྤྱིའི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ། གཉི་ག་རྟོག་བའི་དོན་
ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་སྤྱི་གཞི་
མ་སྤྱད་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཀུན་ཡང་པན་ཚུན་འབྲེ་བ་མེད་པའི་ཞེན་ཡུལ་རང་
མཆོན་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པ་སྟེ། དེས་ན་གཞན་སེལ་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་
ཅན་གྱི་རྟོག་པ་གང་ལ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དང་བརྒྱད་
ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རང་མཆོན་རྟེན་པའམ་ཐོབ་པའི་
རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ་དེའི་སྤྱིར་རྗེས་དཔག་རྣམས་ཀྱང་། རང་བཞིན་དེ་འཛིན་རྣམ་
རྟོག་སྟོ། །ཞེས་སོགས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྒྲུང་ཡུལ་
ལ་འབྲུལ་བར་འབྲེལ་གཞན་སྒྲོ་འདོགས་ལས་འབྲུག་ཡུལ་ཐོབ་པར་རུས་
པ་མིན་ཞིང་། རྗེས་དཔག་ལས་ཐོབ་པའི་བྱེད་པར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་

ན། རྟོན་བྱའི་འོད་ལ་རྟོན་བྱར་འཛིན་པ་ལས་རྟོན་བྱ་ཐོབ་པ་དང་། མར་མེའི་
འོད་ལས་རྟོན་བྱར་འཛིན་པ་ལས་རྟོན་བྱ་མི་འཐོབ་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་པ་
བཞིན་ནོ། །

ཤུག་སྒོ་ལྟར་ན། གང་ལ་དངོས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་
ཉིད་པའི་རྟོན་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་
བརྗོད་པ་ནི། སྒར་སེལ་བས་འཇུག་པར་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་རྗེས་དཔག་ངེ་ལྟ་
བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ལ། སྒོན་ཆད་ཤུག་སྒོའི་འབྲེལ་པའི་དོན་འཆད་
ཤེས་པའང་མ་བྱུང་བར་སྒྲུང་དོ། །རྟེན་བྱེད་གཞན་དག་རྗེས་དཔག་རང་
མཚན་ལ་མི་སྒྲུབ་བར་སྒར་ངེ་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གང་དུ་བཤད་ན།
གཏན་ཆོག་ས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་རང་འབྲེལ་དུ། རྗེས་སུ་དཔག་
པར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྒྲུང་
བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དག་
ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེར་
བཤད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་འབྲེལ་མ་བརྩམས་པའི་གོང་དུ་
གང་དུ་བཤད་ཁུངས་སྟོག་ས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

ཅ་བ་དང་རང་འབྲེལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་བརྩམས་
པ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད། ཅེས་པའང་ལན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དོ། །ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས། །འདི་ལྟར་སྟོག་པའི་ངོ་མོ་
ཅན། །དེས་ན་ཐ་དད་མིན་ལྟ་བུར། །སྒྲུང་སྟེ་དེ་ལ། སྒྲི་ཡི་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན་དག་

གི། །ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པ་ཡིས། །ཐ་སྙད་རྒྱས་བྱེད་ཅེས་པ་རྒྱས་པར་
འཆད་པ་ནི། དེ་འབྲེལ་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་ལ། སྤྱིའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཤིང་གསལ་དུ་
མའང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པ་དང་ཤེས་པས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར་
པའི་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་སྤྱོད་ལ་རབ་དུ་འབྱུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
སྤྱོད་རྣམས་ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་
ཅིང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཤེས་ལ་
ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས། །འདི་ལྟར་ལྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན། །དེ་ཉིད་གཞན་ལས་
ལོག་པར་ཡང་། །སྒྲུང་སྟེ་དེ་ལ་གཞི་མཐུན་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི། །ཤེས་པ་
དང་ནི་བརྗོད་པ་ཡིས། །ཐ་སྙད་རྒྱས་བྱེད། ཅེས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི།
ལྟོག་པ་གཉིས་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་
ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ཤ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་།
འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་བྱེད་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པོ་
དེའི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དུ་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཅན་དེ་
མིན་པའི་དོན་གཞན་ལས་ནི་ཐ་དད་པས་ལྟོག་པའི་ཆོས་སྣ་ཆོགས་པའི་གཞི་
མཐུན་དུ་ཤེས་ཤིང་བརྗོད་པ་འབྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐ་སྙད་ནོར་དོན་ཅན་ཞེས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། རོ་ན་སྤྱི་གཞི་
མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་དག་ནོར་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་གཞི་མཐུན་འདི་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་གྲུབ་

པ་མི་སྤྱོད་དོ། །སྐྱོད་ཅི་ལྟེ་དང་གཞི་མ་སྤྱོད་ཅི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་
མིན་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ངེ་ལྟ་བུར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

འོ་ན་དེ་དག་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་གི་རྣམ་
གཞག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅི་ན། གུན་རྗོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
བྱས་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེ་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས། ཆོས་དང་ཆོས་
ཅན་སོ་སོར་སྤྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་ཐ་དད་ཅི་འདྲ་བ་གཞི་མ་སྤྱོད་དང་། ཐ་
དད་མིན་པ་ཅི་འདྲ་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་
སམ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ནི་མ་བཟགས་པར་འཇིག་རྟེན་རྟོག་
པ་ལ་ངེ་ལྟ་བུར་གྲགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཅིང་། རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་
བ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་གུན་རྣམ་པར་བཞག་པ་
དེ་ཡང་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
དོན་དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་
པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྐྱེ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་རྟགས་ཆོས་
དོན་གསུམ་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན། ཐ་དད་དུ་བདེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་
བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་གསུམ་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བ་
ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་མ་བྱས་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་ངས་པའི་ཆད་མ་སྐྱེ་
བའི་ཐབས་མེད་ཅིང་། དེ་མ་སྐྱེས་ན་སྐྱེ་རྟག་འཇིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་བསྐྱོག་
པའི་ཐབས་མེད་པས་སྤྱིའི་གནས་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་མི་རྟག་པ་དེ་རྟོག་པའི་

ཐབས་སུ་སྒྲིའི་གནས་ལུགས་ལ་མ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཆས་དོན་གསུམ་དང་།
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པ་ལྟར། ཚུར་
 མཐོང་གི་མདོན་སུམ་གྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་པལ་
 ཆེར་བ་གཙོད་པར་མི་རུས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པའི་རྗེས་
 དཔག་སྐྱེ་བ་ཡང་། སྤྱི་གཞི་མཐུན་ཆས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་ལ་རག་ལས་པས། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་ཤེས་
 པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དེའི་རྒྱ་དང་སྤང་བྱར་ཤེས་པ་དང་། འགོག་བདེན་ཐོབ་
 བྱར་ངེས་ཤིང་། ལམ་དེའི་ཐབས་སུ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། ཐར་པ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་རྒྱར་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་
 པ་སོགས་འཁོར་བ་འདྲུག་ལྡོག་གི་ཚུལ་རྣམས་དང་། མི་རྟག་བདག་མེད་
 སོགས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རྣམས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་
 བར་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གང་མཐུན་པའི་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ན་རྟགས་དང་།
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་གཞི་མཐུན་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར། དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་
 ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་དོན་
 ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ཅམ་ཞིག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་
 དཔོན་མཐའ་དག་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་
 ལྡན་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་
 རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །སྤྱང་ན་འདས་པ་ཐོབ་

མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས། །ཡང་
དག་ཀྱན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་པ་ཡི། །སྟེང་དུ་
འཛེག་པར་བྱ་བ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྡན་
ཟླ་བ་གྲགས་པས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་
པ་ཐབས་སུ་གྱུར་གྱུར་པ་སྟེ། །དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་
དག་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པའི་རང་ལྗོག་དང་དོན་ལྗོག་དང་།
གཞི་ལྗོག་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཆོས་ཅན་
སོགས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཆད་མས་
གཞོད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་རང་ལྗོག་སྟོས་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་།
དེ་དག་གི་གཞི་ལྗོག་ཡིན་ན། སྟོས་བཏགས་ཡིན་པས་བྱུང་མི་དགོས་པའི་
ཚུལ་ཁོ་ཤོས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

འོན་སྐད་དོན་འདི་དང་གཞི་མཐུན་ཉིད། །ཡོད་པ་མིན་ཡང་། །ཞེས་སྒྲས་
པ་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་པ་ནི།
དེ་ལ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ངོ་ཤོ་གཅིག་པའམ། རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྒྲང་
བའི་རྟོག་པའི་སྒྲང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟེ་དེ་སྟོ་ཡིས་བསྐྱད་པའམ། བཏགས་
པའི་སྒྲང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་
ཤིང་རང་མཚན་པ་རྣམས་ནི། རང་རང་གི་ངོ་ཤོ་འདྲེ་བ་མེད་པར་གནས་པའི་
ཕྱིར། ཤིང་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་བྱས་མི་རྟག་སོགས་དང་ཤིང་གི་ལྗོག་པ་སོགས་

དུ་མའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་སློ་ཡིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་
 གྱི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་ཤིང་དང་དེའི་བྱས་མི་རྟག་
 སོགས་རྣམས་ནི་རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་གཞི་མ་ཐུན་བདེན་པར་
 གྲུབ་ན། ཡུལ་སྟོན་པོ་དེ། ཡུལ་དང་སྟོན་པོའི་སྟོག་པ་གཉིས་ཆོགས་
 སུ་བདེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་སྟོན་པོ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བདེན་
 དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། སྒྲུའི་རྫས་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་
 གཞན་སྒྲུ་མ་ཡིན་དང་། མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་ལས་སྟོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་
 བྱག་དུ་མ་རབ་ཏུ་བརྟག་པའི་སྟོན་ནས་དེ་ལ་སྟེ་བྱས་པ་དང་། བྱེད་པར་སྒྲུ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུ་བྱས་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྱག་སོ་སོར་བྱེ་བ་འདི་
 བློ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་ཁོ་ན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་བྱ་སྐྱུ་བ་པར་
 རྟོག་པ་ལ་རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཉམས་ཤིང་མེད་པའི་བྱིར།
 གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྟོན་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གིས། གཞན་སེལ་བས་བྱེད་པར་
 དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པར་འཛིན་ཏེ། ཞེས་རྫེས་དཔག་གིས་བྱེད་པར་རང་མཆོན་
 སྟེ་དང་འདྲེས་པ་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྫེས་དཔག་གིས་
 བྱེད་པར་རང་མཆོན་སྟེ་དང་འདྲེས་པར་འཛིན་པར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་རྫེས་དཔག་གི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བསྟན་ནོ་སྟེ་གཟུང་བྱ་མིན་ཏེ།
 སྒྲུ་རང་མཆོན་དེ་ནི་སྟེ་དང་བྱེད་པར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་ཆོས་ཅན་སོགས་
 ཅིར་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་སོ་སོར་འགྱུར་པ་གཟུང་བྱ་མིན་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལྟོག་ཆས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐ་དད་
པའི་བྱང་པར་མང་པོ་རྣམས་རང་མཚན་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ནི་རྟག་པས་
བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར།

འདི་དག་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
རང་མཚན་སྦྱི་དང་འབྲེལ་བ་རྗེས་དཔག་གི་སྦྱང་ཡུལ་དུ་བཤད་པར་འདོད་པ་
འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཐུག་བསྐྱུས་པའི་སྟོན་སྟེ། བད་སྟོར་
ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་བཞིན་དེ། གཞུང་འོག་མའི་ཚོད་པའི་སྐབས་དབྱེ་བ་ནི།
དེས་ན་སྐྱ་རང་མཚན་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རང་མ་ཡིན་ཀུན་ལས་འོག་པར་གནས་པ་
དེ་སྐྱ་དེའི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྐྱ་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་པར་
བྱེད་པའི་སྐྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་པར་བྱེད་
པའི་རྟག་པ་ཡང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རྟག་ཡུལ་ལ་སྦྱིའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་ནི་
འཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་སྐྱ་དོན་དངོས་པོར་བྱུང་པ་བཀག་ནས་གཞན་སེལ་བའི་སྐྱ་དོན་
ལ་བད་སྟོར་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་
གཉིས། དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས། སྐྱ་དོན་དངོས་པོར་
འདོད་པའི་ཚུལ་ནི། གངས་ཅན་པ་གསལ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་
ཀྱང་། སྦྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་
ལ་བད་སྟོར་བས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་གོ་བར་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ཡང་།

གསལ་བ་རྣམས་དང་སྤྱི་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་ཀྱང་། གསལ་བ་གཅིག་ལ་བྱུང་
 བའི་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ལ་འདྲ་བའི་སྤྱི་གང་ལ་འདོད་པ་ལ་གྲངས་
 ཅན་དང་བྱུང་བར་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་བརྟའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ལ། གཉིས་ཀའི་
 ལུགས་ལ་ཡང་དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་གི་བརྟ་སྤྱི་རྫས་ནག་སྤྱི་རྫས་སོགས་བ་
 ལང་དུ་གོ་བའི་རྟ་མཚན་ཡང་། བ་ལང་གི་བརྟ་སྤྱི་རྫས་བའི་ཡུལ་བ་ལང་གི་སྤྱི་
 ཡིན་ཅིང་། དཀར་ཟལ་ལ་ཡོད་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ནག་སྤྱི་རྫས་ལ་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་རྟ་མཚན་གྱིས་
 ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྤྱི་རྫས་དེ་གཉིས་ལ་ཆ་འདི་བྱུང་བར་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གཉི་ག་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་གཅིག་
 མེད་ན། དཀར་ཟལ་གྱི་ཆ་འདི་ནག་སྤྱི་རྫས་ལ་བྱུང་མེད་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཏྲ་ལ་
 མེད་དོ་ཞེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཏྲ་ན་དཀར་ཟལ་ལ་བ་
 ལང་གི་བརྟ་སྤྱི་རྫས་ཕྱིས་ནག་སྤྱི་རྫས་མཐོང་བ་ན་བ་ལང་དོ་སྟེ་པའི་སྤྱི་སྤྱི་
 བ་ཏྲ་། ཏྲ་མཐོང་བ་ན་ཡང་བ་ལང་དོ་སྟེ་པའི་སྤྱི་སྤྱི་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་
 བས་ན་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཏྲ་དངོས་གཅིག་ཉིད་ལ་བ་ལང་གི་བརྟ་སྤྱི་རྫས་བ་ཡིན་
 ཅིང་། སྤྱི་ཏྲ་དངོས་དེ་ཡང་དཀར་ཟལ་ནག་སྤྱི་རྫས་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་མེད་
 བར་ཡོད་ཅིང་། ཏྲ་ལ་མེད་པས། དཀར་ཟལ་ལ་བརྟ་སྤྱི་རྫས་བ་ན། ཕྱིས་ནག་
 སྤྱི་རྫས་མཐོང་བ་ན་འདྲ་བ་ལང་གི་སྤྱི་སྤྱི་ཞིང་། ཏྲ་ལ་དེ་ཏྲ་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ།
 །ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་བས་ན་འོག་ཏུ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་བརྟའི་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་

པ་ཐམས་ཅད་དེ་དག་འགོག་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བ་ལང་ལའང་བརྟུར་
མི་སྲིད་པའི་སྤྱོད་ས་སྤུ་མ་སོན་པར་བྱའོ། །

རང་ལུགས་ནི། བ་ལང་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་ནི། བ་ལང་གི་བརྟུར་
བའི་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་བ་ལང་གི་བརྟུར་བ་ནི། རོག་སོགས་འདུས་
པའི་གོང་བྱ་དཀར་ཟལ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། རོག་སོགས་འདུས་
པའི་གོང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཅམ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་སྤྱོད་པ་བྱུང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་
ཀྱི་ཆོགས་པ་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། དཀར་ཟལ་དེ་ཉིད་རོག་སོགས་འདུས་
པའི་གོང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་རྒྱ་མཚོ་དུ་བྱས་ནས་རོག་སོགས་
འདུས་པའི་གོང་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེ་ལ་སྦྲ་བརྟུར་བ་ཡིན་
ལ། བ་ལང་གི་བརྟུར་བའི་གཞི་དཀར་ཟལ་ལ་བྱས་ཀྱང་། རོག་སོགས་
འདུས་པའི་གོང་བྱ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚོ་དུ་བྱས་ནས་བརྟུར་བས། ཕྱིས་ནག་
སྦྲར་སོགས་རོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱའི་གསལ་བ་གང་མཐོང་ཡང་
གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་རོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་དང་། བ་ལང་གི་སྦྲའི་མིང་
དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྲན་ནས་བ་ལང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རོག་
སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་སྦྲ་སྦྲུང་བ་ནི། བ་
ལང་གི་བརྟུར་གཞན་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྦྲུང་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་པ་མདོར་
བསྡུས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གང་དག་རང་མཚན་བརྟུར་ཡུལ་དུ་གཏན་
ནས་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་གཞན་དུ་བཀག་ཅིན་ཏོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། དངོས་པོ་ཁོ་ན་བརྟུར་ཡུལ་ཡིན་པ་

དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་བཟའི་ཡུལ་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚེད་པ་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་ལ། དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གསལ་བ་རྒྱུད་པ་བཟའི་
 ཡུལ་དུ་མི་རུང་། དེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་རྒྱུད་པ་བཟའི་ཡུལ་དུ་མི་
 རུང་། དེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྤྱི་དང་བཅས་པའི་གསལ་བ་བཟའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་
 བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཀུན་ལས་ལོག། །དེ་དེ་
 བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་པའི། །སྤྱོད་མ་ཡིན་ཅེས་སྒྲས་ནས། །དེ་མིན་ནམ་
 བར་བཤད་པའི་གཞན་སེལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་མཆན་སྤྱོད་དུ་བྱས་ནས་
 སྤྱོད་པ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་
 བཟའི་ཡུལ་དུ་མེད་པར་གསལ་བ་རང་མཆན་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་གི་བཟུང་སྤྱོད་པའི་ཆོ། རོག་
 སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་བཟུང་སྤྱོད་པར་
 དཀར་ཟལ་གྱི་རྣམ་གཅིག་བྱ་དེ་ལ་བ་ལང་གི་བཟུང་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
 ལྟར་བཟུང་སྤྱོད་ཀྱི་དཀར་གསལ་གཅིག་བྱ་དེ་ཉིད། ཕྱིས་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་གྱི་
 དུས་སྤྱིང་འོང་དགོས་པ་ལ། ཐ་སྙད་གྱི་དུས་དེའི་ཆེ་སྤྱོད་བཟུང་སྤྱོད་པའི་དུས་
 གྱི་དཀར་ཟལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་དེ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡང་། སྤྱོད་ནམས་གྱིས་ནི་རང་གང་ལ་བཟུང་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྟོན་
 ལ། བཟུང་དེ་ནི་ཐ་སྙད་གྱི་དུས་སྤྱོད་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 དག་དཀར་ཟལ་རང་མཆན་ལ་བ་ལང་གི་བཟུང་དངོས་སྤྱོད་པའི་རྒྱས་ཞེས་
 སྤྱོད་པ་དག་གིས་ནི། དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་གི་བཟུང་སྤྱོད་པ་ལ་བཏེན་ནས་

དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་དངོས་སུ་གོ་མི་རུས་པར་ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་པས།
རང་ཉིད་བརྟུང་གང་ལས་དོན་གང་ཡང་གོ་མི་རུས་པའི་སྒྲུགས་པར་ཁས་
སྦངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་མི་སྟོས་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་རྒྱང་བ་བརྟུང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ནི།

བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གཞན་སེལ་བརྟུང་ཡུལ་དུ་མེད་ཅིང་། བརྟུང་གི་
རང་མཚན་ཐ་སྟོང་གི་དུས་སུ་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་ཀྱང་། བརྟུང་ཐ་སྟོང་གི་
དུས་གཉི་གའི་ཆེ་བྱང་པར་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་རྗེས་གཞན་ལ་
བརྟུང་སྤྱོར་བས་ཐ་སྟོང་གི་དུས་སུ་དོན་གོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཅི་ནས་ཀྱང་བཞོ་
བཀལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་སྤྱིས་བྱ་རྣམས་ནོག་
སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་ལ་དོན་དེ་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་ཞེས་ནས།
དོན་དེ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་དུ་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་རྣམས་ལ་བརྟུང་འདི་
ལ་བརྟུང་ནས་འདུག་པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་བསམས་ནས་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་
པ་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱའི་དོན་རྣམས་ལ་བ་ལང་ཞེས་བརྟུང་པར་
བྱེད་པའི་སྤྱི་བརྟུང་སྤྱོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བ་ལང་གི་བརྟུང་སོགས་སྤྱོར་བའི་
ཚུལ་དང་། དགོས་པ་སྤྱིར་བསྟན་ནས་དགོས་པ་དེ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་
ལ་བརྟུང་སྤྱོར་ཀྱང་མི་འབྱུང་པས་དེ་ཁོ་ན་བརྟུང་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་
སྟོན་པ་ནི། དགོས་པ་དེ་སྤྱོད་ཡིན་པ་ལ་བ་ལང་གི་དགོས་དོན་གཞན་དེ་ཆོས་
ཅན། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྤྱི་བྱེད་ལ་དངོས་མིང་དུ་བརྟུང་སྤྱོར་བ་ལ་དགོས་པ་
མེད་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱིས་བཞོ་བཀལ་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཞན་སེལ་ལ་མི་སྟོས་པར་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་བཅས་པའི་གསལ་བ་བརྟེན་ཡུལ་དུ་མི་རུང་

བར་བསྟན་པ་ནི།

རིགས་རྒྱུད་པས་དོན་དེ་དག་བྱེད་མི་རུས་ཀྱང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་
གསལ་བས་དོན་བྱེད་རུས་པས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་སྤྱོད་རོ་ཞེ་ན། འོན་པར་དེ་
ཡང་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྤྱིའི་སྟོན་ས་གསལ་བ་ལ་སྤྱོད་གྱི། གསལ་བ་ཉིད་ལ་
དངོས་སུ་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད། གལ་ཏེ། གསལ་བ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་སྤྱོད་མི་
རུས་ཏེ། གསལ་བ་རྣམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་སྤྱི་ལྡན་གསལ་
བ་ལ་ཡང་བརྟེན་སྤྱོད་མི་རུས་པར་ཐལ། དེ་ལའང་མཐའ་ཡས་པ་འདི་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་གསལ་བ་ཉུང་དུར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བཞོ་
བཀལ་སོགས་གྱི་དོན་དེ་བྱེད་པའི་དཀར་ཟལ་བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་དེ་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་གཞན་སེལ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅིས་ན་བ་
ལང་གི་བརྟེན་མ་བྱས། གང་གིས་ན་བ་ལང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་བརྟེན་ཡུལ་དུ་
རྟོག་པར་བྱེད་ཅིས་ངེས་པས། བ་ལང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་བརྟེན་ཡུལ་དུ་ཁས་
ལྷངས་པ་ལ། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྡན་མིན། །ཞེས་སོགས་བཀོད་པའི་
ཉེས་པ་དེ་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་ཁས་ལེན་པ་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་
འབྱུང་མི་འབྱུང་མཚུངས་པ་ལ་གཅིག་བཏང་ནས་ཅིག་ཤོས་ཅིའི་ཕྱིར་ལེན་
ཞེ་ན། དེའི་ཉེས་པ་འབྱུང་མི་འབྱུང་མཚུངས་པས། གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་ཁས་
མི་ལེན་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་སྤྱི་སྤྱི། གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་ཁས་ལྷངས་ཀྱང་། གཞན་

སེལ་བའི་རིགས་དེ་ཉིད་གསལ་བ་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་མི་
དགོས་པས་སོ། །

མདོར་ན་དེའི་སྒྲིན་མི་མཚུངས་པར་སྐྱབ་པར་སྦྲ་སྟེ། གཞན་སེལ་
ཁས་སྦྱངས་ཀྱང་རིགས་དོན་གཞན་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སེལ་བཟོའི་ཡུལ་དུ་སྐྱབ་པ་ནི།

བ་ལང་གི་བཟོ་སྐྱར་བ་ན། བཞོ་བཀལ་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རུས་པ་དེ་
ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་བསམས་
ནས། བཞོ་བཀལ་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་གོང་བྱ་དེ་ལ་བ་ལང་གི་སྐྱ་བཟོད་
ཅིང་བཟོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བ་ལང་གི་སྐྱ་སྐྱར་བའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་
ཡིན་པ་ལ། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལ་བཏེན་ནས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་
གཅོད་དམ་མི་གཅོད། གལ་ཏེ་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཡིས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་
དེ་དག་རྣམས་ལས་བ་ལང་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་ན་
ནི། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་བཟོ་སྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་
བསམ་ལོ། །

གལ་ཏེ་སྐྱ་འདི་ལ་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་གཅོད་ཅིང་བ་ལང་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་ན། བ་ལང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐྱ་རྣམས་སྐྱར་བའི་དགོས་པ་ནི། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་འདོད་པས་དམིགས་
པའི་དོན་རྣམས་མི་འདོད་པའི་དོན་རྣམས་པར་བཅད་པའི་སྒྲིན་པོ་བར་བྱེད་

པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མིན་ནམ། བྱེད་ལ་བརྟུ་རྟུ་བའི་སྐབས་དེར་སྤྱི་རྩལ་
གཞན་གྱིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཏེ། འདིའི་དོན་ཡང་། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱ་
ངེས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྐྱ་ནས་བ་ལང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པར་གོ་བར་བྱེད་ན། སྤྱི་རྩལ་གཞན་བརྟུ་རྟུ་བའི་སྐྱ་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པར་གོ་བར་བྱེད་མི་རུས་དགོས་པས། སྤྱི་རྩལ་གཞན་བརྟུ་རྟུ་བའི་ཡུལ་དུ་ཁས་
ལེན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། གཞན་སེལ་བརྟུ་རྟུ་བའི་ཡུལ་དུ་བྱུ་བའི་
དོན་ཏོ། །

འཇུག་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་། ཞེས་པའི་ཀྱང་གི་སྐྱས། ཅི་ནས་སྤྱིས་བྱ་
དོན་བྱེད་པར་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་སྤྱས་པ་ཡིན་སྟེ།
དགོས་པ་དེའི་སྤྱིར་སྤྱོར་བར་མ་ཟད་དགོས་པ་འདིའི་སྤྱིར་ཡང་བརྟུ་རྟུ་
ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་མ་ཡོངས་གཙོ་དེ་གྱི་དགོས་པ་དང་། འདི་རྣམ་བཅད་གྱི་
དགོས་པའོ། །དེ་བས་ན་གཞུང་འདི་དག་གི་འབྲེལ། ཡང་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། གསལ་བ་རང་མཆོན་ཁོ་ན་བརྟུ་རྟུ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ལྟར་
གསལ་བ་བརྟུ་རྟུ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་ནི། གཞན་སེལ་ལ་མི་སྟོས་པར་གང་
ལ་ཡང་བརྟུ་རྟུ་བའི་སྤྱིར་བར་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ་མཐའ་གཞན་བཀག་པ་
ཙམ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་པ་དང་གངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་དངོས་ནི། སྤྱི་ཏྲག་
དངོས་ཁོ་ན་བརྟུ་རྟུ་བའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་རྩལ་
གཞན་བརྟུ་རྟུ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པས་རྩལ་གཅིག་པའི་གཙོ་བོ་སྤྱི་སྤྱོར་
བའི་དངོས་ཡུལ་དུ་འདོད་པའང་དགག་སྤྱི་བར་དགོངས་ནས་འདི་ལ་དགག་

པ་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཅི་ནས་སྐྱེས་བུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
སྐྱེ་ཇེས་གཞན་ཁོ་ན་བཟུང་དངོས་ལུལ་ཡིན་ན། བཟུང་བའི་ཡོངས་གཙོད་
ཀྱི་དགོས་པ་མི་འཐད་པར་སྐྱེ་ནས། འདིར་དེ་ལས་གཞན་པ་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་སྐྱེ་ཇེས་གཞན་དེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་དངོས་ལུལ་ཡིན་ན་བཟུང་བའི་རྣམ་
བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་འང་མི་འགྲུབ་པར་འགྲུར་ཞེས་པའི་གཞི་དབྱེད་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཞེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་དགོད་པ་ནི། སྐྱེ་སྐྱེ་
གཅིག་ཏུ་ངོ་ཞེས་པ་མི་སྤྱད་པར་ཐལ། གསལ་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་པན་ཚུན་ཇེས་སུ་མི་
འགོ་ཞིང་། སྐྱེ་དོན་གཞན་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཁ་སང་མཐོང་བའི་བྱམ་པ་
དང་། དེ་རིང་མཐོང་བའི་བྱམ་པ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཞེས་པ་དང་། དཀར་ཟལ་ལ་བ་
ལང་གི་བཟུང་བས་སྐྱེས་ནག་སྐྱུར་མཐོང་བ་ན་ཡང་བ་ལང་ཏུ་ངོ་ཞེས་
པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་ནི། དེ་དག་ལ་སྐྱེ་ཇེས་གཞན་དེ་ཐུན་མོང་དུ་བྱུང་པར་མེད་པར་
ཇེས་སུ་འགོ་བས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ། སྐྱེ་ཇེས་གཞན་མེད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་
འཐད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱེ་འཇིན་ཞེས་པ་སྐྱེ་ཇེས་གཞན་ཁོ་ན་ལས་
སྐྱེ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་ཇེས་གཞན་མེད་
ཀྱང་ངོ་ཞེས་འཐད་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཏྲག་དངོས་
མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་ཚུ་སྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་
པའི་དོན་བྱམ་གསལ་སྐྱེ་མ་རྣམས་མཐོང་ནས་སྐྱེས་གཞན་བྱམ་གསལ་སྐྱེ་

མ་རྣམས་མཐོང་བ་ན་ཡང་། ཚུ་སྐྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ལས་
གཞན་དང་བྲལ་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནི་ནང་གི་སྐྱོད་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་གསལ་
སྤྲ་བྱེ་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་ནས་འདིའི་ཞེས་ངོ་ཞེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་འཛིན་ཞེས་པ་སྤྱི་རྫས་གཞན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་
ཁོ་ན་ལས་སྤྱི་བ་ཁས་སྦངས་ནང་འགལ་གྱིས་དགག་པ་དང་། དེ་དེ་ལས་སྤྱི་
བའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་སྐྱོན་རིམ་པར་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ནའང་སྤྱི་རྫས་གཞན་ཁོ་ན་
སྤྱི་འཛིན་ཞེས་པའི་གཟུང་དོན་དུ་ཁས་སྦངས་ན། སྤྱི་དེ་དེ་ཁོ་ན་གཟུང་དོན་
དུ་བྲས་པ་ལས་སྤྱི་བར་འདོད་དགོས་ནའང་། སྤྱི་སྤྱི་དེ་ནི་སྤྱི་ནི་འབའ་ཞིག་
གཟུང་དོན་དུ་བྲས་པ་ལས་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏག་ཏུ་སྤྱི་དེ་ཅམ་ཁོ་ན་རྣམ་
པར་ཞེས་ན་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྐྱོན་ས་མི་ཞེས་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་བྱེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་འདོད་ན། སྤྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་
དུས་ནམ་ཡང་ནི། སྤྱི་དེ་དང་སྤྱི་ལྟན་གསལ་བའི་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་བར་
ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱེར། འདོད་ན། གསལ་བ་དེ་རྣམས་སྤྱི་དེ་དང་ལྟན་པའོ་
ཞེས་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱེར། འདོད་ན། གསལ་བ་
དེ་དག་ལ་ངེ་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ་མི་འདོགས་པར་ཐལ་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་
གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་སྐྱོན་ས་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་
ཁས་སྦངས་པས་སོ། །ཐལ་བ་སྤྲ་བྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྲབ་པའང་ཁས་སྦངས་

བས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་སྐྱོན་སྦྱང་རིམ་པར་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་དོན་གཞན་
 དངོས་པོ་གཅིག་གིས་གྲོགས་བྱེད་པའི་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་
 འཛིན་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤྱི་འབའ་ཞིག་ལས་
 སྤྱིས་ན་གསལ་བ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་དོ་
 ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྱི་འབའ་ལྟ་བུ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་སྤྱིད་པར་ཁས་སྤྲངས་པ་
 དང་ནང་འགལ་སྐྱོན་པ་ནི། འོ་ན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ལྟ་བུ་དེས་གསལ་བ་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་སེལ་ཏམ་ཅི་སྟེ་སེལ་བར་ཐལ། སྤྱི་མི་ཁྱོད་ཐ་
 དད་མིན་པའི་སྤྱིར་ཡང་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ལ་སྤྱི་གཅིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་རྒྱར་མི་འདོད་ཅིང་། རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འཐད་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག །སྤྱི་
 དངོས་པོ་བ་གཅིག་གིས་གྲོགས་བྱས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་དོན་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱི་མི་སྤྱི་རྣམས་གཞན་
 མེད་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་མི་སྤྱིད་པར་སྤྱིས་པ་
 ཡིན་ཅིང་། གསལ་བ་དུ་མའང་སྤྱི་རྣམས་གཞན་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་
 མིན་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་སྤྱིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། གསལ་བ་
 རྣམས་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་ཏྲག་དངོས་ཁོ་ནས་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱིད་པར་ཁས་སྤྲངས་པ་
 དང་། སྤྱི་སྤྱོད་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་གསལ་བ་དུ་མ་རྣམས་སྤྱི་སྤྱོད་གཟུང་དོན་
 ཡིན་པ་ནང་འགལ་བར་སྐྱོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་སྤྱོད་ཡིས་གསལ་བ་
 རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་སྤྱོད་ལ་

གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་པན་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་སྲིད། ཏྲགས་ཁས་ལེན་
དགོས་ཏེ། གསལ་བ་སོ་སོ་དེ་དག་མེད་པར་ཡང་། སྲི་དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་
བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་སྲི་སྒོར་ཁས་སྦངས་པའི་སྲིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ད་ལྟ་ན་ཁྱེད་རང་ལའང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་ཤེས་
སྒྲོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྲི་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྒྲོན་པོ་མེད་ཀྱང་
སེར་པོ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་མིག་ཤེས་སྲི་བའི་སྲིར་ཞེ་ན། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། སྒྲོ་སེར་སོགས་ཀྱིས་རང་
འཛིན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་པན་པའི་རུས་པ་སྒྲོ་སེར་སོགས་སོ་སོར་གནས་
པ་རྣམས་ལ་མཐོང་བའི་སྲིར་ན། དེ་དག་ཆོགས་པ་ལའང་རང་འཛིན་མིག་
ཤེས་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་འགྱུར་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་ལ་སྲི་ཏྲག་དངོས་མེད་
པའི་ཆེ་ན་སོ་སོ་བ་དང་ཆོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་ནི་རང་འཛིན་གྱི་སྲི་སྒོ་སྐྱེད་
པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མིན་པའི་སྲིར།

ཏྲགས་སྲི་མ་ཁས་སྦངས། གལ་ཏེ་སྲི་རྩ་ས་གཞན་མེད་ན་གསལ་བས་
སྲི་སྒོ་སྐྱེད་མི་སྲིད་ཀྱང་། སྲི་རྩ་ས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གསལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་
པར་སྲི་སྒོ་མི་སྐྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཐགས་བཟང་མེད་པར་རས་ཡུག་མི་འཐག་
ལ། ཐགས་བཟང་ཀུན་མེད་ཀྱང་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྲིས་བྱས་རས་
ཡུག་འཐག་པ་ལྟར་གསལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྲི་འབའ་ཞིག་གིས་སྲི་སྒོ་མི་
སྐྱེད་ཅིང་། གསལ་བ་ཀུན་མེད་ཀྱང་གསལ་བ་དེ་དག་གང་རུང་གཅིག་
གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེས་སྲི་སྒོ་དེ་སྐྱེད་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དེ་དག་སོ་སོ་མེད་པར་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་མེད་དོ་ཞེ་
 བ། དེ་ལྟར་ན་སྤར་གསལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་སྤྱི་སྒྲིམ་སྤྱི་
 མི་རྒྱས་པ་གསལ་བས་གྲོགས་བྱས་ནས་སྤྱི་སྒྲིམ་སྤྱི་རྒྱས་སྤྱི་སྤྱི་དཔེ་བྱིར།
 གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་དེ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱས་སྤྱི་སྤྱི་དཔེ་རྒྱུར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 སྤྱི་རྒྱལ་དངོས་ལ་མ་ལྟོས་པར་གསལ་བ་དེ་དག་སྤྱི་རྒྱལ་དངོས་དེ་གཅིག་བྱ་
 ལ་པན་ན་ངེ་ལྟར་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་ལ་པན་པ་མིན་ཞེས་
 ཏེ། སྤར་གསལ་བ་དུ་མས་སྤྱི་རྒྱལ་དངོས་གྲོགས་སྤྱི་ཡོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་
 འབྲས་བུ་གཅིག་བྱུང་མོང་དུ་སྤྱི་མི་རྒྱས་པས། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱི་ལ་
 མ་ལྟོས་པའི་གསལ་བ་དུ་མས་སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་སྤྱི་མི་རྒྱས་པར་ཁས་སྤངས་
 པ་དང་། འདིར་སྤྱི་རྒྱལ་དངོས་གྲོགས་སྤྱི་ཡོད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གསལ་བ་དུ་
 མས་སྤྱི་རྒྱལ་དངོས་གཅིག་ལ་པན་འདོགས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ནང་འགལ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་འདི་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 འབྲས་བུར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ལ་པན་འདོགས་པ་གང་
 ཞིག །པན་འདོགས་གང་ཡིན་སྤྱི་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱི་རྣམས་གཞན་ཁོ་ན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་འཛིན་
 ཞེས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྤྱི་གཅིག་
 གི་རྣམ་པ་སྤངས་པའི་སྤྱི་དེ་ལ་དུ་མའི་རྣམ་པ་ཤར་ན། སྤྱི་འཛིན་དུ་མི་འཐད་
 པས་སྤྱི་འཛིན་ཞེས་པ་སྤྱི་ཁོ་ན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་བར་འདོད་ཀྱི་
 གསལ་བ་ཐ་དད་རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་བར་མི་འདོད་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་སྒོ་ཆོས་ཅན། ལྷང་བ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ཏེ། གསལ་
བ་དེ་དག་མཚུངས་སོ་ཞེས་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིར་
ཀྱི་དེ་བྱུང་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གསལ་བ་དེ་དག་མཚུངས་པར་
འཛིན་པའི་སྒོའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་ནི། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དོན་
གཞན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོས་གཟུང་བྱ་ཡིན། འདི་ལྟར་གསལ་བ་
རྣམས་རང་རང་ནང་པན་ཚུན་ཐ་དད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་སྤྱི་རྟག་དངོས་གཅིག་
ཀྱང་ཡོད་ན་མཚུངས་སོ་ཞེས་འཛིན་པར་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་རྟག་དངོས་
གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་བ་ལང་དང་རྟ་ལྟ་བུ་ཞིན་ཏུ་ཐ་དད་
དང་། རང་རང་ཡང་ཐ་མི་དད་པའི་བ་ལང་དང་བ་ལང་ལྟ་བུ་ཞིན་ཏུ་ཐ་མི་དད་
པ་དང་། མཚུངས་པར་འཛིན་པ་མི་རིགས་སོ། །

དེས་ན་གསལ་བ་རྣམས་མཚུངས་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་
རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་དེ་ཉིད་སྤྱི་
སྒོའི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུ་བ་པས་གསལ་བ་མིན་པར་གྱུ་བ་སྟེ། ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་
པའི་རྣམ་པ་དེ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་གསལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
རྗེས་གཞན་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཀྱང་
འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འབྲ་བར་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
གལ་ཏེ་མ་གྱུ་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཚུ་སྒྲིབ་བ་སོགས་ཀྱང་པན་ཚུན་
རྗེས་ཐ་དད་ཅིང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་དེ་དག་འཛིན་པའི་དབང་སྒོ་རྣམས་
ཀྱང་རྗེས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། བྱམ་འཛིན་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན།

རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་གསལ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་སྤྱི་སློང་རྒྱ་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་མཚུངས་པའི་བྱིར། བུམ་གསལ་རྣམས་
 གྲང་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་སློ་གཅིག་གི་རྒྱུའི་དངོས་
 བོར་མཚུངས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་གསལ་རྣམས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་
 བྱེད་པར་མཚུངས་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་བུམ་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་
 སྤྱི་རྗེས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་གསལ་རྣམས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་
 བྱེད་པར་མཚུངས་པའི་ཆ་དེ་འང་ཆོས་ཅན། བུམ་གསལ་རྣམས་ལས་རྗེས་
 གཞན་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཚུ་སྐྱོར་བ་སོགས་དེའི་འབྲས་བུ་
 ཅན་མིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཅེས་གྱི་ཆ་ལ་བཞག་པའི་གཞན་སེལ་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་དང་། བུམ་གསལ་དེ་རྣམས་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་རིགས་
 གཅིག་བྱེད་པར་མཚུངས་པའི་ཆ་བུམ་གསལ་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་
 དངོས་པོ་ཡོད་ན་སློ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྦྱང་དགོས་པ་ལ་དེ་འདྲ་མ་མཐོང་བའི་
 བྱིར་དང་། བུམ་གསལ་རྣམས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པར་མཚུངས་
 པའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་རྣམས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་སྤྱར་
 བཀག་ཟིན་པའི་ཡང་བྱིར་རོ། །ཡང་ཞེས་པ་ནི། འདི་དག་རིགས་པ་རྣམ་
 གྲངས་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་གོ།

གཞན་དག་གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་སྤྱི་ཡོད་པ་སྤྱར་
 རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྦྱང་བ་མེད། ཅེས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་བྱིར་ཞེས་འཆད་
 པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྦྱང་བ་མེད། ཅེས་པས་བསྟན་

པའི་རིགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་རྗེས་འགོ་བའི། །དངོས་མ་མཐོང་
 གྱིར་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ལ་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
 གྱིར། དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྐྱེས་ཟིན་པའི་མཐུག་ཏུ། ཡང་དེར་བཤད་ཟིན་
 ཅེས་པའི་ཁ་འཕངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། ཡང་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་
 དེ་གཉིས་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་སུ་བཤད་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །
 འོན་རིགས་པ་སྐྱེས་པ་དང་འདི་ལ་བྱད་པར་མེད་ན་སྒྲོས་སྒྲོན་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་
 བ། དགག་བྱ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པའི་གྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རི་
 སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་པ་བྱས་པར་གསལ་བ་རང་
 མཆོན་དང་། སྒྱི་དངོས་པོ་བ་དང་། སྒྱི་ལྟན་གསལ་བ་སོགས་གང་ཡང་
 བརྟེན་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་པ་དེའི་གྱིར། བརྟེན་རྣམས་ནི་གཞན་སེལ་བ་དེ་རིག་
 ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱམ་པའི་བརྟེན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲི་
 དོན་བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་བའི་སྒྱི་ཡིན་ཅིང་། དེས་དོན་བྱེད་མི་རུས་ཀྱང་།
 བྱམ་པའི་བརྟེན་ལམ་དོན་བྱམ་པ་ལ་མི་སྒྲི་བ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། བྱམ་སྒྲི་དེ་
 རང་ལ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་གྱི་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་གྱི་བྱམ་པའི་རྟོག་སྒྲོ་སྒྱེད་
 པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ལ། ཚུ་སྒྲོར་བ་དེའི་དོན་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་
 བས་ཚུ་སྒྲོར་བའི་དོན་བྱེད་པའི་བྱམ་པ་ལ་འཐུག་པའི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་གི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་བྱམ་པའི་སྒྲིའི་ཐ་སྙད་མིན་པའི་གྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་སྒྲིས་
 བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་སྒྲིས་པའི་བྱམ་འཇིན་རྟོག་པ་དེ་ཚུ་སྒྲོར་བའི་དོན་

དེ་བྱེད་པ་མིན་པ་ལ་དོན་དེ་བྱེད་པ་དང་འབྲ་བའི་ངོ་བོར་སྤང་ཞིང་། ཚུ་སྐྱོར་བའི་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་ས་བོན་ཅན་ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡང་ན་བུམ་སྐྱ་དེ་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡོད་པར་འདོད་དེ་འཛིན་སྤངས་གྱི་བྱེད་པར་དེ་བྱེད་མིན་ལ་དེ་བྱེད་དང་འབྲ་བའི་ངོ་བོར་སྤང་བ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། རྒྱའི་བྱེད་པར་དངོས་པོ་ཐ་དད་དེ་དངོས་ཅམ་གྱིས་ས་བོན་ཅན་ཡིན་ལ་སྐྱ་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་བྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་སྒོ་བྱེད་པར་གསུམ་ལྟན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ཚུ་སྐྱོར་བ་དེ་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བུམ་པའི་སྐྱའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཐོབ་པའི་རྟོན་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲའི་རྟོག་སྒོ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་དེའི་བྱིར་དང་། ཚུ་སྐྱོར་བ་སོགས་གྱི་དོན་དེ་བྱེད་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་སྐྱ་རྟོག་དེ་མིན་ནམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཅོད་པ་རྒྱས་པར་སྤང་བ་ལ།

རྟོག་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཅོད་པ་སྤང་། གཅད་བྱ་མེད་ལ་ནམ་གཅོད་མི་འཐད་པ་སྤང་། རྣམ་གཅོད་བྱ་གཞི་དུ་ཐལ་བའི་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩོད་པ་བའི་སྟོན་པ་གཞོན་རུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། བར་རྩོད་རྟོག་པས་སྒྲ་དོན་རང་དབང་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་ས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་དོ་མིན་ནམ་པར་བཅད་པའི་སྟོན་ས་འཛིན་དགོས་ན། ཞིང་དང་ཞིང་མིན་གཉིས་པོ་དག་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟན་པར་ཐལ། ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པའི་སྟོན་ས་ཞིང་གི་དོན་འཛིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཞིང་འཛིན་རྟོག་པས་ཞིང་གོ་བ་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་ཞིང་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པ་ཤེས་དགོས། གཅད་བྱ་ཞིང་མ་ཡིན་མ་ཤེས་པར་དེ་བཅད་པ་མི་ཤེས་པས་ཞིང་མ་ཡིན་ཤེས་དགོས། ཞིང་མ་ཡིན་ཤེས་པ་ཡང་ཞིང་ནམ་པར་བཅད་པའི་སྟོན་ས་ཤེས་དགོས་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་གཅད་བྱ་ཞིང་ཤེས་དགོས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཞིང་དང་ཞིང་མིན་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྒྲར་འཛིན་པ་མེད་ན་གཉིས་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱིར་ན། གཞན་སེལ་ལ་བར་འདོགས་པ་མི་སྲིད་པས་སྒྱི་དངོས་པོར་སྒྲར་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་ས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བར་འདོགས་པ་འཐད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྟེ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་སྟོན་བསྟན་པ་དང་། ཉེས་པ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོད་པ་བ་དེ་དག་གི་ནི་ལུགས་ལ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྟན་པ་ལ་ཞིང་གི་བརྟན་འདོགས་པ་ལ། ཞིང་མིན་ནམ་པར་གཅོད་དམ་གཅོད་པ་མིན་གལ་ཏེ་ནམ་པར་གཅོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཞིང་མ་ཡིན་མ་བཟུང་བར་ཞིང་གཟུང་ནི་རུས་

ལ། ཞིང་གི་དོན་འཛིན་པ་མེད་ན་ཡང་། ཞིང་མ་ཡིན་ཅི་ལྟར་ཞེས་ཏེ་མི་ཞེས་
བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཞིང་དང་ཞིང་མིན་གཉིས་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་
བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཞིང་གི་བརྟེན་འདོགས་པ་མི་སྲིད་བར་ཐལ་ལོ། །ཐལ་
འགྱུར་གསུམ་གའི་འཁོར་གསུམ་ཁས་སྦྱངས་སོ། །

ཞིང་གི་བརྟེན་ལས་ཞིང་མ་ཡིན་དེ་དག་མི་སེལ་ན། ཞིང་གི་ཐ་སྟོང་
འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཞིང་མ་ཡིན་དེ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ནས་ཞིང་ལ་
འཇུག་པར་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དཔེར་ན་ཞིང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས་
སེང་ལྷེང་སོགས་སྦྱངས་ནས་ཞིང་བྱུང་བར་པ་ལ་འགྲོ་ན་ལ་འཇུག་པར་
མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ཞིང་མ་ཡིན་བཀག་ནས་ཞིང་མི་
སྐྱེ་བར་མཐུན་ན་གནས་པའི་ཞིང་སྐྱེ་གཅིག་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྟན་ནས་
འདི་ཞིང་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་ལ། བྱིས་ཐ་སྟོང་འདོགས་པའི་ཆེ་ན་ཡང་དེ་
མིན་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཞིང་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་བྱིར་མགོ་
མཚུངས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་མེད་སྟུང་ན། བརྟེན་སྐྱེ་ལ་རིགས་གཉིས་ལས་
མེད་པས་འདི་ཡང་ཞིང་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་སྐྱེ་རམ། འདི་ཁོ་ན་ཞིང་ཡིན་ཞེས་
བརྟེན་སྐྱེ་ད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཞིང་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱང་ཞིང་ཡིན་པ་མ་བཅད་
པས། དེ་ཡོངས་སྦྱངས་ནས་འཇུག་པར་ནི། མི་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་
བསྟོག་པ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཞིང་མ་ཡིན་རྣམས་པར་བཅད་པའི་སྐྱོ་
ནས་ཞིང་བརྟེན་སྐྱེ་བར་སོང་ནས། ཞིང་གི་དོན་འཛིན་པ་མེད་ན་ཅི་ལྟར་
ཞེས། ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་བསྟོག་པ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ཉིས་པ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་བཤད་པ་ནི།
 ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའི་ཤེས་པ་
 རི་གཅིག་ལ་སེམས་རྒྱད་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་
 ལྡན་པ་རྣམས་མེ་འབར་བ་སོགས་དེའི་རྒྱའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། ཡལ་ག་ལོ་
 འདབ་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་མེ་འབར་བ་སོགས་དེའི་རྒྱའི་དོན་མིན་པའི་
 རིགས་རྣམས་བདུན་ལྷུ་རོལ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་སོ་
 སོར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་རིགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་བྱས་ལ།
 དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རིགས་སོ་སོར་
 སྒྲང་བ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒོ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ནི་ཡོད་པའམ་སྒྲང་བའི་
 དངོས་པོ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲང་བ་དེ་
 ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བའི་སྒོ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བྱི་རོལ་གྱི་
 ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲང་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་མིན་པ་ཡལ་ག་ལོ་
 འདབ་དང་མི་ལྡན་པ་དག་གི་ངོ་མོ་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲང་བ་དང་། བྱི་རོལ་
 གྱི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་དང་ངོ་མོ་གཅིག་འབྲར་སྒྲང་བའི་སྒོ་ནས་
 བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རིགས་སོ་སོར་ཐ་དད་
 པར་ནི་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་སྒྲང་བའི་རྟོག་པའི་སྒྲང་ཡུལ་དེ་སྐྱེ་དོན་
 ཏུ་བྱས་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་ཐ་དད་པར་སྒྲང་བ་ལ་ཞིང་
 ཞེས་པའི་སྐད་སྒྲུར་ཏེ། དེ་འབྲའི་རྟོག་པ་ལ་རང་ལ་སྒྲང་བའི་དོན་བྱི་རོལ་གྱི་
 ཞིང་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྒྲང་བ་ཅི་ཞེ་ན། ཞིང་སྐྱེ་སྐྱར་བ་དེ་ལས་ཡལ་ག་

ལོ་འདབ་དང་ལྡན་བ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྟོ་རྟོག་པ་རང་ལ་སྒྲུང་བ་སྤྱི་
རོལ་གྱི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་
འཁྱུལ་བས་རང་ལ་སྒྲུང་བ་དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས་པ་
ཡིན་ནོ། །

ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་ཞོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་ཤིང་བརྟམ་བྱས་པའི་སྤྱ་རོལ་ནས་
ཤིང་བརྟམ་སྒྱུར་བ་པོའི་མདོན་སྤྱུང་གིས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་
རིགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་བྱས་ཞེས་བསྟན་ལ། དེ་ནས་ཞོ་ལོ་ཀ་གཅིག་
གིས། མདོན་སྤྱུང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པས་ཀྱང་མདོན་སྤྱུང་ལ་སྒྲུང་
བ་ལྟར། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་བྱས་ཤིང་།
རིགས་སོ་སོར་སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་དེ་ལ་རང་གི་སྒྲུང་བ་སྤྱི་རོལ་
གྱི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཅིག་ལྟ་བུ་དང་། དེ་མིན་དང་བྲལ་བ་
ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཞོ་ལོ་ཀ་སྤྱ་མས་བརྟམ་སྒྱུར་རྟོག་པའི་ས་བོན་ནམ་
རྒྱ་བསྟན་ལ། ཞོ་ལོ་ཀ་སྤྱ་མས་བརྟམ་སྒྱུར་རྟོག་པའི་རོ་བོ་དང་འཛིན་སྒྲུངས་གྱི་
ཁྱད་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ནས་རྟུང་བ་གཅིག་གིས། བརྟམ་སྒྱུར་རྟོག་པ་དེའི་
སྒྲུང་ཡུལ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་རིགས་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བའི་
གཞན་སེལ་ལ་བརྟམ་སྒྱུར་ཞེས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ནས་རྟུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་
ལྟར་བརྟམ་སྒྱུར་བའི་སྤྱ་དེ་ལ་བརྟམ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
ལ་ཤིང་རོ་སྤྱུང་བའི་རྟོག་པ་སྤྱི་པའི་རྟོག་པ་ལ་རང་ལ་སྒྲུང་བ་སྤྱི་རོལ་གྱི་
ཤིང་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་སྟོན་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་

སྒྲུང་བ་ནི། སྒྲུང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བས་ཡིན་ནི་ཞེས་སྟོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གཞན་སེལ་ལ་བརྟུག་སྒྲུང་བ་ལ་རྟོགས་པ་པན་ཚུལ་བརྟེན་པའི་
 སྟོན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དག་དོན་དུ་བྲིལ་ན།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་ལ་བརྟུག་སྒྲུང་བ་ལ་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་
 པའི་སྟོན་དེ་མེད་པར་ཐལ། བརྟུག་སྒྲུང་བའི་སྤྱོད་ལ་ནས་མངོན་སུམ་གྱིས་
 ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་སོ་སོར་བྱེ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
 རྟོག་པས་རང་ལ་སྒྲུང་བ་བྱེ་རྟོག་གི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་རོ་བོར་
 སྒྲུང་བའི་སྟོན་ལལ་ག་ལོ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཆོས་ལས་རིགས་ཐ་དད་
 པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རིགས་སོ་སོར་བྱེ་
 ནས་རང་ལ་སྒྲུང་བ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་
 བའི་གཞན་སེལ་དེ་སྒྲུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཤིང་བརྟུག་སྒྲུང་ཞིང་། བརྟུག་དེའི་རྗེས་
 སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པས་རང་ལ་སྒྲུང་བ་བྱེ་རྟོག་གི་ཤིང་དང་སྒྲུང་བཏགས་
 གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་སྟོན་ལ་ཞུགས་པས་ཤིང་རང་མཆོན་ཐོབ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཅིག་བྱ་མེད་ལ་རྣམ་གཅོད་མི་འཐད་པ་སྒྲུང་བ་ནི། བྱམ་
 པ་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒྲུལ་གཅིག་བྱ་ཡོད་པའི་སེལ་བས་འཇུག་པར་རིགས་
 སུ་ཆུག་གྱང་། ཤེས་བྱ་གཞན་བྱ་སོགས་བརྗོད་པའི་ཆོག་ལ་རྣམ་པར་གཅིག་
 བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། སེལ་འཇུག་ཏུ་མི་འཐད་པས་
 རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་ཀུན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོན་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

ཉན་པ་པོའི་སློ་མི་འདོད་པའི་དོན་འགལ་ལས་རྣམ་པར་བསྐྱོག་ནས་འདོད་
པའི་དོན་འགལ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་རབ་ཏུ་
སྐྱོར་བར་བྱེད་དེ། གནས་སྐབས་ལྷ་བྲལ་གྱི་ངག་ཐམས་ཅད་རང་གི་བརྫོང་
བྱའི་དོན་དེ་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་དུ་ན་ངེས་གཟུང་གི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་སྐྱོར་བ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། དཔེར་ན། འདི་ལྟར་བྱམ་པར་ཚུ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྫོང་པའི་ཆིག་
དེ་ལ། བྱམ་པ་ལས་གཞན་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པར་ཚུ་བྱིར་བ་འོང་བ་དང་། ཚུ་
ལས་གཞན་བྱག་དར་ལ་སོགས་པ་བྱིར་འོང་བ་དང་། ཅི་ཡང་བྱིར་མི་འོང་བ་
བཅད་པའི་སྟོ་ནས་བྱམ་པ་ཁོ་ནར་ཚུ་ཁོ་ན་བྱིར་འོང་དགོས་པ་ཁོ་ན་གོ་བར་
བྱེད་པའི་ངེས་གཟུང་གི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྟོམ་པ་
སོགས་སུ་ཚུ་བྱིར་འོང་བ་གཅད་པར་མི་འདོད་ན། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཆིག་
སྐྱར་བ་དོན་མེད་ཅིང་། བྱག་དར་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་བྱིར་འོང་བ་བཅད་
པར་མི་འདོད་ན། ཚུ་ཞེས་པའི་ཆིག་སྐྱར་བ་དོན་མེད་ཅིང་། ཅིའང་བྱིར་མི་
འོང་བ་གཅོད་པར་མི་འདོད་ན་འོན་ཅིག་ཅེས་པའི་ཆིག་སྐྱར་བ་དོན་མེད་
པས་སོ། །སྐྱིར་གནས་སྐབས་ལྷ་བྲལ་གྱི་ཆིག་ཐམས་ཅད་མི་འདོད་པའི་དོན་
ལ་ཉན་པ་པོའི་སློ་འཇུག་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་པ་ངེས་ན། ཤེས་བྱ་ལ་
སོགས་པའི་ཆིག་ཉན་པ་པོས་དོན་གོ་བའི་བྱིར་དུ་སྐྱར་བའི་ཐ་སྙད་དུ་ནི་
འཛོག་པ་རྣམས་ལའང་། ཉན་པ་པོའི་སློ་མི་འདོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་
པར་གཅོད་པ་འགལ་ཞིག་ཡོད་པས་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སོགས་མེད་ཀྱང་།

ཤེས་བྱ་སོགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་མི་
འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གནས་སྐབས་ལྟ་བུའི་གྱིང་ག་ཅེས་པའི་གནས་
སྐབས་ལྟ་ནི། སྤྱི་གཉིད་གོམས་དང་རྗེས་བསྐྱོས་ནོར་བའི་ངག་གོ།

གསུམ་པ་རྣམ་གཅོད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་
པ་དགོད་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་འོད་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ།
གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་སྐྱོད་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན། སྤྱི་གཞན་སེལ་བའི་
དོན་དུ་སྐྱོད་དོན་དུ་བྱེད་པར་བྱེད་རང་གིས་སྤྱི་གཞན་སེལ་བ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་
གཞན་སེལ་སྐྱོད་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྤྱི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་
པར་བཅད་པའི་སྐྱོན་ས་སྤྱོད་རམ་མི་སྤྱོད། མི་སྤྱོད་ན་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དེ་མིན་
བཅད་པའི་སྐྱོན་ས་སྤྱོད་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་ན་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་
པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལའང་དེ་མིན་བཅད་བྱ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་དགོས་
ཤིང་། དེ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
ངོ། །ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། འོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་གཞན་སེལ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་
བས་གཞན་སེལ་སྤྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་མེད་ཅེས་སྟོན་ལ། དེ་ནས་རྒྱང་
པ་གསུམ་གྱིས་དེ་ཉིད་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། ཀུན་
ལས་བརྟམ་གྱི་ལུང་དང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཁོས་ཚུད་པ་འདི་ཀུན་ལས་བརྟམ་སྟེ།
སྤྱི་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་འཇུག་པའམ། དེ་མིན་བཅད་པའི་སྐྱོན་ས་བད་སྤྱོད་
བར་བཤད་པ་ལ་ཚུད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་ལན་འདེབས་པ་ནའང་། ཀུན་

ལས་བརྟུས་སྤྱ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བརྟུར་
 བར་བཞུགས་པ་ལ་སྒྱུ་ཏེ་མེད་དེ། སྒོ་བ་དཔོན་འདི་ལྟར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་ཞེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ། སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ལུང་དང་སྤྱར་བ་ཡིན་ནོ། །
 འདི་ལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད། ཅེས་པས་གཞན་སེལ་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོར་
 མེད་པས་དེ་ལ་སྤྱ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོར་ན། སྤྱ་ཐམས་ཅད་སེལ་འཇུག་ཏུ་
 སྤྱས་པ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་སྒྱུ་ཏེ་མེད་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་གཞན་སེལ་ལ་
 སྤྱ་སྤྱོར་བ་ནའང་། དེ་མིན་བཅད་པའི་སྒོ་ནས། སྤྱ་སྤྱོར་གྱི། གཞན་སེལ་ལས་
 རྩས་གཞན་པའི་སྤྱི་ལ་སྤྱབ་པའི་སྒོ་ནས་མི་སྤྱོར་ཅེས་པ་ནི། རྣམས་ཞེས་
 སོགས་རྟེན་པ་བཞིའོ། ཞན་སེལ་ལ་བརྟུར་བ་ན། དེ་མིན་བཅད་པའི་སྒོ་
 ནས་བརྟུར་ཡང་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་སེལ་ལ་བརྟུར་བ་ན་
 བརྟུར་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་སྤྱ་
 གཅིག་སྤྱོར་དགོས་ཏེ། དེ་སྤྱོར་བ་ལའང་། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་དེ་མིན་རྣམ་
 པར་བཅད་པ་ལ་སྤྱ་གཅིག་ཟུར་དུ་སྤྱོར་དགོས་ན། ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ནའང་།
 དེ་ལྟར་སྤྱ་སོ་སོར་སྤྱོར་མི་དགོས་ཀྱི། གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་
 གཅོད་པའི་སྤྱས་གཞན་སེལ་གོ་བར་བྱེད་རུས་ཤིང་། གཞན་སེལ་བརྟུར་
 པའི་སྤྱ་དེ་ཀས་དེ་མ་ཡིན་བཅད་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་རུས་པའི་བྱིར། ཞེས་
 པའི་ལན་དངོས་སྒྱུ་ཏེ་མིན་པ་ནི། སྤྱ་གཉིས་ཞེས་པ་རྟེན་པ་བྱེད་དང་གཉིས་སོ། །

འདི་ལའང་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་འཆད་
 པ་ནི། འདི་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་གོ་བ་ནི་ཆོག་གི་དོན་ནི་བདེ་སྤྱོད་ཏུ་

ཤེས་པར་རུས་མོད། འོན་ཀྱང་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བཤད་པར་
བྱ་སྟེ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་སོགས་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག་མེད་དང་བྲིས་དང་ཤིང་
ཏྲ་སོགས་ཀྱི་དོན་མི་བྱེད་པ་གང་ལས་ཐ་དད་པ་དེ་འདྲའི་དོན་མི་བྱེད་པ་དེ་
རྣམ་པར་བསྐྱོག་ནས་དེ་འདྲའི་དོན་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་
གི་བྲད་པར་རྣམས་དོན་དེ་དག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་
ཅན་གྱི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད།
ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་སྐྱེ་རྣམས་ནི། གཞན་ལས་ལྟོག་པ་ཡི་དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཆ་
འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེས་རབ་དུ་
བཤད་པ་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་དོན་དུ་བཞེད་ལ། འོན་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་
མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པར་སྒྲུང་བ་འདི་ལའང་། བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པས་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་ཤིང་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་ལས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པར་སྒྲུང་བའི་གཞན་
སེལ་དེ་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
ལྟོག་པའི་ཤིང་རང་མཆོད་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་དེ་ལ་སྐྱེ་སྐྱོར་བ་ནའང་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་
སྐྱེ་སྐྱོར་གྱི་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་དོན་དེ་ལ་ནི། སྐྱེ་དོན་གཞན་འགའ་ཡིས་བྲད་པར་དུ་
བྱས་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱབ་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་
ན། གལ་ཏེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པར་སྒྲུང་བ་སྐྱེ་དོན་ཡིན་ན་ཤིང་མ་ཡིན་
རྣམ་པར་བཅད་ཅུམ་གྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དེ་ཡང་སྐྱེ་དོན་ཡིན་ནམ་

ཞེ་ན། ཞིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་རྣམས་ལས་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པར་སྒྲུང་བ་སྒྲེའི་
གཞན་སེལ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་
པའམ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་ཤྱགས་ལ་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་དེའི་དངོས་ཀྱི་སྐྱ་དོན་མ་ཡིན་ལ། སྐྱ་དེ་ལས་ནི་ཞིང་
གི་སྐྱ་དོན་གཞན་ནི་འགའ་ཡིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དངོས་ཤྱགས་གང་གི་
སྐྱ་རྣམས་རྟོགས་པར་འགྱུར་པའི་སྐྱ་དོན་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པས་དེ་འདྲ་སྐྱ་
དོན་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པར་སྒྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་གཞན་སེལ་
ལ་སྐྱ་སྐྱོར་བ་ན། དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་སྐྱ་སྐྱོར་ཡང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། གཞན་སེལ་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་མིན་བཅད་པ་གོ་བར་བྱེད་
པའི་སྐྱ་ཐ་དད་གཉིས་གཉིས་སྐྱོར་དགོས་པའང་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་སེལ་དེ་
དང་དེ་མིན་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་
བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་དངོས་སུ་འགལ་བས་གཅིག་དངོས་སུ་
བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེས་ཅིག་ཞོས་བཅད་པའང་གོ་བར་བྱེད་རུས་པའི་བྱིར།

ཡང་ན། གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་འདི་ལྟར་འབྲེལ་ཏེ། བྲམ་བེ་ཆེན་པོས།
འདི་ལའང་ཞེས་སོགས་ལྷོགས་སྒྲུང་གི་དགོངས་པ་མི་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བྱེད་
སྐྱ་མ་དག་གི་འདོད་པ་འགོག་པར་བཤད་པ་ལྟར། འདི་དག་ཀྱན་ལས་བརྟམས་
ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་གི་གོང་དུ་བཤད་པའི་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་སྐྱོར་
ཚུལ་འདི་དག་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ལ་ལྷོག་

པའི་ཕྱིར་དོན་དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་
འགྲེལ་དུ། གཞན་ལས་ལྡོག་པ་ཡི། ཞེས་པའི་མཁུག་ཏུ། སྐྱས་ནི་དོན་གཞན་
ལས་ལྡོག་པས། ཞེས་པའི་ལུང་ཡང་རྒྱངས་ཤིང་། དེའི་མཁུག་ཏུའང་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ནོ། ། ཞེས་ལུང་ཁྱདས་གཞན་འདྲན་པའི་སོགས་སྐྱ་
ཡང་སློས་ལ། སོགས་ཆིག་དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ནི། འགྲེལ་བཤད་དག་གིས།
སྐྱས་ནི་སྐྱ་དང་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ལ་བཤད་པས་
འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་ཞིག་གང་ལས་ཐ་དད་པ། །དེ་རྣམས་ལྡོག་
ནས་དེ་དག་ལས། །ཐ་དད་བྱད་པར་མཚུངས་པ་ཡི། །རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ཅན་
ལ་བརྟེན་འགོད་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་གང་གིས་བསྟན་ན། ཀུན་ལས་བརྟུས་
སྟུ། གཞན་ལས་ལྡོག་པ་ཡི་དངོས་པོ་དེའི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་
ངོ། །ཞེས་པ་དང་སྐྱས་ནི་དོན་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་ཡིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་བྱད་པར་དག་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་སྐྱས་ནི་སྐྱ་དང་དོན་གཞན་
སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་དོན་རྫོང་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རབ་ཏུ་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ལུང་དང་པོ་དེས། གཞན་ལས་ལྡོག་པར་
སྒྲུང་བ་དངོས་པོར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལའང་ངོ་
བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །

འོ་ན་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡང་སྐྱ་དོན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱ་
རྣམས་ལས་དེ་རྟོགས་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལྡོག་རྟོགས་འགྱུར་ཞེས་པ་སྐྱར་

བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུང་བར་བ་དེས་ལྡོག་པ་དོན་གཞན་གྱིས་བྱང་
 བར་དུ་བྱས་པའི་བྱང་བར་སྐྱོད་དོན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཞིང་གི་བྱང་བར་དེ་ལ་ནི་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་དོན་གཞན་
 འགའ་ཡིས་བྱང་བར་དུ་བྱས་པ་སྐྱོད་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ལྡོག་པ་
 དོན་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ལ་ཚུད་པ་སྤང་
 བ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་གསུམ་པ་དེས་ཞིང་ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་ན། ཞིང་ལས་
 དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱོད་དང་། ཞིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱོད་གཉིས་
 གཉིས་སྐྱོར་དགོས་པར་བཤད་པས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱོད་གཉིས་
 བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་དང་ཞིང་མ་ཡིན་པ་མཉམ་ཆུང་
 ཡོད་པ་མིན་པའི་དངོས་འགའ་ཡིན་པས་གཅིག་ཡོངས་གཙོད་དུ་གོ་ན་
 ཅིག་ཞོས་རྣམ་པར་བཅད་པ་འདི་གོ་བས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་
 བར་བྱ་ལ། འདི་ཞེས་སོགས་བཤད་ཚུལ་སྤྱི་བྱེད་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་།
 འདི་ལའང་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་འཆད་པར་བྱང་བར་མེད་པས་འདི་
 ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་སྤང་བ་འདི་
 ལའང་ངོ་མོ་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ལ་ཞིང་མ་ཡིན་
 ལས་ལྡོག་པར་སྤང་བའི་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། འདི་ཞིང་གི་དངོས་
 ཐོར་མེད་ཀྱང་། ཞིང་གི་དངོས་ཐོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་སྟོན་ཏེ་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞིང་མ་ཡིན་
 ལས་ལྡོག་པར་སྤང་བ་བདེན་པར་མ་བྱུང་བ་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་ན། དེ་ཞིང་

གི་དངོས་པོར་འགྱུར་དགོས་ནའང་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་
 ལྷོག་པའི་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། ཤིང་གི་
 འབྲས་བུ་མེ་དང་བྲིམ་དང་ཤིང་རྩ་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་ལས་ལོག་
 པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་བྱེད་རུས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་སྟེ། ཤིང་གི་
 དངོས་པོ་འདི་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་འདི་ལས་ཐ་དད་ཅིང་
 རུས་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། རྟོག་པའི་སྒྲུང་བ་དེས་དེ་འདྲའི་དོན་བྱེད་རུས་ན་
 འགའ་ཡང་དགོས་པ་དེ་དག་སྐྱབ་པའི་བྱིར་ཤིང་འཆོལ་བའི་ཚུལ་བ་བྱེད་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཞུང་འདི་དག་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་
 ལྷོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་མ་བྱུང་བར་སྒྲུང་རོ། །བརྗོད་ཅེས་པ་ནི་ཆད་མ་
 གུན་ལས་བརྟས་ལས། དོན་འདི་བརྗོད་ཅེས་པའི་ཐ་ཆིག་གོ། །

འདྲེས་པའི་དོན་གཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་
 གནས་པའི་ཚུལ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་བྱེད་གཞན་
 དག་ན་རེ། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན། རང་མཆོན་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྟར་དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་སྤྱི་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆ་གུན་བརྗོད་པས་སྤྱི་
 དང་ཆད་མ་བྱི་མ་གཞན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཚུད་པ་བཀོད་
 བས། གཞུང་འདི་དག་དེའི་ལན་དུ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་
 ལྟར་ཚུད་པ་གཅིག་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་བརྒྱད་ནས་སྒྲུང་དགོས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱར་རང་མཆོན་སྤྱི་དོན་མ་ཡིན་པར། སྤྱི་ནམས་ཀྱིས་ནི། ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། སྐདོན་རང་མཚན་ཡོད་ན། སྐྱོན་གྱིས་
བས་འཇུག་དགོས་པས་སྐྱོན་གཞན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བར་
ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་
ཡོད་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་དང་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་རྒྱས་པར་བསྟན་ཅིང་།
དེ་འདྲ་སྐྱོན་ཡིན་པའང་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་དོན་གཞན་
མེད་ཅིང་། རང་མཚན་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་སྐྱོན་ཡིན་
པར་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་གི་མཇུག་དུ་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན། རང་
མཚན་སྐྱོན་དུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་པའི་ཚུང་བ་འབྱུང་ན། ཚུང་བ་དེ་ལ་གཞན་
སེལ་སྐྱོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་མེད། ཅེས་པའི་ལན་བཏབ་ཟིན་མ་ཁད། ཡང་
དེ་འདྲའི་ཚུང་བ་དེ་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་དགོས་པའི་བྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་འབྱུང་
ཞིང་། མདོར་ན་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ཅིང་རང་མཚན་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཀྱང་།
གཞན་སེལ་སྐྱོན་དུ་འབྱུང་རོ། ། ཞེས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་
མ་ཁད་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན། རང་མཚན་སྐྱོན་དུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་པའི་ཚུང་
བ་འབྱུང་ན། ཚུང་བ་དེ་ལན་གང་གིས་ཀྱང་སྤོང་བྱས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་སྒྲུབ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་གང་ལ་བཤད་པའི་ཚོལ་བ་དང་། འདིར་
ཚུང་བ་སྐྱབ་བ་པའི་ཚོལ་བ་ཐ་དད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་བྱི་དོན་གཞན་
སྤྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་སྐྱབ་བ་དང་། དེ་བཤད་པ་ན་སྤྱི་གཞན་མེད་ན་རང་མཚན་

སྒྲ་དོན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནས། འོ་ན་གང་ཞེ་ན།
གཞན་སེལ་བ་ཉིད་སྒྲ་དོན་ཡིན་ན་ཞེས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པའི་སྟོགས་སྒྲ་མར་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དང་སྟོད་པ་པ་སོགས་ཡང་ནས་
ཡང་དུ་འོངས་ན་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་དོན་གཞན་སྒྲ་དོན་དུ་སྒྲ་བ་སྟེ་
ཞིག་འདིའི་སྟོགས་སྒྲ་མར་འོངས་པ་སྒྲ་དགོས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྟོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་དང་ཚུད་པ་ལ་སྒྲར་བཤད་དག་དང་བྱུང་
པར་མེད་ཅིང་དེའི་ལན་སྒྲར་ཡང་བཤད་ཟིན་ཀྱང་། ཚུད་པ་དེ་ལ་ལན་
འདེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པའི་བྱིར་ཡིན་པས་
སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཚུད་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་བ་ན་སྒྲ་དང་རྟགས་སེལ་བས་འཇུག་
གི་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་པའི་རིགས་པ་ཉིད་
ནི། སྒྲར་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་
གྲངས་གཞུང་འདི་དག་གིས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྟན་བཟོད་པར་གྱིས་ཞིག།
དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིའི་མཚམས་སྒྲར་དུ།
རང་འགྲེལ་ལས། འོ་ན་ངེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་སྒྲས་བཟོད་པ་ན་
དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱིར་ཆ་མེད་པའི་ཐ་དད་པ་གཅིག་བཟོད་པ་
ན། ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་དེ་ལ་སྒྲ་དང་ཆད་མ་གཞན་དོན་མེད་
པར་ངེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་བྱིར་འདྲེས་
པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་ཡང་། ཐ་དད་བྱུང་པར་མཚུངས་པ་ཡི། །རྣམ་པར་སྒྲར་བ་

ཅན་ལ་འགོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་
སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཤིང་གི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་རྗེས་སུ་
འགོ་བའི་སྒྱི་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྱུ་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པ་
ལ་ཚུད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཚུད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་སྒྲུང་
བ་དེ་ཉིད་ཤིང་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་པ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྱི་ཡིན་
ན། པ་ལ་ཤེད་སྟངས་གི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་སྒྲུང་བ་དང་། ཅན་དན་གྱི་
སྟངས་གི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་སྒྲུང་བ་ལ་བྱུང་མེད་དགོས་སྟུང་པ་སྟེ།
ཤིང་གསལ་སོ་སོའི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་སྒྲུང་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཆ་
ཐ་དད་མེད་དགོས་སྟུང་པ་འོ། །

རི་ལྟར་ཚུད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཆ་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་གཅིག་བརྗོད་
པ་དང་། གཅིག་མ་བརྗོད་པའི་ཆ་གཉིས་འགལ་བས། པ་ལ་ཤེད་སྟངས་གི་ཤིང་
མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ན། ཅན་གྱི་ཡང་བརྗོད་
དགོས་པ་ལ་ཤེད་སྟངས་བརྗོད་ཕྱིན་ཆད། ཅན་སོགས་ཤིང་གསལ་
གཞན་རྣམས་ཤིང་དུ་བརྗོད་པའི་སྒྱུ་དང་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དོན་
མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟོག་པའི་
གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལའང་མི་རྟོག་པ་མ་ ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་
ནི་བྱུང་མེད་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་ན། དེ་དག་གི་མི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་
པར་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཆ་ཐ་དད་མེད་དགོས་པས་སྒྱུ་ལྟ་བུ་གཅིག་མི་རྟོག་པས་
བསྐྱབས་པ་ན། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྟངས་

དུའང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲང་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱབས་པར་
འགྱུར་བས་གསལ་བ་གཞན་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟག་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཅོད་པ་ཡིན་ལ། དོན་འདི་ཉིད་རང་འགྲེལ་དུ། མཆོམས་
རི་ལྟར་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ལན་ནི། སྐྱ་དང་འབྲེས་པར་རྟག་པ་ལ་སྒྲང་བའི་དོན་རྟག་པ་ལྟ་
བུ་གཅིག་སྐྱ་ལ་གཅོད་པ་ན། ཆོས་ཅན་སྐྱ་དེ་ལ་རྟག་པ་བཅད་པ་ཡིས། མི་
རྟག་པའི་དངོས་པོའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་
མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བརྗོད་པའི་སྐྱའལ། དེ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ནི་སྐྱ་
མི་རྟག་པ་གོ་བ་གཅིག་བུ་ཡི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི། དེ་དག་གི་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་གཞན་མི་རྟག་པར་གོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཆོན་
ཡང་། སྐྱ་གང་གི་སྟངས་གི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲང་བ་དེ་ཉིད་
རྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས་མི་རྟག་པའི་གསལ་བ་མ་ལུས་པའི་སྟངས་གི་མི་རྟག་པ་
མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲང་བ་དེ་ཉིད་རྟགས་པར་འགྱུར་བ་ནི། སྐྱའི་སྟངས་
གི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲང་བ་དང་བྱམ་པའི་སྟངས་གི་དེ་ལྟར་
སྒྲང་བ་སོགས་ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྒྲོན་ས་མི་རྟག་པའི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མ་འབྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོའི་རུས་པ་ལས་ཡིན་དགོས་
པ་དེས་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་གོ་བར་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཅན་གྱི་སྐྱ་དང་རྟགས་ཐམས་ཅད་རྟོན་
གཅིག་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་དགོས་ནའང་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་བྱམ་སོགས་

རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་སློན་ས་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་སྐྱ་བུམ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་མ་
ཡིན་པ་ལས་སྟོག་པར་སྒྲང་བ་དེ་ཉིད་བྱང་མེད་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་
སྐྱ་དོན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་རྟོག་པའི་སྒྲང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་
པོ་ནམས་སྤྱི་དེའི་རང་དུ་རང་བཞིན་འབྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱིར་སྟངས་གི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་
སོག་པར་སྒྲང་བ་བརྗོད་པ་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟངས་གི་ཡང་བརྗོད་པ་
དང་སྐྱབ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་སློན་ས་སྐྱ་དང་རྟགས་གཞན་དོན་མེད་དུ་
ཐལ་བའི་སློན་མེད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་
པར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། སྐྱ་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཙམ་རྟེན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་སློའི་སྒྲང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཉེས་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

ཁོ་ལོ་འབའ་ཞིག་གིས་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་
ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བྱེད་གཞན་དག་གིས་སྟོགས་ཙམ་དུ་འང་
མ་སྤྱོད་ཅིང་། འབྲས་བུ་དུ་མ་རྟེན་གཅིག་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ་འབྲས་བུ་དུ་མ་
དང་རྟེན་གཅིག་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཅེས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ད་གྲུབ་
ལ་སྐྱར་ནས་འཆད་མོད། གོང་དུ་བྲངས་པའི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་དེ་མིག་
གིས་ཀྱང་མ་མཐོང་བར་བྱད་དོ། །

རྒྱལ་པ་དེས་ན་སྒྲོ་བ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གིས་བཤད་པའི་སེལ་བ་སྒྲུ་བ་ལ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཐད་

ཅིང་། སྤྱི་ཏྲག་དངོས་སྒྲུ་བ་ལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི།

མེ་ཏྲོག་འདི་ཡུལ་སྒྲོན་པོའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྒྲོན་པོའི་སྒྲུས་ཡོན་
 ཏན་རྫས་གཞན་དང་། ཡུལ་འདི་སྒྲུས་རྫས་དོན་གཞན་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི།
 ཡུལ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོན་པོ་གཉིས་རྫས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོར་མེད་ན་ཡུལ་འདི་
 བརྗོད་པའི་རྫས་སུ་སྒྲོན་པོ་བརྗོད་པའི་སྒྲུ་དོན་མེད་བའམ། ཡང་ན། ཡུལ་
 བརྗོད་པ་དང་སྒྲོན་པོ་བརྗོད་པའི་སྒྲུ་གཉིས་ནམ་གངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 གང་གི་ཆེ་སྒྲོན་པའི་སྒྲུས་སྒྲོན་པོ་མ་ཡིན་པ་ནམ་པར་གཅོད་ཅེས་གཅིག་
 གཅིག་སྟོན་པ་ན། ཡུལ་འདི་མི་སྤྱོད་ཞིང་མི་སྒྲུབ། ཡུལ་འདི་སྒྲུས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་
 མ་ཡིན་པ་ནམ་པར་གཅོད་པ་གཅིག་གཅིག་སྟོན་པ་ན། གང་གི་ཆེ་གཞན་
 སྒྲོན་པོ་མི་སྤྱོད་ཞིང་མི་སྒྲུབ་པར་གནས་ལ། གང་གི་ཆེ་མེ་ཏྲོག་འདི་ཡུལ་
 སྒྲོན་པོའོ་ཞེས་བརྗོད་ལ་དེའི་ཆེ་ཏྲོག་སྤོའི་ངོར་བྱས་ནས་མེ་ཏྲོག་དེ་ཡུལ་
 དང་སྒྲོན་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མ་བྱན་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ན།
 ཡུལ་ལ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། སྒྲོན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་སྒྲོག་
 པ་གཉིས་པོ་དེས་ནི་མེ་ཏྲོག་དེ་ལ་བྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་མེ་ཏྲོག་གཅིག་ཤུའང་
 སྒྲོག་པ་གཉིས་དང་ལྟན་པ་ལྟ་བུར་ཏྲོག་པ་ལ་སྤང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནི་མེ་
 ཏྲོག་དེ་ཡུལ་དང་སྒྲོན་པོ་མ་ཡིན་པ་ནམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ན། སྒྲུ་
 དེས་ངེ་ལྟར་བརྗོད་ཅིང་། ཏྲོག་པ་དེ་ལ་མེ་ཏྲོག་དེ་ཡུལ་དང་སྒྲོན་པོར་ངེ་

ལྷར་སྒྲུང་བ་ལྷར་མེ་ཏྲིག་དེ་ཟུངས་ཡང་ཡིན། སྒྲོན་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་དངོས་
པོའི་ཆོས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ས་ལྡོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་མེ་ཏྲིག་དེ་
ལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འཛོག་པ་ལ་ཟུངས་སྒྲོན་པོའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་
པའི་མེ་ཏྲིག་གཅིག་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ཟུངས་དང་སྒྲོན་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་
འཛོག་པ་ན་ཏྲིག་པ་ལ་མེ་ཏྲིག་བྱང་གཞི་དང་། དེའི་བྱང་ཆོས་ཟུངས་དང་
སྒྲོན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་ས་མེ་
ཏྲིག་དེ་ལྡོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པར་སྒྲུང་བ་གཅིག་དགོས་ཤིང་། དེར་
མ་ཟད་ཏྲིག་པ་ལ་དེ་ལྷར་སྒྲུང་བ་ལྷར་མེ་ཏྲིག་དེ་རང་ཡང་ཟུངས་ཡང་ཡིན།
སྒྲོན་པོ་ཡང་ཡིན་པར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་སྒྲོན་ས་ལྡོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་
ལྡན་པ་གཅིག་དགོས་སོ།

དེ་དག་གིས་མེ་ཏྲིག་དེ་ཟུངས་དང་སྒྲོན་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་གཞག་
རུས་གྱི། བྱེ་མ་དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྷར་གནས་པ་མ་ཆང་ན། ཏྲིག་པ་ལ་དེ་ལྷར་
ལྡོག་པ་གཉིས་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅེས་གྱིས་གཞི་མ་ཐུན་དུ་གཞག་མི་རུས་
ཏེ། སྐྱ་དེ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་ཏྲག་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་
གཉིས་ཆོགས་སུ་ཏྲིག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱ་དེ་མཉན་བྱ་དང་ཏྲག་པའི་
གཞི་མ་ཐུན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྷར་གནས་པ་ཆང་ཡང་
ཏྲིག་པ་ལ་ལྡོག་པ་གཉིས་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་མ་ཆང་ན་ཡང་གཞི་མ་ཐུན་
འཛོག་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཡང་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འཛོག་པའི་ཆོས་རྟོག་པ་ལ་ལྷོག་པ་གཉིས་
 ཆོག་ས་སུ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དགོས་པར། དེས་ནི་དེ་ཁྱབ་གཅིག་སྤུངས་སྒྲུང་།
 ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། སྒྲུང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་ལའང་། གཞི་དེ་ཆོས་དེ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་དགོས་པར། སྒྲུ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་
 བུའི་སྒྲོ་ནས་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འཛོག་པའང་རྟོག་པ་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཡིན་གྱི། གཞི་
 མ་ཐུན་དུ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞི་མ་ཐུན་དུ་
 འཛོག་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་རྟོག་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཆེ་ཞེས་བ་ཀྱང་བ་གཉིས་
 སོ། །དེ་ལྟར་གཞག་པའི་གཞི་མ་ཐུན་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྟོན་
 པར་བཞེད་ནས། རྣམ་གཅོད་གཅིག་སྟོན་པ་ན། །གང་ཆེ་གཞན་མི་སྤྱོད་བར་
 གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། བུམ་པ་སྟོ་ལྷིང་བ་ཡིན་པར་
 དངོས་པོ་ལ་གནས་པས་བརྟེན་ལ་བྱང་བ་དག་ལ། བུམ་པ་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི།
 སྟོ་ལྷིང་བའི་དོན་སྒྲི་འབད་མེད་དུ་འཆར་བས་ཁྱབ་པ་ལྟར། མེ་རྟོག་དེ་ཟུངས་
 དང་སྟོན་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པར་དངོས་པོ་ལ་གནས་ན་མེ་རྟོག་དེ་
 ཟུངས་པོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ན། དེ་སྟོན་པོ་ཡིན་པར་ཡང་སྒྲུང་དགོས་ལ། དེ་སྟོན་
 པོའི་ཞེས་བརྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ཟུངས་ཡིན་པར་ཡང་སྒྲུང་དགོས་པས།
 རྣམ་གཅོད་གཅིག་གཅིག་སྟོན་པ་ན་གང་ཆེ་གཞན་མི་སྤྱོད་བར་གནས་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པའོ། །

རྟོག་བྱེད་གཞན་དག་གིས་ནི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཕྱིན་ལ། སྒྲུ་ནི་ཞེས་
 སོགས་རྟོག་དོར་འཛོག་གྱང་རང་མཆོན་ལ་མི་སྒྲུ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་

པར་བྱེད་དོ། །རང་འགྲེལ་དུ་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བར་ཆེགས་སུ་
མཛད་ནས་འགྲེལ་བ་མ་མཛད་ལ། དེ་མི་མཛད་པ་ཡང་གོང་དུ། ཉོག་ངོར་
གཞི་མ་ཐུན་འཛོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དག་ལ་དཔགས་ནས་འདི་ཉིད་
ཞེས་སྒྲ་བ་ལ་དགོངས་པའོ། །

དེ་ལྟར་རང་ལུགས་ལ་གཞི་མ་ཐུན་འཛོག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་
གཞན་སེལ་བ་ཁས་མི་ལེན་པར་གཞི་ཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་དངོས་དབང་གིས་
འབྲུག་པར་འདོད་པ་དག་གི་གཞི་མ་ཐུན་འཛོག་པའི་ཚུལ་འགོག་པ་ནི།
ཟུངས་སྟོན་པོ་ཞེས་བཛྲོད་པ་དེའི་ཆེ། སྟོན་པོའི་སྒྲས་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཞན་
གྱི་དངོས་པོ་ཅིག་ནི་བཛྲོད་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྟོན་པོ་
དང་ཟུངས་གཉིས་སོ་སོར་སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྦྱང་དགོས་པ་ལ་སྦྱང་བ་མིན་
པའི་སྟེར། བྱ་བ་སྟེ། ཡོད་ན་སྦྱང་རུང་གི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པ་ལ་དངོས་
པོ་མེད་པས་བྱ་བ་པ་ངས་པའི་སྟེར་རོ། །འདིས་གཞི་མ་ཐུན་རྣམས་སུ་མ་བྱུང་
པའི་རིགས་པ་གཅིག་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་མ་ཐུན་རྣམས་སུ་བྱུང་ན། མེ་
ཉོག་དེ་ཟུངས་དང་། སྟོན་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་བདེན་པའི་སྟེར་ཐ་དད་དུ་
བདེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་སྟེ་རོལ་བ་དག་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལྟར་
ཟུངས་དེ་དང་ཡོན་ཏན་སྟོན་པོ་རྣམས་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ། དེ་
དག་སོ་སོར་སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་མི་སྦྱང་བར་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྟེར།
གཞི་མ་ཐུན་དུ་མི་བདེན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

དེས་ན་གཞན་ལུགས་ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དང་། རང་ལུགས་

ལ་གཞི་མ་ཐུན་བདེན་མེད་གི་རིགས་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། གྲིག་
 བྱེད་གཞན་དག སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དོན་གཞན་གཅིག་ནི་སྐྱས་བཟོད་པར་བྱེད་
 པ་མིན། ཞེས་འཆད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་།
 སྤྱར་ཕྱོགས་སྤེལ་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་རྩ་བ་གཞན་བཟོད་པའི་སློན་སྐྱེས་གཞི་
 མ་ཐུན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་སྤྱར་བཀོད་ནས། ལན་གི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་གི་
 གཞོད་བྱེད་འདི་བསྟན་གང་ཡང་མི་སྦྱོར་བ་དང་། རང་ལ་གཞི་མ་ཐུན་རུང་
 ཞིང་སྤྱི་བཟོད་ན་མི་རུང་བར་བསྟན། ཞེས་པའི་བསྐྱེས་དོན་བཀོད་ནས་ཆོག་
 དོན་གི་སྐབས་སུ་གཞན་ལུགས་ལ་གཞི་མ་ཐུན་མི་རུང་བའི་ཚུལ་གང་གིས་
 བསྟན་སྤྱར་རྒྱས་པོངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ། །

དེ་ལྟར་སེལ་བ་སྤྱི་བ་རང་ལུགས་ལ་གཞི་མ་ཐུན་ངེ་ལྟར་འཛོག་པའི་
 ཚུལ་དང་། གཞན་ལུགས་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ལྟར་པའི་སློ་
 རས་འཛོག་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས། དེས་ན་སྤྱི་གཞི་མ་ཐུན་གི་ཐ་སྙད་
 ཐམས་ཅད་སློན་མེད་དུ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་བསྟན་པ་ལྟར་གི་
 གཞན་སེལ་བ་ཁས་ལེན་པ་དག་ལ་འཐད་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པ་
 དག་ལ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གཞི་མ་ཐུན་གི་ཡུལ་ཅན་གི་སྤྱི་སྤྱོད་མ་
 ཟད་སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ཅན་གི་སྤྱི་རྣམས་དང་ནི་སྤྱི་ཉིད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་
 སྤང་གིས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
 གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཁས་སྤངས་ན་སྤྱི་གཞི་མ་ཐུན་གི་རྣམ་གཞག་
 ཐམས་ཅད་ཆད་མས་གཞོད་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་

འབྲེ་སྐྱོ་སྐྱོ་ཐམས་ཅད་སྐྱི་རྟག་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་
དེ། དེ་འབྲེ་སྐྱི་རྟག་དངོས་སྐྱོ་དོན་དང་རྟག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་པ་
ལ་སྐྱི་གཞི་མ་ཐུན་དེ་དག་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ།

དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡང་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཟང་ངན་ནི།
ལུགས་དེ་ལ་འཛིག་རྟོན་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་
ཅད་གཞོད་མེད་དུ་གཞག་རུས་མི་རུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་ལ། ཐ་སྙད་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་འཐད་ཅིང་། གཞན་ལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་
པའི་སྐྱོན་ས་གཞན་དག་ལུགས་འདི་ལ་གཞག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
དངོས་ལ་དེ་དག་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་ལུགས་ལ་སྐྱི་གཞི་
མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། གངས་ཅན་སྐྱི་རྟག་དངོས་
ཆ་མེད་གཅིག་དང་། གསལ་བ་ཐམས་ཅད་རྗེས་གཅིག་པར་འདོད་པའི་
སྒྲིགས་ལ་སྐྱི་གཞི་མ་ཐུན་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་ནི། བ་ལང་གི་སྐྱི་རྟག་དངོས་
ཆ་མེད་དེ་དང་བ་ལང་གི་གསལ་བ་དག་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་
དགོས་ཏེ། སྐྱི་དེའི་རྗེས་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །དེས་ན་བ་ལང་གི་
སྐྱི་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་འཕྲུལ་པ་ཐ་དད་པའི་སྐྱོ་ཡུལ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་སྐྱི་དངོས་པོ་བའི་ངོ་བོ་དང་། བ་ལང་གི་གསལ་
བའི་ངོ་བོ་དག་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། འདོད་ན། སྐྱི་གསལ་ལ་སྐྱོ་ཡང་
ཐ་དད་དུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བས་གཞི་མ་ཐུན་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱོའི་ཐ་སྙད་ཐམས་
ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་ཉིད་དང་རང་ཉིད་གཞི་མ་ཐུན་པ་མི་སྲིད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། བན་ཚུན་བྱེད་པར་མེད་ཐལ་ཕྱིར། །
 བརྟུས་པ་གཅིག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་།
 བརྟུས་པ་དུ་མ་ཉིད་འགྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་ཡང་མི་འཐད་
 པར་བརྟན་པ་ནི། དེར་མ་ཟད་བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆ་མེད་དེ་དང་བ་ལང་
 དཀར་ཟལ་རྩེས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པས། དེ་ཉིད་བ་ལང་ནག་
 སྤྱིར་སོགས་ལ་རྩེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱིར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་བ་ལང་དཀར་ཟལ་དང་
 གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ནག་སྤྱིར་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་འགྱུར་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་གཙོ་པོ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་བ་ལང་ནག་སྤྱིར་ལ་རྩེས་སུ་འགོ་བ་དང་། དེ་ལས་ལྗོགས་པ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བ་ལང་ནག་སྤྱིར་གྱི་སྤྱིའང་ཡིན། བ་ལང་
 དཀར་ཟལ་དང་གཅིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དོན་གཅིག་ན་
 གཞི་གཅིག་ལ་རྩེས་སུ་འགོ་ལྗོགས་གཉིས་ཀའི་དོན་གཅིག་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་
 རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་དག་ནི་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སྤྱིས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་
 བྱེད་གཞན་དག །སྤྱོད་སེར་གཅིག་ཏུ་ཐལ། སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་ཆ་མེད་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་པོ་དེ་སེར་པོ་ལ་རྩེས་སུ་འགོ་ལྗོགས་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་འཆད་མོད། སྤྱོད་སེར་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྤྱིད་པ་
 དང་། སྤྱོད་པོ་སེར་པོ་ལ་རྩེས་སུ་མི་འགོ་བས་སྤྱི་གཞི་མ་ཐུན་མི་འཐད་པར་

འཕེན་རྒྱས་མི་རྒྱས་སོམས་ཤིག། །སྤེ་བྲག་པ་སྤྱི་གསལ་རྩས་གཞན་ཁས་
ལེན་པ་ལ་དེ་དག་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ནི། །ལ་བ་དང་ཤིང་གཉིས་དབྱེར་མེད་
པའི་གཞི་མ་ཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། །སྤྱི་གསལ་
རྣམས་རྩས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱིར་ནའོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་གསལ་བ་དང་སྤྱི་
རྩས་གཞན་ཡིན་ན་སྤྱིར་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། ཅེས་པ་སྤྱད་པའི་ཆོག་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་གསལ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་
དེ་དག་ལ་རྩས་སུ་འགོ་བར་མི་འཐད་སྟམ་དུ་དགོངས་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱི་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྤྱིད་པའི་ཉེས་པ་སྤྱོད་གས་གཞན་ལ་འབྱུང་
བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། ཉེས་པ་དེ་དག་རང་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ།
ཐོག་མར་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་རང་ལ་ཡང་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་
དེ་གསལ་བ་རྣམས་དང་རྩས་གཅིག་ཐ་དད་བརྟགས་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་མི་
འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དེ། རྟོག་
ངོའི་སྤྱོད་པ་དེ་གསལ་བ་ཀྱན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཡིན་པས་རྩས་སུ་མ་གྲུབ་
པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་རྩས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་བརྟག་པ་བྱར་མེད་པའི་
སྤྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྟག་པ་བྱར་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་སྤོའི་སྤང་ཡུལ་དུ་
གྱུར་བའི་སྤྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་ན། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་
འབྱུག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་གསལ་ཐ་དད་པ་འབྲས་བུ་རིགས་
གཅིག་བྱེད་པ་དག་ལ། སྐན་པོ་བརྟེན་ཤེས་པས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་གཅིག་
བརྟེན་བུས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུ་སྤྱོད་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་

སུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། བུམ་གསལ་རྣམས་ལ་དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲོར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་སྒྲོར་པ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ལྡོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། ལྡོག་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ། ཞེས་པ་འཆད་པའི་གཞུང་དུ་སྒྱུར་ནས། གལ་ཏེ་རྟོག་ངོའི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་རྟག་དངོས་ཡོད་པའང་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁེགས་པས་གསལ་བ་དག་ལ་སྒྲིབ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲོར་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་སྒྲིབ་གསལ་བ་སོ་སོ་དག་ལ་བརྟེན་སྒྲོར་དགོས་ནའང་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གསལ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་སྒྲོར་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་མིན་བཅད་པའི་ལྡོག་པ་བརྟེན་སྒྲོར་ཤེས་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་པར་གསལ་བ་རང་མཚན་ཐ་དད་པ་དག་བརྟེན་སྒྲོར་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ནི་དཀའ་བའི་སྒྲིབ་དང་། དེ་མིན་མ་བཅད་ན་མི་འདོད་པའི་དོན་ལ་མ་འདྲེས་པར་བསྟན་མི་རུས་པའི་སྒྲིབ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆེ་དོན་གོ་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྒྲིབ། རྟགས་ཟུར་སྒྲིབ་མ་དེར་ཐལ། བརྟེན་སྒྲོར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་འདྲེས་འཇིག་གི་སྒྲོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་ཀུན་རང་རང་ངོ་བོ་ལ་མ་འདྲེས་པ་ལ་གནས་པའི་སྒྲིབ། དེར་ཐལ། བ་ལང་ཁ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེར་སྒྲིབ་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། སེར་སྒྲིབ་འདི་ངོ་བོ་འང་ཁ་བོ་ལ་མེད་པའི་སྒྲིབ།

གལ་ཏེ་དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་

སྐྱོར་བ་སྐྱར་ཡང་བཀག་ཟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རིགས་པ་གཞན་ཡིན་
 བས་སྒྲོས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་དག་གིས་བྱུང་བའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་སྐྱར་བ་
 ལང་ཁ་བོའི་ངོ་བོ་བ་ལང་སེར་སྐྱུ་ལ་མེད་ཅིང་སེར་སྐྱུའི་ངོ་བོ་བ་ལང་ཁ་བོ་
 ལ་མེད་ཀྱང་། བཞོ་བཀལ་སོགས་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་དེ་
 བྱི་ཁ་བོ་དང་སེར་སྐྱུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དོན་གསལ་བ་རྣམས་
 ལ་དེ་འབྲའི་སྐྱུ་གཅིག་ཐ་དད་མེད་པའམ་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱུ་ཡི་
 རྩེ་བྲག་ཐ་དད་ཁོ་ན་སྐྱོར་བ་མི་རིགས་པས་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱུ་སྐྱ་གཅིག་
 སྐྱར་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱུ་རྟག་དངོས་གཅིག་རྗེས་སུ་འགོ་བས་སྐྱར་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

འདིར། དེ་འབྲས་ཅན་མིན་ལས་ལྡོག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བ་ལང་གི་
 ལྡོག་པ་དེ་ཁ་བོ་དང་ཁུ་ཡུ་གཉི་ག་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཅིང་། ཁ་བོ་ཡི་
 བྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁ་བོ་དང་ཁུ་ཡུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་བསྟན་པས། གཞན་དག་
 ཀ་བུམ་དངོས་པོ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན། ཀ་བུམ་ཡང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་དགོས་ཞེས་སྐྱུ་བ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར། བ་ལང་
 གི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་གྱེད་
 བར་མཚུངས་པར་འདོད་ན་ཡང་། བཞོ་བཀལ་སོགས་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་
 ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱིར་ཁས་མི་ལེན་
 པའི་ཐབས་མེད་པས་གཞན་སེལ་བའི་སྐྱུ་འབད་མེད་ཏུ་བྱུང་བོ། །ཞེས་པའོ།།

རྒྱལ་གྱེད་གཞན་དག་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་གྱེད་པར་མཚུངས་པ་
 དེ་ཉིད་གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་སྤྱིར་འདོད་ན་འང་། དེ་ནི་

འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ཇས་གཞན་མིན་
 ཅེས་འཆད་མོད། དེའང་དེ་འབྲས་ཅན་མིན་བྲལ། ཅེས་པ་ལས་དགག་བྱ་དང་
 འགོག་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་
 གལ་ཏེ། བ་ལང་གི་འབྲས་བུ་བཞོ་ཆོ་སོགས་མི་བྱེད་པ་ལས་ལྗོག་པ་དེ་ཉིད་
 བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིའོ་ཞེས་འདོད་ནའང་དེ་
 འབྲའི་ལྗོག་པ་དེ་བཞོ་ཆོ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པ་ལས་ཇས་ཐ་དད་
 དམ་མི་དད། མི་དད་ན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་བཞོ་ཆོ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 བྱེད་པ་དག་ལས་ཇས་ཐ་དད་ཅིང་། དེ་ལས་ལྗོག་པ་དག་དང་ཇས་གཅིག་པ་
 དེ་ནི་དེ་དག་གི་སྤྱིར་འགལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་ཐ་དད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བཞོ་ཆོ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་
 ལས་ཇས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་དག་ལས་
 ཇས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིར་སྤྱོད་ དེ་འབྲའི་འབྲས་བུ་བྱེད་མི་བྱེད་པར་
 ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བཤད་ན། རང་འགྲེལ་གྱི་
 དགོངས་པར་བརྟག་ཏུ་རུང་ཅམ་ཡིན་མོད་ནའང་། སྤྱི་མ་ཉིད་ལེགས་པར་
 བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱི་གཞན་ཏྱག་དངོས་མེད་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་འཐད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་བསྟན་ནས། དེ་འབྲའི་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། སྤྱི་གཞན་མེད་པའི་དུ་མ་ལ་
 སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་འབྱུག་པ། དཔེར་ན། མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་
 སོགས་པས་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་དུ་

སྐྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པ་གང་གི་སྤྱིར་ན་རྒྱུ་མཆོན་དེས། རྒྱུན་གསུམ་དེའི་བྱང་
 བར་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱས་པ་དེ་སྐྱེད་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་དག་ནི་
 སྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དགོས་པ་གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་སྟོན་ན། དུས་འགའ་ཞིག་
 གི་ཆེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་གས་ཀྱིན་ཅིག་ཅར་མིང་གཅིག་གིས་རྟོགས་པར་
 བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ལས་ནི་རྣམས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་མེད་དུ་
 ཟེན་ན་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་པའི་བརྟུང་ལས་བྱུང་བ་གཅིག་གིས་བསྟན་
 པར་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ་རྟོག་པའི་སྤྱིར་ཡུལ་དང་སྤྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པ་རྒྱས་པར་དགག་པ་ལ།

སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
 གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་རྟག་དངོས་གཅིག་གནས་པའི་སྤྱིར་གསལ་བ་མང་པོ་
 དག་ལ་འང་མཉན་པ་གཅིག་འཇུག་པ་ཡིན་ན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་རྟག་
 དངོས་གཅིག་གནས་པ་དེ་གསལ་བ་ལ་དོན་གཞན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་
 ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྟོན་མེས་གཟུགས་ལྟར་གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བར་བྱས་
 པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དེ་ལ་གཉི་ག་མི་རིགས་སོ། །གཉི་ག་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཅི་ཞེ་ན། དང་པོ་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 གསལ་བ་ལ་དོན་གཞན་གྱི་སྟོན་ས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་
 གང་ཞིག །རྟག་པ་ལ་པན་འདོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། དོན་གཞན་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་མ་ངེས་ཏེ། འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ལྷག་བརྟེན་པར་
 མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། འཁར་གཞོང་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་ལྷག་ལ་པན་མི་

འདོགས་བཞིན་དུ། དེའི་རྟེན་གྱི་ད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གོགས་མེད་ན་
འཕྱར་དུ་ལྷུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་རིགས་འབྲས་མ་
རྣམས་རིགས་འབྲས་མ་རྣམས་དང་ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་སྐྱེད་ཀྱས་པའི་
ཕྱིར། སོགས་པས་འཁར་གཞོང་ལས་གཞན་པའི་རྟེན་དང་། རྒྱ་ཤྱག་ལས་
གཞན་པའི་བརྟེན་པ་ཚུལ་སོགས་པ་དག་སྤྱད་དོ། །

དེ་ལྟར་དཔེ་བཀག་ནས། དཔེ་དོན་ཆོས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་
ནི། ཚུལ་དེ་ཡང་སྤྱི་དེ་ལ་མི་སྤྱི་དེ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྤྱར་མེད་གསར་
དུ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་གསལ་
བས་མི་པན་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་
རྟེན་ཡིན་པ་སྤྱིར་དགག་པ་ནི། སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་མི་
འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་མི་འཇིག་
པར་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མེད་ན་ཡང་། མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་ཏྲག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བས་
ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་གནས་པར་གྱེད་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གསལ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་
གནས་པ་ཁྱོད་ལས་རྩིས་ཐ་དད་པ་གྱེད་དམ། ཐ་དད་མིན་པ་གྱེད་ཅེས་རྣམ་
པར་དཔྱེད་པས་བཅད་ན་དེ་གཉིས་ཀ་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཡང་རྩིས་ཐ་དད་ན་སྤྱི་གནས་པ་མིན་པར་འགྱུར་དོ། །རྩིས་གཅིག་ན་སྤྱི་ཏྲག་
དངོས་ནི། ཆ་མེད་ཡིན་པས་དེ་དང་རྩིས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། གསལ་བས་གནས་པ་སྤྱི་དང་རྩིས་གཅིག་པ་བསྐྱེད་ན་སྤྱི་ཡང་

བསྐྱེད་དགོས་པས་སྤྱི་ཏྲག་པ་ཉམས་སོ། །དཔང་ལོས། གནས་མིན་དེ་ཡང་
ཐ་དད་མིན། །ཐ་དད་དབྱུང་ན་མི་རིགས་ཉིད། །ཅེས་བསྒྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཉེན་ནམ་ཞེས་པའི་བརྟག་པ་དང་པོ་བཀག་ནས། གསལ་བ་
ཡིན་ཅེས་པའི་དོགས་པ་འགོག་པ་ནི། བདག་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤྱི་གསལ་
བ་ལ་གནས་པའི་དོན་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་
བདག་ལ་ཞེས་སོགས་ཡིན་ཅིང་། སྤྱི་གསལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་
ཡིན་ན་གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་སྤྱི་དང་ལྡན་
པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་རིགས་ཀླམས་ཀྱི་ནི།
ཞེས་སོགས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་ཤེས་
སྐྱེད་རུང་བའི་དོན་གཞན་སྟོན་འོད་ཀྱི་དོར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཐུན་ཁུང་
གི་བུམ་གཟུགས་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་འོད་ཀྱིས་གསལ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་སྤར་རང་
འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་མ་དག་རང་འཛིན་
མིག་ཤེས་སྐྱེད་རུང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྟོན་འོད་ཡིན་པས་གསལ་བྱ་
གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར། དོན་གཞན་གནས་པའི་
ཉེན་ཡིན་ན་རྒྱ་ཡིན་དགོས་པར་མ་ཟད། གསལ་བྱེད་ཡིན་ན་ཡང་གསལ་
བྱ་དེའི་རྒྱ་དུ་འདོད་དོ། །

སྤྱིར་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་སྤྱི་འདི་ནི་སྤར་
ནས་རང་འཛིན་སྤྱི་སྟོ་སྐྱེད་རུང་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེར་འགྱུར་བ་གསལ་
བས་གསལ་བར་བྱས་པ་དེ་ལ་སྟོས་པར་མི་རུང་ཞིང་། སྤར་ནས་དེར་མེད་

ན། དེར་འབྱུང་བ་གསལ་བ་དེ་ལ་སྟོས་པར་མི་རུང་ཏེ། འབྱུང་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དེས་ན་སྤྱི་དེ་ནི་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་
 ལས་རང་འཛིན་སྤྱི་སྟོ་སྤྱིད་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གསལ་
 བས་སྤྱིའི་ངོ་བོ་གསལ་བར་བྱས་པའི་སྟོ་ནས་སྤྱི་སྟོའི་ཡུལ་དུ་སྤྱི་གསལ་བ་
 མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་འཛིན་དབང་པོ་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པའི་སྟོ་ནས་
 སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་སྤྱིད་བྱེད་དུ་འདུ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་སྟོ་ལ་སྤྱི་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལས་སྤྱི་འཛིན་དབང་པོ་སྤྱི་
 འཛིན་དབང་སྟོ་སྤྱིད་བྱེད་དུ་འདུ་བྱེད་པའི་སྟོ་ནས་སྤྱི་དེ་སྤྱི་སྟོའི་གསུང་དོན་
 དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་སྟོ་དེ་བྱོད་དབང་པོ་ལ་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་དུས་དག་ལས་སྤྱི་ཏྟགས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འང་སྐྱས། གསལ་བ་དེ་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། དབང་པོའི་
 གསལ་བྱེད་དུ་འང་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །

ཕྱོག་བྱུང་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་དུ་མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་སུ་སྟོས་པ་ནི། མིག་
 སྟོན་ལ་སོགས་པས་མིག་དབང་གསལ་བར་སྤྱིད་པས་དེས་མིག་དབང་གི་
 སྟོན་བསལ་བའི་སྟོ་ནས་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་གསལ་མ་གསལ་གྱི་བྱེད་
 པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ནི་མཐའ་བཅད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། བྱེ་
 བྱག་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་གཉི་གའང་འདི་ལྟར་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཀག་ནས་སྤྱིའི་
 གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་གནས་པ་དགག་པ་

ནི། གལ་ཏེ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རིགས་
དང་ལྡན་པར་འདོད་ན། སྟོན་མེ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ཚས་ཅན། བ་ལང་ཉིད་
ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དེ་ལྡན་པ་འཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། འདོད་ན། འོད་དེ་དག་བ་ལང་ངོ་སྟམ་པའི་སྟོ་སྟེ་རིགས་པར་ཐལ་
ལོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བ་ལང་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་གྱིས་བ་ལང་གི་སྤྱི་
སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ།

བྱེ་བྲག་པ་དང་གངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སོ་སོར་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བྱེ་ནས་དགག་
པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དང་གངས་ཅན་པ་གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་
ལས་རྫས་གཞན་ནམ་གཞན་མིན་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་གཉི་གའི་
ལྷགས་ལ་སྟོན་མེད་གསར་དུ་བྱུང་བའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ནི།
འདི་བ་ལང་ངོ་སྟམ་པའི་སྤྱི་ཡི་སྟོ་གྲོས་སྟེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གཉི་གའི་ལྷགས་ལ་འང་གཅིག་གསལ་བ་སྟུ་མ་
ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་སྤྱི་ནི་གཞན་གྱིས་བྱུང་གི་གསལ་བ་ལ་ཡོད་པར་
མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱེར་ཏེ། སྤྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་གངས་ཅན་འདོད་པ་ལྟར་སྤྱི་དེ་གཞན་གསལ་བ་རྣམས་
ལ་རྫས་གཞན་ཉིད་མིན་པར་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་སྤྱི་དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་

བས་སྦྱི་གསལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་སྦྱི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་
སྦྱ་འགོ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ནང་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་
རྗེས་སྦྱ་འགོ་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྗེས་སྦྱ་འགོ་བ་མེད་པའི་སྦྱིར་དང་། རྩེ་
བྲག་པ་འདོད་པ་ལྟར། སྦྱི་གསལ་རྗེས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་སྦྱི་གསལ་བ་
ལ་བརྟེན་པའམ་རྗེས་སྦྱ་འགོ་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་
ཡིན་པའི་སྦྱིར། དེས་ན་སྦྱོགས་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་ཏེ། ཀྱང་པ་ཐ་
མ་འདི་གཉིས་ནི། ལུགས་གཉིས་ལ་གཞོད་བྱེད་སོ་སོར་བསྟན་པ་དང་། སྦྱ་
མ་ནི་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་སྦྱེན་ས་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྩེ་བྲག་
པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ་སྦྱི་རྗེས་གཞན་ཡོད་པ་དགག། དེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག། དེ་མེད་པའི་
གཞོད་བྱེད་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྩེ་བྲག་པའི་སྟོན་པོ་བྱང་སྟོང་གཟེགས་བཅས་
གྱིས་སྦྱི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའོ་ཞེས་སྦྱས་པ་ལ། མཁན་པོ་འདས་ནས།
དེའི་དངོས་སྟོབ་པེ་ཐར་དང་། པེ་ལུ་ཀ་གཉིས་དེའི་དོན་ལ་མི་མ་ཐུན་པར་སྦྱ་
བ་ནི། པེ་ཐར་ན་རེ། སྦྱི་ནི་རང་གི་རྟེན་གསལ་བ་ཅམ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲབ་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྱ་ལ། པེ་ལུ་ཀའི་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ན་བྲབ་
པར་འདོད་ལ། གཉིས་ཀའང་སྦྱི་རྟག་དངོས་ཆ་མེད་གསལ་བ་རྣམས་དང་
རྗེས་གཞན་དུ་འདོད་པ་སོགས་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ། །

དེ་ལ་ལུགས་དང་པོ་དགག་པ་ནི། གསར་བྱུང་གི་བ་ལང་ལ་རྗེས་སྦྱ་

འགྲོ་བའི་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ། སྤར་ནས་ཡུལ་གཞན་ན་ཡོད་པའི་བ་ལང་གི་
 སྤྱི་ནི་དེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ། བ་ལང་གསར་བྱུང་སྤྱིས་པའི་གཞི་དེ་ན། དེའི་
 སྤྱི་སྤར་ནས་ཡོད་པའང་མིན། གསལ་བ་དེ་སྤྱིས་པའི་སྤྱིས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡོད་པའང་མིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱིའི་ཆ་གཅིག་སྤྱི་མ་ལ་གནས་ནས་
 ཆ་གཅིག་སྤྱི་མ་ལ་འཕོ་བའང་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཆ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། གསལ་བ་སྤྱི་མ་སྤངས་ནས་སྤྱི་རིལ་པོ་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་འཕོ་བའང་
 མིན་པར་ཐལ། ཏེན་སྤྱི་མ་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ཡོད་ན་སྤྱིས་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་
 བའི་སྤྱིར་ཏེ། འདོར་ན་སྤྱི་མ་སྤྱི་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་སུ་བཅེ་
 བའམ། རོ་མཚར་བས་ན། གྲེ་མ་ཞེས་བོས་ནས། སྤྱི་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་ཡོད་
 པར་ཁས་སྤངས་ན། སྤྱི་མ་སྤྱི་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱི་མ་ལ་ཡོད་པར་ཁས་
 སྤངས་ན་སྤྱི་མ་སྤྱི་མེད་དུ་འགྱུར་བ་འདི་ཉླ་བུའི་སྤྱིའི་འཛོག་ཚུལ་ནི། སྤྱིས་
 ཡོངས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྤང་བའོ། །མི་འགྲོ་ཞེས་པ་འཆད་པ་ནི། གསལ་
 བ་སྤྱི་མ་གཞན་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ནི་རང་གི་གནས་ལས་མི་གཡོ་
 ཞིང་དེ་ལས་གནས་གཞན་སྤྱི་བའི་གསལ་བ་ལ་བྲབ་ནས་གནས་ན་ཤིན་ཏུ་
 རིགས་པར་ལྡན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ན་
 ཡོད་པའང་མིན་ཞེས་པ་འཆད་པ་ནི། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཚོས་ཅན། སྤྱིས་ཀྱི་བ་
 ལང་དེ་དག་གསར་དུ་སྤྱིས་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་གསལ་བ་ལ་བྲབ་
 ནས་གནས་པ་ཅིག་དེ་ནི་རོ་མཚར་ཆེ་སྟེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་ན་གསར་
 བྱུང་གི་དངོས་པོ་སྤྱིས་ཀྱི་བ་ལང་དེ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེར་ནི་སྤར་

ནས་ཁྱོད་འབྲེལ་ཞིང་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྒྲིབ་
རང་གི་གསལ་བ་ཅམ་ལ་བྱུང་གྱི། གསལ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་ན་མི་སྲིད་པར་
དམ་བཅས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་སོ། །མ་བྱུང་ན་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟག་པ་
ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

ལྷགས་གཉིས་པ་དགག་པ་ནི། བེ་ལུ་ཀ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁོ་ཐོ་ཅག་ལྟར་
ན། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ན་རིགས་གཅིག་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཕྲོ་
འདུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པས་ངེ་སྐྱད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།
བ་ལང་གི་སྒྲིབ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
དུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་བྱུང་ཅིང་ཆ་ཐ་དད་མེད་
པའི་སྒྲིབ། འདོད་ན། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བས་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་ཅིག་ཅར་མཐོང་
བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་བ་ལང་བླ་བོ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་བ་ལང་
གི་སྒྲིབ་གསལ་བར་བྱས་པའི་སྒྲིབ་ནས་བ་ལང་གི་སྒྲིབ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན།
ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བའི་བ་ལང་གི་སྒྲིབ་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྟག་དངོས་ཡིན་
པས་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། གཞི་གང་ལ་སྒྲིབ་དེ་འཕྲོད་པ་འདུས་པའི་འབྲེལ་
བ་གཅིག་མཐོང་བ་ན་ཀུན་མཐོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་འབྲེལ་བ་ཅན་ཀུན་
ཡང་མཐོང་དགོས་པས། བ་ལང་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་སྒྲིབ་མཐོང་བ་ནི་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་

བས་གསལ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་མཐོང་བ་དང་། གསལ་བ་མ་མཐོང་བ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་
 གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་སྟོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གསལ་
 བ་མ་རྟོགས་པར་སྤྱི་མི་རྟོགས་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གསལ་བྱེད་སྤྱིར་རྟོགས་
 བ་མ་ཡིན་ན་དེའི་གསལ་བྱ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་མིན་པའི་སྤྱིར། གསལ་
 བ་མ་རྟོགས་པར་སྤྱི་མི་རྟོགས་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན། སྤྱི་དང་དེ་དང་ལྡན་
 པའི་གསལ་བ་དག་ ཅིའི་སྤྱིར་ན། རྟོགས་ཚུལ་གོ་སྟོན་པར་འདོད་དེ། སྤྱིར་
 སྤྱིས་པའི་རྟོགས་ཚུལ་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་འདི་གོ་ལོག་པས་ཁས་སྐྱོངས་
 རང་ལག་ལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་སྤྱི་མཐོང་བའི་སྒྲིན་ས་གསལ་བ་
 ལ་སྤྱི་སྤྱོད་འཇུག་དགོས་པར་སྤྱིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་སྤྱིས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་རྩས་གཞན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་
 དོན་གཞན་ཡོད་དེ། ཏུ་མ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་དང་སྤྱི་སྤྱོད་བ་འཐད་པའི་སྤྱིར། དེ་མེད་
 ན་ཏུ་མ་ལ་ཏུ་མ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་སྤྱིད་པར་
 འགྱུར་དོ། །ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་སྤྱོད་དང་སྤྱི་སྤྱོད་བ་ལ་སྤྱི་དོན་
 གཞན་དགོས་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། ཐ་དང་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་རྩས་གཞན་
 མེད་པར་ཡང་འབྲས་འཆོད་པའི་སྤྱིས་བྱ་ཏུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་རྫོད་པ་དང་སྤྱི་སྤྱོད་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱིས་བྱ་ཏུ་མས་ཐབ་
 འཇུགས་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ཉིད་དེ་འདྲའི་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱིས་
 བྱ་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་སྤྱི་རྟོག་གི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ།

རྩམ་ཐ་དད་དུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཤམ་ཏེ་སྤྱེས་བྱ་སོ་སོ་ལ་འབྲེལ་བའི་ལས་
 སོ་སོ་ནམས་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ལ་བྱུན་མོང་དུ་འབྲེལ་བའི་
 ལས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་དེ་འབྲེལ་སྤྱོད་གི་རྒྱུ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པ་རང་གི་བྱུ་བ་པའི་
 མཐའ་ལྟར་ན། སྤྱེས་བྱ་ནི་རྩམ་ཡིན་ཅིང་། ལས་དང་རྩམ་དག་པན་ཚུན་རྩམ་
 ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱེས་བྱ་སོགས་རྩམ་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་ན། རྩམ་དེ་དག་
 ལ་དངོས་སུ་འཕྲོ་འདུ་འབྲེལ་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དང་། ཡོན་ཏན་
 ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་ནའང་དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་འཕྲོད་
 འདུས་འབྲེལ་དགོས་ལ། རྩམ་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་ན། ལས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་
 པར་འགལ་བ་སོགས་སུ་འདོད་དོ། །

དེས་ན་དེ་འབྲེལ་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བ་བསྟན་ནས་འགོག་པ་ནི།
 ལས་འདི་ཡི་རིགས་ཆོས་ཅན། འཆོད་པ་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་
 པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ལས་ལ་དངོས་སུ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་གྱི། སྤྱེས་བྱ་
 ལ་དངོས་སུ་འཕྲོད་འདུས་མ་འབྲེལ་པའི་སྤྱིར་དང་། འཆོད་པ་པོ་ཞེས་སོགས་
 རྩམ་སྤྱེས་བྱའི་མཉན་པ་ལས་གཞན་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། གཞན་ཡང་ཐབ་འཇུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱས་ཟིན་ནས་ཡུན་རིང་
 དུ་ལོན་པའི་སྤྱེས་བྱ་ལ་འཆོད་པ་པོའི་སྤྱོད་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་འབྲེལ་
 ལས་ཀྱང་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཀྱང་ཞེས་པས་ལས་ཀྱི་སྤྱི་འང་
 མི་གནས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་བྱས་ཟིན་ནས་ཡུན་
 རིང་དུ་ལོན་པའི་སྤྱེས་བྱ་དེ་ལ་འཆོད་པ་པོའི་སྤྱོད་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལས་ཀྱི་སྤྱི་

ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་མིན་པ་མིན་ནས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་དེ་
སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལས་མེད་ན་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་འང་མེད་
དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐུབ་སྟེ། འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱོད་གཞི་གི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཏ་
ཅང་ཐལ་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ། སྤྱིར་གྱི་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་དེ་དེ་འདྲའི་
སྐྱེས་བུ་ལ་འཆོད་པ་པོའི་སྐྱོད་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱེས་
བུ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོད་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་མཛོན་དུ་སྤྱོད་གས་པའི་ཆེ་སྤྱིར་གྱི་
ལས་དེ་དག་མེད་ལ། དེ་སྟོན་འང་། ཞེས་བརྗོད་དེ་དག་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་ན་སྐྱོད་
དེ་དག་རྒྱ་མཚན་མིན་པ་སྟེ་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་མི་
འཐད་དོ། །

དེས་ན་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གསལ་བ་སྐྱེས་བུ་དུ་
མ་ལ་འབྲས་འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱོད་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱར་མི་འཐད་
དོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་འཆོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འབྲས་འཆོད་པའི་བྱ་བ་
བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དེ་འདྲའི་སྐྱོད་ཀྱི་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་སོ་སོ་
ལ་ཡོད་པའི་རྒྱས་པ་དེ་འདྲའི་སྐྱོད་ཀྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བན་ཚུན་རྗེས་
འགོ་མེད་པའི་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འང་ཞེས་པས། ལས་དང་ལས་
ཀྱི་སྐྱེ་དེ་འདྲའི་རྒྱ་མིན་པར་མ་བད། ཅེས་སྟོན་པའི་སྟོན་སྤྱིར་བཤད་པའི་
རིགས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་འང་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འང་། ཐ་
དད་སྤྱིར་ན་ལས་རྒྱ་མིན། །ཞེས་པ་མཚུངས་པའི་ཚུལ། རྗེས་འགོ་མེད་སྤྱིར་
ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་སྟག་མའང་རིགས་འདྲ་བར་འང་ཞེས་པས་

ཤུགས་ལ་འཕེན་ཅིང་། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱས་པ་
ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱས་པའི་སྐྱེ་དེ་འབྲའི་སྐྱ་སྒྲེའི་རྒྱའོ་ཞེ་ན། འདི་ཡི་རིགས་
མིན་ལས་འབྲེལ་བྱེད། །མཉན་པ་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་བྱེད། །རྒྱས་པའང་
གནས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་བཤད་པར་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་འཆོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱེ་དོན་གཞན་དང་པོ་སྐྱེས་ཅམ་ནས་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་དེའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱ་སྒྲེ་དེ་དག་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་
ལ་ཡོད་པ་ཉིད། ཅེས་བྱ་བའི་བྱུང་བའི་སྐྱེ་དང་པོ་བྱུང་ཅམ་ནས་འཕྲོད་འདུས་
འབྲེལ་བས་དེ་དག་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱ་སྒྲེ་འཇུག་ལ། བ་ལང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེས་
ཅམ་ནས་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བས་བ་ལང་གི་སྐྱ་
སྒྲེ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་རི་
སྟེད་པ་དེ་དག་ནི་འདི་སྐྱེ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བྱུང་བའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སྤར་གྱི་དགའ་ནི་
མཐའ་གཞན་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་བྱེ་བྲག་པའི་རྩ་བའི་འདོད་
པའོ།

འོ་ན་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཅམ་ནས་འཆོད་པ་པོ་སྐྱམ་
དུ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གསལ་ཞིང་། དེ་འབྲའི་སྐྱ་སྒྲེ་འཇུག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་
འཇུག་པའི་དངོས་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་དེ་སྐྱེས་ཅམ་ནས་ཡོད་པས་
སོ། །དཔེར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱེ་སྐྱེས་ཅམ་ནས་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བས་དེ་

དག་ལ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་འཇུག་པ་སོགས་བཞིན་དུ་འོ། །འོན་ཏེ་
 དང་པོ་ནས་དེ་འབྲེལ་སྐྱོ་སྐྱོ་འཇུག་པ་མིན་ན་ནི། སྤྱིས་ཀྱང་འཇུག་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་དངོས་རྒྱ་ཐོགས་མེད་དུ་ཁས་སྦངས་པའི་སྤྱི་
 དེ་ཡོད་པ་ལ་སྤར་དང་སྤྱིས་བྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར། རྟེན་བྱེད་གཞན་དག་
 བྱི། སྤྱི་དེ་དང་པོ་ནས་འབྲེལ་འདུས་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་བརྟགས་ནས། འབྲེལ་
 བ་དང་པོ་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་དང་། འབྲེལ་བ་མིན་ན་ནི། བྱད་པར་མེད་པའི་
 རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་འཆད་དོ། །གལ་
 ཏེ་སྤྱིས་བྱ་དེ་དག་ལ་དང་པོ་ནས་སྤྱི་དེ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིས་ཐབ་འཇུགས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱ་བས་ཐན་འདོགས་པ་ལ་སྤྱིས་པའི་སྤྱིས་བྱས་སྤྱི་དེ་གསལ་
 བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་ནས་འཆེད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་དེ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་
 པས་དང་པོ་སྤྱིས་ཅམ་ནས་དེ་འབྲེལ་སྐྱོ་སྐྱོ་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་སྤྱི་ན་མེད་དོ་
 ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལའང་སྤྱིས་བྱ་དང་བདག་ནི་མིང་གི་རྣམ་གངས་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟག་པའི་རྣམ་སྤྱི་འདོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་འགལ་བ་
 བསྟན་ནས་འགོག་པ་ནི། སྤྱིས་བྱ་དེ་ཐབ་འཇུགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་དབང་
 གིས་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། མི་འགྱུར་ན་བྱ་བའི་རྒྱུན་ལ་སྤྱིས་པ་མེད་པར་
 ཐལ། རྒྱུན་ཀྱི་དབང་གིས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། འདི་ནི་བྱ་བས་སྤྱི་དུ་
 བྱང་བའི་བྱད་པར་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། འབྲས་འཆེད་པའི་སྤྱིས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་འབྲས་འཆེད་པའི་བྱ་བ་གང་ལས་སྤྱི་དུ་བྱང་བའི་བྱད་པར་བྱར་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་བྱོད་སྐྱོད་ཅིག་མར་འགྱུར་དགོས་པ་གང་ཞིག

། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ས་སྤྱ་མར་ཐལ། འབྲས་འཆེད་པའི་ལས་དེ་
 སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བྱེད་པལ་ཆེ་བ་དག། ། འབྲས་འཆེད་
 པའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཕྱིས་འབྲས་འཆེད་པའི་བྱ་བས་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་ཕྱིས་ཀྱི་འབྲས་འཆེད་པའི་བྱ་བ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱིའི་
 གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱི་བྱ་བའི་དུས་ན་ཁྱོད་ཞིག་
 ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འབྲས་འཆེད་པའི་སྐྱེས་
 བུས་འབྲས་འཆེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་པན་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས། སྤྱི་
 གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་སྒྲས་ནས། འབྲས་འཆེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་
 སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་སྒྲས་ཀྱི་འབྲས་འཆེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་
 སྐྱེས་མ་ཐག་པ་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་མ་སྒྲས་པས་ཁས་
 ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལས་
 ལ་སྐྱར་གྱི། སྐྱེས་བུ་ལ་མི་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟས་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པ་དང་རྟེན་བྱེད་
 ཁ་ཅིག། ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ། ། མི་གནས་བྱ་བ་ག་ལ་ཡོད། །
 ཅེས་པ་དང་སྐྱར་ནས་འཆད་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ནོར་བའོ། ། དེས་ན་ཁོ་
 བོས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཉིད་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རང་
 བཞིན་བརྟན་པ་འདི་ནི་ཕུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་བྱར་
 མེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཕུལ་དུ་དབྱུང་དུ་ཡོད་ནའང་། ལས་ནི་སྐད་

ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་ཕུལ་དུ་དབྱུང་བའི་རང་
བཞིན་དུ་གྱུར་པ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མར་
འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་སྤྱི་བའི་གནས་འཛིག་པ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་གང་
ལས་གང་ལ་ལྟོས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་མེད་པའི་གཞོན་བྱེད་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་
རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་རྗེས་གཞན་གཅིག་མེད་ན། རི་
ལྟར་བ་ལང་དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྐྱར་སོགས་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
པའི་སྤྱི་སྤྱི་བ་བཞིན་དུ། བ་ལང་དཀར་ཟལ་དང་། ཅན་སོགས་ལའང་
རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྤྱི་ཅིའི་སྤྱིར་མི་སྤྱི་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རིགས་གཅིག་
ཏུ་འཛིན་པའི་སྤྱི་སྤྱི་མི་སྤྱིའི་བྱེད་པར་ཡོད་པས་བ་ལང་དང་ཤིང་ལ་སོགས་
པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་
དང་། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་བ་ལང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་མན་
ཚུན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་
བུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་
ཉེ་བ་གང་གིས་བ་ལང་གི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
པའི་སྤྱི་དང་བརྗོད་པའི་སྤྱི་རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་། རིགས་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་
འགྲོ་བས་གཞན་ཅན་དང་ཁ་བོ་ལ་རིགས་གཅིག་པའི་སྤྱི་སྤྱི་འཇུག་པ་
མིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་
ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱི་སྤྱི་དང་སྤྱིའི་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་

སྤྱིར་སྤྱི་དོན་གཞན་ཁས་སྦངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་
 རིགས་པ་དེས་གཅེར་བྱ་བའང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་
 བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའི་
 སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་གི་
 སྐབས་གོང་འོག་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་གྲངས་ཅན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དགག་པ་
 ལན་མང་དུ་འབྱུང་བས། དེས་ན་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་དུ་འདིར་གྲངས་ཅན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའི་སྤྱི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་
 བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཐུབ་པ་སེར་སྐྱས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་སེར་
 སྐྱ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔའི་གྲངས་ཀྱི་འཇུག་པའམ་གྲངས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིར་གྲངས་ཅན་པ་ཞེས་བྱ་
 ཞིང་། སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་བུ་དན་པ་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཅ་
 གསུམ། དེ་ཡང་བསྐྱས་པ་ལྟར་ན་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི། དེ་ཡང་བསྐྱས་ན་ལྷང་མ་
 བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་བཅུ་བཞི། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོར་བསྐྱས་ན་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་
 བ་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་། རྟག་པར་ལྟ་བུ་པལ་ཆེ་བ་དག་ནི་ཐར་པ་ཡོད་པར་
 འདོད་ལ། ཆད་པར་ལྟ་བུ་དག་ནི་ཐར་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་།
 ཞི་ནས་བདག་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས། གཉི་
 གའང་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཤ་སྟག་གོ། །དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་པ་དང་།

བྱེ་བྲག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་པ་ན་
པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་། གངས་ཅན་པ་ནི།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་གངས་ངེས་པར་འདོད་ལ། དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཅུ་
ལྟར་པོ་དེའི་འཇུག་པ་ཤེས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ་ཁོ་རང་གི་གཞུང་ལས། དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལྟར་ཤེས་ན། །རལ་པའམ་མགོ་
ལྷམ་ཅོད་པན་ཅན། །གནས་ནི་གང་དང་གར་གནས་ཀྱང་། །གྲོལ་འབྱུང་འདི་
ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལ་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བདག་དང་། གཙུ་གཟུགས་
དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཙམ་ལྟ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་
དང་། འབྱུང་བ་ལྟ་པོ་དག་ལ་ནི་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་
བྱ་དང་། བདག་དང་། ཤེས་རིག་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་གངས་ཡིན་ལ། སྤྱི་
དང་། གཙུ་གཟུགས་དང་། རང་བཞིན་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་གངས་ཡིན་ཅིང་།
སྒོ་དང་། ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་གངས་ཡིན་ལ། ང་རྒྱལ་དང་། སྐྱམ་སེམས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གངས་སོ། །

དེ་ཙམ་ལྟ་ནི། སྐྱ་དང་། རེག་བྱ་དང་། རོ་དང་། གཟུགས་དང་།
འོ་འོ། །དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ནི། སྒྲིའི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་
དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་འོ། །དེ་ལ་སྒྲིའི་དབང་པོ་ལྟ་ནི། རྣ་བ་དང་། བགས་པ་
དང་། མིག་དང་། ལྟ་དང་། སྒྲིའི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་ནི།
རག་དང་། ལག་པ་དང་། རྒྱུ་པ་དང་། རྒྱུ་པ་དང་། འདོམས་སོ། །

འབྱུང་བ་ལྟ་ནི། རྣམ་མཁའ་རྒྱུད་། མེ། ལྷ། སའོ། །དེ་ལ་གཙུག་པོ་ནི།
 རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། རྣམ་འགྱུར་མེན་ལ། རྩོ། ར་རྒྱལ། དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ། བདུན་
 བེ། རང་བཞིན་དང་། རྣམ་འགྱུར་གཉི་ག་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི། རང་
 བཞིན་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ནའོ། །སྦྱེས་བྱ་ནི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་
 ལ། རྣམ་འགྱུར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དབང་ལྷག་
 རག་པོས། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མེན་ལ། ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་
 རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྦྱེས་
 བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མེན། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་
 ཞེས་པ་ནི། འབྲས་བྱ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་རང་
 བཞིན་ཞེས་བྱ་ལ། རང་ཉིད་རྒྱུ་འདྲི་ངོ་བོ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གསལ་བར་
 མངོན་དུ་གྱུར་པའམ་སྦྱེས་པས་ན་རྣམ་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་སྤྱིར་གཙུག་པོ་
 བེ་རྒྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཉི་
 ག་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་འབྲས་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྦྱེས་
 བྱ་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉི་ག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །

དེ་ལ་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་མ་ཤེས་
 པས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་ནས་ངེ་ལྟར་གྲོལ་བའི་ཚུལ་
 དང་། བདག་དང་གཙུག་པོ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་དག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་
 དེ་ཡང་གཙུག་པོ་ནི། རྩལ་ལྷན་པ་སྟོང་སྟོང་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་
 སྐབས་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ནི་ཡོན་

ཏན་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་གསལ་བའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ལ། རྩལ་ཐུན་སྙིང་སྙིང་གསུམ་ནི་བདེ་བ་དང་
བཏང་སྟོམས་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་མོ། །

གཞན་ཡང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་གཉི་ག་ཡང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ།
ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱི་ལང་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ས་
བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གྱུད་
དང་། འབངས་མོ་བཞིན་ནོ། །སེམས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བདེ་
བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། རྩལ་པ་ལམ་དུ་བྱ་བ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཙོ་བོས་ནི་སྤྱི་སྤྱད་
པར་བྱེད་དོ། །སྤྱི་ས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་དེ་ཅུ་ལྟ་དང་།
དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གོ། །དེ་ཅུ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ས་བུ་ནི་ལོངས་སྤྱད་པ་པོ་དང་། ཞེས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྟོན་སྒྲིག་རི་སྐད་བཤད་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ཞེས་ཟེར་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་དབྱེ་བ་མེད་ཡུལ་དང་། །སྤྱི་དང་སེམས་མེད་སྤྱི་བའི་
ཆོས་ཅན་ནི། །གསལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གཙོ་བོ་སྟེ། །དེ་བཞིན་དེ་ལས་ལྷོག་
པའི་སྤྱི་ས་བུ་ལོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཞན་ཡང་དབང་སྤྱག་ནག་པོས། རྒྱ་ལྟན་མི་རྟག་མ་བྱུང་བ། །བྱེད་
བཅས་དུ་མ་རྟེན་པ་རྟགས། །ཆ་ཤས་དང་བཅས་གཞན་དབང་གསལ། །
ལྷོག་པ་དག་ནི་མི་གསལ་བའོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

གསལ་བ་ཉིད་ནི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། གཙུ་པོས་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲོལ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྱུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
རོ། །མི་གསལ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཙན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་གསལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་གཙུ་པོ་དང་། སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ནི་ལྟ་ལུས་དང་། ས་སྟེང་དང་
བར་སྒྲང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་ནི་
མི་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་ལྟར་འཁོར་བའི་ཆོ། སྒྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དབང་པོའི་མཆན་ཉིད་
ཙན་བྱེད་པ་རྣམས་པ་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། སྤྱི་བའི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་གསལ་
བ་འཁོར་བ་དེ་བཞིན་དུ། མི་གསལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་
བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་
བྱེ་བྲག་གི་གསལ་བ་རྣམས་པ་མི་འབྲེལ་བ་དུ་མ་དམིགས་ལ། མི་གསལ་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལས་
སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གསལ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པས་གང་ལའང་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསལ་བ་རྣམས་ནི་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་པའི་ཆོ་གཙུ་པོའི་ངང་དུ་
ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འཇིག་པའི་ཆོ། འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་

དེ་ཙམ་ལ་ཐེམ་མོ། །དེ་ཙམ་ནི་དབང་པོ་ལ་ཐེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱེ་
བའི་རིམ་པ་བཞིན་ཐེམ་ནས་མཐར་གཏོ་བའི་ངང་དུ་ཐེམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན། དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལས། རྣམ་འགྱུར་དག་འཇུག་པ་དང་ཕྱོགས་པའི་
ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། གཏོ་བོ་ནི་གང་ལ་ཡང་ཐེམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་
མེད་པའི་སྦྱར་རོ། །གསལ་བ་དང་ནི་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་།
རེག་དང་། རོ་དང་། གཟུགས་དང་། རིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་
ལྡན་པའི་སྦྱར་རོ། །གཏོ་བོ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པ་གཅིག་ཤུ་ཡིན་པའི་
སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་དཔེར་ན་པ་གསོན་པ་ན། སུ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གསལ་བ་ནི་རྒྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རག་ལས་པའི་
སྦྱར་གཞན་དབང་ཡིན་ནོ། །

མི་གསལ་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཏྲག་ཏུ་རྒྱ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་
སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་གང་ཞིག་གང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་མ་སྦྱེས་
པའི་སྒྲ་རོལ་ནས་རྒྱ་ལ་རུས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྦྱར་ཉིལ་
ལ་ཉིལ་མར་རུས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། གྲེ་མ་དག་འབྲུལ་འཁོར་
གྱིས་བཙོར་བ་ལས་ཀྱང་ཅིའི་སྦྱར་ཉིལ་མར་མི་འབྱུང་། དེ་བས་ན་རྒྱའི་
བདག་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་སྒྲར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། རྣམ་མཁའི་བད་མ་
བཞིན་དུ། དེ་སྦྱས་ཀྱང་གྲེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་སྦྱེས་པའི་
སྒྲ་རོལ་དུ་གསལ་བའི་ངོ་བོ་བས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱེ་བ་དོན་མེད་པར་
ཐལ་བའི་སྦྱར་རོ། །དེའི་སྦྱར་དང་པོ་ནས་རྒྱའི་བདག་ཉིད་ལ་རུས་པའི་ངོ་བོ་

ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་
འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེང་སང་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་མཁས་ཆོམ་གང་དག་རྒྱའི་དུས་ན་
འབྲས་བུ་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་སྐྱེད་མ་རུས་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། ལྷགས་བཞིན་དུ་བོང་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་གསེར་འབྱུར་
གྱི་ཅི་དང་ཕྱད་པ་ན། གསེར་དུ་འབྱུར་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱའི་དུས་ན་
འབྲས་བུ་དངོས་སུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་གངས་ཅན་གྱི་རིང་ལུགས་འདི་ཉིད་གསལ་བར་
འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེར་སྐྱ་བ་དག་གིས་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་
དང་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ། སྐྱབ་པ་ལ་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ལྔ་སྒྲས་ཏེ།
རི་རྒྱུད་དུ། བྱད་པར་ཆད་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར། །རུས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་
པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། །རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་དབྱེར་
མེད་ཕྱིར། །མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་འདི་
ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་རྣམས་ལ་ཆད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གང་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཆད་ཡོད་པར་མཐོང་སྟེ།
དཔེར་ན་རྩ་མཁན་དག་འཇིམ་གོང་ལས་བྲེའུ་ཆུང་བཅུ་ཞོང་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཆད་དང་ལྡན་པའི་བྱམ་པ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་
བ་འདི་དག་ཀྱང་སྒྲོ་གཅིག་དང་རྒྱལ་གཅིག་དང་། དེ་ཙམ་ལྟ་དང་། དབང་པོ་
བཅུ་གཅིག་དང་། འབྱུང་བ་ལྔ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆད་དང་ལྡན་པར་མཐོང་རོ། །དེའི་

ཕྱིར་གང་ལས་ཚད་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

རིགས་པ་འདི་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། བྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་རིགས་དང་ལྡན་པར་དམིགས་པ་ཡང་
ཡིན་པ་དེ་ནི། དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་
དང་ཁམ་པོར་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་འཇིམ་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དེ་
དག་ནི་འཇིམ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གསལ་བའི་
བྱད་པར་འདི་ཡང་བདེ་བ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་དང་། རྩོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་དང་ལྡན་པར་དམིགས་སོ། །གང་ལས་ཤེ་ན། རབ་ཏུ་དང་བ་དང་།
གདུང་བ་དང་། ལྷམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལྟར་སྟོང་སྟོང་བས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། ཡང་བ་
དང་། ཞེན་པ་དང་། འཕེལ་བ་དང་། དགའ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རྩལ་གྱི་འབྲས་
བུ་ནི། གདུང་བ་དང་། སྐྱེམས་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། རེངས་པ་དང་། སྐྱོ་བ་
རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ལྷམ་པ་དང་སྐྱིབ་པ་དང་། ལྷོམ་པ་
དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་། ལྷེ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། ཡང་བ་ལ་སོགས་
པ་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན། འདི་ནི་བདེ་བ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་དང་། རྩོངས་
པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ངེས་པར་བྱའོ།

དེས་ན་འདི་དག་ནི་རབ་རྩ་དང་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བདེ་
བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལས་ཀྱང་
བདེ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །དེ་
གྲུབ་པ་ན་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པར་ནི་གཙུག་པོ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་བྱ་བའི་གྲུབ་པོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་
ཀྱང་གཙུག་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་ནི། གང་ཞིག་དོན་གང་ལ་
འཇུག་པ་དེ་ནི། དེ་ལ་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་སྒྲམ་བུ་བྱེད་པ་ལ་
འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་གང་གིས་གསལ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་གཙུག་
པོའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །རྒྱས་པ་དེ་ཡང་རྟེན་མེད་པ་
ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་གང་ལ་རྒྱས་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་གཙུག་པོ་ཡོད་
དོ། །འདི་ལས་ཀྱང་གཙུག་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དབྱེར་
ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྟེན་འདི་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འཇིག་པའི་གོང་བུ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ནི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཇིག་པའི་གོང་བུ་ལས་ཐ་དད་པའི་ངོ་
བོ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བུམ་པས་ནི་སྤྱང་ཅི་དང་། རྒྱ་དང་འོ་མ་འཇིག་པར་རྒྱས་
ཀྱི་འཇིག་པའི་གོང་བུས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
འབྲས་བུ་འདི་དག་མཐོང་ནས། གང་ལས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་སྦྱེད་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཙུག་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པོ། །

རིགས་པ་འདི་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་སྣ་ཚོ་གས་དབྱེར་
མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་བཞིན་སྣ་ཚོ་གས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལ་
བརྗོད་དེ། འདི་དག་ནི་འཇིག་པའི་དུས་ན་འགའ་ཞིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་པར་
འགྱུར་བ་ཏེ། འདི་ལྟར་འགྱུར་བ་ལྔ་ནི། དེ་ཙམ་ལྔ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཙམ་དང་དབང་པོ་དག་ནི་ང་རྒྱལ་ལ། ང་རྒྱལ་ནི་སློ་ལ། སློ་ནི་གཙོ་བོ་
ལ་དབྱེར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ན། འཇིག་པའི་དུས་སུ་
འཇིག་རྟེན་གསུམ་གང་དུ་དབྱེར་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐེམ་པར་འགྱུར་
བའི་གནས་ཞིག་མེད་ན་ནི། འདི་དག་འཇིག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་
བུའི་གནས་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལས་གནས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
གཙོ་བོ་ཡོད་པར་གྱུར་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྐྱེས་བུ་ནི་བདག་དང་ཤེས་པ་དང་། སེམས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དག་
དང་། རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་གཙོ་བོས་བྲངས་པའི་བྱེད་པོ་ཡིན་གྱི། ལས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱེས་བུ་དེ་ནི། ཏྲག་པ་དང་། གཅིག་བུ་དང་། བྲབ་
པ་དང་། ཡུལ་རྣམས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་པ་ཡང་ཡིན་ཅིང་། སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་
ལྟ་བའི་ཚུལ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཉིད་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ཡང་མིན་ལ། མིག་
ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་བདག་གིས་རང་རང་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ།
ཡུལ་ལ་སོ་སོར་འོངས་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་པོ་བྲང་གི་

ལན་ཀན་ཐ་དད་པ་དག་ནས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཐ་དད་པ་དག་གི་དཔལ་ལ་ལྟ་
 བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཉིད་མིག་གི་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་
 གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་
 སྐྱེད་མེ་ལོང་ཆེན་པོ་ལ་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཕོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་སྐྱེས་
 བུ་ལ་སྐྱང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པ་ཡིན་ཅིང་། གང་ཡུལ་
 གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཅིང་། ཡུལ་མཐོང་བ་
 པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 རིགས་པ་ནི་འདི་ལྟར། མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་
 ཤིང་བསགས་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། མལ་ཆ་དང་སྟན་གཞི། ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་ལ། རིགས་པ་འདིས་མིག་ལ་སོགས་པ་དག། །བདག་གི་དགོངས་པ་
 སྐྱབ་ཀྱས་ཀྱི་བདག་གི་བར་གྱུབ་པ་ན། དེ་དག་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པ་པོའི་བདག་
 ཡོད་པར་འབད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་སྟམ་དུ་བསམས་པའོ། །སྐྱོར་བ་འདི་
 དག་གི་དོན་ཀྱང་ཁོ་བོས་ཆད་མ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་
 ཏོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ནི། སེམས་པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། སྐྱོ་ནི་སེམས་པོའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་ན། སྐྱོ་དང་སེམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་ཡོད་པར་ཅིས་འགྲུབ་ཅེ་
 བ། སྐྱོ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་དང་
 ལྟན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་ངེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་

ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ། འདི་ནི་རྒྱས་པར་གཞན་དོན་ལེན་ཅུང་སྐྱབས་སུ་ནམ་
པར་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་གངས་ཅན་པ་དག་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་
མཆོན་ཉིད་ནི་ལྷ་བཙུང་ཞེས་སྣང་། འདི་ལྟར་མགུ་བ་ནི་དགུའོ། །བྱབ་པ་ནི་
བརྒྱད་དོ། །རྒྱས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་ལྷ་སྟེ། དེ་ལྟར་
ན་ལྷ་བཙུང་། །དེ་ལ་ཚུ་དང་། ཚུ་རྒྱན་དང་། ཚུ་བོ་དང་། ཆར་འབབ་པ་དང་།
ལེགས་པར་བརྒྱལ་བ་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་། མིག་བཟང་བ་དང་། འོད་
ཅན་དང་། ལུས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། མགུ་བ་དགུ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་མཉེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ།

དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལས་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱེས་བྱས་བྱས་
པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་གང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ནི། ཡོངས་སུ་དགའ་
བ་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལས་རྒྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཚུ་ཞེས་བྱའོ། །ཉི་
བར་ལེན་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འཐོབ་གྱི། རྒྱེས་བྱས་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་ཤེས་ནས་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་རྒྱེ་བར་
འགྱུར་བ་ནི་ཚུ་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །དུས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་འཐོབ་གྱི་རྒྱེས་བྱས་
བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པ་སོགས་ནི་ཚུ་བོའོ། །སྐལ་བས་འབྲས་བྱ་
འཐོབ་གྱི་རྒྱེས་བྱས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པ་སོགས་ནི་ཆར་འབབ་པ་
ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་སྐྱབ་པའི་རྒྱོན་མཐོང་ནས་གང་ཐར་པ་
ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དེ་ནི་ལེགས་པར་བརྒྱལ་བ་ཞེས་

བྱའོ། །ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་བའི་སྐྱོན་མཐོང་ནས་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་
དགའ་བ་དེ་ནི། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐར་པ་སོགས་ལ་ཡོངས་
སུ་དགའ་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་དེ་ཐར་པ་མཐོང་བ་ནི་མིག་བཟང་བ་ཞེས་
བྱའོ། །དབང་པོ་ལས་འདས་པ་མཐོང་བ་ནི་འོད་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་
འཆེ་བའམ་སྐྱོན་མཐོང་ནས་ཐར་པ་སོགས་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དེ་ནི། ལུས་
མཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མགུ་བ་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ལས་སྐྱེ་བའི་གུབ་བ་ནི་བརྒྱད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
སྐྱོལ་བ་པོ་དང་། ལེགས་པར་སྐྱོལ་བ་པོ་དང་། སྐྱོལ་བའི་མཐར་ཕྱིན་པ་
དང་། དགའ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། མགུ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཉམས་
དགའ་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་
གུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གཞན་ལ་པན་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ན། གུབ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་གང་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་ན། སྐྱོལ་བ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །
ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ཤེས་པ་ནི། ལེགས་པར་གྲོལ་བ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །
བརྗོད་བྱ་དང་། རྗོད་བྱེད་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྤྲ་མས་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཤེས་པ་དེ་ནི་སྐྱོལ་བའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་བ་དང་ཆ་བ་སྟོག་པའི་
ཐབས་ཤེས་པ་ནི་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་མཁྱིས་
པ་དང་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ནད་གང་བདག་ཉིད་དམ་སྤྲ་མ་ལས་སྐྱེས་
པའི་སྟོག་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་གུབ་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གང་དང་པོ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་མི་དང་། སྐྱོལ་སོང་།

དང་། རི་དྲགས་དང་། སྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལས་བྱུང་ཞིང་། སྐྱེས་
པས་འཛིགས་པ་དང་། འཐབ་ཚོད་དང་། དེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་
བསྐྱལ་རྣམས་བཅས་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་མགུ་བར་གྱུར་བ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་
པ་ལ་སོགས་པས་ཆངས་པར་སྐྱོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཉམས་དགའ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ལྷང་བ་དང་། བྱག་འཆལ་བ་དང་། སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་
བྲེགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི། ཏྲག་ཏུ་དགའ་བ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་གྲུབ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །

ཡང་འོན་པ་དང་། མཛེན་དང་། དཔུས་ལོང་གི་ངོ་ཐོ་དང་། བཅས་པོ་
ཉིད་དང་། ཅི་མི་ཞིམ་པ་ཉིད་དང་། བྱམ་པོ་ཉིད་དང་། ཏྲག་སྐྱམ་ཅན་དང་། མ་
ནིང་དང་། ལག་པ་ཉམས་པ་དང་། སྐྱགས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་དག་གིས་གྲངས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐུགས་པ་དང་། མིག་དང་སྟེ་དང་།
སྐྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། དག་དང་ལག་པ་དང་། ཀླང་པ་དང་། བཤང་ལམ་དང་།
འདོམས་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པ་འདི་དག་ནི་རྒྱས་པ་བརྒྱ་གཅིག་གོ་
།དེ་བཞིན་དུ་ཚུ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུ་རྒྱན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུ་བོ་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཆར་འབབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལེགས་པར་བརྒྱལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
གཞན་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། འོད་ཅན་མ་ཡིན་
པ་དང་། ལུས་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་
དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་མ་ཤེས་པས་ཐར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགའ་བ་མི་སྐྱེ་བ་ནི། ཚུ་

མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པར་འཆེ་བ་མཐོང་ཡང་ཐར་པ་
ལ་སོགས་པ་ལ་དགའ་བ་མི་སྐྱེ་བ་ནི། ལུས་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་འོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོལ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལེགས་པར་སྒྲོལ་བ་མ་ཡིན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་བརྒྱད་ལ་གཞོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་གང་
དཔུང་པ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲོལ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་ངེ་སྤྱིད་གཡོ་སྒྱུ་དང་སེར་སྒྲ་སོགས་ལ་རིགས་པའི་དོན་མི་དམིགས་པ་
ནི་རྟག་ཏུ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་
འདི་དག་ནི་རྒྱས་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ།

སྤྱན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་ལྔ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུན་པ་དང་། རྩེངས་པ་དང་།
རྩེངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ལུན་པར་གྱུར་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱག་ཏུ་གྱུར་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱན་ཅི་ལོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྤྱན་ཅི་ལོག་གི་དོན་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་དང་། ལེགས་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་བ་དང་། བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་
བདེ་བར་མངོན་པར་ང་རྒྱལ་བ་དང་། མི་རྒྱས་པ་ལ་རྒྱས་པར་མངོན་པར་ང་
རྒྱལ་བ་དང་། མི་བཟོད་པ་ལ་བཟོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་
ནི་སྤྱན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་པར་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་མཆོན་
ཉིད་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །

དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་བ་ཅིངས་པ་གསུམ་གྱིས་བཅིངས་པ་ལས་འཁོར་

བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལས་གྲོལ་བས་ཐར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་
 ཐར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འཆིང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་འཆིང་བ་
 དང་། འགྱུར་བའི་འཆིང་བ་དང་། རྟོག་གྱི་འཆིང་བའོ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་རྟོག་
 གྱི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱིས་པའམ། ཆངས་པར་སྐྱོད་པའམ། ཉགས་ན་
 གནས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་རྟེན་པས་འཆིང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་ཙམ་
 རྟེན་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྐྱེད་པ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འགྱུར་བའི་འཆིང་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དེ་དང་དེ་ལ་ལྟ་བ་སོགས་སུ་འདོད་པས་སྐྱ་
 དང་རེག་བྱ་དང་རོ་དང་གཟུགས་དང་བྲི་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་འགྱུར་བར་བྱེད་
 ཅིང་། དབང་པོ་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ། ཉང་དུ་ཡང་དག་
 པར་གནས་པར་མི་འགྱུར་བས་འཆིང་བ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱི་འཆིང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལུས་གང་དག །གཞན་དང་གཞན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་རྣག་བཞིན་དུ་
 འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། བདེ་བ་དང་། སྦྱག་བསྐྱེད་དང་། རྫོངས་
 པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་། བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་ངར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ཙམ་
 དང་། དབང་པོའི་བྱེད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྣ་ཆོགས་པ་འགྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་
 ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

དེ་ཡང་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན། ཡུལ་ལ་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བྱ་
 དང་། རང་བཞིན་ལ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྫོངས་པ་ཡོད་ལ། དེའི་སྒྲིབ་རང་
 བཞིན་ཉིད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་

སྣ་ཚོ་གས་པ་འདི་སྤྱལ་པར་མ་ཤེས་པར་བདག་ཉིད་གྱིས་ལས་བྱས་པ་
 དང་། བདག་ཉིད་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དེ་དག་ཡོངས་
 སྐྱོད་པ་སོགས་སུ་བརྩུང་བས། བདག་ཉིད་ཡུལ་རྣམས་ལ་སྐྱེད་པའི་གཞན་
 དབང་དུ་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་སྒྲ་མས་ཉེ་
 བར་བསྟན་པ་དང་། རྩོས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲས་
 བུ་དག་སྤྱལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིས་བུ་ནི་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་སོགས་སུ་ངས་པའི་ཤེས་པ་ལྷག་པ་སྤྱིས་པར་གྱུར་པ་ན། འབྲས་བུ་
 དག་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་སྣ་ཚོ་གས་པ་འདི་དག་སྤྱལ་བར་བྱེད་
 པའི་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་ལ་བདག་གྲང་གཞན་ནོ་ཞེས་ཉོགས་ནས།
 བདག་ཉིད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་ངོམས་པར་གྱུར་བའི་བྱིར། ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ལྷའི་མིག་བསྐྱེད་དེ། རང་བཞིན་ལ་ལྷ་བར་བྱེད་པ་
 ན། བདག་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་དེ་མ་བྲལ་ནས་རྣམ་འགྱུར་
 སྣ་ཚོ་གས་པ་འདི་དག་གི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་པ་རང་
 བཞིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་རང་བཞིན་ཡང་སྤྱར་
 སྐྱེངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་ལས་སྒོ་དང་། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་
 ལས་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་། དབང་པོ་བརྩུ་གཅིག་དང་། དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་
 ལྟ་ཉེ་བར་སྤྱལ་བར་བྱེད་པའི་འདུག་པ་ཉེ་བར་བསྟུས་ཏེ། རང་བཞིན་ཡན་
 གར་བར་གནས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་བའི་སྒོ་ངོར་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་འགྱུར་
 གྱི་ཚོ་གས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱང་བ་ལོག་སྟེ། ས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། མིག་

ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་སྟོན་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྐད་བཤད་པའི་
འཆིང་བ་གསུམ་ལས་གྲོལ་ཏེ། སྦྱིས་བྱ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་བ་མེད་ཅིང་།
བྱེད་པ་མེད་པར་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
གངས་ཅན་པ་དག་གིས་བཅིངས་པ་དང་། ཐར་པའི་ཚུལ་རྣམས་པར་བཞག་པ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན། སྦྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།
གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པར་འགྱུར་བའི་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་། མི་འགྱུར་
བ་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ལ་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
གང་ཞིག་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་བས་དེ་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན། ཀུན་རྫོབ་རྣམས་འགྱུར་གྱི་སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད་
རྒྱབ་སྟེ། ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་གངས་ཅན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་སྦྱིང་བོ་
ཡིན་ཅིང་། དེང་སང་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲིབ་གང་དག་བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་བོ་ཞེས་བྱ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།
གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་། མི་འགྱུར་བའི་
ཏྲག་པ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་པས་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བ་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་གང་ཞིག་མ་
ཤེས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལུས་བྱེད་པ་བཅིངས་

པ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ངོ་
འཕྲོད་པས་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དག་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་
པོ་དང་། སྤྱི་གཙུག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཙམ་ཞིག་ཐ་དད་པར་ཟད་ཀྱི། དོན་ལ་
ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གངས་ཅན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མདོ་ཙམ་བཤད་
ཟེན་ཏོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་ཡིན་ལས་སྒྲོག་
པའི་གཞན་སེལ་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་
གཞན་མེད་ན་གཅིག་ས་ཐོན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་
འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ས་ཐོན་གྱིས་སྤྱི་གྲུབ་སྤྱིད་པའི་རང་
བཞིན་དེ་ས་སོགས་ལ་མེད་ས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་གྲུབ་སྤྱིད་པའི་རང་བཞིན་
དེ་ས་ཐོན་ལ་མེད་པས་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་བྱིར། བྱེད་སྤྱོད་ རུས་
པ་རྣམས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ན། རུས་པ་དེ་དག་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་
རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཐ་དད་དགོས་པས་གཞི་གཅིག་ལ་རྒྱ་དུ་མས་རུས་
པ་གཅིག་ཐུན་མོངས་དུ་འཇུག་པ་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནི་
སྤྱི་རྟག་དངོས་བཀག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

འོན་ཀྱང་རང་ལྟར་ན། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཚུལ་ངེ་
ལྟར་ཡིན་ཞེས་ངེས་པས། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ལྟར་ན་ས་ཚུ་ལུང་ས་ཐོན་སོགས་
སྤྱི་གཙུག་པོའི་རང་དུ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས་ས་ཐོན་གྱིས་སྤྱི་གྲུབ་སྤྱིད་པའི་

རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སས་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་དུ་མ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱང་རང་བཞིན་
གཅིག་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་རྒྱ་དུ་མ་འང་སྐྱེ་གཙུག་པོའི་རང་དུ་རང་བཞིན་
ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་གྲིས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་
དང་པོར་དགག་པ་ནི། སྐྱ་གྲུ་སྐྱེད་པ་ལ་ཚུ་ལུད་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་ཅིག་
བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་བདག་གཅིག་པོ་ལའང་།
སྐྱ་གྲུ་སྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་
སྐྱེ་གཙུག་པོ་ཆ་མེད་པ་གཅིག་བྱེད་པའི་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ས་བོན་གྱི་
རང་བཞིན་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །འབྲས་པ་ཡོད་དེ། ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་གཙུག་
པོ་ས་བོན་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་འབྲས་པར་ཚུ་ལུད་སོགས་
རྣམས་ས་བོན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། དོན་ནི།
སྐྱེ་གཙུག་པོའི་རྣམས་པ་ཁོ་ན་སྐྱ་གྲུ་བསྐྱེད་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྷ་བུའི་གཙུག་པོ་དེ་ས་བོན་ལ་རྫོགས་པར་ཡོད་ཅིང་། ཚུ་
ལུད་སོགས་རྣམས་ས་བོན་ལ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་བྲ་བའི་དོན་ཏོ། ། ལྷ་ལྷོ་
སོགས་བྲ་མིན་འབྲས་པར་རྣམས་དང་བྲལ། ཅེས་འཆད་པ་ལྟར་ན། ཀྱང་པ་འདི་
གཉིས་སུ་མའི་འབྲས་སྐབས་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་གཙུག་པོས་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེད་ན། དེ་ལྷར་ཐལ་
བའི་སྒྲོན་ཡོད་པ་དེས་ན། ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་གཙུག་པོ་དེ་ཆོས་ཅན།
ཁོད་གྲིས་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེད་པའི་བྲ་བ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཁོད་རྒྱུན་གྱི་འབྲས་པར་རྣམས་

གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། བྲལ་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའོ། །སྤྱི་གུ་
སྤྱིར་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པར་ཅིས་གྲུབ་ཅི་ན། སྤྱི་གུ་དེ་དག་ཆོས་
ཅན། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། རང་གི་
ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ས་ཚུ་སོགས་གང་རུང་གཅིག་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་
འབྲལ་ནའང་འབྲས་བུ་བྱེད་སྤྱི་བ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གངས་
ཅན་གྱི་སྤྱི་གཙུག་པོ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་། རོན་དམ་པར་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ་གཙུག་པོ་
འབྲས་བུ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས་གཙུག་པོ་རོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་གཙུག་པོ་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
དང་། གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རོན་བྱེད་
མི་རྒྱས་ན། རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ།

ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་གཙུག་པོའི་ངང་དུ་
རོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་དངོས་པོ་ཚུ་ལུད་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཡང་པན་ཚུན་
རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་ཅིང་། གང་ཞིག་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་
སྤྱི་གཙུག་པོ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། དེ་ཀུན་སྤྱི་གཙུག་པོ་ལས་
འབྲས་བུ་འབྱུང་ན། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་རོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་འབྲས་བུ་མི་
འབྱུང་ན་དེ་རོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ས་ཚུ་སོགས་དེར་རང་བཞིན་འདྲེས་

པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ། ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

སྤྱི་མཁའ་སྤྱོད་པ་ཅིག །གཞུང་འདི་དང་། འདིའི་རང་འགྲེལ་དུ།
 དེ་བས་ན་བྱུང་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་
 དེ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཡིན་ན་
 འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པས་བྱུང་པར་བསྟན་ནོ། །ཟེར་བ་ནི་རྣམ་པར་མ་བཟླས་
 པའི་བབ་ཆོལ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་དག་གིས་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་ལ་
 དགག་པ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་། ཞེས་པ་
 ཅུམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། སྤྱི་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས་བྱུང་ཅེས་སྟོན་པ་ག་
 ལ་ཡིན། དེའི་སྤྱིར་ལྟ་སྟོན་འདིའི་འགྲེལ་བ་ཤད་དུ། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་
 གཞན་དག་གིས་བཟླས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
 ཉིད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་
 ཡིན་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དག་ལ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་། རྩལ་ཉག་
 མ་གཅིག་ལས་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་མི་དགོས་ཤེས་པ་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་
 སོམས་ཤིག །ས་བོན་དང་ཚུ་བྱུང་སོགས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་ཁས་སྤངས་
 པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་
 ས་ལུའི་ས་བོན་གཉིས་ཀ་དང་། རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་
 ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཆོགས་པའི་ཚུ་བྱུང་སོགས་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་གྱི།
 ས་ལུའི་ལྷ་གྲུ་མི་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་

ན།

ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། སྤྱི་གཙུག་པོ་ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྲུང་བ་དེས་ན་
དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་ནས་ཀྱི་
ཟུ་གུའི་ཉིད་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ས་ལུའི་ས་བོན་སོགས་གཞན་པ་དེའི་ཉིད་
ལེན་ཡིན་པ་མི་འགའ་བར་ཐལ། རས་ཀྱི་ས་བོན་ནས་ཀྱི་ཟུ་གུའི་ཉིད་ལེན་
ཡིན་ཀྱི། ས་ལུའི་ཟུ་གུའི་ཉིད་ལེན་མིན། ས་ལུའི་ས་བོན་ས་ལུའི་ཟུ་གུའི་
ཉིད་ལེན་ཡིན་ཀྱི། རས་ཀྱི་ཟུ་གུའི་ཉིད་ལེན་མིན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
བཞིན་མ་འདྲེས་བར་གནས་པ་འདི་འབྲུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་དངོས་
པོ་རྣམས་སྤྱི་གཙུག་པོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཀྱིས་རྒྱ་དུ་
མས་འབྲས་བྱ་གཅིག་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ཞར་བྱུང་ཙུང་སྤང་དང་
བཅས་པ་བཤད་ནས། དེ་ནི་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བྱ་གཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་
དངོས་པོ་སྤྱི་གཙུག་པོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་
དགག་པར་བྱའོ། །

ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། རས་དང་ཆུ་ལུད་སོགས་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་ཞིང་
འབྲུག་པར་འབྲུར་བར་ཐལ། རས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། རས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
གྱུར་པའི་གཙུག་པོ་གང་ཡིན་བ་དེ་ཉིད་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་འང་རང་བཞིན་ཡིན་
པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གཙུག་པོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྤྱོད་པས་སོ། །
དེས་ན་འདི་ནི་ཚུ་ལ་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ཅིང་། རིགས་པ་འདི་རང་ལུགས་ལ་ཀ་

བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་དང་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྦྲངས་པ་ལ་ནི་མཚུངས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་བྱམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་པོའི་རྣམས་
དང་བྱམ་པའི་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གྲངས་
ཅན་གྱི་ནས་གྱི་རང་བཞིན་དང་ཚུ་ལུད་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་
པར་ཁས་སྦྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་
བོ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པར་ཁས་སྦྲངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ནས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ཚུ་ལུད་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་
ན། ནས་ཚུ་ལུད་སོགས་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པས་སྐྱེ་འགག་དང་གཅིག་
པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་བོན་གྱི་
རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་པས་ཉེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་ཚས་ཅན།
ཁྱོད་གསལ་བ་སྣ་ཚོ་གསལ་པའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་དེ་
དག་དང་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་གསལ་བ་དེ་རྣམས་འཇིག་པའི་
ཆེ་ནའང་བདག་ཉིད་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་དང་བྱུང་པར་གྱི་སྒོར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་
དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མིན་པ་དེས་ནའོ། །འཁོར་གསུམ་གསལ་སྦྲངས་སོ། །

དེ་ལྟར་གསལ་བ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་ཐ་དད་མེད་
པ་དགག་པ་བཤད་ནས། རང་ལ་མཚུངས་པར་སྦྲང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་
བ་འཇིག་པའི་ཆེ་སྐྱེ་འཇིག་གམ་མི་འཇིག་མི་འཇིག་ན་སྐྱེ་གསལ་རྣམས་ཐ་
དད་དུ་འགྱུར་ལ། འཇིག་ན་གསལ་བ་རྣམས་སྐྱེ་འགག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་

འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་བྱེད་རང་སེལ་བ་སྐྱབ་པ་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་
 བ། སེལ་བ་གསུམ་ལས། གསུམ་པོ་གང་ལའང་ཉེས་པ་དེ་མི་མཚུངས་སོ་
 ཞེས་སྟོན་པ་ནི། །སྟོབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། གངས་ཅན་གྱིས་སྦྱི་
 གཙོ་བོ་དངོས་པོར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཆེ་གནས་སམ་
 མི་གནས། ཞེས་རྟོག་པའི་སྟོན་སྟོན་བརྗོད་པ་དེ་བྱོད་གྱིས་མེད་དགག་གི་
 སེལ་བའི་སྦྱི་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལྟོག་
 པ་མེད་དགག་གི་གཞན་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཚོལ་བ་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་བྱིར། སྦྱི་སྟོབ་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་སེལ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་
 ཡང་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱད་བའམ་སྟོ་
 བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་ཆད་མས་བྱུབ་པའི་སྟོན་སྟོན་ཁས་ལེན་པའི་ཚོལ་བ་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། དོན་གྱི་སེལ་བ་ཁས་སྤངས་པ་ལའང་མཚུངས་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གསལ་བ་རང་མཆོན་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།
 དེས་ན། གཙོ་བོ་ལ་བརྗོད་པའི་སྟོན་དེ་གཞན་སེལ་ལ་མཚུངས་པར་
 བརྗོད་པའི་སྟོན་སྟོན་སྤྱད་དབྱུང་རྒྱས་པ་ཡང་མེད་དེ། སེལ་བ་གསུམ་པོ་གང་
 གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མི་མཚུངས་པ་དེའི་བྱིར། འདིར་དོན་གྱི་སེལ་བ་དངོས་
 སུ་མ་བཞག་པ་ནི། དེ་ནི་གསལ་བ་རང་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་གསལ་བ་འཇིག་
 པའི་ཆོ། འཇིག་མི་འཇིག་བཏགས་ན་སྦྱི་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་
 པའི་དོགས་པ་ཤས་ཚུང་ཞིང་མི་མཚུངས་པར་ཤེས་སྐྱབ་པས་དེའི་བྱིར་དངོས་
 སུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ལྟོག་པ་མེད་དགག་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་

འཇིག་པའི་ཆེ་འཇིག་མི་འཇིག་བརྟགས་ནས་སུན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། རོ་བོ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲ་བ་ལ་ནི། སྤྱི་གཙུག་པོ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་འཇིག་པའི་
ཆེ་འཇིག་མི་འཇིག་བརྟགས་ནས་སུན་དབྱུང་དུ་མེད་པར་ཐལ། རོ་བོ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་ག་ལན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་གཞན་སེལ་བའི་རོ་བོ་རོས་གཟུང་བའི་རྣམ་
གཞག་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཞན་སེལ་བ་ཞེས་པ་ནི། དགག་
བྱ་གཞན་བསལ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བ་
ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ན་གཞན་སེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་མིན་བསལ་བའི་རྣམ་པ་
དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཆོས། དེ་ལ་
དབྱེ་ན། དཔལ་ལྷན་ཞི་བ་འཆོས། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་
དགག་དང་མེད་པའོ། །མ་ཡིན་དགག་པའང་རྣམ་གཉིད་ཏེ། །སྒྲོ་དང་དོན་གྱི་
དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་།
མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲོའི་སེལ་བ་དང་། དོན་གྱི་སེལ་བ་གཉིས་སོ། །
དེ་ལ་སྒྲོའི་སེལ་བ་ནི། རྟོག་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་བརྗོད་དེ།
དཔེར་ན། བུམ་འཇིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྒྲིང་བ་ལྟ་བུའོ། །དོན་གྱི་སེལ་བ་
ནི་དོན་རང་མཆན་ཡང་ཡིན་ལ། སེལ་བ་ཡང་ཡིན་པ་དག་ལ་བརྗོད་དེ།
དཔེར་ན། བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཡང་ཡིན། བུམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
ཆོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མེད་དགག་གི་སེལ་བ་ནི། རང་གི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅེས་གྱི་
 ཆ་དག་ལ་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་བྱམ་མེད་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་གང་དག །སློབ་
 དཔོན་ཞི་བ་འཆོའི་ལུགས་འདི་ཉིད་རང་ལུགས་ལའང་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་
 འཆེ་བཞིན་དུ། དོན་གྱི་སེལ་བ་དོན་རང་མཆན་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་པ་ནི་
 འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པ་རྩ་འགྲེལ་གཉི་ག་ལས།
 དོན་གྱི་སེལ་བ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཆོས་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ལན་
 མང་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་མཆན་ཡིན་ན་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་
 བྱམ་པ་ནི། ཤེས་རིག་ལྡན་པ་སྤངས་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་དོ། །དོན་གྱི་སེལ་བ་ཡིན་
 བ། སེལ་བ་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་པས་བྱམ་པར་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་དེ་དག་
 གི་དགོངས་པར་སྤྱོད་བའང་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་མ་མཐོང་བར་
 གསལ་ཏེ། སློབ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས། འདིས་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་གཞན་སེལ་བར་
 བརྟེན་པ་ནི། དངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་གྱི་
 སེལ་བ་ཉིད་སེལ་བ་དངོས་ཡིན་པར་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཆོགས་པ་
 དེ་གཞན་སེལ་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་དགག་པ་མཆན་ཉིད་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཡང་སྤྱོད་བ་ཅིས་འགོག་ །ཅི་སྟེ། དགག་པ་དངོས་སྤྱོད་བཅད་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དགག་པ་དངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 ཟེར་ན། དེ་ལྟ་ན་དགག་བྱ་གཞན་བསལ་བའི་རྣམ་པ་དངོས་སྤྱོད་ཤར་བའི་སྟོ་

ནས་རྟེན་གས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཡང་མཚུངས་
སོ། །ཅི་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཆོག་གས་པ་དག་ག་པ་མ་ཡིན་པ་འདོད་པས་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་
མི་འདོད་པ་བསྐྱབས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་དག་ག་བྱ་བ་ཅད་པའི་
རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྟོན་ནས་དངོས་སུ་རྟེན་གས་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱང་
དག་ག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཅི་ཞིག་གིས་ནོངས། གལ་ཏེ་སྐྱབ་ཆོས་བྱམ་པ་དངོས་
སུ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྐྱབ་ཆོས་གོ་བར་བྱེད་ན་དག་ག་པ་མ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་བས་ན་མ་ཡིན་དག་ག་གིས་དག་ག་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ་ལོ། །
གལ་ཏེ་མ་ཡིན་དག་ག་གིས་དག་ག་པའི་གོ་ཆོད་པར་འདོད་ན་ནི། དག་ག་བྱ་
དངོས་སུ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་ནས་དངོས་སུ་རྟེན་གས་པར་བྱ་
དགོས་པ་གང་ཞིག །སྐྱབ་ཆོས་འཕེན་པ་མ་ཡིན་དག་ག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
པས། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཆོག་གས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
དག་ག་ཏུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་རྗེས་
སུ་ཞུགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་དེས་ཆོག་གས་པ་དེ་ཉིད་གཞན་སེལ་
བ་ཡིན་པར་ཡང་འབད་མེད་དུ་བྱུབ་པས་དེའི་བྱིར། དོན་གྱི་སེལ་བ་དངོས་པོ་
ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཁོ་ལོ་
ཅག་ནི་མ་ཡིན་དག་ག་གིས་དག་ག་པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་མགིན་པ་བརྒྱུངས་ཏེ་སྐྱ་
བར་བྱེད་ན། ཅིའི་བྱིར་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ་བས་མི་འདོད་པ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་
ཞེ་ན། འོ་ན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་ན་སྐྱབ་པ་ཡིན་

བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། སྒྲོའི་སེལ་བ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཁས་སྒྲངས་བ་
དང་འགལ་ལོ། །འདོད་ན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ་
ཞིང་། རྟོག་པའི་སྒྲང་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་
ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བ་ཡིན་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ཡིན་ན་སྒྲོ་བཏགས་མ་ཡིན་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་དང་། རྩས་སུ་གྲུབ་པས་
ཁྱབ་པ་སོགས་སུ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཞིང་། སྒྲུབ་ཆོས་འཕེན་ན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་བས་
ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན་དགག་པ་མ་ཡིན་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྟོག་པ་ལ་གསེར་བྱམ་བྱམ་པར་སྒྲང་བ་ཆོས་ཅན། རྩས་ཡིན་པར་
ཐལ། རྩས་ཆོས་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན་བྱམ་བས་དག་པའི་ས་སྟོགས་
ཀྱིས་སྒྲུབ་ཆོས་འཕེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ཅིས་འགོག་ལེགས་པར་
སོམས་ཤིག། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དབྱེ་བར་མི་རུས་སོ། །

གལ་ཏེ་སེལ་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནའང་། སེལ་འཇུག་ཏུ་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་
ན་མངོན་སུམ་སེལ་འཇུག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲས་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ན། རྟོག་
པ་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མ་སྒྲས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་སྒྲང་ཡུལ་
སེལ་བ་ཡིན་པའི་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་གྱི་སེལ་བ་
རང་མཆན་དེ་ཉིད་སེལ་བ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་མཆན་ཡང་ཡིན་ན་
རང་གི་སྒྲང་ཡུལ་སེལ་བ་ཡིན་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲ་

ཡང་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དེ་སྒྲོག་གྱུར་ཡང་ཡིན་ཅིང་།
 རང་མཚན་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མངོན་
 སྤྱོད་མེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེས་བྲེད་ལ་བརྗོད་ན། ལན་ཅི་ཞེས་ཡོད། དེ་བས་ན་
 བྱམ་པ་ཡང་ཡིན། བྱམ་པ་མ་ཡིན་ན། རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
 ཚོགས་པ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་
 འགྱུར་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲོན་པོ་ཡང་ཡིན། སྤྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་
 པ་རང་མཚན་ཡིན་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་མི་དགོས་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚུར་མཐོང་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་ན། ཚོས་གྱི་
 བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སྤྱོད་དུ་མཐོང་བའི་ཚུལ་མཐོང་ཡོད་པ་
 གང་གིས་འགོག་སོམས་ཤིག།

ཁ་ཅིག། གཞི་གྲུབ་ན་སེལ་བ་ཡིན་པས་བྲུབ་པར་ཐལ། རིགས་མི་
 མ་སྤྱོད་སེལ་བས་བྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྤྱོད། །དེ་ལྟར་གཞི་གྲུབ་ན་དགག་པ་
 ཡིན་པས་བྲུབ་པར་ཐལ། རིགས་མི་མ་སྤྱོད་པ་བཀག་པས་བྲུབ་པའི་སྤྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་སེལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ཡང་གྲག་སྟེ། མེད་དགག་ཡིན་ན་དགག་པ་མ་ཡིན་པས་
 བྲུབ་པར་སྤྱོད་བཞི། སྒྲོན་མེད་པའི་གཞུང་ལུགས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པ་དང་
 སྒྲུང་བ་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་
 བས་སྤྱོད་ཏེ་དོན་མ་སྤྱོད་ཁོ་ན་གཞན་སེལ་བའོ་ཞེས་སྤྱོད་བཞི་ནང་འགལ་བ་དོ་
 མི་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་དང་སེལ་བ་གཉིས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་

གངས་ངེས་པ་ཡིན་ལ། སེལ་བ་དང་དགག་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེའི་སྒྲིབ་
དངོས་པོར་མ་གྲུབ་བའི་ཆོས་ཡིན་ན་སེལ་བ་དང་དགག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ལ།
དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ལ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དག་ནི། དགག་པ་
དང་སེལ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དག་ནི། སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ལ། མེད་དགག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་སྒྲིབ་མ་ཡིན་དགག་གི་
དངོས་པོ་དང་། དོན་གྱི་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་འདི་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྒྲུབ་བའི་སྒྲིབ་སེལ་
བ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་གི་སེལ་བ་དེ་དག་
སྒྲིབ་སེལ་བ་དངོས་ཡིན་མོད། བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་
མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོན་ཆད་གནས་འདི་ལ་གཞན་དག་ཐེ་ཆོས་ཡང་མ་ཞུགས་
པར་སྒྲུབ་མོད། ཁོ་པོ་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲིབ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྒྲུབ་བ་དེ་གཞན་
སེལ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཞེས་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་གཞན་
སེལ་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པ་དངོས་
མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེ་མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པར་ཐལ་ལོ། །ཚུལ་འདི་ནི་བྱམ་མ་
ཡིན་ནམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལའང་མཚུངས་
པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་དེ་དག་བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་དངོས་ཡིན་པ་ལ་རིག་པ་ཅི་

ཞིག་ཡོད་བཟོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
རྟོག་པས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་སྒྲིབ། ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཡང་ཆོས་
ཅན། བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་
པ་རྟོག་པས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། རྟོག་པ་ལ་སྐྱེ་རྟག་
པར་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་རྟག་པ་མ་
ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་རྟོག་པས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། འདོད་ན། སྐྱེ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་གཞན་སེལ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ། བྱོད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ། དེས་ན་བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་ནི།
བྱམ་པའི་དོན་གྱི་སེལ་བ་ཁོ་ན་ལ་བཟོད་དོ། །

འོ་ན་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་བྱམ་པ་
མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སེལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སེལ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །དེར་ཐལ། དངོས་པོར་
མེད་པའི་སེལ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

དེས་ན་བྱམ་མ་ཡིན་བསལ་བའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་
དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པས། གཞན་སེལ་དུ་འགྱུར་གྱང་། བྱམ་པའི་
གཞན་སེལ་དུ་མི་འགྱུར་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བྱམ་འཇིན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་
པར་སྒྲུང་བ་དེ་བྱམ་པའི་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་ནི་ཡིན་ཏེ། བྱམ་འཇིན་རྟོག་པའི་
སྒྲུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །དེས་ན་སྒྲོའི་གཞན་

སེལ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་བྱུང་། བྱམ་པའི་སྒྲིའི་གཞན་སེལ་
ཡིན་པ་ལ་བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་། ། ཞེས་ཞེས་པར་བྱས་
ལ་ཚུལ་འདི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལའང་མཚུངས་པར་ཞེས་པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་། བྱམ་མ་ཡིན་གསལ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲིང་བས་བྱམ་པའི་གཞན་
སེལ་དུ་འབྱུང་ན། བྱམ་འཇིན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྒྲིང་བ་ཆོས་ཅན། བྱེད་
བྱམ་པའི་ལྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲིང་
བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱམ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན་སེལ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་
དེ་ལས་བྱམ་པ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྒྲིང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲིའི་སེལ་བ་དེ་
ཉིད་བྱམ་འཇིན་རྟོག་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་དང་། དངོས་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་བྱམ་
འཇིན་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་བྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཤུགས་ཡུལ་ཡིན་
ནོ། །བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་གི་སེལ་བ་དེ་ཉིད་
བྱམ་འཇིན་རྟོག་པས་སྒྲིའི་སེལ་བ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བྱམ་པ་
ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་དུ་འཇིན་པའི་རྟོག་པས་དངོས་སུ་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བའི་མཆོན་ཉིད་སྤྲུལ་པ་དང་
འགལ་བ་མེད་དོ། །

བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཆོགས་དོན་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་
སེལ་བ་དེ་ནི། བྱམ་འཇིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་།
སྒྲིང་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ་ཚུལ་འདི་ས་གཞན་དག་ལ་ཡང་རིགས་སྒྲེ་བར་བྱ་

ཞིང་། སྒྲིའི་སེལ་བ་ཡིན་ན་སྐྱོདོན་ཡིན་པས་སྐྱབ་ལ། དོན་གྱི་སེལ་བ་ལ་སྐྱོ
 དོན་མ་ཡིན་པས་སྐྱབ་ཅིང་། བུམ་མ་ཡིན་ན་མ་པར་བཅད་ཅམ་ལྟ་བུ་ལ་བུམ་
 པའི་སྐྱོདོན་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཅིང་། སྦྱིར་མེད་དགག་གི་གཞན་
 སེལ་ལ་སྐྱོདོན་ཡིན་པས་སྐྱབ་སྟེ། སྦྱི་མཚན་ཡིན་པས་སྐྱབ་པའི་སྦྱིར་རོ། །
 ཞེས་ཞེས་པར་བྱ་ལ། རང་གི་སྤང་ཡུལ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱིར་སྐྱབ་
 འཇུག་དང་། རང་གི་སྤང་ཡུལ་སེལ་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱིར། སེལ་འཇུག་
 ཅེས་བྱ་ཞིང་། ཆོས་དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན་ཆོས་དེའི་རྣམ་ཆ་སོ་སོར་
 དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་སྐྱབ་ན་ཡུལ་དེ་ལ་
 སྐྱབ་འཇུག་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་སྐྱབ་འཇུག་གི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་
 ལ་ཆ་ཤས་སུ་སྦྱེན་ས་འཇུག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པས་སྐྱབ་ཀྱང་། དེ་ཉིད་
 སེལ་འཇུག་གི་དོན་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཞེས་པར་བྱའོ། །

འདི་དག་ལ་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་
 མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །གཞན་སེལ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་མཐའ་
 བཅད་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས། །དུ་མ་འབྲས་བུ་གཅིག་
 བྱེད་ན། །ཞེས་གངས་ཅན་རང་གི་ལྷགས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་
 དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། བཅས་པ་བཤད་ཅིན་
 བས། ད་ནི་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་མིན། །ཞིན་ཏུ་ཐ་དད་སྦྱིར་ཞེ་ན།
 ཞེས་སེལ་བ་སྐྱོབ་པའི་སྦྱོགས་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་སྦྱོན་

པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། ས་བོན་ཚུ་ལུད་སོགས་ནམས་སྤྱི་གཙོ་བོའི་རང་དུ་
 རང་བཞིན་འདྲེས་པ་མ་ཡིན་ན། ལྷ་གུ་དེ་ཡི་སྦྱེད་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་
 ས་བོན་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་པ་ཚུ་ལུད་ལ་སོགས་པས་ལྷ་གུ་རི་ལྟར་
 སྦྱེད་ཅིང་མི་སྦྱེད་པའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཡིན་
 བ། བྱད་པར་ཚུ་ལུད་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་། ལྷ་གུ་སྦྱེད་པ་འཐད་གྱི།
 གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྦྱེད་ན། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དོན་མེད་དུ་
 འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཐ་དད་མིན་པའི་གཙོ་
 བོའང་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཚུ་ལ་དུ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་བསྦྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། ཏྲགས་དེ་ཉིད་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟེན་ཏོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གཙོ་བོ་དེས་
 འབྲས་བུ་དེ་བསྦྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་གོང་དུ་བརྗོད་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར། གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྦྱེད་པ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཏྲག་པ་དང་། གཅིག་ལུ་དང་། བྱབ་པ་དང་།
 རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་འགྱུར་མིན་པའི་བྱད་པར་སྤར་དང་ལྟན་པའི་
 གཙོ་བོ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། བྱད་པར་
 ལྷ་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཚུ་ལ་དུ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུ་ལུད་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་རྣམས་སྟོ་མ་
 འབྲུལ་བ་ལ་སྤང་བ་ནའང་། གཞན་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་ལ་མི་བརྟེན་
 པར་རང་བཞིན་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྟོ་མ་འབྲུལ་

བས་རྒྱས་སོ་སོར་དམིགས་པ་དེ་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 དེ་ལྟར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་
 ལྟ་བུས་ན་སྤྱི་འཛོན་རྟོག་པའི་སྤྱང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དང་། བྱེད་པར་རང་
 མཚན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱེད་པར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི།
 སྤྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་སོགས་བྱེད་པར་རང་མཚན་དེ་
 བེ་བྱམ་མ་ཡིན་སོགས་གཞན་ལས་ལོག་པར་གནས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་འཛོན་
 རྟོག་པ་ལ་རང་གི་སྤྱང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དེ་བྱམ་མ་ཡིན་སོགས་ལས་
 ལོག་པར་སྤྱང་བ་ནི་སྤྱོད་བཀགས་པ་ཡིན་ཅིང་། བྱེད་པར་རང་མཚན་དེ་ནི། རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུར་བཤད་གྱི། སྤྱི་དེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་མི་འཐད་ལ། བྱེད་པར་
 དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འཛོན་རྟོག་པའི་
 སྤྱང་ཡུལ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱེད་པར་རང་
 མཚན་དེ་ནི་སྤྱང་དོར་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱིས་བྱུ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་གསལ་བ་རང་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་
 ལོ། །

དེའང་གངས་ཅན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀའང་སྤྱི་དེ་སྤྱི་སྤྱོད་
 སྤྱང་ཡུལ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་
 སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱང་ཡུལ་དེ་ཉིད་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ལ། གངས་ཅན་སྤྱི་སྤྱོད་
 སྤྱང་ཡུལ་དེ་ཉིད་བྱེད་པར་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྤྱི་གཙོ་བོར་འདོད་པ་ཡིན་ལོ། དེ་ཡང་

དེ་ཉིད་དོན་ཞེས་པ་ནི། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། ལྷོག་
 པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྟེར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། དེ་ནི་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུར་བཤད། ཅེས་པ་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་སྟེར། ཞེས་
 སོགས་དང་། དེ་ཡང་རྗེས་འགོ་མེད་གང་ཞིག །ཅེས་སོགས་དང་། ཐ་དད་
 བྱེད་པར་ཉིད་སྦྱེད་བྱེད། ཅེས་སོགས་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་འདོད། །ཅེས་པ་ཐ་དད་པ་མེད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲ་
 བའང་ཞེས་སོགས་གསལ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་བཀག་པ་དག་
 གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྒྲ་དོར་འབྲས་ཅན་པས། སྦྱེས་དེ་ཐམས་
 ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་གཞུང་སྤྲ་མ་དག་གིས་དོན་གྱིས་བསྟན་ཡང་
 དངོས་སུ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས་དེའི་སྟེར། གང་གི་བདག་ཉིད་
 མདུན་བྱས་ནས། །ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པ་ལ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་སྟེར། །ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་སྦྱར་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཤུག་སྟོས།
 སྦྱིའི་ཆོས་གཞན་དག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ལྷོག་པ་
 ཡིན་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ནི། ཁོ་བོས་བཤད་པ་
 ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། །འགའ་ཞིག་རྒྱ་ཡིན་ནི། ཇི་
 ལྟར་གངས་ཅན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་སྤྲ་ཆོགས་པ་འདི་ཐམས་
 ཅད་ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཙོ་བོའི་ནང་དུ་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་བྱེད་པར་

མེད་ན་ཡང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་འདོད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་ལོ་ཅག་ལྟར་ནའང་ས་ལོན་ཚུ་ལུད་སོགས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་མ་འདྲིས་པར་གནས་པའི་ཐ་དད་པར་བྱེད་བྱེད་མེད་ནའང་། རྒྱ་ཐམས་
 ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ལ།
 ཁོ་ལོ་ཅག་གཉི་ག་དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྐྱབ་
 བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི། ཁོ་ལོ་ཅག་དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་བཞིན་མ་འདྲིས་པར་གནས་པར་འདོད་པའི་སྟོགས་ལ་རུང་གི།
 རང་བཞིན་འདྲིས་པར་འདོད་པ་བྲོད་ཀྱི་སྟོགས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ལ་རུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་འཆད་པ་
 ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱེད་པར་རང་མཚན་རྣམས་རང་བཞིན་མ་འདྲིས་པར་
 གནས་ཀྱང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་མི་
 དགོས་པར་ཐལ། བྱེད་པར་རང་མཚན་རྣམས་རང་བཞིན་མ་འདྲིས་པར་
 གནས་པའི་ངོ་ལོ་ཐ་དད་ཡིན་ནའང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་
 པ་ལྟར་རྒྱས་པ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་པའི་དངོས་པོ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་འགའ་
 ཞིག་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བའི་ཚུ་ལ་འཐད་པ་ཡིན་
 པའི་སྟེར། ཁོ་ཅག་ལྟར་ན། རང་བཞིན་མ་འདྲིས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱས་པ་
 ཡང་མ་འདྲིས་དགོས་པས་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་འཐད་ལ། དེའི་སྟེར་རྒྱ་
 འབྲས་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་ངེད་ལ་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

ཉེས་པ་དེ་རང་བཞིན་འདྲིས་པའི་སྟོགས་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་

འཆད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་ལུའི་ས་བོན་དེས་ས་ལུའི་ལྷ་གུ་གཅིག་
 ལུ་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དང་། རས་ཀྱི་ལྷ་གུའི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པ་འགལ་བར་
 ཐལ། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པའི་སྲིད། འདོད་ན་རྒྱ་
 འབྲས་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཡང་གནས་
 སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་སྲིད་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱིས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གུ་སྲིད་
 པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་འཆོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནས་ཀྱི་ལྷ་གུའི་
 ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་ལྷ་གུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ།
 རས་ཀྱི་ས་བོན་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་སྲིད།

འོན་ཏེ་སྤྱི་གཙུག་པོ་དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པར་
 གྱུར་ནས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གུའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ལ། ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པར་
 གྱུར་ནས། ས་ལུའི་ལྷ་གུའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པས་གཙུག་པོ་ཉིད་ཁོ་ན་འབྲས་བུ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད། གཅིག་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་
 དང་མི་བྱེད་འགལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི། རས་ཀྱི་
 ས་བོན་དང་། ས་ལུའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་བཀོད་པ་སྣ་ཆོགས་
 པ་དེ་ཅི། སྤྱི་གཙུག་པོ་དངོས་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པར་འདོད་པའམ། དེ་ལྟར་ན་
 གཙུག་པོ་མི་གསལ་བ་དང་། རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་དང་། གཅིག་ལྷན་ཁས་སྤངས་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཏེ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། ས་
 ལུའི་ས་བོན་སོགས་རང་བཞིན་འདྲེས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་མི་འགྱུར་

ཏེ། གཙུ་བོ་དེ་ཉིད་རིམ་གཞིན་གར་མཁན་ཆ་བྱད་སྒྲ་མ་བཏང་ནས་སྤྱི་མ་
ལེན་པ་ལྟར། རྣམ་གྱི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་ནས་རྣམ་གྱི་སྤྱུ་གྱ་བྱེད་པ་པོ་
ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་ས་ལུའི་སྤྱུ་གྱ་མི་བྱེད་ཅིང་། ཡང་རྣམ་གྱི་ས་བོན་གྱི་
བཀོད་པ་བཏང་ནས་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ལུའི་སྤྱུ་གྱ་
སྤྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་རྣམ་གྱི་མི་བྱེད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟ་བུའི་རྣམ་དང་ས་ལུའི་བཀོད་པ་སྒྲ་མ་བཏང་ནས་སྤྱི་མ་ལེན་པའི་གོ་རིམ་
དེ་སྤྱི་གཙུ་བོ་དངོས་པོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པར་འདོད་པའམ། དེ་ལྟར་ན་གཙུ་
བོ་རྟག་པར་འགལ་ཏེ། བཀོད་པ་སྒྲ་མ་བཏང་ནས་སྤྱི་མ་ལེན་པའི་གོ་རིམ་
དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི། སྤྱིར་ནི་ཁྱོད་
གཙུ་བོ་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ན། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་
གོ་རིམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དེ་གཙུ་བོའི་ཡིན་པར་འདོད་པའམ་ཅི། ཞེས་ཁས་
སྐྱབས་སྤྱི་ལགལ་བ་སྟོན་པའི་ཆོག་ཡིན་གྱི། དེ་ཅི་དངོས་དེ་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་
པས་དངོས་སུ་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་ཅིང་། འང་ཞེས་པས་ཁོང་ནས་བྱངས་
པའི་རིགས་པ་གཞན་སྤྱད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གང་དག་འམ་ཞེས་པས་བསྐྱུས་པ། རང་བཞིན་གཞན་བཏང་ནས་རང་
བཞིན་གཞན་འཐབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉམས་
པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་བསྟན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་
ཁས་ལེན་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱངས་ཅན་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་རྣམ་པ་
གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་པར་ཁས་སྐྱབས་ཀྱི། གཙུ་བོ་རང་བཞིན་གཞན་

དང་གཞན་དུ་གྱུར་པར་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་
འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་བསྟན་ནས་དེའི་ཞར་ལ། དེ་
ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་
ཉེས་པ་འབྱུང་བར་ཡང་སྟོན་པ་ནི། སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་
རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཙུག་པོ་ཆ་མེད་དེའི་ངང་དུ་
རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་སྤྱིར། གཙུག་པོ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། རྣམས་འགྱུར་རེ་
རེ་ནས་རང་གཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདྲེས་པའི་སྤྱིར། འཕམ་ཞེས་པས།
ཐལ་བ་པན་ཚུན་སྤྱད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གཙུག་པོ་ཤིན་ཏུ་ཐ་མི་དད་པའི་
ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། གསལ་བ་རྣམས་རྣམས་འགྱུར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་
དད་ཡིན་ན། སྤྱི་ཞེས་པའི་རྣམས་གྲངས་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་བའི་གཙུག་པོ་དང་།
བྱུང་པར་ཞེས་པའི་རྣམས་གྲངས་མི་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱི་གསལ་བ་རྣམས་པན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཙུག་པོ་དེ་ཆ་མེད་
གཅིག་ཡིན། རྣམས་འགྱུར་རྣམས་སོ་སོ་དུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཞུང་འགྱུར་གསར་དག་ལས། རྣམས་གྲངས་པན་ཚུན་ཐ་དད་འགྱུར།
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་། འདིའི་ཐ་དད་གྱི་
སྐད་དོད། ཏ་ཡོལ་ཞེས་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་ནི་དེ་དག་ཅེས་པ་ཡིན་པས་རྣམས་གྲངས་
ཞེས་པ་སྤྱིར་བ་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའོ། །ཞེས་དཔང་ལོ་རྩེ་བ་འཆད་
དོ། །དེ་ལྟར་ན། དེ་དག་པན་ཚུན་ཐ་དད་འགྱུར་ཞེས་བཏོན་ནས་འདྲ་བའི་བདག་

ཉིད་ཅན་གཙོ་བོ་དང་མི་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་བྱད་པར་དེ་དག་པན་ཚུན་ཐ་
དད་པར་འགྱུར་ཐར་ཐལ། ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཞེས་
སོགས་ལ། གཙོ་བོ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་དང་ཤིན་ཏུ་ཐ་མི་དད་པ་གཉི་ག་ཡིན་པར་
ཐལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ནི་རང་འགྲེལ་མ་མཐོང་བར་བྱད་དོ། །

དེ་ཡང་པན་ཚུན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་འདོད་དེ། །སྤྱི་ནི་ཡོན་ཏན་
གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་མི་གསལ་བར་གནས་
པ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ནི། དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པའི་གནས་
སྐབས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་བྱད་པར་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་
ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལོག་པ་ཅ་མ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གཞག་པ་མ་ཡིན་པར་
གལ་ཏེ་བདག་གཅིག་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་གསལ་
བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་གང་གིས་ཐ་དད་དུ་གཞག་པས་ནའོ། །འདོད་པ་དེ་
ལྟ་ནའང་ངི་ལྟར་བྱམ་སྒྲམ་སོགས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་སྒོ་མི་སྤྱི་
བ་བཞིན་དུ། སྤྱི་དང་བྱད་པར་དུ་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་དང་། རྣམ་འགྱུར་ལའང་
སྤྱི་དང་བྱད་པར་གྱི་སྒོ་སྤྱི་བ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །འང་ཞེས་པ་ནི་
ཐལ་བ་སྤྱི་མ་སྤྱད་པའོ། །

ཡང་ན། ངི་ལྟར་ཞེས་སོགས། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། ཞེས་
སོགས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། ཐ་དད་མེད་ནའང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་
སོགས་ནི། ཐ་དད་པ་མེད་ན་ཅིག་ཅར་སྤྱི་འཇིག་འགྱུར། ཞེས་པའི་རིགས་

པའི་རྣམ་གྲངས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གསལ་བ་རྣམས་གཙོ་བོའི་
 རང་དུ་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་ན་སྐྱེ་འདིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་
 སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐ་དད་མེད་ན་འང་རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་
 སྐྱོན་འབྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་དང་བྱེད་པར་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་ཡང་
 འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

དེ་ནི། དེ་ནི་སྤང་དོར་འབྲས་ཅན་པས། །སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འཇུག་
 པ་ཡིན། ཞེས་པའི་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རང་མཆོན་
 སྐྱེས་བྱའི་འདོད་དོན་སྐྱབ་པའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱེ་
 གཙོ་བོ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་པ་ལས། དང་པོ་ནི་བ་ལང་
 གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱའམ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་བཞོ་
 བཀལ་ལ་སོགས་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་འདི་ནི་འཇུག་
 པར་འགྱུར་བ་དེའི་རྟེན་ཡང་ཁ་ཐོ་དང་ནག་སྐྱར་སོགས་ནང་པན་ཚུན་རྗེས་ཐ་
 དད་ཅིང་། བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་མི་བྱེད་པ་ལས་ལོག་པར་
 རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་དག་ཡིན་པར་དབྱེད་པར་བྱ་བའམ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
 གྱེ། བ་ལང་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་པན་ཚུན་ཐ་དད་ཅིང་མ་འདྲེས་པར་
 གནས་པའང་ཡིན་ཅིང་། བཞོ་བཀལ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མི་བྱེད་པ་ལས་
 རྟོག་པར་མཚུངས་པ་ཉིད་དག་དག་ནི་དེ་དག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རྟེན་བྱེད་གཞན་དག་ནི་དེའི་རྟེན་ཡང་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་དང་། ཐ་དད་མེད་
 པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དབྱེད་པར་བྱ་ཞེས་འཆད་མོད། ཚུལ་འདིར་ལེགས་

པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཙུག་པོ་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་མ་
ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གཙུག་པོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་
གཅིག་པར་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ས་གཙུག་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་འགྱུར་
བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་གཙུག་པོ་ཆ་མེད་དེའི་ངང་དུ་རང་
བཞིན་འབྲས་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པས་མེ་དོན་གཉིས་ཡང་ཆུ་ལ་འཇུག་པ་
ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སྤྱིར།

གཉིས་པ་དེས་ཞར་ལ་གཅེར་བུ་པ་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ལ།
གཅེར་བུ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དང་སྤོང་རྒྱལ་བ་དམ་པ་སྟོན་པར་འཛིན་པས་
རྒྱལ་བ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཅེར་བུ་པ་དང་། ཟད་བྱེད་པ་དང་། ཐལ་བ་པ་
དང་། རྣམ་མཁའི་གོས་ཅན་དང་། རྒྱུགས་ཀྱི་གོས་ཅན་དང་། འཛེམ་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་ནི་རྒྱལ་བ་དམ་པ་དང་། ལྷ་
མཆོག་དང་། སྤོང་རིས་དང་། སྤོང་གི་སྤེ་དང་། འཕེལ་བྱེད་ལ་སོགས་པའོ། །
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་དགྱུར་སྤྲེལ་ཞེས་
ལྟར། སྤོང་དང་། ཟད་པ་དང་། སྤོང་པ་དང་། དེས་པར་རྒྱ་བ་དང་། འཆིང་བ་
དང་། ལས་དང་། སྤེག་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
གོ། དེ་ལ་སྤོང་ནི། བདག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆད་

རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། རོ་བོ་རྟག་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
 རེས་སུ་འགོ་བའམ་འཇུག་པ་ཅན་དང་། རྣམ་གངས་མི་རྟག་པས་གནས་
 སྐབས་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། བྱང་པར་
 དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། གཅེར་བུ་ལུས་ཀྱི་ཆད་བཞིན་དུ། །སྟོག་ནི་
 བྱམ་དང་རྒྱས་པར་སྒྲ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྟོག་ཅན་ཀྱི་སྡེ་ཆན་
 དགུ་སྟེ། ས་དང་། ཤིང་དང་། མེ་དང་། རྒྱུ་དང་། སྤུང་དང་། སྟོག་མ་དང་།
 བྱང་བ་དང་། མི་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །དེ་དག་ལས་ས་ལ་སྟོགས་པ་ལྟ་ནི།
 དབང་པོ་གཅིག་པ་སྟེ། དེག་པའི་དབང་པོ་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྤུང་དང་། དུང་དང་། ཉ་སྤྱིས་དང་། སྤུང་བྱ་པད་པ་ལ་སྟོགས་པ་
 ནི་དབང་པོ་གཉིས་པ་སྟེ། དེག་པ་དང་། རོའི་དབང་པོ་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །སྟོག་མ་དང་སྤུང་ཀྱི་མེ་ལ་སྟོགས་པ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་པ་སྟེ། དེག་
 པ་དང་། རོ་དང་། ལྟན་པའི་དབང་པོ་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱང་བ་དང་། རྒྱུ་
 བྱ་དང་། རྒྱུ་བྱ་མཆུ་རིངས་ལ་སྟོགས་པ་ནི་དབང་པོ་བཞི་པ་སྟེ། དེག་པ་
 དང་། རོ་དང་། ལྟན་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མི་དང་རྐང་
 བཞི་པ་བྱ་ལ་སྟོགས་པ་ནི་དབང་པོ་ལྔ་པ་སྟེ། དེག་པ་དང་། རོ་དང་། ལྟན་དང་།
 མིག་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ནི་སྟོག་
 ཅན་ཀྱི་སྡེ་ཆན་རྣམས་པ་དགུ་འོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཟག་པ་ནི། དག་མི་དག་འི་ལས་
 རྣམས་ཏེ། འདིས་ཟག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལས་དག་མི་དག་གང་
 གིས་ཀྱང་འཁོར་བར་བྱེད་པས། དེའི་སྤྱིར་དེ་གཉིས་ཀའང་ཟག་པའོ། །སྟོམ་པ་

ནི། ཟག་པ་འགོག་པ་ཉིད་དེ། ལས་གསར་པ་གང་ཡང་མི་སོག་པའོ། །དེས་
པར་ཀ་བ་ནི། རྣོམ་པ་དེ་ཉིད་དང་། ཟས་མི་བ་བ་དང་། རྣོམ་མི་བརྟུང་བ་དང་།
བསམ་གཏན་དང་། རྒྱུར་བ་དང་། ལུས་གདུང་བ་དང་། རྒྱ་འབལ་པ་ལ་སོགས་
པའི་དཀའ་ཐུབ་དང་བཅས་པས་སྡོན་ཉི་བར་བསགས་པའི་ལས་ཀས་པར་
བྱེད་པ་སྟེ། ཟད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཆིང་བ་ནི་དེས་པར་སྐྱ་བ་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་གསུམ་པོ་དག་
གིས་བཏགས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱིས་སྤྱོད་
བར་འགྱུར་བ་དང་། མིང་དང་། རུས་དང་། ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །

སྡིག་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་གོ། བསོད་ནམས་ནི་ཆོས་སོ། །ཐར་
པ་ནི། དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་པས་སྤར་བྱས་ཀྱིས་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་
བྱས་ཤིང་། ལས་གསར་པ་མ་བསགས་པས། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྟོང་ན་འདུག་པའི་གནས་འཇིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞལ་ཀྱ་མུད་
ལྟར་དཀར་བ། སྟོག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཅིང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
བས་དངོས་པོ་མེད་པའང་ཡིན་པ། གདུགས་དཀར་པོ་བྱེན་ལ་བསྐྱངས་པ་
ལྟ་བུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་འགྲོའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །རི་སྐད་དུ་རྒྱལ་བ་དམ་
པས། ཁ་བ་རྒྱ་སྟོས་མེ་ཏོག་དང་། །བ་ཞོ་བ་མོ་ལྷ་ཏིག་མདོག། གདུགས་
དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འབྲ་བ། །ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད།
ཅས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ཐུབ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན་ཞིང་། དངོས་
པོ་རྣམས་གསེར་དང་གསེར་གྱི་རྩ་རྒྱན་ལྟར། རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་གནས་

སྐབས་ཐ་དད་པས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཅེར་བུ་པའི་འདོད་པ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །བརྩལ་ཞུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་
བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ། རིགས་པ་སྡེ་མས་ཁེགས་
པར་བསྟན་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་འོ། །དང་
པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ནི་འདྲེས་མེད་པ་དག་དངོས་པོ་དག་གི་རང་བཞིན་རྣམས་གཅིག་
ཡིན་པས་རྩ་མོ་ཞོར་འགྱུར་ཞིང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་མི་འགྱུར་རོ།
།ཞེས་ཐུན་སྐྱེལ་གང་ཅིའང་རུང་བ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་
མོ་དང་ཞོར་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་གནས་
པའི་སྒོ་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྩ་མོ་ཐ་དད་པ་ནི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། དོན་ལ་
འདུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲོ་སྒྲོ་ཐ་དད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་འོ། །དང་
པོ་ནི། ཞོ་དོན་གཉེར་ཞོ་འབྲུང་ཞེས་བསྐྱེལ་བ་ན། ཅིའི་སྤྱིར་རྩ་མོ་འབྲུང་བ་ལ་
མི་རྒྱུག་སྟེ། རྒྱུག་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དང་རང་མ་
ཡིན་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཞོ་དང་རྩ་མོ་དེའི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་
བསལ་ཞིང་མེད་པའི་སྤྱིར། །འོན་ཏེ། ཞོ་ལ་རྩ་མོ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་
པར་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་ཞོ་དོན་

གཉིས་དག། འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞོ་ལ་འཇུག་པར་
འགྱུར་གྱི་རྩ་མོ་འཐུང་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི། འོ་
མའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བྱུང་པར་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ཞོ་ཡིན་དགོས་
པས་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་གཞན་རྩ་མོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་མོ་ནི་ཞོ་རྩ་གཉི་
ག་མིན་གྱི་ཞོ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་སྒྲོ་ཐ་དད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་
བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དང་རང་མ་ཡིན་ཀྱང་གྱི་བདག་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་དང་། ཀྱན་ཞེས་པ་
གཉིས་ཀ་སྒྲོས་པའི་དོན་མ་གོ་བར་སྒྲུང་རོ། །འདོད་ན་གནས་སྐབས་ཐ་དད་
རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པར་སྒྲོ་བའི་གཅེར་བུ་པ་ལ་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱུས་པ་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲོ་སྒྲོ་ཐ་དད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དགག་པའི་སྒྲོ་ཉོག་རྣམ་གཅིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་
མེད་པར་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི། དངོས་པོར་མེད་པ་བྱུང་མེད་ཅེས་བརྗོད་
པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་སྒྲོ་དོན་ངོ་བོ་ལས་སྐབས་པ་རང་དབང་བ་
ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དབྱུང་པར་བྱ་བའམ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་
ཁྱོད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའམ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་
པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྒྲོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་པ་རྣམ་
པར་དབྱུང་པ་ཅམ་ཞིག་དངོས་སུ་གོ་བའི་སྒྲོ་སྒྲོ་བར་སྤྱོད་བས་བྱུང་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྟེན་བྱེད་པ་གང་དག་བྱུང་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲོ་དེས། བྱུང་པའི་

ངོ་པོ་ལམ་རྒྱས་བརྗོད་ཅེས་དོན་མ་ཐུན་དུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཞེས་
འགོད་པས་ནི། རང་ཉིད་ཆེས་སྤྱོད་པ་གོ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་གྱི་སྐྱོན་
པས་འཇུག་པར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་བྱམ་པ་མེད་ཅེས་པས་བྱམ་པ་བརྗོད་
དམ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད། ཡང་། ཁ་ཅིག་བྱམ་པ་མེད་
ཅེས་པའི་སྐྱེས་སེལ་བ་བརྗོད་དམ། སྐྱོན་པ་བརྗོད་སྟམ་དུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་མེད་སོགས་དངོས་མེད་རྣམས་ལ་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་པོ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པའང་ཆེས་མི་འཐད་དེ། སྐྱོན་གྱི་མི་རྟག་གང་ཡིན་སྟམ་དུ་
དབྱེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོན་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་
འདི་ལྟར་འཆད་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ། དབྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱམ་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ལ་རྟག་མི་རྟག། བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་
ཅུང་བ་ཞིག་ཏུ་ཁ་ཆོན་མ་ཆོད་པའི་ཆོས་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་གོང་དུ་ངེས་སྒྲུབ་བཤད་པ་དག་གིས། ཡོད་པའི་སྐྱོན་གྱི་པ་
དང་། དགག་པའི་སྐྱོན་གྱི་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་འཇུག་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྐྱོན་གྱི་དེ་དག་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྣམ་གཅིད་
རྗོད་པར་བྱེད་པ་བྱུང་བོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེལ་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་
སྤྱིའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་སེལ་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟན་པའི་
གཞུང་མཐའ་དག་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་གཞི་གང་ལ་ངེས་པར་བྱ་བ་རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་སྒྲོར་
བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་
ཆོས་ཅན། སྒྲོར་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་
བཟོད་པའི་སྐྱས་བྱུང་པར་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བྲག་འཕངས་པ་ལ་སྟོས་པ་དང་།
དེ་ལྟར་འཕངས་པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་ནི་དཔེར་ན་སྐྱ་འཇིག་པར་སྐྱབ་པ་ལ། འབྲས་བུའམ་བྱས་པ་ཉགས་
སུ་བཀོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དམ་དངོས་པོ་ཉགས་སུ་
བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཡོད་པ་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་པ་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་
བཤད་པ་ནི། ཡོད་པ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟར་ན་ཉིན་
འབྲེལ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཡངས་འཇུག་གི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཅིང་།
དོག་འཇུག་གི་ཆེ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བཏེན་ནས་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་འཇུག་པ་
འདོད་པར་ལྟར། ཡོད་པའི་སྐྱ་ཡངས་འཇུག་གི་ཆེ་ཆོད་མས་དམིགས་པ་ཅམ་
ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ལ། དོག་འཇུག་གི་ཆེ་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའམ་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་འཇུག་པས་དེའི་ཕྱིར། རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱ་སྐྱིས་བྱེ་བྲག་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་པ་
ཡིན་པས། །སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དངོས་པོ་ཉགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

།འདིའི་ཡོད་པ་ཞེས་པ་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟགས་
 སུ་འགོད་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགོད་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱད་པར་པའི་རྟགས་སུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན། སྐྱེ་ལྟན་རྟགས་སུ་བགོད་པ་འདི་ལྟོས་པ་བར་
 མི་འགྱུར་རོ། །

གང་དག་ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཡོན་ནོ། ཞེས་ཁས་འཆེ་བ་དེ་
 དག་གིས་ནི། རི་བོང་གི་རྩ་བ་ཞིན་དུ། ཤེས་བྱ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་འཇམ། ཡང་ན་དེ་དག་ཆད་མས་
 དམིགས་པ་བ་ཞིན་དུ་རི་བོང་གི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་
 ཀྱང་ཆད་མས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་ངེས་ཡིན་པར་འཇུངས་པ་ལ་
 ཆད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་
 མ་ཟད། ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཡང་མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། འབྲེལ་བའང་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 པས་བྲེད་རང་གི་བྱབ་པའི་མཐའ་དང་། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཉིད་ཀྱང་
 རོར་བར་འགྱུར་རོ། །སེལ་ངོར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཁས་
 ལེན་གྱི། སྐྱིར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན།
 ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་དངོས། འདོད་ན་ཉམས་སོ། །སྤྱོད་པའང་ཆོས་ཅན།
 མི་རྟག་པར་ཐལ། །སེལ་ངོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །

སེལ་ངེར་ཡོད་ན་སེལ་ངེར་མི་རྟག་པས་བྱབ་པར་ཡོད་པར་ཁས་
 ལེན་གྱི། སེལ་ངེར་ཡོད་ན་སྤྱིར་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་
 རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ན། སེལ་ངེར་མི་རྟག་པས་བྱབ་
 པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སེལ་ངེར་ཡོད་པས་བྱབ་པའི་བྱིར། དེ་འདོད་དེ། ཤེས་
 བྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་ངོར། ཤེས་བྱའང་མི་རྟག་པ་ཡིན་རོ་ཞེ་ན།
 དེ་ལྟ་ན། སེལ་ངེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའང་ཡིན། མེད་པའང་ཡིན་པས་
 བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟག་ངོར་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་
 ར་ཚུལ་འདིས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སོན་པར་རྫོམ་པ་ནི། གཅེར་བྱ་
 ལས་ཀྱང་གཅེར་བྱ་པ། །འཛེམ་མེད་ལས་ཀྱང་འཛེམ་མེད་དེ། ། བྱིས་ལས་
 བྱིས་པ་སྤྱགས་ལས་སྤྱགས། །སྒྲུན་པོ་ཡི་ནི་དཔྱོད་ལ་སྟོས། །

གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་
 རང་བཞིན་ནམ་དངོས་པོ་གཏན་ཆིགས་སུ་རིགས་ན། ཡོད་པ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་སུ་རིགས་པ་མིན། དེ་ཡང་བྱེད་གྱིས་ཡོད་ཅམ་བྱུབ་བེན་ལ། ཡོད་
 པའི་བྱེད་པར་སྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་ན་རྗེས་འགོ་མེད་པས་བསྐྱབ་བྱ་དག་
 ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་སྒྲོན་ནི་གཏན་ཆིགས་ལའང་མཚུངས་
 པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་རུང་ན། གཏན་ཆིགས་སུ་ཡང་མི་རུང་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འདིའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་
 ན། གངས་ཅན་གྱིས་གཙོ་བོ་སྐྱབ་པ་ལ་རིགས་པ་ལྟ་སྟེ། བྱེད་པར་ཆོད་
 བྱིར་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པར་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལས་རིགས་པའི་གཙོ་

བོ་ནི། རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། རུས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱུང་པར་ཆད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། དོན་བསྐྱུས་
 ན་འབྱུང་བ་ལྟ་དང་། དབང་པོ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་མ་ཐུན་སྡེ་ཆོན་སྡེ་
 ཆོན་ལ། རིགས་གཅིག་པའི་སྐྱོ་སྒོ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྒྱ་
 མི་གསལ་བའི་གཙོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྤར་སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་ཀྱང་
 སེལ་བའི་སྤྱི་རིགས་གཅིག་པའི་སྐྱོ་སྒོའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པ་
 དག་གིས་བཀག་པ་ཡིན་ལ། རུས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས། །དུ་མའང་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་ན། ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པས། ལྷག་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དགག་
 པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 ནི། རྒྱ་ལུང་སོགས་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་མ་ཡིན་ན། རྒྱ་
 ཆོགས་འགའ་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་ནས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་འབྱུང་ལ། འགའ་ཞིག་ལས་
 མི་འབྱུང་བའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པས་མི་གསལ་བའི་གཙོ་བོ་རྒྱར་ཡོད་
 དགོས་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། ཞེས་པ་དང་།
 རི་ལྟར་ཐ་དད་མེད་བྱུང་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་བཞིན་སྤྱོད་ཆོགས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཐ་དད་མེད་ནའང་
 གཅིག་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཁེགས་བྱེན་ཅིང་། རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་འགོག་པ་ལ། ཆད་མ་མདོར། ཆད་མའི་ཡུལ་མི་
 ཞེས་པའི་ཕྱིར། །གཙོ་བོ་རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡན་མིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་

ཡོད་པ་ཅམ་བྱད་པར་རྣམས་ལ་སྐྱབ་ན་གྲུབ་ཟིན་པས་དགོས་ཀྱས་མེད་ཅིང་།
 མི་གསལ་བའི་གཙུག་པོ་ཀྱས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་བྱད་པར་
 རྣམས་ལ་སྐྱབ་ན། རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྒྲིན་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་
 འདིར་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པ་ལ་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལའང་མཚུངས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཅམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་དགོས་ཀྱས་མེད། དངོས་
 པོ་བྱད་པར་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་
 པའི་མཚུངས་པ་ཉིད་སྟོགས་སྒྲ་མ་འདིའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཚུངས་པ་
 སྟོང་བ་ནི། ཡོད་པའི་བྱད་པར་ཅམ་དུ་ནི། ཞེས་སོགས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་།
 ཁོ་ལ་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཡོད་པའི། ཞེས་པ་ནས། བྱད་པར་
 དག་ནི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་རོ། །རང་ལ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། དེ་ཡི་བྱད་པར་ཞེས་སོགས་ཞོ་ལོ་ཀའོ། །

དེ་ལྟར་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་རིགས་པ་དེ་ལ་གཞི་དབྱེད་བཞུགས་པ་དེ་
 རང་ལ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་ནས། སྤྱར་ཡང་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས། རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 གཞན་བཞུགས་པ་ནི། མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་ཆོས་མེད། ཅེས་སོགས་དེ་ཡང་
 གངས་ཅན་གྱིས་སྤྱས་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་ཡང་འདི་
 ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་ཆད་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར། །ཀྱས་པའི་སྒྲིན་སུ་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། །རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་དབྱེར་
 མེད་ཕྱིར། །མི་གསལ་པ་ཡི་རྒྱ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་བྱད་པར་ཞེས་པ་ནི་

ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་ནོ། །མི་གསལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
སོ། །ཆད་སྤྱིར་ཞེས་སོགས་ནི་ཉགས་ལྡེ། །དེ་བས་ན་རྗེས་འགྱུར་གྱི་སྤྱིར་
ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། རྒྱུ་གྱེད་གཞན་དག་གིས་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། བྱད་པར་
རྣམས་ལ་རྗེས་འགྱུར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་། ཞེས་འཆད་པ་ལ་བརྩུང་ནས། འདིར་
ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མིན། ཞེས་འགོག་པའང་སྤྱིར་བ་འདི་ལ་སྤྱིར་བ་ནི།
ཆ་མེད་པའི་གཟུ་ལུམས་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་ས་དང་རྒྱ་དང་དགོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བའི་བྱད་
པར་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་པའི་དོ་
བོར་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རིགས་ཆ་མི་མཉམ་པ་རྗེས་སུ་
འགྱུར་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྤྱིར་། ཞེས་པ་ཉིད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱིད་
པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་གངས་ཅན་གྱི་རྗེས་འགྱུར་སྤྱིར་། ཞེས་པའི་ཉགས་དེ་ལ་ཡོད་པ་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཀྱན་ལས་བརྩུས་པས་གསུངས་
པ་དེ་ཉིད་སྤྱིགས་དེ་ལ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། ཡོད་པའི་བྱད་པར་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདིའི་དོན་ལ་རྒྱུ་གྱེད་གཞན་དག་སྤྱིའི་ཆོས་
ཅན་ཞེས་པ་གཙོ་བོ་ལ་འཆད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཙོ་བོའི་སྤྱི་དོན་ལ་འཆད་པ་
དང་། གཞན་དག་སྤྱིའི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་ངེས་གཟུང་མེད་པའི་གང་ཡང་
རུང་བ་ལ་འཆད་པ་དག་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱིར་བ་དེའི་ཆོས་
ཅན་གང་ཡིན་དོ་མ་ཞེས་པའི་ཅལ་ཅོལ་དུ་བྱུང་ལ། ཡོད་ཅམ་སྐྱབ་པའམ།

ཡོད་པའི་བྱ་པར་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་སྐྱབ་ཅེས་བརྟགས་ནས་འགོག་ཅིང་། ཡོད་
ལ་ཞེས་པ་སྐྱིར་ཞེས་བྱ་ལ་ཡོད་ཅམ་ལ་འཛིན་པ་ཡང་། བརྟག་པ་བྱེད་པའི་
ཚུལ་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་མ་ཆོད་པའི་སྤྱིར་དང་།
རང་གིས་བརྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཡོད་པ་ཡང་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་
དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་ནི། དེ་
ཅམ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བྱ་པར་དུ་གྱུར་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
གཙོ་བོའི་རྟོན་ནམ། གང་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱིའི་ཆོས་
ཅན་ཞེས་བྱའོ། །གངས་ཅན་ཁྱོད་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིའི་ཆོས་ཅན། དེ་ཅམ་ལྷ་ལ་
སོགས་པའི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཅམ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནམ། དངོས་
པོའི་བྱ་པར་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོའི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་
གང་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ནས་འགོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་ཡོད་པའི་བྱ་པར་
ཞེས་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དངོས་པོའི་བྱ་པར་ཞེས་པ་ལ་གོ་བར་བྱ་སྟེ།
གཞན་དུ་ན། འཛིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན་ཞེས་པའི་ཡོད་པའང་
དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་འགྱུར་གསལ་འདི་ལས་འདི་ལྟ་
བུ་འབྱུང་ཡང་། མའི་འགྱུར་ལས། དངོས་པོའི་བྱ་པར་ཅམ་ཞིག་ནི། །སྤྱི་ཡི་
ཆོས་ཅན་ལ་སྐྱབ་ན། དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་མི་འགྱུར། ཞེས་བསྐྱར་བ་
ཞིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

ཆོག་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཅམ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་

ལ། དངོས་པོའི་བྱད་པར་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་བྱད་པར་ཆ་མི་མཉམ་པའི་ཡོན་
 ཏན་གསུམ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 བ་ནི་གངས་ཅན་རང་གི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འགྲུབ་
 པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་པའི་དོར་བསྐྱབས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། གངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་དངོས་པོའི་བྱད་པར་ཡིན་པ་ཙམ་
 ཞིག་སྐྱབ་འདོད་ནས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་གཟུགས་
 སོགས་རྣམས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡང་བཀག་པ་མེད་པར་ངེས་ཅིན་
 མ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་ཞེས་པ་བཞི་ལ་རྟེན་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཐོག་མར་
 སྒངས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱར་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

ངེས་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱབ་ན་དགོས་ཀྱས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གངས་ཅན་གྱིས་བྱད་པར་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རིགས་ཆ་མི་མཉམ་
 མ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་དེ་ཙམ་ལྔ་ལ་སོགས་
 པ་ལ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཞེ་འདོད་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་
 གཙོ་བོ་རྒྱས་པའི་དོ་བོར་གྱུར་པ་ཡོད་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དེ་
 དག་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཙམ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་དགོས་ལ།
 དེ་ལྟ་བུས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་
 བཟུང་ན་མཐུན་དཔེ་འདིར་གཏན་ཆིགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་
 པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡོད་པའམ་དངོས་པོ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་ཏྲགས་སུ་སྦྱར་བ་ལ་ཉེས་པ་དེ་མི་མཚུངས་
 པའི་ཚུལ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ལ་དངོས་པོ་ཏྲགས་སུ་བཀོད་
 པ་ནི། དངོས་པོ་དེའི་བྱང་པར་སྐྱའི་དངོས་པོ་དང་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་སོགས་
 ཏྲགས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པར་སྐྱ་བྱམ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་མོང་དུ་རྗེས་
 སུ་འགོ་བའི་དངོས་པོ་ཅམ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན་དངོས་པོ་དེ་ཅམ་
 མ་སྦྱར་དཔེའི་སྟངས་དུ་རང་གི་བྱབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མི་ཏྲག་
 པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བྱབ་པ་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་པས་
 ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞུང་དུ་སྟོགས་ཆོས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པ་ནི་སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་
 ལ་ཅོད་པ་མེད་པས་དེའི་སྟངས་དུ་བྱབ་པ་ཆང་བར་བསྐྱབས་པ་ན་ཏྲགས་ཡང་
 དག་ཏུ་འགྲུབ་སྟམ་དུ་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ལས་བརྟམས་སུ་གངས་ཅན་
 གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བཏྲགས་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 གསུངས་པ་དེ་ཉིད་རང་གིས་ཡོད་པ་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་མཚུངས་པ་
 སྤངས་པའི་སྟོན་སྐྱེས་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་སྟོབ་དཔོན་རང་ཉིད་གྱིས་གྲང་
 གངས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ཏྲགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཏྲགས་ཏེ་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་གཞན་གསུངས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཅམ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 ཅན་གྱི་སྟངས་དུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
 གཙོ་བོ་ཡོད་པ་དེ་རི་ལྟར་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
 པར་ཐལ། དེ་ལ་ཏྲགས་སུ་གང་བཀོད་གྲང་ཏྲགས་སྟར་སྤང་གསུམ་ལས་མ་

འདས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐབས་པ་ནི། འདི་ལྟར། ཏྲགས་དེ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་
 པའི་ཡོད་ཆས་ཞིག་ཏྲགས་སུ་བཀོད་དམ། ཏྲགས་དེ་དོན་བྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་
 གཉིས་ཀ་ལ་རྩལ་སུ་འགྲོ་བའི་གཉིས་ཆས་ཡིན་པ་ཞིག་ཏྲགས་སུ་འགོད་
 དམ། ཏྲགས་དེ་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་ཡིན་དགོས་པའི་མེད་ཆས་འགོད།
 དང་པོ་མི་རིགས་སྟེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙུག་པོ་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 དེའི་ཡོད་ཆས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཆས་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་ཡང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་པ་
 འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མེད་པའི་ཆས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་སྐབས་ལ་སྐབས་པ་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞི་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཏྲགས་སུ་མི་འཐད་པར་གྲངས་ཅན་རང་
 གིས་ཀྱང་ངེས་ཅིན་པས་གཞི་གྲུབ་པའི་ལྗོགས་པ་གང་ཏྲགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་
 ཏྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུམ་ག་ལ་ཆས་ཞེས་
 སྟོས་ལ། ཏྲགས་དེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆས་ཡིན་པ་ཅམ་མེད་ཆས་སུ་བྱས་
 བ། ཤེས་བྱའང་མེད་ཆས་སུ་འགྱུར་བས་གཉིས་ཆས་མི་རྟོག་ལ། ཡོད་ཆས་
 དང་གཉིས་ཆས་གཉིས་ལའང་ཏྲགས་དེ་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་
 དང་། ཏྲགས་དེ་ཡིན་ན་གཉི་ག་ལ་རྩལ་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་སྐྱར་ན། ཤེས་བྱའང་
 གཉིས་ཆས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོད་ཆས་དང་མེད་ཆས་དོན་བྱེད་རྒྱས་
 པ་དང་མི་རྒྱས་པའི་ལྗོགས་པ་རང་ལ་བྱས་ན་ཆས་འཁྲུལ་ཏེ། ལ་ལ་དུ་བ་ཡོད་
 པ་དེའི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་

དང་མི་རྒྱས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གསུམ་གང་ཏྲགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་ཏྲགས་ལྟར་
སྒྲུང་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར། འདིས་མཆོན་ནས་ཏྲགས་ཡང་དག་པལ་ཆེ་བ་
ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཞིག་འགོད་དམ། གཉི་ག་ལ་
ཟེས་སུ་འགོ་བ་ཞིག་འགོད་དམ། ཏྲགས་དེ་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་པ་
ཞིག་ཡོད། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་ཟེས་སུ་འགོ་བའི་ཆོས་སོགས་
ཡིན་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བཀོད་ཀྱང་། ཏྲགས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

རང་བཞིན་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་ལ་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། འཇིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། ཞེས་དཔེར་
བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ཏྲགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་བསྟན་པ་དང་།
ཏྲགས་སྒྲུབ་དེ་དག་བརྗོད་པའི་དག་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
བྱུང་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་བྱས་པ་དང་། དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ནི་གོ་བྱེད་ཡིན་
ལ་ཏྲགས་དེ་དག་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཡི་སྟོན་ནས་ཏྲགས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་
ངེས་པ་མི་ཏྲག་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཏྲགས་དེ་ཉིད་གང་ལ་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་
ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུའི་སྟངས་དུ་གོ་བྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་འདི་
སྟོག་པ་ན་ཏྲགས་དེ་སྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི། རང་བཞིན་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱི་ཏྲགས་ཆོས་
ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ་འབྲེལ་པ་དེ་དཔེའི་སྟངས་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་དག་
ནི། དཔེར་ན་གང་བྱས་པ་དེ་མི་ཏྲག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་། བྱམ་པ་བཞིན་སྐྱ་
ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཆོས་མཐུན་སྒྲུབ་དང་། གང་མི་འཇིག་པ་དེ་མ་
བྱས་པས་བྱུང་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྐྱ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་མི་མཐུན་

སྒྲོར་དུ་བཀོད་པའི་ངག་བཞིན་ནོ། ། འབྲུར་ཉིང་དུ། དཔེར་ན་བྱས་ཉིད་མི་ཉག་
བཤམ། འཇིག་མེད་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་འབྲུང་བ་ལེགས་སོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་འབྲེལ་ཏེ། གངས་ཅན་ལ། མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་ཆོས་
མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་དེ་རང་གི་ཉག་ས་སྒྲོར་དཔེར་བརྗོད་
པ་དེ་དག་ལ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་སོགས་
པའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་ལ་གྲུབ་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་གོ་བྱེད་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་
པའི་སྒྲོན་མེད་ལ། དེ་ལ་བྲུབ་བྱེད་ངེས་པ་ཡི། རང་བཞིན་ངེས་པ་གོ་བྱ་ཡིན་
པས་མ་ངེས་པའི་སྒྲོན་མེད་ཅིང་། འདི་ལྟོག་པ་ན་དེ་ལྟོག་བྱེད་པས་འགལ་བའི་
སྒྲོན་མེད་དོ། ཞེས་པས་རང་གི་ཉག་ས་སྒྲོར་ལ་ཉེས་པ་དེ་དག་མི་
མཚུངས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ། དེ་ལ་བྲུབ་བྱེད་ཅེས་སོགས་དང་།
འདི་ལྟོག་པ་ནི་དེ་ལྟོག་བྱེད། ཅེས་པས་བྱས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱེ་བ་
པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་ཐ་དད་པར་བསྟན་པ་དེའི་ཞོར་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་དེ་
གཉིས་སྟོན་པའི་ངག་གི་དབྱེ་བ་ཡང་ཐ་དད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། ཞེས་སོགས་སྟོས་སོ། །

གཞི་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གཞི་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པ་
ལ། འབྲེལ་བ་སྐྱེ་བའི་ཉག་ས་དགོད། ཉག་ས་དེའི་ལྷོགས་ཆོས་སྐྱེ་བ། དཔེར་
ཉིང་དུ་བྲུབ་འབྲེལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་

ཅམ་ནས་འཇིག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཏེ། རང་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་རང་གི་འཇིག་པའི་རྒྱ་རིགས་གཞན་མེད་པར་རང་རྒྱ་
ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་སྟོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ། བསྐྱེད་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་
མ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་པ་སྐྱེས་
གྱི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་འཇིག་ངེས་མིན་པར་
ཐལ། བྱོད་འཇིག་པ་རང་ལས་སྐྱེས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པའི་སྤྱིར།
བྱབ་སྟེ་སྐྱམ་བུའི་དངོས་པོ་སེར་པོར་འགྱུར་བར་རང་གྲུབ་དུས་ལས་སྐྱེས་
འབྱུང་གི་ཆོན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་སེར་པོར་འགྱུར་
བའི་བྱབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར། ཡང་ན། ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཅན་ནི་
མཐོང་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་བཏོན་ནས། བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་
ཅན། ངེས་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་མཐོང་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་
འཇིག་པ་སྐྱེས་འབྱུང་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་རང་གྲུབ་དུས་ལས་
དུས་གཉིས་པར་སྟོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ།

གལ་ཏེ་བྱབ་པ་མེད་དེ། འཇིག་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་པས་གཅིག་དང་མ་
སྟངས་ཀྱང་། གཞན་དང་ངེས་པར་སྟངས་སྐྱེས་གྱི་འཇིག་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་
འཇིག་ངེས་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྒྱ་མང་པོ་
ཡོད་ནའང་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་འཇིག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
སྐྱེས་གྱི་འཇིག་རྒྱ་དང་མ་སྟངས་སྲིད་པའི་སྤྱིར། ངེས་ན་སྐྱེས་གྱི་འཇིག་རྒྱ་

ལ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་
ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཐམས་ཅད་དག
འབྲས་བུ་འཇིག་པར་ངེས་པ་ལ་འབྲུལ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་
རིགས་པ་དེས་ཞིགས་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

སྤྱིར་ཡང་རིགས་པ་གཞན་བཤད་པ་ནི། ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཐོབ་སོགས་
དེ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་འཇིག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་དངོས་
པོ་བ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་
འཇིག་པ་ནི། བྱམ་པ་རང་གི་རྣམས་མ་ཡིན་གྱི། བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་
བ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐོབ་སོགས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་
མེད་པ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་མི་
རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་སྲིད་པས་སོ། །རི་སྐད་དུ།
རིགས་པའི་གཏེར་ལས། མེད་པ་ལ། བཟླ་དང་བཟླ་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན། ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི། འཇིག་པ་བྱམ་པའི་དངོས་མེད་བྱེད་
ན། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་བྱེད་པ་འགལ་ཞེས་པའོ། འཇིག་པ་དངོས་མེད་བྱེད་
པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་འཕེན་པའོ། །ཞེས་འཆད་མོད། འཇིག་པ་ཕྱིས་
རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ། སྤྱིར་བཤད་པའི་རིགས་པས་མི་འཐད་པར་མ་བཟད། རིགས་པ་
འདིས་ཀྱང་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་བེན་ལ་སྤྱིར་ནའང་ཆེས་འགྲིག་གོ། །

གསུམ་པ་དཔེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བ་འབྲེལ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ནི་ཞེས་སོགས་
ཏེ། དེ་ལ་དང་པོར་དཔེ་སྟུབ་པ་ནི། སྟོག་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ངོ་མོ་

ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྒྱུ་ཕྱིས་བྱུང་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་
པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ནས་བྱུང་
འབྲེལ་བསྟན་པ་ནི། གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མངོན་སུམ་
གྱིས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་རིམ་སོགས་པ་
རྣམས་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་
མེད་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོག་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་རང་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་
པའི་དོན་བསྐྱབ་ནི། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ངེས་
ན་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྟོན་གཏན་ཆིགས་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་རང་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། སྐྱབ་རྟགས་ལ་འབྲས་བྱ་དང་།
བྱུང་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་དག་ལས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རྒྱ་དང་བྱུང་བྱེད་ལ་
འབྲེལ་བ་ངེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པ།

བཞི་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། རྟོན་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མི་སྤང་བ་མ་
དམིགས་པ་དང་། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་གང་ལ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ནི། གང་ཟག་དེས་ཡོད་ཅེས་དམ་
 བཅའ་བར་རིགས་པ་འགོག་པ་ལ་ཚད་མར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 དེ་ཡི་ངོ་མོ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་
 འཇུག་པར་མི་བྱེད་པས་བྱུང་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེ་ལྟར་
 བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན། ཡང་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ནི། དེ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་
 སྒོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་སྒྲིབ། གལ་ཏེ་བསྐྱལ་དོན་མ་དམིགས་
 པས་མེད་པར་སྐྱབ་བྱས་ཏེ། བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་ཚད་མ་གསུམ་གང་རུང་
 གིས་དམིགས་པས་བྱུང་པས་སོ་ཞེ་ན། བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་ལུང་ཚད་མའི་
 བརྗོད་བྱར་བྱེད་པས་བྱུང་པ་མེད་དེ། བསྐྱལ་དོན་འགའ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱས་ན་ཅོམ་པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པར་འགྱུར་
 བའི་སྒྲིབ་དང་། ཤར་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཉའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་
 བརྗོད་བྱར་བྱས་ཀྱང་ཉར་མཁོ་མེད་ཅིང་། སྐྱེས་བུའི་ནམ་རྟོག་གི་གངས་
 སོགས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟན་མི་བྱས་པའི་སྒྲིབ་བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་
 གང་ཟག་དེའི་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་པར་
 ཐལ། བསྐྱལ་དོན་ནམས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་
 ལས་འདས་པ་སྤིང་པའི་སྒྲིབ། བསྐྱལ་དོན་གཞི་དེར་ཡོད་ན་གང་ཟག་དེའི་
 སྐྱབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མས་དམིགས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་
 ཀྱང་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་དེ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྒྲིབ།

དེས་ན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་དོན་དེ་རྣམས་ནི་གང་
 ཟག་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཚད་མས་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ན་རི་ལྟར་མེད་པར་འགྲུབ་
 རྟེན་མི་འགྲུབ་པོ། །དེས་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་བསྐྱལ་
 དོན་ཡོད་པ་སྐྱབ་པ་དང་། མེད་པ་སྐྱབ་པ་གང་ལ་ཡང་ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་ཡང་
 དག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱལ་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ཡང་ངེས་པའི་
 འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
 བཤད་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་
 ཡོད་པ་ཅན་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ལ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་
 ངེས་སྐྱབ་པ་ལ་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱར་མ་དམིགས་
 པས་མེད་ངེས་གོ་བར་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རང་གི་
 རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་མི་
 ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གང་ཟག་དེའི་ངོར་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་གོ་
 བར་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་ཡོད་
 ན་སྣང་རུང་གི་བྱེད་པར་དང་ལྟན་པའི་མ་དམིགས་པས་རྟགས་ཀྱིས་མེད་པ་
 གོ་བར་བྱེད་རྒྱས་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ལའང་འབྲེལ་ལྷན་མ་
 དམིགས་པའི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། མེ་མ་དམིགས་པས་དུ་བ་མེད་
 པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དག་ནི་བྱེད་པ་འབྲུལ་པ་མེད་དེ། རྒྱ་མི་ཤེས་ན་
 འབྲས་བུ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་རྒྱ་བཀག་ན་འབྲས་བུ་ཁིགས་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་
ཆད་མ་རྟགས་ལོག་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་གི་རྒྱ་འབྲས་འབྲེལ་པ་ངེས་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་མ་དམིགས་པས་ཤུག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་དག་
ཀྱང་བྱ་བ་པ་འབྲེལ་པ་མེད་དོ། །གཞི་འགར་བྱ་བ་བྱའི་དོན་ཀྱི་རང་བཞིན་
བཀག་པ་རྟགས་ཅན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཡང་གོ་
བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་བྱེད་བཀག་ན་བྱ་བ་བྱའིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པས་བྱ་བ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
རྟགས་ལོག་དེ་དག་ཆོས་ལོག་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་
ཀྱི་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་གི་དོན་འདི་ལྟར་ཤེས་
པར་བྱའི། རྒྱ་མ་དམིགས་པ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
བྱ་བ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཡང་བྱ་བ་བྱེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པ་ཅུ་ཞིག་ནི། སྒྲུ་དེ་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དག་ཤེས་སོགས་སུ་འང་
བཤད་ཅིན་པས། རྫོས་པ་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་བཤད་མ་འགོད་ཅིག་མེད་དང་
ཤིང་སོགས་མ་དམིགས་པར་ཆད་མ་གང་གིས་རྟགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
ཁོ་ལ་བཤགས་ཞིག་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་སྤྲོད་ལ། འོན་ཀྱང་། མེ་
དང་ཤིང་སོགས་མ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་ཀྱང་། དེ་ལ་མེད་པའི་
ཐ་སྙད་མ་ཤེས་པ་འགས་ཞིག་ལ་ནི། གལ་ཏེ་གཞི་དེར་མེད་དང་ཤིང་སོགས་
མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་འགས་ཞིག་གིས་དེ་མེད་པར་ནི་རྟགས་པར་

བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་ཆོས་དེ་མ་དམིགས་པས་ཆོས་དེ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་བའི་བྱུང་
 པ་ཇི་ལྟར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། ཡོད་ན་སྒྲུང་རུང་གི་བུམ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་
 བ་མེད་པའི་རྒྱ་སྐྱེབ་བྱེད་སོགས་མི་སྲིད་པར་ནི་གྱུར་པ་དེ་ཡོད་ན་སྒྲུང་རུང་
 གི་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་གཞི་འགར་བུམ་པའི་
 དངོས་པོ་མེད་པ་རྟགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པའི་འཛོག་བྱེད་ཆད་མས་
 དམིགས་པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པའི་
 བྱུང་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་བཤད་ནས། འགལ་ལྷ་དམིགས་པའི་བྱུང་འབྲེལ་ངེས་
 བྱེད་བཤད་པ་ནི། གཞི་འགར་གྲང་རེག་དེ་དང་འགལ་བ་མེ་སྟོབས་ཆེན་
 དམིགས་པ་ནི། གྲང་རེག་གཞི་དེར་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་
 པ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གྲང་རེག་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་མེ་སྟོབས་
 ཆེན་ཡོད་ན་ཡང་གཞི་དེར་གྲང་རེག་དེ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་
 བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པས་གཞི་གཅིག་ཏུ་མེ་སྟོབས་ཆེན་དང་གྲང་རེག་
 གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱུང་འབྲེལ་ངེས་པར་
 བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ངེས་པར་བྱེད་
 པའི་ཆད་མ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་
 མེ་ཉེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲངས་རེག་སྟོག་པ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
 དེ་གཉིས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་
 པའང་སྲིད་དོ། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པ་བྱུང་འབྲེལ་ཆད་

མས་གྲུབ་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཚེད་པ་སྤང་བ་ལ། དགག་ཏྟགས་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་
 ཚེད་པ་སྤང་བ། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཏྟགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚེད་པ་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚེད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 བོ། གལ་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་ཏྟགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ངེས་དགོག་པ་དང་།
 མེད་ངེས་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྤྲོ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེད་
 རང་གིས་སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས། གཙུ་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཏྟགས་འདི་དེ་གཉིས་གང་
 དུའང་མ་འདུས་པའི་བྱིར། འདི་ལྟར་གཙུ་པོ་ཞེས་པའི་སྤྲི་བརྗོད་བྱ་ཡོན་
 ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཙུ་པོ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཞེས་པའི་
 དམ་བཅའ་བའི་ཆོག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ནའང་གཙུ་པོ་ཞེས་
 པའི་སྤྲོ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་མེད་ན་རྗོད་བྱེད་མི་འཇུག་པའི་
 བྱིར། དེས་ན་མེད་དོ་ཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཅམ་སྤྲོ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ།
 དེའང་མི་རིགས་ཏེ། དགག་བྱ་གང་ཡང་བཅད་པ་ལ་མ་སྟོས་པའི་དགག་པ་
 མི་སྤྲོད་པས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ། སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས་
 གསུངས་པའི་ཏྟགས་དེའི་ཏྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་གཟུང་། ཆོས་ཅན་དེ་
 ཉིད་བྱེད་པར་གཉིས་ལྟན་དུ་སྤྲོ། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་
 སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོས་ཅན་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་

ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་ཤིང་སྒོ་
བཏགས་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེདོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེདོན་དེ་
ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོར་མེད་པ་དང་།
གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། སྐྱེདོན་
ཆོས་ཞེས་ཆོས་སྒྲོས་པ་ནི། དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོ་སྒྲུང་བ་
ལྟ་བུ་ཡང་དངོས་པོའི་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེདོན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེདོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་
པས་གཙོ་འཇིག་རྟོག་པ་ལ་གཙོ་པོར་སྒྲུང་བའམ་སྐྱེདོན་དུ་བྱུང་ལ། དེ་ལྟར་
གཙོ་པོའི་སྐྱེདོན་གྱི་གཞི་ལྗོག་རྟོག་པ་གཙོ་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་རྟགས་སྒྲུབ་
དེའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །དེས་ན་གཙོ་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་གྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ནི།
གཙོ་པོ་དངོས་པོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཙོ་པོའི་སྐྱེདོན་གྱི་རང་ལྗོག་ཡང་མ་
ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ལ་གཙོ་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་གྲངས་ཅན་པ་
དག་གཙོ་པོ་བྱུང་པར་ལྟ་ལྟོན་དུ་འདོད་ལ། རང་ལུགས་ལ་སྐྱེདོན་དུ་
འདོད་པས་བྱུང་པར་ལྟ་ལྟོན་གྱི་གཙོ་པོ་ཡིན་མིན་ཚིད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། རྟོག་པ་ལ་གཙོ་པོར་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་འདིས་རྟོག་པ་ལ་གཙོ་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་གཉིས་དང་
ལྟན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པས་གཏན་ནས་མེད་

བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་དོན་ལ་ཆོས་གཉིས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་
 ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ཆེ་ཆོས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཏགས་ངོས་གཟུང་བ་ནི། རྟོག་པ་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲུང་བའི་
 རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་དུ་མེད་པ་ཅན་དུ་
 གྲུབ་པ་ལ་དེར་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཏན་ཆོགས་སུ་བཀོད་
 པ་ཡིན་པས་བྲོད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཉིས་པ་དེ་དག་མེད་དེ། འདི་ལྟར་རྟོག་པ་
 ལ་གཙོ་བོར་སྒྲུང་བ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲོར་བ་
 དང་མི་འགལ་ལ། ལ་ལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་པས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཉིར་
 ལེན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་དང་མི་འགལ་བས་སོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་བྱུང་པར་གཉིས་ལྡན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ཉིད་
 མེད་པ་ཡིན་པའི་གྲུབ་བྱེད་མདོར་བསྟན། སྒྲ་སྒྲོར་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་
 པས་བྲུབ་པས་གཙོར་སྒྲུང་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག། །གཙོར་སྒྲུང་འགོག་པ་
 སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་སྒྲ་བའི་འགྲེལ་བྱེད་བྱུང་པར་དུ་དགག། སྒྲ་དོན་
 དངོས་པོ་མིན་པས་འཇུག་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 རྟོག་པ་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲུང་བ་དེ་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་
 ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲོར་བའི་བྱིར་རོ།
 དེ་ཡང་གཙོར་སྒྲུང་མེད་ན། དེའི་སྒྲ་སྒྲོར་བ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དོན་མེད་
 པའི་རྗོད་བྱེད་གྱི་སྒྲ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །གཙོ་བོ་མེད་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་སྒྲ་

སྐྱོར་བ་ལགས་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་སྐྱོན་གྱི་
མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་གང་དག་གཙུག་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
སྐྱོར་བའི་སྤྱིར་ཞེས་འཆད་པས་ནི་རང་ཉིད་སྤྱོད་གས་སྒྲ་མ་སྒྲ་བ་པོའི་སྤྱོད་
མར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་གཙུག་པོ་འཛིན་ཏེ་གྲུང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་སྐྱོར་བས་ནི། ཞེས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
རང་མཚན་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྤྱིར། སྐྱོར་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་སྐྱོར་བའི་
རིང་ལུགས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གྲུང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ན་ཞེས་པ་
ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ན། གྲུང་རྒྱུ་གཞན་གྱི་ལ་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་མ་དང་། རང་
རིག་འབྲས་བྱུང་འཛིན་ཏེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། ཁྱབ་ན་ཏེ་གྲུང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
གསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །

གཉིས་པ་ནི་གཙུག་པོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
པར་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོར་བས་ཅད་རང་གི་དངོས་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
ལ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཙུག་པོའི་སྐྱོར་བའི་གཙུག་
པོར་སྐྱོར་བ་དེ་ཡང་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། སྤྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱོར་
བ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

རྣམས་ནི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྒྱ་སྐྱ་དེ་ཉག་
 མི་ཉག་གཉི་གའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་འདས་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་། སྐྱ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།
 ཆོག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བརྟུན་པ་ཡི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་
 དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། །དེ་བས་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྫོང་བྲེད་ཀྱི་སྐྱ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་སློ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྐྱ་དོན་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཅན་དུ་
 འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་དོན་བསྟོན་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་རྟོན་ནི་བསལ་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བའི་འགྱུར་ལེགས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །
 གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་རྟོག་པ་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲང་བ་སྟོང་བས་བྱུབ་བྱེན་ཀྱང་། དེ་ལ་
 བསྟོན་ནས་སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲང་གིས་ཉགས་དེས་གཙོ་བོར་སྒྲང་བ་དེ་
 མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སློབ་དཔོན་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དུ་རྫོམ་པ་ཁ་
 ཅིག་དོགས་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉགས་དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི་
 ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་བས་བྱུབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་ཀྱི་རྟོན། གཙོ་བོར་སྒྲང་བ་དེ་བསལ་བའམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་ཉགས་
 དེའི་ཆོས་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་དོ། །དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་
 ཏེ། ཆོས་ཡན་གར་བ་ནི། དཔེའི་སྟངས་དུ་ཕྱི་གྲོལ་གྱིས་བྱུབ་བྱེན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །དེ་ཡང་གཙོ་བོར་སྒྲང་བ་མེད་ན་གཙོ་བོར་སྒྲང་བ་ཆོས་ཅན། ཞེས་
 པ་དང་། གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཞེས་པ་གང་ཡང་བེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྐྱ་དོན་མེད་

པའི་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྐྱ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྟགས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་གང་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པས་དངོས་
པོའི་ཉིར་ལེན་དུ་མེད་དོ། ཞེས་པ་འབའ་ཞིག་བརྫོང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ་
དེའི་སྤྱིར། ཆོས་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
སྤྱིར་ཆོས་ཅན་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་བདག་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། དོན་བྱེད་པས་སྟོང་
པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། བདག་རྟག་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་
བདག་རྟག་པ་ཡང་ཡིན། དངོས་པོར་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་གྱི་
ཆོག་ས་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་ཆོག་ས་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་
ཀྱང་བདག་རྟག་པ་དངོས་པོར་མེད་པ་གཞི་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་དེའི་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་ལ། བདག་རྟག་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས། བདག་རྟག་པ་
དངོས་པོར་མེད་པ་འགྱུར་པ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་པན་པས་སོ། །

འོ་ན་དེ་ལ་སྤྱོད་ས་ཆོས་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། བདག་རྟག་པ་འང་ཡིན་དོན་
བྱེད་པས་སྟོང་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བདག་
རྟག་པ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་བར་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། སྤྱོད་ས་ཆོས་མ་
གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་བདག་རྟག་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་བདག་
རྟག་པ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཆོས་ཅན་
གཞི་མ་གྲུབ་པས་སྤྱོད་ས་ཆོས་འགྱུར་པ་ཆེས་སྐྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །འདི་ཉིད་སྟོན་དཔོན་སྤྱོད་ས་སྤང་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་འདི་ཡང་

དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་རྗེས་འཇུག་འགའ་ཞིག། །གཙོ་བོར་སྒྲུང་བ་མེད་པར་
སྐྱབ་པ་ཡིན་ནམ་སྒྲུབ་པའི་དོགས་པ་གཙོད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་རོལ་པ་ལ་འདི་
སྒྲུབ་འཕངས་ཀྱང་ཁོའི་འདོད་པ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་གྱི། མི་འདོད་པ་
འཕངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། སྐྱོད་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་།
བཙོ་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་ཆང་མང་
སོགས་ན་མེད་དངོས་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་
དབྱུད་པར་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་མེ་རང་མཆན་དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱའི། བཙོ་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱིས་དེའི་འབྲས་བུ་
སྐྱབ་པའི་སྤྱིར། རྟོག་པ་ལ་མེར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཡོད་མེད་དབྱུད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ།
མི་འདི་ལས་བཙོ་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རག་ལས་ཤིང་། རྟོག་
པ་ལ་མེར་སྒྲུང་བ་ལ་དེ་འབྲའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར། གཞན་དུ་
ན་སྤྱང་མེས་པོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་ཏེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་
པ་ལ་འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཡོད་མེད་དུ་བརྟགས་པས་དགོས་པའི་བྱ་
བ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་མ་ཞིང་གཟུགས་བཟང་མི་བཟང་
ཞེས་འབྲིག་པ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཆེད་དུ་བརྟགས་
པས་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མི་པན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་འགའ་སྒྲུང་བ་ནི། གཙོ་བོའི་སྐྱོད་
མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པར་མི་བྱེད་ན། སྟོབ་དཔོན་སྤྱོད་སྐྱེས་སྐྱང་གིས་བརྟགས་

པའི་ཆོས་མ་དམིགས་པ་ཞེས་སྐྱོདོན་གཏན་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེ་ན། བཏགས་པའི་ཆོས་ཞེས་པ་དེས་རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བོའི་སྐྱོདོན་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་
 འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་པའི་
 ཏྲགས་འདིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་། ཆོད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་སྐྱབ་
 པའི་ཏྲགས་ཡིན་པའི་མ་དམིགས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་བསྟན་པའི་སློན་ས་
 རིགས་པ་སྐྱབ་བ་སྟོགས་སྒྲུང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །

རྒྱལ་བྱེད་གཞན་དག །དེ་དངོས་ཉིར་ལེན་མེད་པ་ཙན། ཞེས་པ་
 ལའང་གཙོ་བོའི་སྐྱོདོན་དེ་དངོས་པོའི་ཉིར་ལེན་ཙན་དུ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ།
 ཞེས་པ་དང་། འདིར་ཡང་། དངོས་པོའི་རྟོན་ཙན་དུ་མེད་པ་ཞེས་པའི་བཤད་
 པ་བྱེད་པ་ནི། སྟོགས་སྐྱེམ་མའི་དོན་གཏོལ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གངས་ཙན་པ་
 གཙོ་བོ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་དུ་འདོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་
 ལ་དངོས་པོ་བའི་ཉིར་ལེན་ཡོད་པར་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཙོ་བོ་ལ་རྒྱ་
 མེད་པས་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩོད་པ་
 སྒྲུང་བ་ལ། རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། ཆོད་མ་གསུམ་ལོག་པས་མེད་པར་མི་
 འགྱུབ། ཅེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ལུང་སྟོན་བྱེད་དུ་ལོག་ན་མེད་པས་ཁྲབ་
 པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལུང་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཙན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་
 ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་འང་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ། ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། སྦྱིར་དགག་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་བའོ། །དང་
 བོ་ལ། སྦྱིས་བྱས་བྱས་པའི་ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་
 པ་དགག་པ་དང་། སྦྱིས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་
 བའོ། །དང་བོ་ལ། སྦྱིས་བྱས་བྱས་པའི་ཚིག་ཙམ་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་
 དང་། སྦྱིས་བྱ་བྱེད་པར་བའི་ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་
 དགག་པའོ། །དང་བོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ལུང་ལགལ་སྤང་བའོ། །དང་
 བོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལས་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་
 བྱའི་དོན་གྱུ་བ་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་
 དང་སྟོན་ཅིག་ཏུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་
 ཚིག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱབ་བྱུ་བ་པའི་གཞིར་རང་སྐྱབ་
 བའི་རྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀུས་ཏེ། བྱོད་དེ་དཔོག་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལུང་ལགལ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་
 པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན། སྐྱོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་
 སྐྱབ་པའོ། །སྦྱི་ལས་རྗེས་སྐྱད་པ་ཉིད། ཅེས་བཤད་པ་ནི་ཅི་ཞེ་ན། ལུང་
 དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་སྐྱོན་ལགལ་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་།
 ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་ཞེས་པ་མི་སྐྱབ་པར་སྐྱབ་སྐྱུའི་ལུང་དོས་འཇིན་པ་ཡིན་ལ།
 མི་སྐྱབ་ཞེས་པས་དེ་འདྲའི་ཚིག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱབ་བསྐྱབ་བྱར་

བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། སྤྱི་ལས་ཞེས་པས་དེའི་དཔེ་སྟོན་ལ། མི་སྤྱི་བའི་རྟགས་
 ཁོང་ནས་འབྲེན་ཅིང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཅེས་པས་དེ་འབྲེན་ཡིད་ཆེས་
 རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ཆོག་
 དེ་འཆད་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་
 གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ཡང་།
 སྤང་བྱ་ཐར་པ་དང་། དེའི་ཐབས་ལམ་བདེན་དང་། རོར་བྱ་སྤྱད་བདེན་དང་།
 དེའི་ཐབས་ཀྱན་འབྱུང་སོགས་འཁོར་བ་འཇུག་ལྟོག་གིས་བསྐྱས་པའི་སྤང་
 རོར་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་བྱའི་དོན་རྣམས་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྤྱད་པ་ལ།
 བན་འདོགས་པའི་འབྲེལ་བ་དང་ནི་སྤྱིས་བྱའི་འདོད་དོན་མདོན་མཐོངས་
 ལེགས་སྐྱབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དང་། ཐབས་དེས་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བའི་སྤྱིས་བྱའི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངག་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མི་སྤྱི་བར་ཁས་ལེན་པ་དེ། དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་
 དག་མ་དག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བྱད་པར་
 གསུམ་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ལས་གཞན་པའི་ལུང་གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་མི་སྤྱི་བར་ཁས་ལེན་པ་མིན་ཞིང་། བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ལུང་
 ཡིན་ཀྱང་། དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་བརྟགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་
 མ་བརྟགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་སྤྱི་བར་ཁས་ལེན་པར་བསྟན་པ་མིན་
 ནོ། །

དེས་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན། ཞེས་པ་འདི་གཉི་ག་

ལ་སྒྲོར་རྒྱ་ཡིན་པས་མཐར་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། འབྲེལ་པ་དང་ནི་
 ཞེས་པས། དོན་གཅིག་ལ་བསྐྱར་མི་རུང་བའི་མེའུ་བཙུ་བའི་ཆོག་ལྟ་བུ་
 དག་སེལ་ལ། རྗེས་མ་ཐུན་ཐབས། ཞེས་པས་གང་གི་རྒྱ་མཆོ་བར་པ་ལོངས་
 སྒྲོད་ལྡན་ན་ཡོད་པའི་སྒྲིའི་རྒྱ་ལ་པོ་འཛོག་པའི་གཙུག་རྒྱན་གྱི་ནོར་བུ་
 གླངས་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བྱས་ན་དུག་ཞི་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་
 པའི་མན་ངག་ཏུ་ཐབས་དེ་སྒྲིལ་བྱས་སྐྱབ་མི་རུས་པ་དང་། སྒྲིལ་བྱས་ཐབས་
 དེ་སྐྱབ་རུས་ཀྱང་། ཐབས་དེས་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱབ་མི་རུས་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་
 དུ་ལྷགས་ཀྱི་མཆོད་སྒྲིན་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དག་སེལ་ཅིང་། སྒྲིལ་བུའི་དོན་ནི་
 བཛོད་བྱེད་དག་ཅེས་པས་སྒྲིལ་བུའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ཡིན་པ་བྱ་རོག་གི་
 སོ་བཟླ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དག་སེལ་ལོ། །མེའུ་བཙུ་བའི་དག་ནི།
 ཙོད་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་པར། སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས། མེའུ་བཙུ་ཁྱར་བ་དུག་
 སྒྲོད་དང་། རི་དྲགས་ལྷགས་པ་ཅིའི་གོང་བུ། དེ་ནས་རྩུན་མའི་བུ་མོ་འདི། །སྤ་
 ཡག་ཏའི་བ་ཤིའོ། །ཞེས་པ་ལ་བཤད་དོ། །

འོ་ན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ལུང་ཞིག་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་རང་
 གི་བཛོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱབ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། ཏྲགས་གང་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 ཞེ་ན། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ།
 དཔེར་ན་སྒྲོན་པོ་མངོན་གྱུར་བསྟན་པ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་
 ཅིང་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དག་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་སྒྲི་དོན་གཞན་
 སོགས་མངོན་གྱུར་མིན་པ་བསྟན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ་ལྟ་

བྱ་དང་། མཐོང་བ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་གྱི་
 རྗེས་དཔག་ཉིད་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་པ། དཔེར་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 བཞི་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོན་པ་
 མེད་ཅིང་གྲུབ་ལ། གཞན་དག་སྒྲོག་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་བདག་དང་གཙུག་པོ་
 སོགས་བཀག་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོན་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་མཐོང་
 བའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་དག་ལུང་དེ་ལས་རི་ལྟར་
 བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ལུང་ལ་རྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་
 གཞོན་པ་མེད་ཅིང་། རང་ཆོག་སྤྲི་བྱེད་འགལ་བ་དང་དངོས་ཁྱུགས་འགལ་
 བས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་པ། དཔེར་ན་ཆགས་སོགས་སྤྲིག་པའི་རྩ་བ་ཡང་
 ཡིན། ཁྱུས་དང་མར་མེར་ལྟགས་པ་སོགས་གྱིས་སྤྲིག་པ་དག་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མ་ཐུན་བཀག་པ་དང་། སྤྲིན་པ་དང་མི་འཆེ་བ་སོགས་ཆོས་སུ་
 བཤད་པ་ལ་ནང་འགལ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་དེ་
 བྱེད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་ལུང་འདི་ཡི་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྤྲི་བའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །

སྤྲི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། ཅེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། ཡིད་
 ཆེས་གྱི་ཆོག་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་འདིའི་ཡུལ་
 ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་ནའང་སྤྲིན་པ་ཚུ་ལ་བྲིམས་སོགས་དང་། འཆེ་བ་
 སོགས་ལ་ཕན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་གསུངས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་སྒྲུང་
 དོར་མ་བྱས་ན་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་ལའང་

དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་དང་གྲགས་པའི་ཆད་མ་འབྱུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ན། རོན་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པར་འདོད་པའི་གདུལ་
 བྱ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། ལུང་དེ་དང་གཞུང་བྱའི་གནས་གཞན་
 གཉིས་སྟོན་པའི་ལུང་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་སྟོན་ས་རང་གི་བརྗོད་
 བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བར་མཚུངས་པའི་སྤྱིའི་རྟགས་ལས། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོ་
 བྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདིས་ཡིད་ཆེས་
 རྗེས་དཔག་གསུངས་པའི་དགོས་པ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་
 ལ་བརྟེན་པའི་སྟོ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་དུ་འདོགས་པའི་དགོས་
 པ་འཆད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་གཞུང་བྱའི་གནས་གཞན་གཉིས་སྟོན་པའི་ལུང་དང་མཚུངས་
 པའི་སྤྱི་ལས་ཤིན་ཏྲོག་སྟོན་པའི་ལུང་མི་སྐྱ་བར་དཔོག་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 བ། སྒྲུང་བྱའི་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དང་། རོར་བྱའི་དེ་ཉིད་སྐྱག་བདེན་དང་།
 འགོག་བདེན་སྒྲུང་བའི་ཐབས་ལམ་བསྟེན་པ་དང་། སྐྱག་བདེན་རོར་བའི་
 ཐབས་ཀྱན་འབྱུང་སྟོང་བ་དང་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་རབ་དུངས་པ་ཡིས། གཙུ་པོའི་རོན་བདེན་བཞིའི་
 གནས་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་དེས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་མི་སྐྱ་བར་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། དེ་ཉིད་མཚུངས་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་
 དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་ཤིན་ཏྲོག་སྟོག་གྱུར་ལའང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དེ་ཉིད་མི་སྐྱ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིས་བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏྲོག་སྟོན་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བར་དབྱད་པ་གསུམ་
གྱིས་དག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི།
ཤིན་ཏྲོག་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བར་སྐྱབ་པ་ལ་
བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་གསུང་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བ་གཏན་ཆིགས་སུ་བསྟན་པ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོགས་ཆོས་མི་འབྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཤིན་ཏྲོག་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་
མི་སྐྱ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་སྟོན་དོར་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་གསུང་དང་སྐྱ་
བ་པོ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་སྐྱ་བ་པོ་
གཅིག་ཡིན་པ་ཙམ་བཀོད་སྤྱོད་ཆད། བྱོད་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་སྟེ། རང་
གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་དག་དེ་དང་སྐྱ་བ་པོ་གཅིག་གི་དག་ཡིན་པར་
མཚུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པར་སོང་བས་བརྟུན་ཆིག་མི་སྤྱིར་པར་འབྱུང་ཏེ་
བརྟུན་ཆིག་སྐྱ་བ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་བདེན་
ཆིག་ཅུང་ཟད་རེ་སྐྱ་བས་བྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། དེ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
སྟོགས་ཆོས་བྱབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱབ་པར་ཐལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་
པར་ངེས་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བར་ངེས་པར་བྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ།
།སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན་བྱོད་ཀྱི་ཤིན་ཏྲོག་སྟོན་པའི་གསུང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་
ལ་མི་སྐྱ་སྟེ། ཞེས་འགོད་པ་ལའང་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་བྱབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལའང་

སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ། ཟས་གཙང་མའི་སྤྲུལ་པོ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱིས་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་ཐབས་དང་བཅས་པ་ད་ལྟ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་དེ་དག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྤྲུ་སྟེ། བྱིས་བདེན་བཞི་སྒྲུང་དོར་ཐབས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དེ་དག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྤྲུ་བའི་ཕྱིར། བྱིས་སྟེ། གཙུག་པོའི་དོན་ལ་མི་སྤྲུ་བ་པལ་བའི་དོན་ལ་སྤྲུ་བར་མི་འཐད་པས་སོ་ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་དེས་གཙུག་པོའི་དོན་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་ན། པལ་བའི་དོན་གང་ལའང་ཐེ་ཆོམ་དང་སྒྲོ་འདོག་མི་སྤྲུ་པས་བྱིས་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེའི་གཙུག་པོའི་དོན་དེ་སྒྲོན་པའི་ཆོག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྤྲུ་ན། གང་ཟག་དེའི་པལ་བའི་དོན་སྒྲོན་པའི་ཆོག་གྱང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྤྲུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤེས་བྱ། གྱུན་འབྱུང་སྤང་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་བསྟེན་བྱར་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གངས་དང་སྤྱི་ཉག་མ་ངེ་ཅམ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བུའི་གངས་སོགས་ངེ་སྟེད་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་སྒྲོ་ཁ་སྤྱོད་ཀྱིས་གྱང་ཐེ་ཆོམ་བ་མི་སྤྲུ་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ཤིན་སྒྲོག་སྒྲོན་པའི་གསུང་རབ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྤྲུ་སྟེ། ཉེས་བད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའང་བབ་ཅོལ་ཏེ། སྤྲུ་བ་པོ་དེ་ཉེས་བད་དུ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དེ་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྤྲུ་

བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཕུལ་བུང་ལ་སྟོས་པ། རི་
བཞིན་དོན་དུ་གཞན་གྱིས་ཤེས། ཞེས་པའི་སྟོགས་སྒྲ་མ་སོར་བཞག་རང་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྟོགས་ཆོས་བྱུ་བ་ན་བསྐྱུ་བ་བྱ་བྱུ་བ་པར་ཡང་ཐལ་བའི་
སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཁོ་བོས་བཤད་པ་ལྟར། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་བྲིམས་
གྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྦྲ་སྟེ།
དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་བདེན་བཞི་
སྟོན་པའི་གསུང་རབ་བཞིན། ཞེས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འདི་ཉིད་སྟོབ་
དཔོན་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་
ལ། ཏྲགས་འདིའི་ཚུལ་གསུམ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུ་བ་པའི་ཚུལ་དང་། ཡིད་ཆེས་
པའི་ཏྲགས་ལ་ལོག་པར་ཏྲག་པ་གཞན་དག་ནི་ཁོ་བོས་ཆད་མ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་
སེལ་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ཡང་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མདོར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་ན། སྒར་
ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱུ་བ་པ་ལ་ཆད་མར་མི་འགྱུར་ན། ཡིད་ཆེས་ཆིག་ནི་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆིག་དང་འགལ། ཞེས་པའི་ཚུང་པ་དེ་ལ། གཞུང་འདི་
དག་གིས་ལན་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་ཡིན་སྟུམ་ན། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཆེས་
ཆད་མ་མི་སྤིད་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་དབྱུང་པ་བྱེད་པའི་དགོས་པའི་
དབང་གིས་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་ཆད་མར་བཏགས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།
།སྟུམ་དུ་གཞུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲུང་དོར་
ཀྱི་གནས་དེ་དག་ཆད་མས་མ་བྱུ་བ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཤིན་ཏུ་

དོན་ཆེ་བའི་གནས་དག་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་འདོད་པ་ལས་ལོག་པའི་ལམ་
གསལ་བར་བྱ་བ་བྱོད་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

དེ་བས་ན་ཙུང་པ་དེ་ལ། གཞུང་འདི་དག་གིས་ལན་འདི་ལྟར་བཏབ་
པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་མདོ་ཆོག་དེ་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་
བྱད་པར་གསུམ་ལྟར་ཞིག་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་
དག་པའི་རྟགས་གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱབ་བར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་པ་དང་། རྟགས་དེ་ལ་བརྟན་ནས་ལུང་དེ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་
ལ་མི་སྐྱབ་བར་རྟགས་པའི་སློབ་ཆ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས། ཁོ་བོས་
ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པར་སྐྱས་པ་
དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་དེ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེས་བྱ་བྱད་པར་བའི་ཆོག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་
སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་ཉེས་ཟད་སྐྱེས་བྱ་སྲིད་
པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་
གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་བྱ་ལྟ་བུ་བྱང་བ་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་
ཀུན་ལྟན་གྱིས་སྐྱས་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཆོག་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་དོན་ཅན་དུ་
གཞན་གྱིས་ཤེས་པས་དེ་ཉིད་ཆད་མར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བྱ་
དེའི་གསུང་རབ་གྱི་དོན་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཉིད་ཉེས་པ་ཀུན་
ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྟན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་ལྟ་བུ་བྱང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཆད་མས་ཤེས་པར་

རུས་ན་དེས་གང་སྐྱས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་དོན་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་
 གྲང་འདོད་རིགས་ནའང་། རྒྱེས་བྱ་དེའི་གསུང་རབ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་མ་
 ལྟོས་པས། རྒྱེས་བྱ་འདི་ནི་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའམ་
 ལྡན་པ་མིན་ལོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྐྱོན་སྤྲོ་ཞིང་སྤྲོ་བ་
 སེམས་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའམ། སྐྱོན་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་པ་འདི་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་ཆད་མ་རྣམས་ནི་རྟོད་དཀའ་ཞིང་མི་རྟོད་པའི་བྱིར་
 བ། རྒྱེས་བྱ་དེའི་གསུང་རབ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱེས་བྱ་དེ་ཉིད་
 ཉེས་པ་ཀུན་ཟད། ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཡིན་པར་ཚུར་མཐོང་གི་ཆད་མས་
 རྟོགས་དཀའ་ཞིང་མི་རྟོགས་སོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་
 ཞེས་སོ། །

ངག་དོན་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱེས་བྱ་དེ་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད། ཡོན་
 ཏན་ཀུན་ལྡན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེས་བྱས་པའི་རྟོགས་གྱིས་ལུང་ཆད་
 མ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱེས་བྱ་དེའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་
 ལ་ཆད་མས་མ་བརྟགས་པར། རྒྱེས་བྱ་དེ་དེ་འདྲའི་རྒྱེས་བྱ་ཡིན་པར་ཚུར་
 མཐོང་གི་ཆད་མས་ངེས་མི་སྤིང་ཅིང་། རྒྱེས་བྱ་དེའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་
 བརྟགས་ནས་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པར་རྟོགས་ན། བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉེས་པ་
 ཀུན་ཟད་དུ་ངེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལུང་དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ཏུ་ངེས་པར་
 འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ལུང་ཁས་ལེན་ཚུལ་
 མི་འཐད། ཅས་སྐྱོན་པ་མིན་གྱི། ཉེས་ཟད་ཀྱི་རྒྱེས་བྱ་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མ་

མེད་པ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རྟེན་གྱི་ཁ་ཅིག་། གཞུང་འདིས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་
 བྱ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་འོག་མས་ཉེས་
 ཟད་སྤྱིད་པ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མྱོངས་པའི་གདོལ་
 གཏམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་
 ཐལ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན།
 སངས་རྒྱས་མེད་ངེས་སུ་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་གྱང་མེད་
 ངེས་སུ་ཐལ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཆོག་འབྲུག་གཅིག་གྱང་མེད་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཨེ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་བསྟན་པ་སྤོང་བ་ལ་
 ཞེ་བས་ཆས་པ་བྱིད་ནི་འགྲོ་བ་རི་ལྟ་བུའི་འགྱུར་ཞིག་གྱ། །གཞན་ཡང་། ཉེས་
 ཟད་སྐྱེས་བྱ་མེད་ངེས་སུ་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ངེས་པའི་
 སྤྱིར་འདོད་ན་ཡོད་སྤྱིད་པ་བྱད། ཡོད་གྱང་སྤྱིད། མེད་གྱང་སྤྱིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའང་ཡོད་གྱང་སྤྱིད། མེད་གྱང་སྤྱིད་དོ་ཞེས་པའི་སྟོ་
 བས། དགོན་མཆོག་གསུམ་འདྲེ་ཤ་བ་འདྲ་བར་སྟོས་ཤིག་། གཞན་དུ་ན། དེ་
 ཡོད་གྱང་སྤྱིད། མེད་གྱང་སྤྱིད། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་མི་སྤྱིད་པ་འགལ་
 ལོ། །

ཁ་ཅིག་གཞུང་གོང་མས་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་བཀར་ནས། འདི་ཉེས་པ་ཀུན་
 ཟད། ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྐྱབ་པའམ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་
 པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་འོག་མས་སྤྱིར་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་ཡོད་
 པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་ཤུག་ཐུབ་པས། བདག་

ཉིད་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་གསུང་
དེ། དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྟགས་གྱིས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྟེ་
བར་སྟུབ་མི་རུས་པར་ཐལ། སྟེས་བྱ་གཅིག་དམིགས་གྱིས་བཀར་ནས་དེ་
ཉིས་པ་ཀུན་ཟད་དུ་ཆད་མས་ངེས་མི་སྲིད་པའི་སྟེར། སྟོན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་
ཟས་གཙང་སྤྲུལ་པོས་གསུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་
གྱི་བཀའ་ཡིན་པར་ཆད་མས་སྟུབ་མི་རུས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གཅིག་
དམིགས་གྱིས་བཀར་ནས་སངས་རྒྱས་སྤངས་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མི་སྲིད་
པའི་སྟེར། འདོད་ན། དེ་དག་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟུར་བ་
འདེབས་པའི་སྟོ་འདོགས་དེ་སེམས་ལ་འབྲལ་མི་རུང་གི་ངི་མར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཉིས་ཟད་གྱི་སྟེས་བྱ་ཡོད་པར་དངོས་སྟོབས་གྱི་ཆད་
མས་ལེགས་པར་འབྲུབ་ཅིང་། དེ་ངི་ལྟར་སྟུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཆད་མ་བྱུང་
པའི་ལེ་ཏུར་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟེས་པ།

བདག་ནི་མད་བྱང་བཤེས་གཉེན་གྱི།

མགོན་དང་བཅས་ཤིང་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན།

སྐལ་བར་ལྡན་པས་རྒྱལ་བ་དང་།

དེ་ཡི་བསྟན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན།

ལོག་པའི་ཆོག་གི་གཞུང་བཟུང་ནས།

སྟོན་དང་བསྟན་པ་སྟོང་བྱེད་པ། །

མགོ་སྐྱེས་བྲེགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། །

ཤུགས་སྐྱེས་སྟོང་འདི་དག་ཚར། །

བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་ཉེས་ཟད་སྐྱེས་བྱ་སྟོང་པར་སྐྱབ་པ་ལ། ཉེས་ཟད་
སྐྱེས་བྱ་སྟོང་པའི་རྟགས་དགོད། ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་ཚོད་པ་
སྟང་། ཉེས་པའི་ཅ་བ་ངོས་བཟུང་བའོ། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བྱ་ལ་ལ་ཟག་པ་
ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བྱ་ལ་ལ་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་
དེ་གོམས་པ་ལས་སྟོང་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ངང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་
སྟེར། ཟུབ་སྟེ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱན། བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་
རབ་དེ་འཕེལ་བའི་རྒྱད་ལ་འགྲིབ་པ་དང་། དེ་འགྲིབ་པའི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་བྱ་
བརྟན་པའི་སྟོན་མི་མཐུན་སྟོགས་ཤེས་རབ་དེའི་གཞོད་བྱེད་དང་བཅས་
པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྟེར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། ལན་གཅིག་ཉེས་པ་ཟད་ཀྱང་། ཉེས་པའི་ཡུལ་
དང་སྟང་པ་ན། སྐྱར་ཡང་ཉེས་པ་སྐྱེ་བས་ཉེས་པ་གཏན་དུ་ཟད་པ་མི་སྟོང་དོ་
ཞེ་ན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་སྟངས་པའི་སྟངས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱར་
སྟོག་པ་ཡིན་ན། སྟངས་པ་དེ་ཉིད་རང་རྒྱད་ལྟན་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་སྐྱར་སྟོག་
པའི་ཆེད་དུ་འབད་པ་བྱེད་པས་སྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་འབད་

པ་མི་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་རང་གིས་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་མི་
 རིགས་ཏེ། སྤངས་པ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་ཉེ་བར་འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཡིན་
 པས་ནམ་ཡང་ཡིད་གདུང་བ་སོགས་སུ་མི་བྱེད་པས་དེ་དང་འབྲལ་འདོད་མི་
 སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ལྟོག་པའི་ཆེད་དུ་འབད་བ་བྱེད་ན་དེ་རྒྱད་ལྟན་སྐྱེས་
 བུའི་སྒོ་ཉེས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་བདག་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་སུ་ལྷུང་དགོས་པ་ལ།
 སྐྱེས་བུ་དེའི་སྒོ་ནི་བདག་མེད་པ་དེའི་སྤྱོད་སུ་འཛིན་ཅིང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་པའི་རང་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

སྤྱོད་སུ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། འབད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་། རང་གིས་ལྟོག་
 པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་ཡང་
 དག་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་ཤིང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལ་འབྲལ་མི་རུང་དུ་ཞུགས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྒོ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གིས་དེ་ལྟོག་
 པའི་ཆེད་དུ་འབད་བ་མི་བྱེད་ཅིང་། འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་ལྟོག་སྟེ། དེ་ལྟར་
 ལྟོག་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པའི་
 ས་བོན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་ན་སྤྱིར་ཉམས་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། རང་གི་རིགས་འབྲས་སྤྱི་མ་
 སྤྱིར་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་མི་སྤྱིད་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ། འགྲིབ་དང་ཕུལ་བྱང་བརྟེན་པ་ཀུན། ཅེས་
 ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ནམས་ཀྱི་གཞི་བྱེད། བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཡིན་པར་སྤྱིས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བདག་འཛིན་ཉིད་ཉེས་

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
འཕེལ་འགྲིབ་ལས། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བར་འགྱུར་
བ་འཐད་དེ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་རང་རྒྱ་འཇིག་
ཆོགས་སུ་ལྷ་བ་ལས་གཙོ་བོར་སྤྱེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་མདོ་སྤེལ་འགའ་ཞིག་ལས། མ་རིག་པ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་
བར་བཤད་པ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྟ་ཉེས་པའི་རྩ་བར་བཤད་པ་དང་། མ་
རིག་པ་ཉེས་པའི་རྩ་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། འཇིག་ལྟ་དེ་དང་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དེར་ཆགས་
པ་སྤྱེ། དེ་ལས་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་སྤྱེ། དེ་ལས་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་འབྱུང་
བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་གཏི་ཐུག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་མདོ་གཞན་ལས་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་འཁོར་བའི་
རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ལྟ་སྤངས་པ་ན་ཉེས་པ་ཆགས་
སོགས་ཐམས་ཅད་སྤོང་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །

རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་སྤྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་
ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་

ལེན་དང་པོའི་གཞུང་དག་ནི། གཙོ་བོར་དཔྱད་པ་བཞིན་འགོག་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་དཔྱད་པ་བ་ན་རེ། རིག་བྱེད་ལ་གང་སྒྲུང་བ་ནི་རང་བྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་
 བྱེད་ཁོ་ན་ཞིན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཏགས་ནས། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་བཟང་པོ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་པ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་བཟང་
 པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འགལ་བས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། མཆོད་སྦྱིན་
 ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་འགལ་ཞིག་གིས་བྱང་གྲོལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་
 བསམ་ནས། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་གྱི། ཐམས་ཅད་
 མཐེན་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ལ། བྱས་པའི་ཤུགས་
 བཞི་བཅུ་ཙམ་བརྒྱད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་རྫོང་པར་
 བྱེད་ཅིང་། རིག་བྱེད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟར། སྙན་ཆོག་གི་རིག་བྱེད་
 དང་། སྤྱིད་སྤྱང་གི་རིག་བྱེད་དང་། དེས་བརྫོང་གི་རིག་བྱེད་དང་། མཆོད་
 སྦྱིན་གྱི་རིག་བྱེད་དོ། །རིག་བྱེད་ནི་རང་གི་བརྫོང་བྱའི་དོན་དེས་པ་ཙམ་གྱི་
 འདོད་པའི་དབང་གིས་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་
 ཏོ་རྒྱ་རུ་ཏེ། ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་དེ་ཉིད་མེ་ལ་སྤྲགས་ཀྱིས་སྤྱངས་
 པའི་མེར་སྤྲགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི། བྱི་ཤ་བ་བ་སོགས་གཞན་ལ་འདོད་
 པའི་དབང་གི་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་རྣམས་ནི། དོན་བདེན་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་རིག་བྱེད་
 གྱི་སྐྱ་རྣམས་ནི་ཏྲགས་པའང་ཡིན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་དང་རང་

གི་བརྗོད་བྱའི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་པ་པའི་
 གྲུབ་པའི་མཐའ་འདི་དག་རྒྱས་པར་བཤད་ན། ཡི་གེ་ཉ་ཅང་མངས་པས་མ་
 བྲིས་སོ། །དེ་ལ་རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་ན། དེ་ལས་བཤད་པའི་
 བྱས་པའི་ཤུགས་བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེར་བྱེད་པ་སོགས་མཐོ་
 རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་སོགས་འབད་མེད་དུ་ཁེགས་པར་འགྱུར་བས་
 དེའི་ཕྱིར། འདིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནན་ཏན་གྱིས་
 འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞུང་འདི་དག་གི་བསྟུ་བ་ནི། འདི་
 ཡིན་ཏེ། ཆོག་རྣམས་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། ཞེས་པ་ནས། སྤང་ཆེན་ཁྱས་འབྲར་
 འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་ཡིན་ན་བདེན་པའི་
 རོན་ཅན་ཡིན་པས་བྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་དགག་པ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་ཅན་
 རྣམས་མི་རྟག་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། གང་སྤྱིར་དེས་དེ་གསལ་འདོད་པ། ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་རིག་བྱེད་སྒྲ་རོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་ཡིན་པ་འགོག་ཅིང་།
 འབྲེལ་བར་དངོས་པོ་ཉིད་གྱུར་མོད། ཅས་པ་ནས། ཇི་ལྟ་བུར་ནི་འཇུག་པར་
 འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འབྲེལ་བ་དེ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་འགོག་པར་བྱེད་
 རོ། །བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་བླན་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། མཐོང་སྤྱིར་ཐེ་ཆོམ་དག་
 གྲང་ཡིན། ཅས་པའི་བར་གྱིས། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཆན་
 འགོག་ལ། ཡིག་རྣམས་གཞན་དང་བྲུད་མེད་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཇི་ལྟར་
 སྐྱེས་མིན་ཏེན་ཅན་མིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་ཡིན་པ་
 ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །

འཇིག་པ་ཡོད་ཅམ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞེས་པ་ནས། འབྲེལ་བའི་སྟོན་
 གྱིས་བསལ་བ་ཡིན། ཅེས་པའི་བར་གྱིས། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པར་བྱེད་ལ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་ཉིད། ཅེས་པ་ནས།
 གཏན་ཆོག་མ་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགོ་ཅན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱེས་བྱས་མ་
 བྱས་ན་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་།
 འགའ་ཡིས་བདུས་ཉིད་ཡིན་ནའང་། ཞེས་པ་ནས། འདོད་པ་ཁོ་ན་གསལ་
 མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་
 ཡིན་པ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །གང་སྤྱིར་རིག་བྱེད་སྟོགས་
 གཅིག་སྤྱིར། ཞེས་པ་ནས། བདེན་པའི་དོན་ཅིག་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་
 གྱི་སྟོགས་གཅིག་བདེན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་
 སྐྱབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། བརྗོད་པ་པོ་ལ་འབྲས་གནས་པས། ཞེས་པ་མན་
 ཆད་ནི། སྤྱིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་བསྐྱེན་པའི་
 སྟོན་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱེས་བ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཅིང་།
 རིག་བྱེད་ཆད་མ་དང་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་སྐྱེས་བཅད་པ་ནི་རང་འབྲེལ་
 ཀྱི་ཆོག་ཡིན་ཀྱི་ཅ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་སྟོན་པ་པས། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་
 བྱས་མ་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་དང་མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྐྱེན་
 བསྐྱེག་བྱའོ། །ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། ལྷ་བ་བཙུ་

གཉིས་ལོ་ཡིན་ཅེས་པའི་རིག་བྱེད་གི་ཆོག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པའི་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གཉིས་སྐྱས་པ་ལ། རྟགས་སྤྱི་མ་ལ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པའང་བསྟན་པར་བྱས་ཤིང་། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་ལ། སྤྱི་མ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ།

དེ་ཡང་རྟགས་དེའི་བྱབ་པ་དགག་པ་དང་། སྤྱིགས་ཆོས་དགག་པ་གཉིས་ལས། བྱབ་པ་དགག་པ་ལའང་། བྱབ་པ་དེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་དང་། བྱབ་པ་དེ་ཉིད་བྱབ་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོག་རྣམས་ལོག་པ་ཉིད་གི་རྒྱ། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་ཉིད། ཅེས་སོགས་གྱིས་འཆད་པ་ཡིན་པས་གཞུང་སྤྱི་ཕྱི་དེ་གཉིས་གྱིས་རིགས་པའི་བྱེད་པར་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྱིགས་ཆོས་དགག་པའང་། དེ་བཞིན་དུ། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་དང་། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་བློ་བྱིར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཡིག་རྣམས་གཞན་དང་བྱེད་མེད་བྱིར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས། གཞུང་དེ་དག་ལའང་བྱེད་པར་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། རིག་བྱེད་གི་ཡི་གེ་རྣམས་གི་ནང་ནས་ཀྱང་། རིག་བྱེད་གི་སྤྱགས་ནི། གོ་དཀའ། བརྗོད་དཀའ། དུག་ཞི་བར་བྱེད་པ་སོགས་གི་བྱས་པ་བྱེད་པར་དུ་

གྲུང་པ་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པར་འདྲིན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཞི་ཆེ་
ཞིང་། དེའི་སྤྱིར། དེ་ཉིད་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའི་རིགས་
པ་དག་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག། སྤྱོད་པ་གཅིག་
བདེན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་དགག། སྤྱིར་བཤད་
རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུན་པའི་སྒོ་ནས་མཐུག་བསྐྱུ་བའོ། །
དང་པོ་ལ། སྐྱེས་བུས་མ་བུས་ན་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་
རྒྱ་མཚོན་དགག། །རིག་བྱེད་སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྟག་པ་དངོས་ཡིན་པ་
དགག། །རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བསྐྱབ་བྱེད་དགག།
རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག། །སྐྱེས་བུས་མ་བུས་ན་བདེན་པའི་དོན་
ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ཉིད་དགག། །རིག་བྱེད་གྱི་སྤྱགས་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོག་རྣམས་དོན་ལོག་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མི་ཤེས་པ་
དང་། བརྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་
སྤྱིར། སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པའི་ཆོག་ཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་
ཁྲབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ནི་སྤྱོད་པ་པ་ལ་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་དགག་པ་དང་། རིགས་
པ་གཞན་བསྐྱུན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པའི་ཆོག་ཡིན་ན་

ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཅིས་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆིག་རྣམས་དོན་བདེན་པ་
 ལྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཤེས་རབ་དང་བཅུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར། ཞེས་ནི་སངས་རྒྱས་པ་གཞན་དག་བརྗོད་དོ། །
 གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་ལ་བརྟགས་ལ་
 དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆིག་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་ཡང་དོན་ལོག་པ་ལྟོན་པ་ཉིད་དུ་སྤྲིད་པར་ཐལ།
 བྱོད་ལས་དོན་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱ་དག་གི་བརྗོད་དེ་ནི་སྐྱེས་
 བྱ་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་བྱིར། དེ་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་འདི་དོན་འདི་ལ་འཇུག་གོ་
 ཞེས་སྐྱ་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བྱའི་བརྗོད་ལ་ལྟོས་ནས་ངས་དགོས་པས་
 སོ།།

རིག་བྱེད་སྐྱ་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་
 དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདིའི་དོན་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་སྐྱར་བ་རིག་པ་མེད་པར་ཡང་
 རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དེའི་དོན་རྗོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 བར་ཐལ། རིག་བྱེད་སྐྱ་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་སྐྱེས་བྱས་བརྗོད་བྱས་པ་
 ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རྟགས་དངོས་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་འཆད་པ་པོའི་
 དག་གི་བརྗོད་ལས་འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དེ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་
 ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྐྱ་ལས་དོན་གོ་བ་སྐྱེས་བྱ་ལ་མི་ལྟོས་
 བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་སྐྱ་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་གཞན་དག་བརྟགས་
 པ་དགོས་ཀྱས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གོ་བ་

སྐྱེས་བུའི་བཏུ་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་སྐྱེས་བུས་
 མ་བྱས་པའི་དབང་གིས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་
 རྣམས་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྗོད་བྱེད་དུ་ངེས་སམ། དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ།
 དང་པོ་ལྟར་ན། འཆད་པ་པོས་དོན་གཞན་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་ཀྱང་། དོན་
 གཞན་ལ་འཇུག་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་
 རྣམས་འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་རྗོད་བྱེད་དུ་
 ངེས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གཅིག་འཆད་པ་པོ་མི་མཐུན་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ན། གང་རུང་གཅིག་གིས་རི་ཅམ་བཤད་ཀྱང་། ཉན་པ་པོ་
 རྣམས་ཀྱིས་དོན་གང་ཡང་གོ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་ལོ། །བཏུ་ལ་དབང་གིས་དོན་
 དུ་མ་དང་། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་མཐོན་པར་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་
 དག་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་དོན་དང་འགལ་བ་ལོག་པའི་དོན་ཡང་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བཏུ་ལས་དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། འདོད་
 ན། རིག་བྱེད་ཆད་མར་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཀྱན་
 ཏུ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པ་དེའི་སྤྱིར། འབྲེལ་བ་སྐྱེས་
 བུས་བྱས་མིན་ན། ཞེས་རིག་བྱེད་སྐྱ་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་
 པའི་དངོས་པོར་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རིག་བྱེད་སྐྱ་དོན་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་

པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྤྱིར་དུ་གཏན་ཆིག་ཡང་དག་བཟོད་མི་རུས་པའི་
སྤྱིར། དེར་ཐལ། རྩམ་ཐ་དད་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་བས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆིག་སྐྱེས་བྱས་
ལེགས་པར་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཟོད་བྱའི་དོན་སྟོན་
པའི་རུས་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཉེས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས། སྐྱེས་བྱའི་རྫོད་
འདོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འདི་
ནི་དངོས་སུ་སྤང་ཆེན་ཀྱི་ཁྱས་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆིག་
དེ། དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་དགག་པའི་སྤྱིར་དུ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་ཁས་
ལེན། དོན་མི་སྟོན་པ་དགག་པའི་སྤྱིར་དུ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་ཁས་ལེན་
རིགས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་སྐྱ་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་ཡིན་པ་དགག་
པ་ལ། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་རྟག་དངོས་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་
རྩམ་སུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཅན་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་
པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དོན་དང་སྐྱ་ཡི་འབྲེལ་བ་དེ་སྐྱེས་བྱའི་སློ་རྟོག་པ་ཡིས་
ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བར་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པ་
དེའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་སྐྱ་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རྟག་དངོས་ཡིན་ན། སྐྱ་དོན་ཡང་
རྟག་དངོས་ཡིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དོན་ཞིག་པའི་རྩམ་སུ་ཡང་དེའི་འབྲེལ་

བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན། སྐྱོད་ཞིག་ནས་
ཀྱང་དོན་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱིར་སྐྱོད་དོན་མི་རྟག་པས་དེའི་
འབྲེལ་བ་རྟག་པ་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་སྐྱོད་བྱུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། དོན་སྤྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟན་ཅིག་
སྐྱེས་པ་དགག། རྟེན་ཞིག་ཀྱང་བརྟེན་པ་མི་འཇིག་པའི་ལན་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རྟེན་ཞིག་ན་བརྟེན་པ་འཇིག་པས། སྐྱོད་སྤྱི་མ་ཞིག་པ་ན། འབྲེལ་
བ་དངོས་པོ་བ་དེ་ཡང་ཞིག་པས་སྐྱོད་དོན་སྤྱི་མ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
གསར་བྱུང་གི་དོན་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱོ་
རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱིར་མེད་གསར་བྱུང་གི་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་གྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པར་བསྒྲགས་ནས། སྤྱིས་དེ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་པ་མི་
རིགས་སོ། །ཁྱོད་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་བ་ཅན་འཇིག་པ་ན་
འབྲེལ་བ་འཇིག་མི་འཇིག་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་ཁྱོད་ལ་བརྗོད་པ་འདི་ཁོ་པོ་
ཅག་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་སྐྱོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རྟག་པས་
རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་བ་ཅན་དག་ནི་འཇིག་པ་ན་ཡང་རྟེན་
འབྲེལ་བ་དག་འཇིག་པས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་རྟག་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན།
རྟེན་གསལ་བ་ཞིག་ཀྱང་བརྟེན་པ་རིགས་རྟག་དངོས་མི་འཇིག་པ་དང་འབྲེལ་
དེས་ན་སྤྱིར་གྱི་བྱུང་བ་མ་དེས་སོ། །ཞེ་ན། དཔེ་དགག་པ་ནི། རྒྱ་མཚོན་གང་

གིས་གསལ་བ་དེ་རིགས་རྩལ་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་
 མིན་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་གྱིས་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་གང་
 ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར། རྣམས་ཞེས་པའི་ཆོག་ནི། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་སྤྱད་པའི་
 མང་ཆོག་ཡིན་པས་དོན་དགག་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲེལ་
 བ་ཅན་མི་ཏྲག་པ་དེ་དག་རྒྱ་མཚན་གང་གི་འབྲེལ་པ་ཏྲག་དངོས་དེའི་རྟེན་དུ་
 འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་གྱིས་པན་
 འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་
 མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་
 གཞན་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་
 པས་བྲབ་པོ་ཞེས་པ་ནི། བུམ་གཟུགས་གྱི་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱིར་པའི་ལྟན་
 ཅིག་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོགས་པ་ན་སྒྲོན་
 མེས་བུམ་གཟུགས་དེ་གསལ་བར་བྱས་སྟོབས་གྱིས་བུམ་གཟུགས་ཀྱང་
 རང་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་སྤྱིར་པར་མི་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། རིགས་
 པ་ཤེས་པས་བུམ་སོགས་ཀྱང་སྒྲོན་འོད་ལས་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་སྤྱིར་
 རུང་གི་ངོ་བོར་སྤྱི་བ་ལ་ནི། བུམ་གཟུགས་སྒྲོན་འོད་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་
 པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྤྱིར་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་
 ལ། སྤྱི་དོན་དང་དེའི་འབྲེལ་པ་ལ་ནི་ཚུལ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱི་
 དོན་དེས་སྤྱི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་གསལ་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 གང་གི་སྤྱིར་ན་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་སྤྱི་དང་དོན་རང་གིས་འབྲེལ་བ་དེ་

ལ་ཕན་པའི་དོན་ཅིའང་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྱུར་བ་མེད་པ་
ནམས་ལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱང་པར་བྱར་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་རྫས་སུ་གྱུབ་པ་དགག་པ་ནི། རིག་བྱེད་
སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་དུ་ཆུག་མོད། འབྲེལ་བ་དེ་སྐྱ་དང་
དོན་གཉིས་པོ་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། རྫས་ཐ་དད་ན། རིག་བྱེད་གྱི་
སྐྱ་དང་དེའི་དོན་དང་དེ་གཉིས་གྱི་འབྲེལ་བ་སློ་མ་འབྲུལ་པ་ལ་སྐྱ་ཚོགས་
པའི་སོ་སོར་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་ནམས་སློ་མ་འབྲུལ་བ་
ལ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་དུང་གི་རྫས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་དང་དོན་ལས་ལོགས་སུ་དེའི་འབྲེལ་བ་སློ་མ་འབྲུལ་པ་ལ་
དངོས་སུ་སྒྲུབ་བ་མེད་པས་བསལ་ལོ། །རྫས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་
བྱེད་སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་དོན་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་
ལས་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག། བྱོད་ལ་ཆ་ཤས་
མེད་པའི་ཕྱིར།

འདིར་རྒྱུ་ཆེན་བྱེད་གང་དག་གཞུང་གོང་མ་རྫས་ཐ་དད་ལ་མ་སྐྱར་ན།
ཐ་དད་ཡིན་ན་སློ་མ་འབྲུལ་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཁས་ལེན་དགོས་
པར་འགྱུར་བས་མ་བདེ་ཞིང་། གཞུང་འོག་མ་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་མ་
སྐྱར་ན། དེར་ཐལ། དེ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བྱུང་པ་རང་
རྒྱུ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་མ་བདེ་བར། རྫས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནམ་གཅིག་
ཡིན་ཅེས་བརྟགས་ནས་གཞུང་གོང་མ་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པ་དང་། འོག་མ་དེ་

གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་། ཉེས་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་གཞན་དངོས་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཉིས་པོ་འདིར་ཁ་ཆོན་ཆོད་པར་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་དང་། རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་མ་ངེས་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

གཞན་ཡང་མཐའ་མ་ཆོད་པའི་བརྟག་པས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཅིའང་སྒྲུབ་འབྲིན་པར་མི་འགྱུར་བས་ཚུལ་འདི་ནི་ཆོས་དེ་ཆ་མེད་པའི་རྩམ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་དང་རྩམ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་བ་མ་གོ་བས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མ་བྱུང་བར་སྒྲུབ་ཞིང་། གཞུང་གི་དོན་ཡང་མ་བརྟགས་པར་ཟད་དེ། འདི་ལྟར། དེ་ལས་ཐ་དད་མིན་དེ་ཉིད། ཅེས་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། སྒྲུབ་དང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲིབ་རང་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། བྱོད་འདོད་པ་ལྟར། གཅིག་ཡིན་ནམ། རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་ཅེས་དབྱེད་ནས་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ན། ཏྲགས་སུའང་གཅིག་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། ཞེས་འགོད་དགོས་པས། གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། ཞེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །རིགས་མཛོད་དང་དེའི་རྩམ་སུ་འབྲང་བ་དག། གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡིན། ཅེས་བརྟགས་ནས་ཐ་དད་ཡིན་ན། གསུམ་པོ་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བར་ཐལ། དེ་གསུམ་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་

སྒྲུང་རྒྱུང་གང་ཞིག་། ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཟུངས་དང་། དེའི་ཁ་དོག་དང་། དེའི་བྱ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་དབང་ཤེས་མ་
 འབྱུང་བ་ལ་སྒྲུང་བར་ཐལ། དེ་གསུམ་དབང་ཤེས་མ་འབྱུང་བ་ལ་སྒྲུང་རྒྱུང་
 གང་ཞིག་། དེ་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་གསུམ་གྱི་ཐ་དད་
 རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
 བ་གསུམ་པོ་རྩེས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །

སྤྱོད་པོ་གང་དག་དེ་ཉིད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་རྩེས་
 གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ནི་རྩེས་གཅིག་ཡིན་ན། གཅིག་ཡིན་
 དགོས་པས་གངས་ཅན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་པོ་ཉིད་ནས་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཀག་བྱེད་ཏོ། །ཞར་ལ་འོངས་པས་ཚོག་གོ། །དབྱུས་མ་
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་དེ་སྐྱེད་དང་དོན་དག་དང་། རྩེས་གཅིག་ཐ་
 དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དེ་དག་
 དང་རྩེས་གཅིག་ཐ་དད་དང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གྲུབ་ཏེ། རྩེས་གཅིག་
 ཐ་དད་འདི་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྐྱེད་
 དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྟོག་པས་བྱས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་
 གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རྩེས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱེད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་
 དེ་གཞན་སྐྱེད་དོན་གཉིས་ལ་རག་ལུས་པའི་གཞན་དབང་གི་འབྲེལ་བར་རི་
 ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་ཡོད་པའི་རྩེས་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན་རྟག་རྩེས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

གཞན་སྒྲི་དང་དོན་གཉིས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་འབྲེལ་པར་རི་
 ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། རིགས་
 པ་འདི་དག་འདིར་ནི། མདོར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་ལ། འབྲེལ་བརྟག་ཏུ་རྒྱས་
 པར་འཆད་དོ། དེ་ལྟར་རྩལ་གཅིག་ཐ་དད་བརྟགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྲེལ་བ་
 དངོས་པོ་བ་བཀག་ནས་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དང་མིང་ཆིག་སོགས་གང་ལ་
 ཡོད་བརྟགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྲེལ་བ་རྩལ་གྲུབ་འགོག་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་
 དང་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་དེ་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ལ་ཡོད་དམ། དེས་བསགས་
 པའི་ངག་ཆིག་ལ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། མིང་ཆིག་སོགས་གང་དུའང་མ་
 ཡོངས་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་དང་བརྗོད་
 བྱའི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྩལ་གྲུབ་མེད་པར་ཐལ། བྱིད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་
 ལྟན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མིང་ཆིག་
 སོགས་སུ་མ་ཡོངས་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་བས་དོན་སྟོན་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཞིང་
 ཞེས་པ་འོག་མ་སྐད་པའོ། །འདིས་ནི་མིང་ཆིག་སོགས་སུ་མ་ཡོངས་པའི་ཡི་
 གེ་རེ་རེ་བས་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་ཡིན་
 བ། དོན་མི་སྟོན་པས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཡི་གེ་རི་ཅམ་བསགས་
 གྱུར་དོན་སྟོན་པ་མི་སྲིད་དགོས་པས་མིང་ཆིག་དང་ངག་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 དོན་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་བས། དོན་སྟོན་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།
 །ད་ལྟའི་རྟོག་གོ་བ་རྟོག་དཔྱེད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དག། ཡི་གེ་ཡིན་ན་དོན་
 མི་སྟོན་པས་བྱུང་ཅིང་། མིང་ཆིག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་དག་གིས་ནི། དོན་སྟོན་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པར་ཁས་
སྐྱངས་པ་ཡིན་པས་རང་ཆོག་འགལ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་
དེ་ལྟར་སྒྲས་པའི་ཆོག་དེས་དོན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་འདོད་ནས་ཆོག་དེ་སྒྲས་པ་
ཡིན་ལ། ཡང་ཆོག་གང་གིས་ཀྱང་དོན་སྟོན་མི་རུས་པར་ཁས་སྐྱངས་པས་
སྟོ། །

གཞན་དུ་ན། དག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའང་ཅིའི་སྒྲིབ་རང་ཆོག་འགལ་བར་འགྱུར། ཆོག་གང་ལའང་དོན་སྟོན་པའི་
རུས་པ་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་། མིང་ཆོག་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་
པར། ཆོག་སོགས་ཀྱན་བརྟགས་དངོས་མེད་ལ། ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོག་གིས་
བརྟུན་པར་འདོད་པ་ནི། དེ་བས་ནང་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། ཅི་སྟེ་མིང་
ཆོག་སོགས་དངོས་མེད་ཡིན་ཀྱང་། དོན་སྟོན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
སྒྲེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོག་རྟག་པའང་ཁས་ལེན་
དགོས་པས་རིག་བྱེད་འགག་པའི་གཞུང་ཆོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་རིག་བྱེད་ལ་སྤང་སྒྲས་བྱས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་ལེགས་
པར་སོམས་ཤིག། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། རིག་བྱེད་གྱི་དག་ཆོག་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་
རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་དངོས་པོ་ཡི་ནི་འབྲེལ་བ་འདི་རི་ལྟ་བུར་ན་འཇུག་
པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་
པའི་ཆ་དེ་རྟོག་པས་ཀྱན་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་མེད་པའི་

ཕྱིར། དེ་ཡང་འདིའི་རང་འགྲེལ་དུ། རྫོང་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོག་གི་ཡན་ལག་
 གིས་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དག་གིས་མིང་ཆོག་
 སོགས་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དངོས་མེད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མིང་
 ཆོག་དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། མིང་ཆོག་རྣམས་དངོས་མེད་ཡིན་ན་
 བོ། གོང་དུ་བཤད་པ་དག་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ན་རྒྱ་
 མེད་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ན་གདུལ་
 བྱས་ཏེ་ཏུ་ཐོས་པས་བྱུང་པའམ། ཡང་ན་ལན་ཅིག་ཀྱང་ཐོས་མི་སྤྱིད་པར་
 ཐལ་བ་དང་། ཆོག་རྣམས་རང་སྤྱོད་པོའི་ཀྱན་སྦྱོང་ཡོད་པ་དཔོག་པའི་འབྲས་
 ཏེགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཁས་སྦྱངས་མཛོན་སུམ་གྲགས་
 པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཅིག་ཅར་གཞོན་པ་འབབ་པར་འགྱུར་ལ། བུམ་པ་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོག་སྟོན་ལྟར་བའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དང་སྟོན་ལྟར་བ་དེའི་
 བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་སྟོན་བཏགས་ཡིན་པས་མིང་ཆོག་རང་གི་དོན་གྱི་
 རྫོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དངོས་མེད་ཡིན་པར། ཆོག་སོགས་ཀྱན་བཏགས་
 དངོས་མེད་ལ། ཞེས་པས་བཤད་པ་ཡིན་ནི། རྫོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་ལྟ་བུ་
 དག་ཏེག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅི་ན། བུམ་
 པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོན་ལྟར་བའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དང་། སྟོན་ལྟར་བ་དེའི་
 བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་སྟོན་བཏགས་མ་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་བརྗོད་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཆ་དེ་སྟོན་ལྟར་བའི་དོན་གྱི་གནས་ཆོད་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་ཡིན་དགོས་
 ལ། དེ་ལྟར། སྟོན་ལྟར་བ་ལ་དེའི་སྟོན་སྤྱོད་བ་བརྟེན་མི་སྟོས་པར་འགྱུར་བས། བརྟེན་

མི་ཤེས་པས་ལྟོ་ལྟོར་བ་མཐོང་ཅམ་ནས། དེ་ལ་བྱམ་པའི་སྐྱ་སྐྱོར་ཤེས་པར་
འགྱུར་ཞིང་། བྱམ་སྐྱ་དེའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་སྐྱོ་བཏགས་མ་ཡིན་ན་ལྟོ་
ལྟོར་བའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་བྱམ་སྐྱའི་དོན་གྱི་གནས་ཆོད་དུ་གྱུར་པའི་
རྣམས་ཡིན་དགོས་པས་བྱམ་སྐྱ་ལས་ལྟོ་ལྟོར་བ་གོ་བ་བརྟེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བརྟེན་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་ཀྱང་བྱམ་པའི་སྐྱ་ཐོས་པ་ཅམ་
ལས་ལྟོ་ལྟོར་བའི་སྐྱོ་ངང་གིས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་
སྐྱོ་བཏགས་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་སྐྱའི་བརྫོང་བྱེད་ཡིན་
པའི་ཆ་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་མྱོངས་པས་རིག་བྱེད་
ཀྱི་སྐྱ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་སྤྱོད་ཆད། དེས་དོན་གོ་བར་བྱེད་
པའི་འབྲེལ་པ་ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ག་
རྣམས་བྱང་བ་ཡིན་པས་སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་
ན། སྐྱ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པར་མ་བྱེད་ཅིག།

གསུམ་པ་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྐྱ་བྱེད་དང་བསྐྱ་བྱེད་
དགག་པ་ལ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚོན་དགག་པ་དང་། སྐྱེས་བྱས་མ་
བྱས་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱེད་པ་པོ་མི་བླན་པའི་རྟགས་དགག་པ་
དང་། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་རྟགས་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྱེས་
བྱས་མ་བྱས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་བླན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་རིག་བྱེད་བདེན་
པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་ཡང་འདོད་དོ་ལོ་དམ་

བཅའ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་འདི་ལྟ་བུ་ལའང་རྗེས་སུ་བརྗོད་ཅིང་བདེན་པར་
 ཞེན་པ་ཡོད་པ་དེས་ན་སྦྱོད་པ་པ་འདིས་ནི་ལོག་རྟོག་ངན་པའི་ཐུན་པས་བྱུང་
 བར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ། །འདི་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་མི་ངན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ།
 སངས་རྒྱས་པས་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་རྣམས་ངང་སྟོང་བརྒྱད་པ་དང་།
 མིའུ་ཐུང་དང་། མིའུ་ལྟ་དང་། སྒྲ་ཚོགས་བཤེས་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་བྱས་
 བར་ངན་ལ། གཟིགས་ཟན་པ་དག་གིས་དབྱིག་གི་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པས་
 བྱས་པར་ངན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་བུ་སྐྱས་ཀྱང་རྟོགས་སྒྲ་
 བས་དགག་པ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་འདོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་རྟགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་
 པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་
 སྐྱེས་བུ་འདི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་ཐོས་པར་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་
 ཚིག་དང་ཚིག་གི་བཞུགས་པ་དག་དག་ནི་བརྗོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་
 སྟོབ་དཔོན་གཞན་དེ་ལའང་། གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་རྒྱས་པ་མེད་པས་ད་ལྟ་
 རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོ་ཚོས་ཅན། འདོན་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། འདོན་
 པ་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་སྐྱེས་བུའི་
 ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་
 པར་འགྲུབ་ཅིང་། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པའི་རྟགས་ལས་བདེན་
 པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྲུབ་པོ་ཞེས་སྦྱོད་པ་པ་འགའ་ཞིག་སྟོལ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། རྟགས་དེས་ཐོག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ། གྲུབ་

ཀྱང་མ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ། མ་བྱས་པར་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་མི་
འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉག་མོ་འབངས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བུས་སྤེལ་ཞིང་
བཅུ་མས་པར་མ་ཐུན་སྒྲིང་དུ་གྲུབ་པ་ཡི་ནི་གཞུང་གཞན་གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་
ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་ན་རིག་བྱེད་བཞི་པོ་དེ་
ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པར་ཅིས་མི་དཔོག་སྟེ་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་
སྤྲ་མའི་མན་ངག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་དག་གིས་འདོན་པ་
ད་ལྟ་གང་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་མ་
བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་དེ་དག་ད་ལྟ་འདོན་པ་པོ་
རྣམས་ལ་འདོན་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་
ཡིན་པ་ངས་ན། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་ངས་པར་མ་ཟད། གཞུང་
དེ་དག་དང་རང་བཞིན་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་སྐྱེས་
བུས་བྱས་པ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཅོ་མ་པ་པོ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུར་ཡོད་པ་དངོས་
སུ་ད་ལྟ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་
སྐྱེས་བུ་དེ་ལས་འགྱུར་བའམ་སྐྱེས་པར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ། སྐྱེས་བུས་
བྱས་པར་མ་ཐུན་སྒྲིང་དུ་གྲུབ་པའི་གཞོན་ནུ་འབྱུང་བའི་གཞུང་གི་ངག་ཆིག་
དག་དང་། ངག་ཆིག་རང་བཞིན་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། ཐུབ་པ་ཡོད་དེ། མེ་
དང་བྱུད་ཤིང་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་རིགས་གང་རྒྱུའི་རིགས་གང་ལས་གྲུབ་
པའི་འབྲས་བུ་དེ་དང་རང་བཞིན་ཐུད་པར་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། རྒྱུའི་

རིགས་དེ་འབྲེལ་ས་གྲུབ་དགོས་པའི་བྱིར།

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། རྟགས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལས་ལྡོག་པའི་
 བྱིར་པར་དག་ནི་བསྐྱུན་པར་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་བྱེད་པ་པོར་གྲགས་པའི་དབྱིག་
 གི་སྟོང་པོ་སོགས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་
 རྟེ། འདོན་པ་པོ་སྤྲ་མའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོ་
 རྣམས་དང་། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པར་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་བྱིར། ཞེས་པའི་
 གཏན་ཆིགས་རབ་ཏུ་སྟོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟགས་འབྲུལ་
 བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་ལ་སྟེས་བུའི་འབྲས་བུ་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ཡི་གེ་དག་དང་རང་བཞིན་མཚུངས་པ་དེ་མཐོང་བའི་བྱིར་ན། སྟེས་
 བུས་བུས་མ་བུས་ཀྱི་བྱིར་པར་དག་ནི་བསྐྱུན་པར་མི་རུས་པ་དེ་དག་སྟེས་
 བུས་མ་བུས་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་རབ་ཏུ་སྟོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་རྟགས་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རིག་བྱེད་པ་དག་ཡི་
 གེ་རྟག་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་དག་ནི། ཡི་གེའི་སྐད་དོད་ཨ་ཁྱར་ཞེས་པ་འགྱུར་
 མེད་ལ་འཇུག་པས། དེའི་དོན་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བསམས་ནས་ཡི་གེ་མི་
 འགྱུར་བའི་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ལ་ཡི་གེའི་གདངས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་རིགས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མེད་རང་བཞིན་ཆ་བ་ལས་མི་
 འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཐོག་མེད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་མ་བུས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི། རིག་
 བྱེད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་པར་གྱུར་དུ་ཆུག་མོད། དེ་ལྟར་

ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེས་བུ་མིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཙན་དུ་འབྱུང་བ་མིན་
 ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་འབྱུང་ཅིང་། བྱེད་པ་པོ་
 མི་བླན་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོག་མེད་དུ་འབྱུང་ན་དེའི་སྤྱིར་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་བརྟེན་པར་འབྱུང་ཏེ།
 འདི་ལྟར་སྐྱོ་སྐྱོ་སོགས་པས་མ་བག་མར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཐམས་
 ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་མེད་པར་སྐྱ་བའི་རྒྱང་བན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་
 གྲང་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། ཐོག་མ་
 མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ནའོ། ། ཏྲགས་གྲང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྤྱོན་
 མ་སྤྱོན་མས་འདུས་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་འདུག་པ་ཡུན་ཆེས་རིང་དུ་ལོན་པ་
 ཡིན་པས་དང་པོར་བྱེད་པ་པོ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་བླན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མ་བྱས་པར་བྱུང་གྲང་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་མི་འབྱུང་བ་
 བྱི་གལ་ཏེ་སྐྱོ་སྐྱོ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་འདྲ་ཡང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་
 ཉིད་དུ་བྱུང་ན་ནི། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་བྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་
 དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ཡོན་ཏན་ཅིའང་མེད་པར་ཐལ། ལོག་
 པའི་ཐ་སྙད་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེར་མ་
 ཟད་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཆོས་ཅན། བྱོད་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་
 པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དག་གྲང་སྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཆད་པ་པོ་མི་མཐུན་པ་དུ་
 མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པར་ནམས་ལས་དོན་གྱི་བྱེད་པར་འདི་འདྲ་བ་དུ་མ་
 ལ་སྐྱོར་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ནི། བྱེད་རང་རིག་བྱེད་འཆད་པ་ནམས་

གྱིས་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་རེ་རེ་ཡང་དོན་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ལ་སྒྲོར་བར་མཐོང་
བ་འདི་ཉིད་གྱིས། རིག་བྱེད་གྱི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྒྲིད་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ལ། རིག་བྱེད་གྱི་
ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། རིག་བྱེད་གྱི་དག་མ་བྱས་པ་དགག་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་སྒྲིམ་བྱས་མ་
བྱས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་འཇིག་
ཏེན་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་སྒྲིམ་བྱས་བྱས་པར་བྱེད་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་གྱི་དག་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ལ། ཡི་གེ་ལས་
རྫས་ཐ་དད་པའི་མ་བྱས་པའི་དག་དགག་པ་དང་། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་བྱེད་པར་
ཅན་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་རྟགས་དགོད། ལྷོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་
བྱེད་གྱི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ཆད་མས་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་དག་ཡི་གེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་དམིགས་ན།
འདི་ལྟར། དེ་ལྟ་བུའི་དག་དེ་ཆ་དང་བཅས་པའམ། འོན་ཏེ་ཆ་མེད་པ་ཡིན། དང་
པོ་ལྟར་ན། དེའི་ཆ་རེ་རེ་ལ་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་རིག་

བྱེད་ཀྱི་ངག་འདི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བརྗོད་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
 དངོས་པོ་ཅན་མིན་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཡན་ལག་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐ་དད་པ་
 དེ་རྣམས་ལ་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་། ཆ་རེ་རེ་བ་
 རྣམས་ལ་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ན་དེ་རྣམས་ཚོགས་པའང་མེད་དགོས་
 པའི་སྒྲིབ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེའི་སྤྱུ་ལ་སེང་གེ་ཉིད་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆ་
 རེ་རེ་བ་རྣམས་ལ་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ན། ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་ལ་
 ཡང་མེད་དགོས་ཏེ། མར་མའི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་སྒྲིབ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་བྱ་སྒྲིབ་
 པའི་རྒྱས་པ་མེད་ན། ཐམས་ཅད་ཚོགས་པས་བསྒྲིབ་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །
 །འདི་ནི་ཆ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལ་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་འགོག་
 པ་ཡིན་ལ། གཞུང་འོག་མ་ཆ་རེ་རེས་དོན་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་འགོག་པ་ཡིན་
 ནོ། །

འོན་ཏེ། ངག་གི་ཆ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལ་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དོ་
 ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་དོན་སྟོན་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཏྲག་དངོས་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེ་བས་ན་པན་ཚུན་སྟོས་མེད་དུ་དོན་
 སྟོན་དགོས་པའི་སྒྲིབ། ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཀྱང་དོན་རྟོགས་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་
 ལ། དེ་ལྟར་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཀྱང་དོན་རྟོགས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་དང་
 བཅས་པ་ཉིད་ནའང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་གི་བརྗོད་
 བྱ་གོ་བའི་ཆེད་དུ། ཁྱོད་ཆ་དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ལོག་ཅིང་དོན་མེད་

བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་ནི་རྟོགས་པས་ཀྱང་བྱོད་ཀྱི་ངག་
གི་དོན་དག་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆ་ཤས་སྡུ་ཕྱི་ཐམས་
ཅད་ཅིག་ཅར་ཐོས་པ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེན་ཡང་། རིག་བྱེད་འཆད་པ་
ཞག་དང་ལོ་དང་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱོད་པར་ལ་སྟོས་པ་མི་རུང་
བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་གི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཐོས་པས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཐམས་ཅད་ཆ་མེད་ཡིན་ནོ། ཞེན། ངག་
ཆ་མེད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དུས་ཀྱི་བྱོད་པར་ལ་སྟོས་པ་མི་རུང་བའི་
སྟོན་སོན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་སྡུ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་མེད་དེ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་གང་
ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་ལས་སྟེ་དགོས་པས། དེ་འདོད་ན་དེ་ཆོས་
ཅན། རྟོད་འདོད་ཀྱི་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། རྒྱ་ལས་སྟེས་པའི་ངག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཆན་ཅིས་
སྟེས་བྱ་བྱས་པ་མིན་པར་འགྱུར་སྟེ། མི་འགྱུར་པར་ཐལ། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་
བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངག་དེ་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེན་ཡང་། ངག་དེ་ཉན་
ཤེས་ཀྱིས་རྟག་པར་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་
དམིགས་རུང་གི་རྟག་པ་གང་ཞིག་རྟག་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་འགལ་རྒྱུན་
སྒྲིབ་གཡོགས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རིག་སྐྱོར་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་གནས་སྐབས་འགར་མ་ཐོས་པ་དེ་

འགལ་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུ་ཀྱང་སྤོང་གི་ཚེ་ལ་བ་སྐབས་འགལ་ཞིག་ཏུ་མ་ཆང་བས་རྟག་ཏུ་ཐོས་པ་
 མིན་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཐོས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་
 པ་སྐྱ་སྟེ། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་དག་ནི་
 འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིར། སྐྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། དེ་
 ལྷན་ཡིན་དུ་ཚུགས་པོ། ཁོ་ཐོ་ཅག་ཀྱང་ངག་དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མེད་དོ་
 ཞེས་མི་སྐྱ་ལ། འོན་ཀྱང་བྱེད་ལ་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱའི་དོན་ཏོ། དེ་
 ལྷན་རིག་བྱེད་གྱི་ངག་རྟག་མི་རྟག་བརྟགས་ནས་ཆ་མེད་ཡིན་པ་བཀག་ནས།
 ངག་དེ་ཆ་མེད་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི།
 རིག་བྱེད་དེ་དག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བྱེད་ཡིན་ནམ་མིན། གལ་ཏེ་དེ་
 དག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བྱེད་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་རིག་བྱེད་འཆད་པ་
 ཐོའི་ཁའི་དུང་རང་མ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མི་དམིགས་པར་
 མི་འགྱུར་བ་ཐལ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཆ་མེད་རྟག་པ་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག་ན་བའི་དབང་པོས་སྐྱ་སྤྱད་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་སྤྱ་
 མ་རྣམས་ནི་གོང་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་ལ། སྤྱི་མ་སྤྱོད་པ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་ལས་སྤངས་སོ། །

གལ་ཏེ་ངག་དེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཏུ་བྱུང་བར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ན་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་གཅིག་ཅར་ཐོས་ཤིང་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉན་

ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གང་ཞིག། རྟག་ཏུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཆད་པ་པོའི་བྱང་པར་གྱིས་ཐོས་རུང་དུ་འདུས་བྱས་པའི་
 རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་
 དམིགས་པ་མིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་
 ཅན། རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྱུར་
 མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ན་བའི་དབང་པོ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཐོས་རུང་དུ་
 རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་འདུས་བྱས་པ་དེས་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི།
 གཞན་གྱིས་ཐོས་པ་མིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་
 དོ་ཞེ་ན། ན་བའི་དབང་པོ་དེ་ལྟར་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེས་ཀྱང་
 རིག་བྱེད་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེས་
 ཐོས་རུང་གང་ཞིག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་ན་བའི་དབང་པོ་རྣམས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཐོས་པར་རྒྱུན་
 གྱིས་ལེགས་པར་འདུ་བྱས་པའི་བྱང་པར་ལས་ངག་ཐོས་པའི་རྒྱས་པ་སོ་སོ་
 ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དུས་གཅིག་ལ་དོན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་གཅིག་ཁོ་ན་ཐོས་
 པར་དེས་པ་ཡིན་གྱི། འདུས་བྱས་པའི་ན་བའི་དབང་པོས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་ཅར་ཐོས་པ་མིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དུས་
 གཅིག་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཅིག་ཁོ་ན་ཐོས་པར་ན་བའི་དབང་པོ་རྒྱུན་གྱིས་
 འདུ་བྱེད་པས་བྱུང་བའི་ཐོས་ཀྱི་རྟོ། །

དེ་ལྟ་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་ཆོགས་པ་དུ་མའི་ཅ་ཅོས་དུས་གཅིག་ཏུ་

རི་ལྟར་ཡང་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྣ་བའི་དབང་པོས་རིག་
 བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དུས་གཅིག་ཏུ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཐོས་པར་ངེས་པའི་བྱིར། འདོད་ན་རིག་
 བྱེད་འདོན་པ་པོ་བདུན་ཆར་དུ་དངར་བའི་གན་དུ་ཡིད་གཏད་ནས་འདུག་
 །ཀྱང་དུག་གི་སྐྱ་གཏན་ནས་ཚར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་བརྗོད་
 བྱ་མི་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཙམ་ཡན་གར་བ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་གྱི། རྗོད་བྱེད་དུ་མ་ཐོས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཙམ་
 ལས་རྗས་ཐ་དད་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཞིན་ཏུ་
 ཆེས་ཁྱོད་རང་དད་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རིགས་པས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་སྐྱ་ཙམ་ལས་རྗས་ཐ་དད་པའི་རྗོད་བྱེད་
 མ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན། སྐྱ་གཞན་དག་ནི་མི་
 འདོན་པར་གནས་ནས། རིག་བྱེད་གཅིག་གཅིག་འདོན་པ་ན་ཡང་དེའི་སྐྱ་
 ལས་ཐ་དད་པར་དེའི་རྗོད་བྱེད་ཉན་ཞེས་ཀྱིས་ཐོས་དགོས་པ་ལ། དེ་ལས་ཐ་
 དད་པའི་རྗོད་བྱེད་རི་ལྟར་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་ཐོས་པ་སྤྱིང་བས་གྲུབ་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཡང་ན་རི་ལྟར་སྐྱ་ཙམ་རྗས་ཐ་དད་དུ་མ་ཡང་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 ཏེ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣ་བའི་དབང་པོས་དུས་གཅིག་ཏུ་
 སྐྱ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཐོས་པར་རུས་པ་ངེས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྐྱ་ཙམ་དང་རྗོད་བྱེད་
 རྗས་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་། ཅ་ཅ་རི་ལྟར་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་
 སྟོན་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

གལ་ཏེ་སྐྱ་ཙམ་ལས་རྗས་ཐ་དད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སྐྱ་ཙམ་གྱི་

ཆ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་མི་རུས། སྲ་སྲི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་
 བས་སོ། །དེས་ན་སྐྱུ་ཙམ་གྱིས་དོན་སྟོན་མི་རུས་བས་སྲ་སྲིའི་གོ་རིམ་མེད་
 པའི་རྫོང་བྱེད་གྱིས་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྫོང་བྱེད་དེ། གོ་རིམ་
 ཙམ་གྱི་སྐྱུ་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། རྫོང་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་
 དོན་སྟོན་མི་རུས་བར་ཐལ། ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་སྐྱུ་ཙམ་རྫོང་བྱེད་
 དུ་མི་འདོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་རྗེ་ལྟར་རྫོང་བྱེད་ལ་དེ་མེད་དེ་ཡོད་པའི་སྲིད། འདི་
 ལྟར་བརྫོང་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་དོན་མི་སྟོན་བར་ཐལ། ཆ་རེ་རེས་དོན་མི་སྟོན། ཆ་
 སྲ་སྲི་ལྟན་ཅིག་ཚོགས་པ་མེད་པའི་སྲིད། རྫོང་བྱེད་ལ་སྲ་སྲི་ཆ་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 རྫོང་བྱེད་ཆོས་ཙན། སྲ་སྲིའི་ཆ་ཡོད་པར་ཐལ། སྲ་སྲིའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་སྐྱུ་
 ཙམ་དག་གིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟགས་གསལ་ཁས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཁྱད་པར་ཙན་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་
 དགག་པ་ལ། གོ་རིམ་ཡི་གེ་ལས་རྫས་གཅིག་པ་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་
 དགག་པ་དང་། ཡི་གེ་གསལ་བའི་གོ་རིམ་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག་
 པ་དང་། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཡི་གེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་
 དགག་པ་དང་། གོ་རིམ་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་པས་དོན་བསྟུ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཁྱད་པར་ཙན་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་དག་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་རྟག་པ་ཆ་མེད་དེ་རྣམས་
 དང་རྫས་གཅིག་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཆོས་
 ཙན། ཁྱོད་མ་བྱས་པའི་དག་མིན་པར་ཐལ། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་ཆ་ཐ་དད་མེད་

པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་ན།
 རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་དགོས་པ་ལ། རིག་བྱེད་
 གྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དེ་དག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པའང་མེད་དེ། དེ་
 ལྟ་ན་འཆད་པ་ལོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་གོ་རིམ་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་
 རུས་པ་ནི་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་
 ཁྱོད་གྱིས་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱབ་པ་དང་། ཏུས་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཆ་མེད་རྟག་པར་བརྗོད་ཅིང་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་
 ཡིན་ན་ཡི་གེ་ལ་ཡུལ་དང་ཏུས་ཀྱི་གོ་རིམ་མེད་དགོས་ལ། སྐར་ཡང་ཡི་གེའི་
 གོ་རིམ་དག་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་སོ། །ཉེས་པ་དེ་སྒྲང་བར་འདོད་ནས་
 ཡི་གེ་མི་རྟག་པ་དང་བྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ན། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་
 པར་ཁས་སྒྲངས་ནས། མི་རྟག་པ་དང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་
 པར་འདོད་པའི་སྐྱོན་ཡང་སྐར་མི་རྟག་ན་ནི། ཞེས་སོགས་སུ་བརྗོད་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡི་གེ་གསལ་བའི་གོ་རིམ་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་
 དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་བྱབ་བྱེད་སྐྱོན་གྱིས་གསལ་བའི་རིམ་པ་མ་བྱས་
 པའི་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྐར་ཡི་གེ་རང་གི་གོ་རིམ་དག་
 ཡིན་པ་བཀག་པའི་སྐྱོན་སྟོང་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེ་ལྟ་ལ་སོགས་པས་གསལ་
 བར་བྱས་པའི་རིམ་པའང་མ་བྱས་པས་དག་མིན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་སྐྱོན་གྱིས་

གསལ་བའི་བྱེད་པ་སྒྲར་ཆད་མས་བསལ་བའི་བྱེད་རོ། །དེ་ལྟར་ཡི་གེ་
 ཏྲག་པ་ཡིན་ན། དེ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་གོ་རིམས་ངག་ཡིན་པ་
 མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས། ཚུལ་བ་སོགས་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་གོ་
 རིམ་དེ་དག་ཡིན་ན་ངག་མ་བྱས་པའང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་
 ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱུ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་གྱི་བྱ་བ་ཉིད་ལས་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ། གལ་ཏེ་
 ལྟེ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པས་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མིན་
 གྱི། སྒྲར་ཡོད་གྱི་གོ་རིམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུར་འགྱུར་
 མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྒྱིར་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བའི་
 ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གསལ་བྱ་དེའི་རིགས་འདྲ་སྒྲར་ནས་གྲུབ་བའི་དོན་
 ལ་གསལ་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱང་རང་འཛིན་ཤེས་པས་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་
 བས། གཞན་གསལ་བྱ་དེ་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་རྣམས་རང་འཛིན་དབང་སྒྲོའི་
 གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱ་འགྱུར་བར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་དེ།
 དཔེར་ན་ཐུན་ཁུང་ན་རིགས་འདྲ་སྒྲར་གྲུབ་བའི་ནས་ཡོད་པའི་བུམ་གཟུགས་
 བྱི་མ་སྒྲོན་མེས་མིག་ཤེས་གྱིས་མཐོང་རུང་དུ་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་རིགས་འདྲ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནའང་། དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་གསར་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པ་པོའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལས་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འདི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་
 ཅས་པ་འདིས་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། གསལ་བྱེད་སྒྲར་ནས་གྲུབ་བའི་

པའི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མའི་ཉེར་ལེན་དང་ཁོས་སྟོན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རང་འདྲིན་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་སྒྲ་རུང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་
 དགོས་ལ། རིགས་འདྲ་སྒྲ་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཉེར་ལེན་ཐམས་ཅད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། ། རྟེན་བྱེད་གང་དག་གཞུང་འདིས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུས་
 མཉམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་འདོད་པ་དེ་དག་གིས། དོན་གཞན་པམ་མི་
 འདོགས་པའི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ལན་མང་དུ་བཀག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་
 ཡང་རྒྱ་རུ་འདོད། ཅེས་སོགས་ཡིད་ལ་མ་བཞག་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བྲིས་པར་
 ཟད་དོ། །

དེས་ན་གཞུང་འདིས་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན། རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་སྒྲར་
 ནས་བྱུང་བའི་པའི་རིགས་འདྲ་སྐྱེ་མ་ཞིག །སྟོན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་གསལ་
 བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་ཁྱབ་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། རིག་
 བྱེད་ཀྱི་དག་དང་ལྷ་རྟ་སོགས་ལ་ཚུལ་དེ་མི་རུང་ངོ་ཤེས་སྟོན་པ་ནི། རིག་
 བྱེད་ཀྱི་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷ་རྟ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་གསལ་
 བྱ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་བྱེད་པ་ལྷ་རྟ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཡི་བྱ་བ་ལས་ནི་དེས་པར་ཡང་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་
 བར་དམིགས་པའི་བྱེད། ཁྱབ་ཏེ་གསལ་བྱེད་ལ་གསལ་བྱ་དེའི་རིགས་འདྲ་
 སྒྲ་མ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་དེ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱེད། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་
 ལུགས་ལ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པར་ལྷ་རྟ་སོགས་ཀྱིས་

སྒྲ་དེའི་ངོ་བོ་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་གསལ་བར་བྱས་
པའི་དོན་ཡིན་དོ་ཞེ་ན། རིགས་འབྲུག་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་ཙམ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྷ་ཀན་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པའི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དེ་འཇུག་
རུང་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅིའི་སྤྱིར་ན། ཁྱོད་དངོས་པོར་མེད་པའི་
སྤྱིར། གཞན་ཡང་རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་རྩ་བུ་སོགས་ཀྱི་
གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷ་
ཀན་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་སྒྲིབ་ཚུལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར།
དེ་བཞིན་དུ་ནི་འདོད་ཅིང་ཁས་ལེན་ན་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱན་ནི་དོན་
མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

སྒྲིབ་པ་པ་ན་རེ། བྱ་བ་ལས་ནི་ངེས་པར་ཡང་། དམིགས་སྤྱིར་འབྲས་
བུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་སྒྲིབ་བྱེད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གང་སྒྲིབ་
བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ནི་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཏྲག་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དག་ནི་འདི་ལྟར། སྒོན་
མིང་དང་འབྲེལ་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སྤྱད་ཅིང་མཐོང་བར་གྱུར་པ་
ན། ལྷ་སྒྲིབ་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངོ་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། སྒྲིབ་
སྒྲིབ་ནས་ཡོད་ཡོད་པ་ཞིག་དོན་ལ་བརྟེན་སྤྱིར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྟེ། སྟེ་བྱ་བ་
ཟེན་ཤིང་གཙོད་པའི་བྱ་བ་ལ་སྤྱིར་བ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་དང་སོགས་པ་ནོག་
སྟོག་ཤེས་དང་སྒྲིབ་པའི་རིམ་པོ་ལ། ལན་ཅིག་བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། ཡིད་
ཆེས་པ་སྒྲིབ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་རྗོད་དགོས་པ་ལ་

སྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གང་གི་སྤྱིར་། རིག་བྱེད་ཡང་དང་ཡང་དུ་
གོམས་པར་བྱས་ཤིང་། འདྲིས་པར་བྱས་པ་ལས་བརྗོད་པ་མེད་པ་འབྱོར་
བས་དོན་དང་བཅས་ཏྲག་ཏུ་སེམས་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཏྲག་ཏུ་ན་བའི་
དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་གཞན་གྱིས་བཟུང་བྱ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིས་ཡི་གེ་ཨ་ཏྲོགས་པ་དང་། སྤར་ཨ་ཏྲོགས་པ་གཉིས་
གང་ཡང་ཡུལ་ཨ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་སྐྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། ལན་གཅིག་འཇུག་སྤྱིར་གོམས་པའི་སྤྱིར་། སྤྱིས་
ཀྱང་ཤེས་སྤྱིར་དེ་བཞིན་དུ། མཉམ་བྱ་ཡིན་སྤྱིར་སྐྱ་ཉིད་བཞིན། སྐྱ་ནི་ཏྲག་
པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
གང་ཡིན་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་ན་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཏྲག་དངོས་ཡིན་པའི་
སྐྱབ་བྱེད། དེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གང་སྐྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་དཔེ་
ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་མི་
འཐད་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འདིག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཚུ་ལ་འདིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཏྲག་དངོས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་
ངན་པ་གཞན་ཡང་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་ཏྲགས་སུ་འང་བཀོད་ཀྱང་
མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མི་རྟོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རིགས་སྐྱ་ཏྲག་དངོས་
ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
རྗེས་སུ་འགོ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཏྲག་པའང་ཡིན། དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་
མ་ཐུན་དཔེ་ཞིག་བཅ་ལ་དགོས་ན་ཡང་། དངོས་མེད་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་མ་

ཡིན་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་
མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །

རྒྱུ་ཀྱི་བྱེད་གཞན་དག་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་
གང་བཀོད་ཀྱང་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མ་ཐུན་དཔེ་མི་སྲིད་ཅེས་འཆད་
པ་ནི། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་
ལ་མ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་གང་བཀོད་པའི་ཆོ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
མ་ཐུན་དཔེར་བཀོད་པའི་ཆོ་ནའང་དེ་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་
གྱི་མ་ཐུན་དཔེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་
པ། རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་བྱད། ཅེས་སྐྱས་ན་མ་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་བརྗོད་
དུ་ཡོད་སྟོས་ཤིག། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསལ་བའི་དོན་ཡི་གེ་དང་ཡི་
གེའི་གོ་རིམ་གང་ཡང་ལྟ་རྟོག་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་མི་འདོད་
ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ལྟ་རྟོག་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་
བྱས་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསལ་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན། ཡི་གེ་
གསལ་བའི་རིམ་པ་ཉིད་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པར་སྐྱས་པའི་བྱིར། རིག་
བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་གོ་རིམ་མ་བྱས་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ལ། དེའི་བྱིར་ཉན་ཤེས་དེ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་རྟག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
ལྟ་ན་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར་སྟོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བྱུ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་
རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྟོ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་བྱའི་རྟེན་ཅན་མིན་པའི་རྟག་
པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཁས་སྐྱངས་མཛོན་སུམ་གྲགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་

པས་ཅིག་ཅར་གཞོད་པ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །

འདི་ལྟར་འབབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲོད་པ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས། སྒོ་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ནི་སྐྱེ་ལྡན་ཀུན་གྱི་རྒྱ། ཞེས་པ་དང་། སྒྲོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྐྱེ།
 ཞེས་པས་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་ཉི་མའི་མདོག་ཅན་གྱིས་བྱས་པར་
 ཁས་སྦངས་པའི་བྱིར། འདིར་སྒོ་སྐྱེས་བྱ་ལ་མི་བརྟེན་པར་དམ་བཅས་པ་ནི།
 ཁས་སྦངས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སྤར་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པར། ཉེས་ནམས་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་བྱིར། ཞེས་
 བ་ཉིད་དུ་ཁས་སྦངས་པ་དེ་དང་ཁས་སྦངས་འགལ་བས་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ། །སྒོ་ཉན་ཤེས་མ་བྱས་པར་ཁས་སྦངས་པའི་དོན་ལ། མདོན་སྤྲུམ་
 གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་ཡིད་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པའི་
 སྐབས་ལ་ལར་ཉན་ཤེས་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་མེད་པའི་སྐབས་ལ་ལར་མི་སྐྱེ་བར་
 རང་རང་གི་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཉན་ཤེས་མ་བྱས་པར་ཁས་སྦངས་
 པའི་ཐ་སྙད་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བྱས་
 བྱས་ཏེ། དབང་ཡིད་དང་ལྷེ་རྒྱན་གྱི་ཚོལ་བ་སོགས་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་
 དངོས་པོ་སྐྱབས་ཁུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་པ་ཡིན་ལ། རིག་སྒྲ་
 ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་རྟག་པའི་ངག་ཏུ་ཁས་སྦངས་པ་ལ། ངག་ཐམས་ཅད་
 འདོད་པའི་དབང་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་

གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ།
 འདིར་རྟེན་གྱིད་མཐའ་དག་མངོན་རྗེས་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་རྣམས་
 གྲགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པས་གྲགས་པས་གཞོད། ཅེས་འཆད་མོད།
 གྲགས་པ་ཞེས་པ་དེ་གྲགས་པའི་ཚད་མ་ལ་འདོད་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་
 འཛིག་རྟེན་པ་དག་ལ་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་འདོད་བྱང་། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་
 པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་ན། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་
 དོན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། མངོན་རྗེས་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ན།
 གྲགས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་སྒྲིབ། ཚད་མ་བཞི་
 པ་གཞོད་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པར་ལེའུ་བཞི་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་ཡང་རི་
 ལྟར་མི་འགལ། འོན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པ་དག་ལ་གྲགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ་
 ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ཚད་མར་མི་བྱེད་ན་གཞན་ལའང་དེའི་
 གཞོད་པ་སྟོན་པར་མི་འཆད་ཅིང་། ཚད་མར་བྱེད་ན། ཁ་སང་གི་བྱམ་པ་དེ་དེ་
 རིང་ཡོད་པ་སོགས་སྤུའང་ཁས་ལོང་ཞིག །མངོན་རྗེས་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་
 འཛིག་རྟེན་པ་ལའང་གྲགས་པས་ཁྲབ་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྟོ་ཁ་སྟོགས་མ་
 སྟོགས་བྱུང་མེད་པར་རི་ལྟར་མི་འགྱུར། འདིར་ཁས་སྦངས་ཀྱི་གཞོད་པ་ནི།
 ཁས་སྦངས་སྒྲ་སྒྲིབ་འགལ་བའི་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི། ཁས་སྦངས་པའི་ལུང་
 གིས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་སྟེས་བྱ་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་
 ཡིན་ན། སྟོ་སྟེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་རོ། །དེ་
 བས་ན་གཞོད་ཡུལ་སོ་སོར་བཤད་པ་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁས་

སྒྲངས་འགལ་བའི་གཞོན་པ་དང་། མདོན་སྐུམ་གྱི་གཞོན་པ་ནི་གཞི་གཅིག་གི་
སྟེང་དུ་འཇུག་པ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲར་སྒྲུ་མཉན་བྱར་ཁས་སྒྲངས་ནས།
ཁས་སྒྲངས་དེ་ཉིད་མ་དོར་བཞིན་དུ་སྒྲུ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་
ལྟ་བུའོ། །ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡི་གེ་ལས་རྩ་བ་ཐ་དད་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་མ་བྱས་པའི་
ངག་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་རྩ་བ་ཐ་དད་པའི་
རིམ་པའང་མ་བྱས་པའི་ངག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡི་གེ་ལས་རྩ་བ་ཐ་དད་པའི་
ངག་ཡོད་པ། ངག་ནི་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད། ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་དམིགས་སྤྱིར།
ཞེས་པར་གསལ་བར་དབྱེད་ཅིང་བཀག་བཞིན་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་པས་དོན་བསྟུ་བ་ནི།
དེ་ལྟར་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཡི་གེ་ལས་རྩ་བ་ཐ་དད་པ་ནི། རིགས་པ་ཡང་དག་གི་
ལེགས་པར་ཁེགས་པས་ན། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དེ་ནི་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་པར་
རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཡི་གེ་
ལས་རྩ་བ་ཐ་དད་པ་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་མིན་པའི་ངག་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཇི་ལྟར་དམ་བཅའ་བར་རིགས། རིག་བྱེད་གཞན་དག །ཡི་གེའི་གོ་རིམ་
དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་
པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་མོད། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་སྐྱེས་
བུས་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགོད་པའི་རིགས་པ་ཤེས་པ་ཆེས་ངོ་མཚར་
རོ།

བཞི་པ་རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ། ཚུལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁྱེད་པར་བསྟན་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ་དང་བྱེད་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་དགོད། དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་
 བོར་ཡོད་པའི་བྱིར། དེའི་བྱེད་སྐྱབ་པའི་ལྟོས་མེད་གྱི་རྟགས་བཤད་པ་ནི།
 དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཡོད་ཅམ་ནས་འཇིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱེད་འཇིག་པ་བྱིས་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་རང་
 རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱིར། སྤར། དངོས་པོ་ལྟོས་དང་
 བཅས་རྣམས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡང་ལྟོས་མེད་གྱི་རྟགས་འདི་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར། ཞིག་འཇིག་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟག་དགག་པའི་གཞི་འདིངས་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རིག་བྱེད་གྱི་
 སྐྱ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡང་། སྤར། མི་རྟག་ན་ནི་རྩ་བ་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་
 སུ་བཀག་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་
 འགོག་བྱེད་འཆད་པ་ན། ཡི་གེའམ་ངག་མ་བྱས། ངག་ཆ་བཅས་ཆ་མེད་
 གང་མ་བྱས། ཞེས་བརྟགས་ནས། ངག་ཆ་མེད་མ་བྱས་ན། དེ་རྟག་མི་རྟག་
 གང་མ་བྱས་ཞེས་བརྟགས་ནས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་གི་རིམ་པ་ཅམ་ཡིན་
 གྱི་རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་རྟག་པ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་
 གཞོད་པ་སྒྲོན་པའི་བྱིར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དེ་འདྲ་བའི་རྩ་བའི་

དམ་བཅའ་ལ་གཞི་དཔ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་བྱད་པར་ཆེན་
པོ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞི་དཔ་སྤང་བ་ལ། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་
དགག། འཇིག་པ་དངོས་པོའི་རྣམས་སུ་སྦྱབ། ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཁྲན་ཀ་སྤང་། ཅ་
བའི་རྟགས་ལ་མ་ངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ལས་ཤིང་གི་འཇིག་པ་
ཤིང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་ཕྱིས་སྦྱེ་བས་འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་
ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མེས་བསྐྱེད་པས་རྗེས་སུ་ཡང་
ཤིང་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཐལ། དེའི་སྤར་མཐོང་བ་གང་ཞིག །མེས་
བྱས་པའི་ཤིང་གི་འཇིག་པ་དེ་ཤིང་ལས་རྣམས་གཞན་ཡིན་གྱི། ཤིང་འཇིག་
པའི་རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མེས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་
འདིའི་འཇིག་པ་ཡིན་པས། མེས་བསྐྱེད་པས་རྗེས་སུ་ཤིང་མི་སྤང་ངོ་ཞེ་ན།
མེས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་གཞན་ནི་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་གཞན་ཤིང་གི་འཇིག་
པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མེས་
བྱས་པའི་འཇིག་པ་དེ་ཤིང་གི་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཤིང་འཇིག་པ་ཡིན་
ཀྱང་སྦྱ་སྟེ། ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། མེས་བསྐྱེད་པས་རྗེས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཤིང་མི་སྤང་
སྟེ་སྤང་རིགས་པར་ཐལ། མ་བསྐྱེད་པའི་གོང་དུ་སྤང་བ་གང་ཞིག བསྐྱེད་པས་
ནས་མི་སྤང་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་དོན་གཞན་ངོས་བཟུང་ཞིང་
བེལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤང་བ་མི་ནོམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མིན་ཏེ།

གང་གི་སྤྱིར་ན་དེ་ལྟར་ན། འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེས་ཤིང་གི་རྩལ་ཉམས་
 བར་མ་བྱས་ཤིང་བསྐྱེད་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །འཇིག་པ་དོན་
 གཞན་དེ་ཡིས་ཤིང་མི་སྤྱིར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེས་དེ་སྤྱིར་བར་བྱེད་པ་
 ཅམ་ཡིན་ན། ཤིང་གི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཅན་དུ་
 ཐལ། རང་རྒྱལ་ས་སྤྱིར་བའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། མེ་ལས་སྤྱིར་བ་ཉམས་སོ།
 །འདོད་ན་སྤྱིར་རང་གི་སྤྱིར་ཅིག་གཉིས་པ་དེར་སྤྱིར་ཞིག་བར་ཐལ་སོ། །དེ་
 ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། དུས་དེར་ཤིང་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་
 དེར་ཤིང་མཐོང་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་བའི་སྤྱིར་བྱེད་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་
 མེད་པར་གྱུར་བ་གང་ཞིག །ཤིང་གི་སྤྱིར་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར།
 དཔེར་ན། དུམ་པ་གོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ལས། སྤྱིས་གོས་གསལ་
 བ་ན་དུམ་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །

གང་དག་གཞུང་འདི་དག་གིས། རང་ལུགས་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཞིག་འཇིག་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་སྤྱིགས་ཁས་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྤྱིར་བ་ན།
 གཞུང་དོན་འདི་ལྟར་འཆད་མ་ཤེས་པས་བདག་ཉིད་སྤྱིགས་སུ་མའི་སྤྱིགས་
 སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །བྱུང་བ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ནག་པ་སྤྱིར་བསད་ཅིང་
 སྤྱིས་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ན་བསད་ཅིན་གྱི་ནག་པ་སྤྱིར་ནག་པར་
 འགྱུར་བ་མིན་པ་རྗེས་སུ་བཞེད་དུ་འདི་ལའང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་དེ་ཞིག་ཀྱང་
 ཤིང་སྤྱིར་ཤིང་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞེད་དུ་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །
 འདིར་རྒྱུ་བྱེད་དག །གསོད་བྱེད་སྤྱིར་སྤྱིར། བསད་བྱ་ནག་པ་ཞེས་ཅེར་བ་

ནི། རྒྱ་པ་དང་སྤྱི་དུས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྒྱ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པར་
 ཟད་ལ། འདིར་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་སུ་རྒྱ་པ་བསད་པ་དཔེར་སྟོས་པ་ནི། སྟོན་
 ལྷ་མིན་རྒྱ་ཁ་ཐོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱུང་འདུག་སྟེ། ལྷ་མ་ཡིན་
 གུན་གཏོང་ཞེས་བྱའི་ཁྲིའི་འོག་ཏུ་གཤམ་པ་ལས་རྒྱ་ཁ་ཐོས་མཚོན་ཐོགས་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩེས་སུ་བསྟེན་པ་ལ། གུན་གཏོང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ལྷན་ཀ་ཚོལ་
 བར་ཤེས་ཏེ། མཚོན་སྤངས་ནས་རྒྱ་ཁ་ཐོ་ལ་བསྟུན་ནས་པན་ཚུན་གཅིག་
 གིས་གཅིག་བསད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སྟུན་ངག་གི་བསྟུན་བཅོས་དག་ལས་
 འབྱུང་བ་དཔེར་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷན་ཡང་དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མཚུངས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་པའི་གསོད་བྱེད་ནི་རྒྱ་པའི་བསད་པ་འམ་སྟོག་འགག་
 པའི་ཆ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། ཤིང་གི་འཛིག་པ་ནི་ཤིང་ཞིག་པའི་ཆ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཟུར་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཞིག་འཛིག་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་རྩ་བའི་
 གྲུབ་མཐའ་ཉམས་སོ། །

ཡང་ན། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རྒྱ་པ་ཤི་བའི་
 རྩེས་སུ་སྟེས་བྱ་བསད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་པའི་གསོད་བྱེད་ཡིན་ན། རྒྱ་པའི་བསད་པ་སྟེད་བྱེད་
 ཡིན་དགོས་པས་རྒྱ་པ་ཤི་བའི་སྤར་འགག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་
 གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། གསོད་བྱེད་ཀྱི་བསད་པའི་དོན་ནི་
 སྟོག་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྟོག་བསྐྱེབས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། ཤིང་
 གི་འཛིག་པས་ཤིང་གི་རྩེས་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་ཤིང་བསྐྱེབས་པ་ཅམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུར་ཕྱི་མ་ཁས་སྒངས་སོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་པ་དངོས་པོའི་རྣམ་སྤྱོད་པ་ནི། དེས་ན་ཤིང་ཉིད་
 ཤིང་གི་འཇིག་པའི་རྣམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་
 ལས་རྣམ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཤིང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་མེ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་འཇིག་པའི་རྒྱ་མིན་པ་
 ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མེད་པར་ཡང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་རྣམ་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་། དེའི་
 རྣམ་སྤྱོད་ཡོད་མི་དགོས་ཞེ་ན། ཤིང་དང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་སྤྱོད་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞུང་འདི་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་འཇིག་པ་
 དེ་མེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱས་བསྐྱེད་དགོས་ན། ཕྱིས་རྒྱ་དེ་དག་
 གིས། ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་བ་སྐྱེད་དམ། ཤིང་གི་
 རྣམ་སྤྱོད་གྱུར་བ་ཉིད་སྐྱེད་ཅེས་བརྟགས་ནས་དང་པོ་ལྟར། ཤིང་མི་འཇིག་པར་
 འགྱུར་ངོ་ཞེས་པ་ནི། མེ་ལས་དོན་གཞན་གྱུར་བ་དག །སྐྱེ་ན་འཇིག་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤིང་གི་འཇིག་པ་
 ཤིང་གི་རང་རྒྱ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱིས་རྒྱ་ནི་ཤིང་གི་རྣམ་
 སྐྱེད་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་དེའི་རྒྱ་མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་
 པ་འཇིག་པ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྟེན་པ་ཐ་མ་ནི་
 འདྲའོ། །

གསུམ་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཁྲན་ཀ་སྤང་བ་ནི། འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་ཅན་
 ཡིན་ནའང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་ཁྲན་ཀ་དགོད་པ་དང་།
 དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོད་པ་སྤྲོ་བ་པོ་ནི། གནས་མའི་བྱའི་སྟེ་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཞིག་འཇིག་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དག་ཡིན་ལ། རྩོད་པ་འདིའི་
 སྤྲོ་བ་པོ་འདི་དག་ནི། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་ཞེས་པ་བྱམ་པ་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱིས་
 བཅོམ་ནས་བྱམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཞིག་པ་ཉིད་ལ་འདོད་
 ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཞིག་པ་དེ་ཡང་རྟག་པའི་རྩིས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་
 ཞེ་བས་ཡིད་ལ་བབྱུང་ནས། རྩོད་པར་བྱེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་
 དེ་ཕྱིས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་བྱམ་པའི་རྩིས་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་
 ནའང་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་བྱམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པར་གྱུར་པའི་རྟག་རྩིས་
 དེ་ཉིད་བྱམ་པ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་ན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་དངོས་པོ་དང་
 བྱམ་པའི་འཇིག་པ་ལམ་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆ་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་
 ཡོད་པར་འགྱུར་བས་བྱམ་པ་ཡོད་པའི་ཆེ་ནའང་བྱམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ། ཞིག་པ་རྟག་རྩིས་ཡིན་པ་དགག་པ་
 དང་། འཇིག་པ་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཞིག་པ་རྒྱ་ལས་
 སྦྱེ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཚུ་ལ་དེས་ཁྲན་ཀ་གཞན་ཡང་གསལ་བར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩིས་བྱི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་རྩིས་ཉིད་གལ་ཡིན་
 ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ནི་གནས་མ་བྱ་

པའི་སྒྲེ་བས་ཞིག་པ་རྟག་རྩུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་གཞི་དཔ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།
 དངོས་པོར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན།
 འདིར་གཞན་དག། དངོས་པོར་མེད་ན་རྟག་པ་མིན་པར་གཞུང་འདི་དང་
 འདིའི་རང་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་དག་ནི། ལོག་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། རྟག་པ་ཡིན་ན་བྱས་པས་མི་སྟོང་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་
 སྤྱིར། བྱས་པས་སྒྲེ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་རྟགས་འབྲུལ་བར་ཐལ་བ་དང་།
 རྟག་མི་རྟག་པན་ཚུན་སྒྲངས་པའི་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་
 གཞི་དཔ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྟག་ན་དངོས་
 པོ་ཡིན་དགོས་ན། རྟག་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་
 ལ་རྟག་དངོས་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ།
 རྟག་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལྟར། ཁས་ལེན་པ་
 ལས་ཐ་ཆད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲེ་ཞིག་གིས་ལེན་པར་འགྱུར། རང་འགྲེལ་
 ལས་ནི། རྟག་མི་རྟག་གི་རྩུ་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པར་གསུངས་
 པ་ཡིན་གྱི། རྟག་མི་རྟག་དངོས་པོའི་ཆོས་སྒྲེ་གསུངས་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ཡང་
 སྤྱི་རོལ་བ་དང་གནས་མའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ནི། རྟག་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་མི་རྟག་པ་རྣམས་པར་བཅད་ཅེས་གྱི་མེད་དགག་ལ་འཛོག་མི་ཤེས་པར།
 རྟག་རྒྱུའི་རྩུ་རང་དབང་བ་ཞིག་ཁས་སྒྲངས་ནས་ཡོངས་གཅོད་གྱི་རྟག་
 པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་གོང་མ་མདོ་སྒྲེ་བ་ཡན་

ཆད་དག་ནི་མི་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རྟག་པ་ཉིད་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི།
 རྟག་པ་རང་དབང་བ་མི་བཞེད་ལ། གང་ཞིག་འདི་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་ཁོང་དུ་
 ཟུད་པའི་སློན་ས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་ལ་རྟག་པ་འཛིག་མི་ཤེས་
 པ་དེ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་གི་དགའ་སྟོན་རྒྱུ་རེད་དུ་སྤངས་ཤིང་།
 ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལས་ལོག་པའི་རྒྱན་སྒྲིག་ས་སུ་གཞོལ་བར་
 འགྱུར་ཞིང་། ཇི་སྲིད་འདིའི་མཛོན་ཞེན་གྱི་དེ་མ་འཐུག་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་སྲིད་
 དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་པར་ཤེས་པར་
 བྱ་སྟེ། ཞིབ་པར་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཛིག་པ་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་
 ཐུམ་པའི་འཛིག་པ་དོན་གཞན་མེད་ན། ཐུམ་པ་མི་འཛིག་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འཛིག་པ་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ་དངོས་པོ་འཛིག་པ་མེད་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མི་རུང་སྟེ་གང་གི་སྤྱིར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་འཛིག་
 པ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཡིས་འཛིག་པ་དག་ནི་མི་འདོད་ཀྱི་རང་ཉིད་རང་
 རྒྱལ་ལས་འཛིག་པའི་ངོ་ཐོར་སྐྱེས་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་
 དང་དེའི་འཛིག་པ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་འཛིག་པ་ཞེས་བྱ་གསུ་
 སྟོར་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོའི་འཛིག་པ་རང་རྒྱལ་སྐྱེས་ན།
 རྒྱལ་མེད་སྤྱིར་ན་འཛིག་པ་ནི། ཞེས་བྱེད་རང་གིས་འཛིག་པ་རྒྱལ་མེད་དུ་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་
 དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་མེད་སྤྱིར་ན་འཛིག་པ་ནི། ཞེས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་

དེ། གཏན་ནས་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་
པོའི་འཇིག་པ་དངོས་པོའི་རྒྱ་ལས་གཞན་ལ་སྐྱེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ན་དེ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྤྱིར། དངོས་པོ་དང་། འཇིག་པ་
རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་དུག་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་
སེམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་
ནས་དངོས་པོའི་འཇིག་པ་ཞེས་པའི་དུག་སྒྲ་སྤྱར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ཞིག་པ་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། བུམ་པ་ཞིག་
ནས་མེད་པ་བུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་ཟིན་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་
པའི་འཇིག་པ་བུམ་པ་རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བུམ་
པའི་ཞིག་པ་བུམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་བཏགས་ན་བུམ་པ་ཞིག་རྫས་སུ་
བུམ་པ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་རྟོག་འདི་ནི་མཚུངས་པར་
འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། ཚོད་པ་འདི་ནི་ཞིག་འཇིག་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་ནོངས་པ་
ཡིན་པས་ཞིག་པ་རྫས་སུ་མེད་ཅིང་། རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་ལ་འཇིག་པ་རང་རྒྱ་
ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྤེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ལན་
འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་ཞིག་པ་ལ་ཚུལ་དེ་མི་
མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་དང་རྫས་
གཅིག་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པ་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་
མེད་དེ། ཁྱོད་བུམ་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཅམ་ཞིག་གི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། བུམ་པའི་ཞིག་པ་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལ། རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་

བརྟགས་ནས་སྒར་བཤད་པའི་སྟོན་གྱི་ནམ་རྟོག་འདིར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།
དངོས་པོའི་ཞིག་པ་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྣམ་ཡིན་ན། དེས་པར་རྣམས་
གཅིག་ཐ་དད་གང་རྩུང་གི་སྟོན་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ།

འོ་ན་བྱེད་རང་ལ་ཡང་བྱམ་པ་ཞིག་ནས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱམ་པའི་ཞིག་པ་འབྱུང་འགྱུར་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་
སྐད་ཅིག་མར་སྐྱབས་སྤྱིས་བྱམ་པ་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་རྣམས་གྲུབ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་
བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཞིག་ནས་བྱམ་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མིན་
ཞེས་བྱ་བའི་མེད་དགག་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཞིག་པ་
དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་མི་སྟོས་པར་བསྟན་ནས། འཛིག་པ་རང་རྒྱུ་ལས་
སྤྱིས་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ལས་སྤྱིས་བྱུང་བའི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་
པས་བྱམ་པ་ལ་པན་པའི་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། བྱམ་པའི་འཛིག་པ་ཡང་
ཐོ་བ་སོགས་དོན་གཞན་དེ་དག་ལ་སྟོས་པར་འགྱུར་བ་རིགས་ཀྱི། དངོས་པོ་
གང་བྱམ་པ་ལ་པན་པའི་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ལ་ཅི་སྟེ་བྱམ་པའི་
འཛིག་པ་རྣམས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོས་པར་འགྱུར། དེ་བས་ན། བྱམ་པའི་
འཛིག་པ་ནི་བྱམ་པའི་རྣམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བྱམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་
རིགས་སོ། །

བཞི་པ་ཚུལ་དེས་སྐྱོན་ཀ་གཞན་ཡང་བསལ་བར་བསྟན་པ་ནི།
དངོས་པོའི་འཛིག་པ་དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་བར་བསྟན་པ་དེས་ནི།

དངོས་པོའི་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནའང་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་ལས་
 སྤར་འཇིག་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་
 ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བས་
 ཚད་མས་བསྐྱབས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་ཡིན་ན། ཏྲག་ཏུ་ཡོད་
 དགོས་པས་མ་སྐྱེས་པའི་སྤར་འཇིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན།
 འཇིག་པའི་སྤར་སྐྱེ་བ་འགོ་དགོས་པས། དངོས་པོའི་ཡོད་ལྡན་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་
 བ་དང་། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་སྤར་ཡོད་
 པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་སྟེ། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་རང་ཉིད་གྱི་
 རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །

བཞི་པ་རྩ་བའི་ཏྲགས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་བུམ་
 སོགས་འགའ་ཞིག་ཉིད་ཐོགས་བཅས་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱང་སྒོ་ལ་སོགས་པ་
 ཐོགས་མེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་ཡོད་པ་བུམ་སོགས་རྣམས་
 འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་ལྡན་མིན་པའི་དངོས་པོ་ནམ་མཁའ་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་མིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་
 འཇིག་པས་བྱུང་བ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་
 འབྲས་བུ་སྒོ་དང་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་
 ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་
 པ་ལས་སོ། །དངོས་པོ་ལ་ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་མེད་
 དེ་དེ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམས་མེད་ཅིང་། དངོས་པོ་འཇིག་པར་

སྐྱེས་པས་བྱུང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི།
 རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་དང་དོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་
 བ་ཡང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་
 བ་འཇིག་པས་བྱུང་བ་བྱུང་བ་དེའི་བྱིར། སྐྱོད་པ་བ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་བར་མ་
 སྐྱར་ཡང་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་རྟག་
 པའི་དངོས་པོར་འདོད་པའང་། འབྲེལ་བ་ཅན་རྣམས་མི་རྟག་བྱིར། ཞེས་
 སོགས་སུ་སྐྱར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་འདོད་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་
 ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལོགས་པ་མ་
 བཤད་དོ། །

ལྷ་པ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ན་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་
 བ་དགག་པ་ནི། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱས་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཀྱི་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་
 པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱའི་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་
 མེ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འབྲེལ་བའི་
 ཤེས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་དེ་
 ནི་མ་བྱས་པར་འདོད་ན་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བར་འདོད་
 པ་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དག་ལ་རྗེས་དུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་དངོས་པོའི་
 རྒྱས་པས་འབྲས་བུ་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་ནམ་

མཁའ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་སྒྲེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཏྲག་པས་རང་འཛིན་
ཞེས་པ་ཙམ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་
ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་བཏགས་སྒྲོད་ཡུལ་ཙན་སྒོ་དག། འགའ་ཞིག་ནམ་མཁའི་སྒྲ་
དོན་ལ་དམིགས་ནས་བག་ཆགས་དེ་ལས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་
སྒྲོད་ཡུལ་ཙན་མ་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་ལས་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲེས་
བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་ཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་ཙན་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ།
ཏྲགས་ལྡོག་པ་སྒྲེས་བྱས་བྱས་པ་དེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་ལོག་
པའི་དོན་ཙན་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། སྒྲེས་བྱས་བྱས་པའི་ངག་ཁོ་
ན་ལོག་པའི་དོན་ཙན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །

དེས་ན་ལྡོག་བྱུང་དང་སྒྲོགས་ཆོས་ཡོད་པས་ལྡོག་པ་གཅིག་ཏུ་ཙན་
གྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཏྲགས་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ལ་
མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དུ་ལྡོག་པ་ལ་གཞོད་པ་ཙན་གྱི་གཏན་ཆོགས་མ་བསྐྱར་པས་ཏྲགས་དེ་
ནི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ལ་ཡོད་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ལྡོག་བྱུང་
བྱུང་བ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་ལྡོག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པ་མ་བྱུང་སྟེ།
འདི་ལྟར་ལོག་པའི་དོན་ཙན་ཆོས་ཙན། བྲོད་ལ་སྒྲེས་བྱས་མ་བྱས་པ་མེད་
དེ། སྒྲེས་བྱས་བྱས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཆོས་དེ་སྒྲེས་བྱས་བྱས་པ་
ལ་མཐོང་བས་སྒྲེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་ཡོད་པ་དགག་མི་རུས་པར་ཐལ།
དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལའང་ཆོས་གཅིག་མཐུན་མོང་དུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་

མཐོང་བའི་སྤྱིར་དོ། །ལོག་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དག་ལ་སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་
མེད་དེ། མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མའོ་ཞེ་ན། ཏྲགས་
མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཀྱན་ལ་མེད་པ་སྤྱི་ཚོལ་གྱིས་མི་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་
འགྲུབ་ཅེས་ནི་སྤྱིར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེས་ན་ལྡོག་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་དེ་
མི་མཐུན་སྦྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་གྲུབ་པས་ན། ཏྲགས་མི་མཐུན་སྦྱོགས་
ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གལ་ཏེ་ཏྲགས་མཐུན་
སྦྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་དང་
བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་རྣམས་དེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་
ཡང་དག་ཤེས་པ་ཡིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་སྐྱུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ཅིང་།
ཏྲགས་གང་ལ་སྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ལོག་པ་ཉིད་དུ་
བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཏྲགས་འདིའི་ཆོས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བ་དེས་ན་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགྲོ་ཅན་ཡིན་གྱི།
ལྡོག་པ་གཅིག་ལ་སྤྱིར་ཅན་གྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་མི་སྤིང་དོ། །དག་དོན་ནི། ལྡོག་
བྱུང་གཅིག་ལ་སྤྱིར་ཅན་གྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་མི་སྤིང་དེ། ཏྲགས་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་མཐུན་
སྦྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་ན་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དེས་
པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར།

བྱུག་པ་རིག་བྱེད་གྱི་སྤྱགས་སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་
པ་ལ། སྤྱགས་སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དགག། །སྤྱགས་སྦྱེས་བྱས་བྱས་པར་

སྐྱུ་བ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་ལྟར་སྦྱང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ། སྐྱུ་བ་སྐྱེས་ཞི་སོགས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་བརྟེན་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན། དེ་
ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་རྒྱས་པས་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་སྐྱུ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
ཡི་གེ་པལ་བ་ལ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། སྐྱུ་བ་ཚོམ་པའི་མཐུ་བྱེད་པར་ཅན་གྱུ་བ་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཡིས་
བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། བརྟེན་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་དབང་ལས་དེ་ལྟར་
གྱུ་བ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ནའང་ཞེས་པའི་འདི་སྐྱུ་བ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་
མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་ཁོང་ནས་འདྲེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། བགག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྦྱང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་བརྟེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཉིད་ལས་
ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་དང་ཆོ་ག་སོགས་
ལོག་པར་སྐྱར་བ་གཞན་ལའང་འབྲས་བུ་དེ་དག་ངེ་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་དེ་དག་བྱེད་པར་མེད་པར་ཆང་བའི་
སྤྱིར། གོ་རིམ་ལོག་པར་སྐྱར་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྐྱུ་བ་ཀྱི་ཡི་
གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གོ་རིམ་བྱེད་པར་ཅན་ཉིད་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
འབྱེན་པའི་སྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེ་ན། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བ་ཡི་གེའི་བཀོད་པ་ཡང་སྐྱར་ནི་བསལ་བེན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་
སྐྱུ་བ་མ་བརྒྱས་ཀྱང་དུག་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་དོན་རྟག་དུ་འབྱུང་བར་

འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། སྒྲགས་དེ་དག་དངོས་པོའི་རྒྱས་པའི་དབང་གིས་འབྲས་
བྱ་འབྲེན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱད། དེ་ལྟ་མིན་པར་འབྲས་བྱ་འབྲེན་པ་
བཞུས་པ་དང་ཆོ་ག་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་
དབང་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བརྟེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་དངོས་
པོའི་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲེན་པ་དེ་འབྲ་ཡིན་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འདོན་པ་པོ་གདོལ་པ་སོགས་ཀྱན་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྟེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཁོ་
ན་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱད། འདོད་ན། བྲམ་བེ་ཁོ་ན་ལ་དེ་ལྟར་
འགྱུར་གྱི། གཞན་ལ་མི་འགྱུར་བ་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འདོན་པ་པོ་
བྲམ་བེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟང་ངན་དང་། ཆོ་ག་སོགས་ལས་འབྲས་བྱ་
འབྲེན་པའི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་དེ་ནི་ཆོས་
ཅན། འདོན་པར་བྱེད་པ་པོའི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་ཡང་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་
བ་ཐལ། རྟེན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་མིན་པའི་སྤྱད། རྟགས་མ་བྱུབ་ན།
སྒྲགས་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

རྟག་པ་ཡིན་ནའང་རྟེན་ལ་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་ཚུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་
འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲགས་རྟག་པ་བྲམ་བེ་དང་དམངས་རིགས་
སོགས་འདོན་པར་བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་པར་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲེན་པའི་རྒྱས་པ་
སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་འདུས་བྱས་པ་ཡི་ཡང་འབྲས་

བྱ་འབྱེན་པ་རིགས་བཟང་ངན་ཅམ་གྱིས་བསྐྱར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་
 པོའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་རིགས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བྱ་རིགས་ཐ་དད་
 བྱེད་དགོས་པའི་སྒྲིབ། རིགས་བཟང་ངན་ཡང་བདུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོ་པོ་ཉིད་
 གྱིས་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་བཞིའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱང་བདུ་ལ་དབང་
 ལས་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ། ཡང་ན་རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲགས་ཀྱང་བདུ་ལ་དབང་
 ལས་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པ་དེའི་ཆེ་འདོན་པ་པོ་རིགས་བཟང་ངན་སོགས་ལས་
 འབྲས་བྱ་འབྱེན་མི་འབྱེན་སོ་སོར་ངེས་པར་འགྱུར་སྲིད་དེ། སྒྲགས་བྱེད་པ་
 པོའི་སྐྱེས་བྱ་མཐུ་ལྡན་གྱིས། སྒྲགས་དེ་འདོན་པ་པོ་འདི་ལྟ་བུས་འདོན་པ་ལ་
 འབྲས་བྱ་འདི་ལྟར་འབྱེན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱིན་གྱིས་བཟླ་བས་ཤིང་བདུ་
 བྱས་པའི་དབང་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་སྲིད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་
 སྒྲགས་བདུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན་བྲམ་བེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་གྱིས་བྱ་བ་
 ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་ཀྱང་། བྱིད་ཁོ་ན་སྒྲགས་འདོན་པའི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲགས་རྒྱུན་གྱིས་བྱེད་པར་བྱར་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་
 བཏོ། །

གལ་ཏེ་བྲམ་བེས་སྒྲགས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲགས་བྱ་བ་
 ཟེན་མཛོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཅམ་བྲམ་བེས་སྒྲགས་སྐྱོར་བའི་དོན་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། སྒྲགས་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་རྒྱུན་
 གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གོང་དུ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བསལ་ཟེན་
 པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། གལ་ཏེ་སྒྲགས་བཟླས་པའི་རྒྱུན་གང་ལས་སྒྲགས་སྐྱོ་ཐོས་

པའི་ཉན་ཚོ་སྐྱེས་པ་དེ་སྒྲགས་སྐྱ་གསལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲགས་སྐྱ་
གསལ་བ་དེ་ནི་དུག་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པར་སྒྲོར་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། སྒྲགས་མི་བཞུས་པར་གཞན་གྱིས་བཞུས་པ་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་གྱི་
སྒྲགས་སྐྱ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འདྲ་ཞི་སོགས་གྱི་འབྲས་བུ་དང་
འབྲེལ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱ་བ་པོའི་སྒྲགས་སྐྱ་གསལ་བའི་ཉན་ཤེས་
འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། །རིགས་པ་མཚུངས་པས་སོ།།

མདོན་པར་གསལ་མིན་སྐྱ་དག་གི་བྱེད་པ་རྣམས་གྱི་སྒྲོར་བ་སྒྲགས་
ཤུབ་བུས་བཞུས་པའམ། ཡིད་གྱིས་བཞུས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
སྒྲགས་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་སྒྲགས་སྐྱ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒོ་ལ་རག་
ལས་ཤིང་། ཤུབ་བུའམ་ཡིད་བཞུས་གྱི་ཆེ་སྒྲགས་སྐྱ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དེ་
མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་སྐྱ་ནི་ན་བའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཏེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པས་
ཉན་ཤེས་ལ་དེའི་ཆེ་གསལ་བར་སྒྲུང་དགོས་པ་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར། བརྒྱུད་
པས་སྒྲགས་སྐྱ་དེ་ལས་སྒྲགས་སྐྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་སྒོ་སྐྱེས་པ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར།
ཡིད་བཞུས་དུས་གྱི་ཡིད་སྒོ་དེའང་སྒྲགས་སྐྱ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཅེ་ན།
ཡིད་སྒོ་རྟོག་པ་དེ་སྒྲགས་སྐྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲགས་སྐྱ་གསལ་བར་
སྒྲུང་བ་ཡིན་ན་སྒྲགས་སྐྱ་དེ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་དགོས་པ་ལ་དེ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་ཡིད་སྒོ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲགས་སྐྱའི་གཟུང་
དོན་ཅན་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་པས་བཏགས་པས་གཟུང་ཡུལ་
གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱིར་དོ། །

འོ་ན་བྱེད་རང་ལ་ཡང་ཡིད་བཞུས་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲགས་སྒྲ་
 རང་མཚན་པས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། ཡིད་
 བཞུས་དང་། སྐད་གསངས་མཐོན་པོའི་བཞུས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཞེ་སོགས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲགས་ཀྱི་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲགས་
 སྒྲ་རང་མཚན་པ་དང་། ཡིད་ལ་ཤར་བའི་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་རྣམས་
 སོ་སོར་མ་སྤེ་བར་ཞེ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲ་
 བའི་བརྟེན་འདོད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་དེ་འདྲའི་སྒྲ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་ཤིང་། སྤྱིས་བཞུས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲ་བཏགས་
 གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། སྒྲགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྒྱས་
 པས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པར་འདོད་པ་ལ་ཚུལ་དེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲགས་དེ་
 ལ་བརྟེན་ལ་སྒྲོས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་གཞོན་པ་སྒྲ་བ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གོ་
 རིམ་མེད་ན་ར་སེལ་ ཞེས་ཐོས་པ་ལས་རོ་དང་། ས་རེལ་ ཞེས་པ་ལས་མཚོ་
 གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་
 ལ་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་དོན་གཞན་
 མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འབྲས་བུ་རོ་མཚོ་སོ་སོར་མི་གོ་བའི་སྒྲོན་མེད་པར་
 ཐལ། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་དེ་ནི་སྤྱིས་བྱའི་ཏེན་ཅན་ཡོད་པས་དོན་སྒྲོན་
 པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གོ་རིམ་ཉིད་བཤད་པའི་སློན་ནས་
 སྐྱེས་བུས་བུས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་སྐྱེས་བུས་བུས་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་
 པ་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་ས་རུ་ར་སུ་སོགས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་
 གུན་སློང་གི་ཤེས་པ་རྣམས་ལས་སྤྱི་མ་གུན་སློང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེས་ཤེས་པ་
 རིམ་ཅན་དེ་དག་ལས་སྤྱགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྐྱ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ནི། ཡི་གེའི་རྒྱ་རྣམས་དང་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ནི་གོ་རིམ་
 དག་ནི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་དངོས་འབྱས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱང་
 ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་གུན་སློང་གི་ཤེས་པ་ལས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཡིས་བྱད་པར་དུ་བུས་པ་ཅན་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ནི་རྣ་བས་རིམ་ཅན་དུ་ཐོས་པའི་སློ་
 རས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་འབྱས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཉན་
 ཤེས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་
 ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ཐོས་པ་སྦྱར་མིན་དལ་བུས་ཐོས་པ་ན་ཡི་གེ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་དེ་
 དག་བྱན་པ་ལ་སྟོས་ནས་སྤྱིས་ནི་ཡི་གེ་སྤྱི་མའི་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
 བྱན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ཚུལ་དེ་ནི་ཡི་གེ་འཛིན་པའི་
 སེམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བརྒྱད་པའི་འབྱས་བུ་
 ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་དག་ནི་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་ཡི་གེ་ཐོས་པའི་ཉན་
 ཤེས་ནི། ཡི་གེའི་དངོས་འབྱས་ཡིན་ལ། ཉན་ཤེས་ངེས་བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་
 བྱན་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཡི་གེའི་བརྒྱད་འབྱས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གོ་རིམ་དེ་

དག་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དག་སྐྱེས་
བུ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུ་བ་ལོ། །ས་རུང་དང་ར་སུང་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའང་རྟགས་མ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་རུང་ཞེས་པའི་ཆིག་གི་
ཡི་གེ་ངོ་བོ་ས་དེ་དང་། ར་སུང་ཞེས་པའི་ཆིག་གི་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་ས་དེ་ལ་རྩས་
གཞན་ཉིད་དེ་གནས་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། འདོན་པར་བྱེད་པ་པོའི་
ཀུན་སྒོར་གི་འདུ་བྱེད་ལས་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་
གོ་རིམ་དོན་གཞན་ཡོད་པས་རོ་མཆོ་སོ་སོར་གོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་རུང་ཞེས་
སྟན་ཅིག་སྐྱར་བ་དང་། ར་སུང་ཞེས་སྟན་ཅིག་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་དེ་གཉིས་སྟན་
ཅིག་སྐྱོར་ཚུལ་གྱི་བཟའི་ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བུ་རོ་མཆོ་སོ་སོར་གོ་བའི་
ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་བུས་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་
བཤད་པ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེའང་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ལས་འཇུག་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་དང་མི་འགལ་བར་སྐྱབ་པ་ཅན་
གྱི་གོ་རིམ་རྟག་པར་གནས་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་གྱི་
ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཀུན་སྐྱེས་བུ་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུ་བ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དང་ནི་འཇིག་
རྟེན་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པ་གང་ཞིག །རིག་བྱེད་དང་
འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཉི་ག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱར་མཚུངས་པའི་
སྤྱིར། དཔེར་ན་མེ་གཅིག་བུད་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུ་བ་པ་ན། དེ་དང་མེར་

མཚུངས་པའི་རིགས་པ་མེ་གཞན་ཡང་བྱད་ཤིང་གི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་
 བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ནི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱད་པར་ཅན་སྟེར་བའི་རིག་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་དེ་དག་སྦྱིར་སྦྱིས་བྱས་བྱས་པར་མ་ཟད་སྦྱིས་བྱ་བྱད་པར་
 ཅན་གྱིས་བྱས་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་དུག་ནི་བ་དང་། མི་རིངས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་སྒྲགས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཡི་གཤི་གོ་
 རིམ་གསལ་དུ་ཚུམ་པར་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྦྱིས་བུ་ཚོས་ཅན། སྦྱིས་
 བུ་ཐ་མལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། དུག་ནི་བ་ལ་སོགས་
 པའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་ཡི་གཤི་གོ་རིམ་དང་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཚུམ་
 ཞེས་ཤིང་རང་རིམ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་རུས་སུ་བྱེན་
 གྱིས་རྫོབ་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱིས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱེད་སྟེ། ཐ་མལ་
 པའི་སྦྱིས་བུ་གཞན་ལ་ཞེས་མཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཞེས་མཐུ་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པའི་ལམ་པོ་ཆེའི་
 སྦྱིས་བུས་སྒྲགས་བཞུས་པ་ལས་ཀྱང་དུག་ནི་བ་སོགས་མཐོང་བའི་སྤྱིར།
 རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡི་གཤི་རུས་པ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་ནམ་
 མཁའ་ཕྱིང་གི་རྒྱུད་རིག་པའི་སྦྱིས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་གསང་སྒྲགས་
 འགའ་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་པ་ལས་དུག་ནི་བ་སོགས་མཐོང་བ་དེ་དག་
 ཚོས་ཅན། བྱེད་ཞེས་མཐུ་ཅན་དེ་འདྲ་མིན་ཡང་བྱེད་གྱིས་སྒྲགས་བཞུས་པ་
 སོགས་ཀྱི་དུག་ནི་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཙོ་བོ་རྒྱུད་
 ཚུམ་པ་པོ་དེའི་མཐུ་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེས་

བཤད་པའི་དམ་ཚིག་དང་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲུག་
པ་ལས་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེ་ལྟར་བཀག་པས་བྱུང་པའི་དོན་ནི། སྒྲགས་ལས་
ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་འདོད་ཅིང་ཁས་ལེན་པས་སྒྲགས་རྣམས་
ནི་སྒྲིབ་རྒྱ་ཡིས་བྲས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིས་བྲས་བྲས་པར་བརྗོད་པར་
བྱ་རིགས་ཏེ། སྒྲིས་བྲས་མ་བྲས་པའི་སྒྲགས་ལས་འབྲས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་
སྒྲིབ་ལོ།

གསུམ་པ་སྒྲགས་སྒྲིས་བྲས་མ་བྲས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲིབ་ཏུ་
བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། བརྟེན་ལ་མི་སྟོས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་
པ་བརྟེན་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲིས་བྲས་བྲས་པར་ཅན་མེད་ན་དོན་ངེས་
འདོད་པ་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིས་བྲས་ལ་དབང་པོ་ལས་
འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་སྒྲགས་སྒྲིས་བྲས་མ་བྲས་པའི་
སྒྲིབ་བྱེད་ཏུ་སྒྲིབ་ནི། སྒྲགས་སྒྲིས་བྲས་ཤེས་མཐུ་ཅན་གྱིས་བྲས་པ་སྒྲིབ་པའི་
རིགས་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིས་སྒྲིས་བྲས་ཐ་མལ་པ་ལས་
མཐུ་ཕུལ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྒྲིས་བྲས་ཡོད་པར་བྱུང་བའི་སྒྲིབ། གཞན་ཡང་དབང་པོ་
ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་སྒྲིས་བྲས་མེད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་གང་སྒྲིས་པ་དེ་
དག་ཀྱང་ལྟར་སྒྲིབ་བའི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒྲིབ་དབང་པོ་དང་ལྟན་པ་
དང་། དག་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིས་བྲས་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་པོ་དབང་པོ་
ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཏུ་གང་བརྗོད་པ་
དེ་དག་ལས་རི་བཞིན་དོན་རྟོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཚད་མའམ་

གཏན་ཆོག་སྟེང་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་ལྟར་གྱི་ཏྲགས་ཡིན་
པས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱུད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་བརྟུན་
ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་བརྒྱུད་ལ་མི་ལྟོས་
ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་འདི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི། གཞན་ལ་མི་
འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་འདི་བརྒྱུད་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྤྱོད་ཞིག་གིས་ཐོག་མར་
ཤེས་ཞེས་ངེས་པས། ཐོག་མར་རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་རིག་
ངེས་སྟོན་པ་པ་ལ་བཞད་པ་ཡིན་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁོ་བོས་དོན་འདི་རྫོང་པར་བྱེད་པ་དང་། འདི་དོན་མེད་
ཞེས་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་རྫོང་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་དོན་ངེས་
འཆད་པ་པོ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བྱ་རྒྱལ་དཔོག་པའི་དོན་འདི་
བརྟུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གདོན་མི་ཟུལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་ཡང་
འདོད་ཆགས་སོགས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་སྟོན་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེས་རྣམས་སྤྱོད་བྱ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། སྤྱོད་བྱས་མ་བྱས་ལོག་
པའི་དོན། ཞེས་པ་བྱེད་རང་གི་བྱ་བ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་གཅིག་བྱས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་དེ་
ཉིད་རིག་གི་གཞན་གྱིས་མིན་པའི་བྱེད་པར་ཡང་ནི་སྤྱོད་ཡིས་བྱས། དེ་བས་
ན་རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་བྱ་ཉིད་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་།
རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པ་འགའ་ཞིག་སྟོན་པ་པ་བྱེད་ཅིའི་

ཕྱིར་མི་འདོད། གཤམ་ཏེ་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་མང་ཡང་རིག་བྱེད་གང་གི་
 ཆིག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྦྲུ་བའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་ཆད་
 མ་ཡིས་བྱུབ་པའི་སྦྱེས་བྱ་དེས་དོན་དེས་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་
 རྒྱལ་དཔོག་པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིས་ནི་རྒྱལ་དཔོག་
 བས་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་མཐོང་ཅམ་ན་དེ་ཉིད་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྦྲུ་བའི་
 འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་བྱུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟ་ན་རྒྱལ་དཔོག་པས་ལྟའི་གནས་དང་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པ་
 ལྟོན་པའི་རིག་བྱེད་དག་ཀྱང་། རང་གི་བརྗོད་བྱ་མི་སྦྲུ་བའི་འབྲེལ་བ་མངོན་
 སུམ་གྱིས་བྱུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སོགས་ཀྱང་
 མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་དགོས་ན་ཡང་། ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པ་
 དེ་ནམས་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་རྒྱལ་དཔོག་པའི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྤིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་གང་གི་ཆིག་ནི། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྦྲུ་བའི་
 འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིས་བྱུབ་པའི་སྦྱེས་བྱ་དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཆིག་
 དེ་ལུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། ལུང་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སྦྱེས་
 བྱས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཆིག་བཏགས་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དོན་ལུང་མེད་པར་ནི་
 མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་སྤིད་ན་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རིག་པའི་
 སྦྱེས་བྱ་འགའ་ཡོད་དེ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་འདོད་རིགས་པར་འགྱུར་བས་

དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པར་ཁས་སྦངས་པའི་
ཅུ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་ཡང་ནང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་བྱད་པར་ཅན་མེད་ན་དོན་ངེས་འདོད་པ་འགལ་
བར་བསྟན་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ངེས་སྟོན་པ་པ་བདག་ཉིད་གྱིས་མི་ཞེས་པར་ཐལ། དེ་མི་
ཞེས་པའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། སྐྱེས་བུ་གཞན་
ལས་ཀྱང་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ངེས་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། འཇམ་ཞེས་པ་རྟགས་སྤྲ་མ་སྤྱི་མ་
ལའང་དགོད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་གོ། །རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་རིག་བྱེད་
གྱི་དོན་ངེས་པ་བརྟེན་ལ་སྟོན་མེད་དུ་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་
ན་རིག་བྱེད་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ངེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་
སྤྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་ནི་ཆད་མ་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་
མི་རུས་པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་མཐོ་རིས་
འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་བསྐྱེད་སྦྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་རིག་བྱེད་པ་
དག་གི་ངག་ལས་ཐོས་པའི་ཨག་ནི་ཏོ་རྩེ་ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོག་ལ་བྲི་ཤ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་དུས་ནམ་ཡང་དོན་མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་སྦྱབ་བྱེད་ཆད་མ་
གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་
སྤྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཐབས་གཞན་ལས་རིག་བྱེད་དོན་

ངེས་མི་རྟོགས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་
 མི་རྟོགས་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་མི་
 རྟོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་ལས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོག་ལས་ཨག་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་དོན་གཅིག་
 ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་པས་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན།
 དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་གང་གིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་འདི་དོན་འདི་ཁོ་ན་
 ལ་འཇུག་ལ། གཞན་ལ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འབྱུང་བ་
 མིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རང་ཉིད་འགལ་བ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་
 དོན་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་
 མཐོང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་
 དེ་གྲགས་པ་ལ་ཆད་མར་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་མིན་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་ལས་
 མཐོ་ངེས་དང་སྒྲ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མིན་པ་དེ་
 ལས་དོན་ལོག་པ་ལ་འཇུག་པར་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་མཐོ་ངེས་
 ནི་འབྲིག་པ་དང་། སྒྲ་མོ་ནི་གཙུག་རྟེན་ལ་བརྗོད་པས་སོ། །ཨག་ནི་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་མར་མེ་ནང་དུ་ལྷགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཅུ་བ་དེ་
 འདྲའི་སྐྱ་གཞན་རིག་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ལ་ཅུ་བའི་
 དོན་ངེས་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཅུ་བ་དེ་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་

བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་ཁས་སྦངས་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོད་པ་པ་ཆོས་
 ཅན། སྐར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དེ་ལས་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ངེས་
 རྟོགས་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་
 གྱི་གྲགས་པ་དག་གྱང་མི་རྣམས་གྱི་རྟོག་པ་དང་ངེས་ཀྱན་ནས་བསྦངས་
 པའི་ཆོག་གིས་བསྐྱུས་ལ། ཆོག་དེ་ཡང་ཆད་མར་མི་འདོད་པར་དེ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡིན་པ་ལ་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་ཆོག་ཡིན་ན། ལོག་
 པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཁས་སྦངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཨག་ནི་ཞེས་
 སོགས་མེ་ལ་སྐྱོན་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་
 པ་ལས་བཀལ་ཏེ། བྱི་ལ་བ་བ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་རྟོག་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་
 མེ་ལ་སྐྱོན་སྐྱེད་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཨག་ནི་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱེད་དོན་དེར་རྟོག་པ་
 ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གྲགས་པ་མིན་པར་རྒྱ་
 མཚན་མེད། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་ཉིད་མིན་པའི་
 སྤྱིར། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་གྲགས་པས་མི་འབྱུང་པར་མ་བཟད། རིག་བྱེད་སྐྱ་
 དོན་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་གྱི་དོགས་པ་
 བསྐྱེད་པའམ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དེ་
 ལ་སྐྱ་རྣམས་འདོད་པའི་དབང་གིས་དོན་སྐྱ་ཆོགས་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཏུ་
 མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། གོ་བུ་ཞེས་པའི་སྐྱ་གཅིག་གྱང་། འཇིག་རྟེན་ན་དོན་དགུ་
 ལ་སྐྱོར་བར་མཐོང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུང་ལས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གི་སྒྲ་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་བ་མི་རྣམས་པར་ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ངེས་བྱེད་ཡང་དག་མ་མཐོང་བ་དག་གི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དོན་གཞན་དུ་འཇུག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། ལུང་དེ་དོན་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་རྣམས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ངེས་བསྟན་པ་བརྟུན་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། བརྟུན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་བཤད། རྒྱལ་དཔོག་པ་དེས་ངེད་སྦྱོད་པ་པ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་གཡོ་ཅན་འགའ་ཞིག་གྲོང་སྲེར་པ་ཏ་ལི་བུ་ཏ་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་གཡས་སྟོགས་མ་འདི་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོང་དུ་མ་འདི་ནི་སྐྱ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ།

ཞེས་སྐྱ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་བཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གཡས་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་སྐྱ་བ་གཉིས་སྐྱེས་བུ་རང་གི་འདོད་པས་སྐྱས་མ་སྐྱས་ཀྱི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དེ་

ལྷ་རྒྱས་པ་གང་ཞིག ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་སྟོང་དུ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དཔེ་དེ་ལྷ་རྒྱས་ཀྱི་ལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་ལ་སྟོང་བཏགས་ནས་རིག་བྱེད་དོན་
ངེས་སྒྲིམ་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པར་རིག་
བྱེད་དོན་ངེས་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲིམ་མ་སྒྲིམ་
གྱིས་བྱེ་བྲག་བརྟག་པར་གྱིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ། ལུ་སྟེགས་གཉི་
གས་དེ་ལྷ་རྒྱས་པ་གང་ཞིག །བར་ལ་མ་སྟོས་པར་རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལ་ཁོ་
མོའི་དོན་འདི་ལྷ་རྒྱས་ངེས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེས་ན། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྫོང་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་
བསྟན་པ་ནི། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་
ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བར་སྒྱུར་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་
འབྱུག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྫོང་འདོད་གྱིས་བཞག་པའི་དོན་གྱི་ངེས་པ་མ་
གཏོགས་པར་གང་གིས་ཀྱང་བར་ལ་མ་སྟོས་ཤིང་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་
དོན་ངེས་ཤེས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བར་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི།
བརྫོང་འདོད་དེ་བརྫོང་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་འདོད་
ཏོག་པའི་སྒྲ་བ་ཁོ་ན་སྒྲ་དོན་དུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་བར་ནི་རྫོང་འདོད་
གྱི་དབང་གིས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་ལུས་ངག་གི་
ནམ་རིག་གི་སྟོན་སྟེན་རྫོང་པར་འདོད་པའི་དོན་གཞན་གྱི་སྟོན་ལུ་ལ་དུ་གསལ་
བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དེ་དོན་གཅིག་

ཁོ་ན་ཅན་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རོན་སོ་སོར་ངེས་
 པའི་རྒྱ་དེ་ནི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པས་ནའོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་
 བརྟེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ན།
 འཆད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་རོན་གཞན་ལ་བཤད་པ་ངེས་ཀྱང་གོ་བ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་སྐྱེད་པར་མི་རུང་ངོ། །དེར་མ་ཟད་འདིའི་རོན་འདིའི་ཞེས་འཆད་པ་
 བོས་བརྟེན་བྱས་པ་ཡང་། རོན་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་རིག་
 བྱེད་འཆད་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། བརྟེན་ལས་རྫོང་
 བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རོན་ལ་འབྲེལ་བའི་བྱེད་པར་གསལ་བར་བྱེད་
 པ་རོན་མེད་མིན་ནི་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། རོན་གཅིག་ཁོ་ན་གསལ་
 ལ་བའི་ངེས་པ་འང་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་གོ་བ་བརྟེན་ལ་
 ལྟོས་པ་གང་ཞིག །བརྟེན་གང་ལ་ཡང་སྐྱར་དུ་རུང་བས་བྱེད་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་རོན་བསྐྱར་བ་ནི། རོན་གང་ལ་
 འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པའམ་འདོད་པས་རང་དགར་སྐྱོར་བའི་རྫོང་བྱེད་དེ་ལ་
 བརྫོང་བྱེད་འདི་རོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡོད།

དེས་ན། བརྟེན་འདོད་པའི་དབང་གིས་རོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་
 རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ཨག་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱས་སྐྱོད་པ་པའི་མདོན་པར་
 འདོད་པ་མེ་ལ་སྐྱེན་སྐྱེག་སྐྱེན་པ་ཁོ་ན་གསལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་སུ་མི་
 འགྱུར་ངོ། །དེ་ཡང་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་དབང་གིས་རོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་
 འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་རོན་དེས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་རྫོང་

འདོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྐྱར་བའི་དབང་གིས་སྟོ་སྒྲིབ་བ་ཁོ་ནའི་དངོས་མིང་དུ་
 དེས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དངོས་མིང་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུའི་རྫོད་འདོད་ཀྱིས་
 དོན་དེས་པ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བུམ་པའི་སྐྱ་
 སྟོ་སྒྲིབ་བ་ལས་གཞན་ལ་སྐྱར་བ་མི་རུང་བ་ཞེས་བྱའི་དོན་ནི་འདོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོགས་གཅིག་བདེན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་བདེན་
 པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྫོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་གི་སྤྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 དཔེར་ན་མེ་གང་བ་བསྐྱོག་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལོ་ཡིན་ཅེས་
 པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རིག་བྱེད་ཀྱི་
 ངག་གཞན་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བར་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དེ་སྐད་
 དུ་སྦྱོད་པ་པ་གཞན་དག་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱབ་
 བྱ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འབྲ་རྟགས་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་ལྟར་ཡིན་པས་བྱུང་བ་འབྲུལ་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 དཔེར་ན། ཤིང་ཏོག་ལྷག་མ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། རོ་མངར་བར་འབྲ་སྟེ་
 གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱག་པོར་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་ནང་གི་
 འབྲས་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བོས་པའི་འབྲས་དང་སྦོད་
 གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆུད་པ་ལ་ཡང་བྱུད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་ ཞེས་པ་བཞིན་

ནོ། །དེ་བས་ན། འདི་འདྲ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་རིགས་པ་ཤེས་པ་
སྟོགས་སྒྲུང་ལ་སོགས་པས་བཀག་གོ།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ནི། རིགས་བྱེད་
ཆོས་ཅན། བྱོད་དོན་བདེན་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་
ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་ལོངས་སྟོང་པ་པོ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་སྤྱིར་དང་།
དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པ་དང་། སྐྱེ་དོན་གཞན་སོགས་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་
རྣམས་དབང་པོའི་གཟུང་བྱར་སྟོན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱ་མི་མཉམ་པ་རྟག་པ་
རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་། གནས་པ་མི་མཉམ་པ་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱིས་གནས་པར་བྱེད་
པ་དང་། འཇིག་པ་མི་མཉམ་པ་སྤྱིས་རྒྱ་དོན་གཞན་གྱི་འཇིག་པར་བྱེད་དགོས་
པར་སྟོན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་ཡང་མངོན་རྗེས་གྱི་ཆད་མ་རྣམ་གཉིས་གྱིས་
རྣམ་པར་གསལ་བའི་སྟོང་ཡུལ་ལམ་ལུང་ལ་སྟོས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་
འགལ་བ་དག་ནི་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ནི་མངོན་རྗེས་གྱི་
ཆད་མ་དང་འགལ་བ་ཀུན་དུ་བསལ་ཞིང་། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མ་བྱུན་
ཐབས། ཞེས་སོགས་སྟུ་བཤད་པ་ལྟར། བྱེད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་བསྟན་
བཅོས་གྱི་དོན་ཡང་མ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོགས་གཅིག་བདེན་པ་ཅམ་
གྱི་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་ནི། གཡེམ་མ་སྤྱོད་པའི་བདག་
པོ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་འདྲོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྟོགས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱབ་
དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆད་མར་གྲུབ་ན་འོ་ན་ངག་སྐྱ་
བའི་སྐྱེས་བུ་འདི་དག་ལ་ཆད་མ་མིན་པའི་ཆོག་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་

བྱ་མང་དུ་སྐྱ་བ་ལ་བདེན་པའི་དོན་གཅིག་མེད་པ་མིན་པའི་སྟེང་།

གསུམ་པ་སྒྲར་བཤད་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།
 རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་པའི་བརྫོང་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་
 འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རང་བཞིན་ནམ་འབྲས་བྱ་གང་ཡང་
 མིན་པའི་སྟེང་། དེར་ཐལ། བརྫོང་པ་པོའི་རྫོང་འདོད་ཅམ་ལ་རྟེན་ཅིང་གནས་
 པས་འབྱུང་བའི་སྟེང་། སྐྱ་མ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་ལས་རྣམ་
 པར་བརྒྱུག་པས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འབྲེལ་བ་བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྟེང་། གལ་ཏེ་རྫོང་བྱེད་
 རྣམས་ཀྱི་འཛོག་པ་ནི་བརྫོང་བྱ་ཆད་མས་མཐོང་བས་བྱེད་པས་དོན་ལ་
 བརྒྱད་ལ་འབྲེལ་བས་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། སྐྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་བརྫོང་པའི་སྐྱ་གཉིས་
 ཀ་འབྱུག་མི་སྤིང་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་པན་ཚུན་དག་ནི་འགལ་བའི་དོན་དེ་
 བྱི། སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འདུ་བར་ངེ་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བར་མི་
 འཐད་པའི་སྟེང་། དེས་ན་ལུང་དེ་ལས་རྟོགས་པ་པོའི་ཞེན་དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་
 འགའ་ཡང་ངེས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་དང་ཞེན་པའི་བརྫོང་བྱའི་
 དངོས་པོ་རྣམས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པས་ནའོ། །དེའི་
 སྟེང་ལུང་དེ་ནི་དོན་དེའི་རྫོང་བྱེད་དུ་ལོག་ན་ཡང་དོན་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པར་
 གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་བསྐྱེད་དོན་མེད་ངེས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་དུ་སྟེ་
 རྟོལ་གྱི་ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་མི་དམིགས་པས་ནི་མ་འགྲུབ་བོ་ཞེས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་རིག་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱན་པོའི་
 ཏྲགས་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། རིག་བྱེད་ཚད་མ་དང་ནི་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མ་བྱས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་གཅིག་
 བདེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱིས། རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་ནི་བདག་ལ་
 སོགས་པའི་ཏྲག་པ་འགས་འབྲས་བྱ་བྱེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་འབབ་སྟེགས་ཀྱི་
 ཁྱུས་ལས་སྟེགས་པ་འདག་པའི་ཚོས་འདོད་པ་དང་ནི། ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་མེད་
 ། ཁོ་ལོ་ཅག་བྲམ་ཟེ་ཡི་ནོ་ཞེས་རིགས་སྤྱོད་པས་དེགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་
 སྟེགས་པ་གཞོན་པའི་སྤྱིར་དུ་མེར་མཚོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བ་དུ་མ་ཚོམ་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནམས་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱན་པོ་ཞེས་རབ་འཆལ་བའི་ཏྲགས་ལྟ་
 ཡིན་ནོ། །རགས་པ་ཅམ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ལྟ་ནི་མཚོན་བྱེད་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་
 ཀྱི་ཞེས་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྟེགས་དེ་དག་གི་སྤྱན་པའི་ཏྲགས་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །

ལེའུ་དང་པོ་འདིའི་གཞུང་ཚད་ནི་བརྒྱ་དཔེ་ལས་ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་
 དང་བཞི་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ཅེས་འབྲུང་དོ། །

གང་གི་སྤྱོད་པས་མགྱུན་པའི་ཕྱག་ཟབ་ན། །ལེགས་ཤད་མ་ལུས་ངལ་
 སོ་བྱས་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཚིག་ནི་སྤྱོད་པ་ཀྱི་སྤྱོད་ཚལ་དག །གསར་སྤྱོད་
 པ་སྤྱོད་པ་འགྲེལ་པའི་བསེར་བྱ་བཞིན། །

རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
 རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། རང་དོན་ལེའུའི་ནམ་པར་བཤད་པ་སྟེ་དང་པོའོ།